

ಕೌಶನ-೨

ಸಂಸ್ಕೃತ

ಧಾತು ರೂಪ ಕೋಶ — ಸವಿವರಣ

(ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತ)

ಕೆ. ಎಸ್. ಕಣ್ಣನ್

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಬಸವನಗುಡಿ.

ಭಾರತೀ ಪ್ರಕಾಶನ

ಬೆಂಗಳೂರು.

- 1) ಲಟ್
- 2) ಲಜ್
- 3) ಲೋಟ್
- 4) ವಿಧಿಲಜ್
- 5) ಆಶೀರ್ವಜ್
- 6) ಲುಟ್
- 7) ಲೈಟ್
- 8) ಲೈಜ್
- 9) ಲಿಟ್
- 10) ಲುಜ್

ಸಾರ್ವಧಾತುಕ 1)-4)

ಅರ್ಧಧಾತುಕ 5)-10)

॥ ಶ್ರೀಃ ॥

ಸಂಸ್ಕೃತ

ಧಾತುರೂಪಕೋಶಃ ಸವಿವರಣ

೨

ಕೆ. ಎಸ್. ಕಣ್ಣನ್, ಎಂ.ಎ., ವಿದ್ವಾನ್, ರತ್ನ,
ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಭಾಗ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜು,
ಬೆಂಗಳೂರು-560 004

ಭಾರತೀ ಪ್ರಕಾಶನ
ಬೆಂಗಳೂರು

Third in the series of lexicons on verbs—

SAMSKRITA DHATURUPAKOSHA : SAVIVARANA—a lexicon of the meanings and forms of important roots in all the tenses and moods (Lakara-s) in Sanskrit. With detailed notes and quotes, & numerous indexes and appendixes. Pp. 108 + 108 + xlii.

By K. S. Kannan M.A., Vidwan, Ratna, Bangalore.

Price : Ordinary — Rs. 12/-

Copies-1000

Calico — Rs. 30/-

Script-Kannada.

© Author.

First Edition 1983

Lib. Cat. No. P 15 C 35 N 83 ; K 491.2

Printed at Nudi Mudrana and Lipi Mudrana, Bangalore-4.

Published by : BHARATHI PRAKASHANA, 375, Upstairs, 16th A Main, IV T Block, Jayanagar, Bangalore-560 041.

ಧಾತುಕೋಶ ಸರದಸ್ಥಿ ಮಣಿ-೨

ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾತುರೂಪಕೋಶ : ಸವಿವರಣ—ಮುಖ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ, ದಶಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯ ರೂಪಗಳು ; ವಿಸ್ತೃತ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಉದ್ಭೂತಿಗಳೊಂದಿಗೆ : ಹಲವಾರು ಅನುಬಂಧ, ಅಕಾರಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ.

ಗ್ರಂಥಕರ್ತ : ಕೆ. ಎಸ್. ಕಣ್ಣನ್, ಎಮ್.ಎ., ವಿದ್ವಾನ್, ರತ್ನ.

ಪುಟಗಳು : 108 + 108 + xlii, ಲಿಪಿ : ಕನ್ನಡ, ಪ್ರತಿಗಳು : ೧೦೦೦

ಬೆಲೆ : ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿ-ರೂ. ೧೨/- ಕ್ಯಾಲಿಕೋ ಪ್ರತಿ-ರೂ. ೩೦/-

© ಗ್ರಂಥಕರ್ತ

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : 1983

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೂಚೀಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ P 15 C 35 N 83 ; K 491.2.

ಮುದ್ರಣ : ನುಡಿ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಲಿಪಿ ಮುದ್ರಣ

ಪ್ರಕಾಶನ : ಭಾರತೀ ಪ್ರಕಾಶನ, 375 ಮಹಡಿ, 16ನೇ A ಮೇನ್,

4ನೇ ಟಿ ಬ್ಲಾಕ್, ಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 041

ನನಗೆ

ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣದ ಬಾಲಪಾಠಗಳನ್ನು

—ಗಣಿತವನ್ನು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ—

ಸಿಕ್ಕುಪ್ಪವಾಗಿ, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ
ಹಾದಿ ತೋರಿದ,

ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕದ ರೂಪ-ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದೆ

ನನ್ನ

ದಿ|| ಪಿತ್ಯವರ್ಯರ

ಚರಣ ಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ

ಸಭಕ್ತಿ

ಸಮರ್ಪಿತ

॥ ಧಾತುಪ್ರಸಾದಾತ್
ಮಹಿಮಾನಮಾತ್ಮನಃ ॥

0.01 ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಷಯಸೂಚಿ

	ಈ ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ	ix-xvi
	ಈ ಕೃತಿ: ಆಕೃತಿ	xxv-xxxvii
1	ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆ	xxxviii-xlii
2	ಕೋಶ : ದರ್ಶ	1-108
	ಆದರ್ಶ	01-043
3	ಉತ್ತರ ಪೀಠಿಕೆ	
	[ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಅನುಬಂಧಗಳು,	
	ಅಕಾರಾದಿಗಳು ಇ.]	045-097
	ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು	0103
	ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು	0108

ವಿಸ್ತೃತ ವಿಷಯ ಸೂಚಿ

xix-xxiv

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿರುವ

0.02 ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳು (ವೈಷಯಿಕ)

(ಇವೇ ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳ ಅಕಾರಾದಿಯನ್ನು 3.522ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು)

(೧). ಅಕ್ಷರಗಳು

(i) ಧಾತುವಿನ 'ಪದ'ಗಳು

ಪ.—ಪರಸ್ಮೈಪದ

ಅ.—ಆತ್ಮನೇಪದ

ಉ.—ಉಭಯಪದ

(v) ಮೂರು ವಚನಗಳು :

ಎ.ವ.—ಏಕವಚನ

ದ್ವಿ.ವ.—ದ್ವಿವಚನ

ಬ.ವ.—ಬಹುವಚನ

(ii) ಧಾತುವಿನ ಕರ್ಮತ್ವ

ಸಕ.—ಸಕರ್ಮಕ

ಅಕ.—ಅಕರ್ಮಕ

ದ್ವಿಕ.—ದ್ವಿಕರ್ಮಕ

(vi) ಉತ್ತರ ಪೀಠಿಕೆಯ ಕೆಲ

ಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳು

ಟಿ.—ಟಿಪ್ಪಣಿ(ಗಳು)

ಕಾ.—ಕಾರಿಕೆ(ಗಳು)

ಕೋ.—ಕೋಷ್ಠಕ(ಗಳು)

ಸೂ.—ಸೂತ್ರ(ಗಳು)

ಅನು.—ಅನುಬಂಧ(ಗಳು)

(iii) ಧಾತುವಿನ 'ಇಡ್' ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸೇ.—ಸೇಟ್

ಅ.—ಅನಿಟ್

ವೇ.—ವೇಟ್

(vii) ನಿರ್ದೇಶಗಳು

ನೋ.—ನೋಡಿ

ಹೋ.—ಹೋಲಿಸಿ

(iv) ಮೂರು ಪುರುಷಗಳು

ಪ್ರ.ಪು.—ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ

ಮ.ಪು.—ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ

ಉ.ಪು.—ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ

(viii) ಇನ್ನಿತರ

ಉದಾ.—ಉದಾಹರಣೆ

ಒ.—ಒಟ್ಟು

ಇ.—ಇತ್ಯಾದಿ

ಸಂಖ್ಯೆಗಳು

ಧಾತುಗಳ ಹಿಂದೆ ದಪ್ಪಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು 1 2 3 ಇತ್ಯಾದಿ
ಧಾತುಗಳ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ

ಧಾತುಗಳ ಮುಂದೆ I II ಇತ್ಯಾದಿ ಗಣಸಂಖ್ಯೆ

ಧಾತುರೂಪಗಳ ಹಿಂದೆ 1) ರಿಂದ 10) ಸಂಖ್ಯೆಗಳು (ದಶ) ಲಕಾರ
ಸಂಖ್ಯೆಗಳು*

ಧಾತುರೂಪಗಳ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮಾದರಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು.
ಧಾತುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಅದೇ ಧಾತುವು ಮತ್ತೆ ಪಾಠವಾಗಿರುವುದನ್ನು
ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ವಿದ್¹, ವಿದ್², ವಿದ್³

೧.೧ ಪ್ರಥಮಪುರುಷ ಏಕವಚನ

೧.೨ ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ ದ್ವಿವಚನ ಇ.

ಸೂತ್ರಗಳ ನಿರ್ದೇಶದಲ್ಲಿ 1.3.2 ಎಂದರೆ

ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಮೂರನೆಯ ಪಾದ

ಎರಡನೆಯ ಸೂತ್ರ ಎಂದರ್ಥ.

* ದಶಲಕಾರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು

1) ಲಟ್	6) ಲುಟ್
2) ಲಜ್	7) ಲೃಟ್
3) ಲೋಟ್	8) ಲೃಜ್
4) ವಿಧಿಲಿಜ್	9) ಲಿಟ್
5) ಆಶೀರ್ಲಿಜ್	10) ಲುಜ್

1) ರಿಂದ 4) ಸಾರ್ವಧಾತುಕ

5) ರಿಂದ 10) ಆರ್ಧಧಾತುಕ

0.03 ಪ್ರಕಾಶನದ ಭಾಷಿತ

ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನದ ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯಿದು. ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾದ ಧಾತುರೂಪಕೋಶದ ಪ್ರತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಮೂರೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿದು ಹೋದುದು ಅದೆಷ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ವಸ್ತುತಃ ಅದರಲ್ಲಿಯ ನಿರೂಪಣೆ ಹೊಸಬಗೆಯದು. ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ, ಬಳಸಿಲ್ಲ. ವಿನೂತನವಾದ ವಸ್ತುವಿನ್ಯಾಸವು ಉಪಯೋಗದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲ ತರವೆನಿಸಿದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ವಿದ್ವದ್ವೃಂದವೂ ಹಾರ್ದವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಸಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲವೇ ?

ಇದೀಗ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ನಮ್ಮ ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ 'ಲಕಾರಾರ್ಥನಿರೂಪಣಮ್' ಎಂಬ ಕೃತಿಗೂ ಭವ್ಯವಾದ ಸ್ವಾಗತವೇ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ನಿರೂಪಣೆಯೇ ಸರಿ. ಇಂತಹ ನಿರೂಪಣೆಯ ಒಂದು ಉನ್ನತಸ್ತರವನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಮುಟ್ಟಿದೆಯೆಂದರೆ ಪ್ರಾಯಃ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಗ್ರಂಥವಿಸ್ತರಭಯದಿಂದ ಕೆಲವಾರು ಅನುಬಂಧ-ಅಕಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವಾದರೂ ಸಹ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ವಸ್ತುಪಪಾದನವನ್ನು ದ್ಯೋತಿಸಲು ಇದರಲ್ಲಿಯ 'ವಿಸ್ತೃತ ವಿಷಯಸೂಚಿ'ಯೊಂದೇ ಸಾಕಾದೀತು.

ನಮ್ಮ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಕೃತಿ 'ಸಂಗ್ರಹ ಕನ್ನಡ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾತುಕೋಶ' ಆಗಲೇ ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಇದೇ ತೆರನಾದ ಸ್ವಾಗತ ದೊರೆಯುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕಾಶನಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ, ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಪ್ರಕಟಣೆ'ಗಳತ್ತ ವಾಚಕರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದು ವಿರಮಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು.

0.04 ಮೆಚ್ಚುಗೆ

ಅನ್ವರ್ಥನಾಮಧೇಯದಿಂದ ಆಲಂಕೃತವಾಗಿರುವ 'ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ'ಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವ ರುಚಿಯು ವಿದ್ಯಾಪ್ರೇಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಈ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸರಳವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಾಕ್ಯದಂತೆಯೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ವ್ಯಾಕರಣವಿಭಾಗದ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೃತಿ ನನ್ನ ಕಿರಿಯ ಮಿತ್ರ ಜಿ|| ಕಣ್ಣನ್ ರವರ ಈ ಸವಿವರಣ ಧಾತುಕೋಶ.

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉಳಿದ ರೂಪಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದರೂ ಧಾತುಗಳ ವಿವಿಧರೂಪಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಾಧಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ತೊಡಕಿನ ವಿಷಯ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಧಾತುರೂಪಪ್ರಕಾಶಿಕಾ, ಧಾತುಮಂಜರಿ, ತಿಜಂತರೂಪಾವಳಿ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅನೇಕ ವಿಶೇಷತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೂ ಚೊಕ್ಕವಾಗಿರುವ ಗ್ರಂಥ ಈ ಧಾತುಕೋಶ.

ವಿಷಯಗಳ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ವರ್ಗೀಕರಣ, ಲಾಘವ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟತೆ - ಇವು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅನ್ಯಾದೃಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಗುಣಗಳು. ಧಾತುಗಳ ಪಾಠ, ಧಾತ್ವರ್ಥ, ಗಣಪದಾದಿವಿಭಾಗ, ಉಪಸರ್ಗ, ಉಪಪದಗಳ ಪಟ್ಟಿ, ಮಾದರಿಯ ಧಾತುಗಳು, ಮತ್ತು ಸ್ಮೃತಿ ಸಾಧನಗಳಾದ (ಅರ್ಥಸಹಿತ) ಸೂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಿಕೆಗಳು, ಕೋಷ್ಠಕಗಳು, ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು, ಧಾತುಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಲಕಾರ ಪರಿಚಯಗಳು-ಇವೆಲ್ಲ ದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಅನುಬಂಧ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪಗುಣ ಮತ್ತು ಸುಬೋಧ್ಯತೆಯ ಗುಣಗಳೂ ಸಮತೂಕದಲ್ಲಿವೆ. ಅಕಾರಾದಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ವಿಷಯಬೋಧನನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧಿಷುಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ವಾಂಸರು— ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಪಡುವ ಮಾಲ್ಯವತ್ತಾದ ಗ್ರಂಥ. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಈ ಕೃತಿಗೆ ಶಾಸನ ಸತ್ತೆಯಿಂದಲೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದಲೂ ಪುರಸ್ಕಾರವೂ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ದೊರೆಯಲಿ. ಇದರ ಇಂಗ್ಲೀಷು, ಹಿಂದಿ ಸಂಸ್ಕರಣಗಳೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ಇದರ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕೃದಂತಕೋಶವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗ್ರಂಥಕಾರರ ಆಶಯವು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿ. ವಿದ್ಯಾವ್ಯವಸಾಯದ ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೂ ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆಯಲಿ—ಎಂದು ನಮ್ಮ ಆಶಂಸೆ.

ಶ್ರೀ ವರದದೇಶಿಕಾಚಾರ್ಯರಂಗಪ್ರಿಯ,
ನಿವೃತ್ತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜು,
ಬೆಂಗಳೂರು.

0.05 ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು ಸಮುದ್ರದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದದ್ದು, ಅಗಾಧವಾದದ್ದು. ಈ ಶಬ್ದಗಳಿಗಿರುವ ಅರ್ಥಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅನ್ಯಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭ. ಪ್ರಪಂಚ, ಜಗತ್, ದೇಹ, ಶರೀರ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಧರ್ಮ-ಮುಂತಾದ ಪದಗಳ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನೂ ಧಾತ್ವಾರ್ಥವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಸ್ತುಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಪದಗಳು ಎಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರತಿಸಾದಿಸುತ್ತವೆಯೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇಂಪಾದ ಮಧುರ ಪದಗಳ ಸಂದೋಹವೂ ಉಂಟು, ಓಜಸ್ವಿಯೂ ಕರ್ಣಕರ್ಕಶವೂ ಆದ ಶಬ್ದಗಳ ಭಂಡಾರವೂ ಉಂಟು. ಯಾರಿಗೆ ಯಾವುದು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪೂರ್ವಜರು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದ ವಿಪುಲ ಶಬ್ದರಾಶಿ ನಮಗೆ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ದೊರಕಿದೆ. ಇದು ಮಾನವನಿಗೆ ದೇವದತ್ತವಾದ ಭಾಷೆ. ಅಜ್ಞರೂ ಅಸೂಯಾಪರರೂ ದುರಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ದೂರಲಿ, ದೂರಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸಲಿ, ಅದೇನೂ ದೂರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಾಳಿಯಿಲ್ಲದ ತಾಣ ಇರಬಹುದು, ಸಂಸ್ಕೃತವಿಲ್ಲದ ತಾಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರದು.

ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ವರ್ಧಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಭಾಷೆ ಸುಲಭವೆಂದು ಕೆಲವು ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಹೇಳುವುದುಂಟು, ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೀತ್ಯಾದರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಕಠಿಣವೆನ್ನಿಸುವುದು ಸಹಜ. ಶಬ್ದಗಳ ಲಿಂಗವಿಭಾಗ, ಲಿಂಗಾನುಸಾರಿಯಾದ ರೂಪಭೇದ, ನಾಮಪದಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ವಿಭಕ್ತಿವ್ಯತ್ಯಯ, ಸಮಾಸ, ಸಮಾಸಾಂತವಿಧಿ, ಕೃತ್ಪದ್ಧಿತರೂಪ-

ಮುಂತಾದ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಾಭ್ಯಾಸಿಯು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಂತೂ ಮುಗ್ಧರಿಸದವರೇ ಇಲ್ಲ. ದಶಗಣಗಳು, ತದನುಸಾರಿ ವಿಕರಣ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಪರಸ್ಪ್ರೇಷದ-ಆತ್ಮನೇ ಪದ-ಉಭಯಪದ ಎಂಬ ವಿಭಾಗ, ಸೇಟ್-ಅನಿಟ್ ಎಂಬ ತೊಡಕು-ಇವನ್ನೆ ದುರಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಇವು ಸಾಲವೆಂಬಂತೆ ಹತ್ತು ಲಕಾರಗಳು, ಲುಜ್, ಲಿಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಜಟಿಲವೆನಿಸುತ್ತವೆ. ನಿತ್ಯವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನುಡಿಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ.

ತಿಜಂತರೂಪಗಳು ಕಠಿಣವಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ರಚಿತವಾದವು. ಮಾಧವೀಯಧಾತುವೃತ್ತಿ ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಕೃತಿ. ಧಾತುನಿಷ್ಠವಾದ ಕೃದಂತಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬೃಹದ್ ಗ್ರಂಥ ವಿದ್ವಜ್ಞನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. ಬೃಹದ್ಧಾತುರೂಪಾವಳಿ, ತಿಜಂತಾವಳಿ, ಧಾತುರತ್ನಾವಳಿ, ಧಾತುರೂಪಪ್ರಕಾಶಿಕೆ-ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳ ಚಕ್ರವ್ಯಾಹವನ್ನು ಇವು ಆಂಶಿಕವಾಗಿ ಭೇದಿಸಿದರೂ ಗಹನವಾದ ವ್ಯಾಹದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧಾತುಗಳ ಎಲ್ಲ ತಿಜಂತ ರೂಪಗಳು. ಎಲ್ಲ ಪುರುಷವಚನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವುಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೂಪಗಳೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಏಕವಚನದ ಒಂದು ರೂಪವನ್ನು ಬರೆದು ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯವರಿಗೆ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಎಲ್ಲ ಧಾತುಗಳ ಎಲ್ಲ ರೂಪಗಳನ್ನೂ ಬರೆಯುವುದು ಅತಿವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದರಿಂದ ಶಕ್ಯವಾದ್ದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದರ್ಶವಾದ ಒಂದು ರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿ

‘ಆದರಂತೆ ಇದು’ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಬರವಣಿಗೆ ಆಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಭ್ರಾಮಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ರುಣದ್ಧಿ-ರುಂಧಃ-ರುಂಧಂತಿ ಎಂದು ರೂಪಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಆದರಂತೆ ಭಿದಿರ್-ವಿದಾರಣೇ ಎಂಬ ಧಾತುವಿನ ರೂಪ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ‘ಭಿಣದ್ಧಿ-ಭಿಂಧಃ’ ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪಗಳನ್ನು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ! ‘ಭಜ’ ಧಾತುವಿನ ಲಿಡ್ರುಪಗಳಲ್ಲಿ ‘ಪಪಾಚ’ ಎಂಬ ಒಂದು ರೂಪವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ರೂಪಗಳು ಹೇಗೆ ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ‘ಪಪಚತುಃ, ಪಪಚುಃ’ ಎಂಬುದಾಗಿ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಚ್ಚರಿಯಲ್ಲ. ‘ಧ್ವಮ್’ ಪ್ರತ್ಯಯ ಕೆಲವೆಡೆ ‘ಧ್ವಮ್’ ಎಂಬ ರೂಪವನ್ನು ನಿತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಕೆಲವೆಡೆ ವಿಕಲ್ಪವಾಗಿಯೂ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಲಿಟ್ ಲಕಾರದಲ್ಲಿ ಥ, ವ, ಮ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಗೆ ಇಡಾಗಮ ಬರುತ್ತದೆ, ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆದರ್ಶ ರೂಪಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೈಬಿಡುವಾಗ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ತುಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ವ್ಯಾಕರಣಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಗ್ಧರಿಸುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಕೆಲವರು ಸರಳಮಾರ್ಗವೊಂದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಿಜಂತಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೃದಂತಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದೇ ಆ ಮಾರ್ಗ. ಪಂಡಿತರೂ ಸಹ ಇದು ನಿಷ್ಕಂಟಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಲೇಖನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೃದಂತಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಳಸಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ‘ಭಾಷಣಂ ಕೃತವಂತಃ, ನಗರಂ ಗತವಂತಃ’ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಕಿವಿಗೆ ಹಿತಕರವಲ್ಲ. ತಿಜಂತ ಪದಗಳು ಭಾಷೆಯ ಘನತೆ ಸೌಂದರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ತಿಜಂತಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೃದಂತಗಳ ಹಿತಮಿತವಾದ ಬಳಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು

ಬಣ್ಣದ ಮರುಗ ಮಿತವಾಗಿ ಸೇರಿದರೆ ಸುಂದರ. ಭಾಷೆಗೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾಂತಿ ವಿಶೇಷವನ್ನೂ ಕೊಡತಕ್ಕವು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಕಣ್ಣನ್ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿದದ್ದು ಸಂಸ್ಕೃತಾಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಲಾಭವೇ. ಇದುವರೆಗೆ ಉಪಲಬ್ಧವಾದ ಎಲ್ಲ ಧಾತುರೂಪಾವಳಿಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಂದೇಹ, ಭ್ರಮೆ, ಪ್ರಮಾದಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 'ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾತು ರೂಪ ಕೋಶ' ಎಂಬ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇದು ವಿವರಣವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಅದರ ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ. ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳೆಂದು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವ ಮುನ್ನೂರ ಅರವತ್ತು ಧಾತುಗಳಿಗೆ ದಶಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟರೂಪಗಳು ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಅನುಬಂಧ, ಟಿಪ್ಪಣಿ-ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಧಾತು ರೂಪಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ನೂತನ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಇಂತಹ ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕವು ಕರ್ತರಿ ಪ್ರಯೋಗದ ರೂಪಗಳು. ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ, ಭಾವೇ ಪ್ರಯೋಗದ ರೂಪಗಳೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಉಪಸರ್ಗಭೇದ ಅರ್ಥಭೇದಗಳಿಂದಾಗುವ ಆತ್ಮನೇಪದ ಪರಸ್ಮೈಪದ ವ್ಯತ್ಯಯ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಮಪದಗಳಲ್ಲಾಗುವ ವಿಭಕ್ತಿ ವ್ಯತ್ಯಯ-ಇವೂ ತಿಳಿಂತಗಳಿಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಭೇದಗಳೇ. ಸನ್ನಂತ, ಯಜಂತಾದಿಗಳ ರೂಪ ಕೆಲವು ಧಾತುಗಳಿಗಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಕೃದಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ತ್ವಾ, ತುಮುನ್-ಮುಂತಾದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿದಾಗ ಅಗುವ ರೂಪಭೇದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಗ್ರಂಥ ಬರಬೇಕಾದಾಗಿದೆ.

ಇರಲಿ. ಈಗ ಅಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಶ್ರಮವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಇದನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ತಿಳಿದೀತು. ಈ ಪುಸ್ತಕ ದೇವನಾಗರೀ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾದರೆ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ಮಹೋಪಕಾರ ವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಧಾತುರೂಪಕೋಶವು ಲೋಕವಿಖ್ಯಾತವಾಗುವುದೆಂದು ನನ್ನ ದೃಢವಿಶ್ವಾಸ.

ನನಗಂತೂ ತುಂಬ ಆನಂದವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಉತ್ಸಾಹ, ಶ್ರಮ ಅಭಿನಂದನೀಯವಾಗಿದೆ. ಭಗವಂತನು ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣನವರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುರಾರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸಲೆಂದೂ ಹೀಗೆಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾಸೇವೆ ಅವರಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲೆಂದೂ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಎನ್. ರಂಗನಾಥಶರ್ಮಾ,
ನಿವೃತ್ತ ವ್ಯಾಕರಣಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ,
ಬೆಂಗಳೂರು.

0.06 ಲೇಖಕನ ಮಾತು

ಈ ಕೃತಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ (3.521) ಕೊಟ್ಟಿರುವ 'ಪ್ರಸಕ್ತ ಗ್ರಂಥ ಸೂಚಿ'ಯತ್ತ ಕಣ್ಣು ಹೊರಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ಅದೆಷ್ಟು ಧಾತು ಕೋಶಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಬಗೆಯಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿವೆ-ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಅರಿಯಬಹುದು.

ಅವುಗಳ ಗುಣಭಾಗಗಳನ್ನು ಳಿಸಿಕೊಂಡು, ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಅದರೆ ಮತ್ತೂ ಸ್ಫುಟಿತರವಾದ ನಿರೂಪಣೆಯು ಅಸಾಧ್ಯ ವಲ್ಲವೆಂಬ ಮತಿಯು ನನಗೆ ಉಂಟಾದುದು ನಾನಿನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ದ್ದಾಗಲೇ. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನೋಡಿದವರಿಗೂ ಹಾಗೇ ತೋರಿವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎಣಿಕೆ ಯುಕ್ತ.

ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಓದಿದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಅನೇಕರಿಗೆ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಬರದಿರಲು ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲೊಂದೆಂದರೆ ಧಾತುರೂಪಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವ ಕೃತಿಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆ-ಅಭಾವವೂ ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ನೀಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯು ಕಲಿಯುವವರಿಗೆನ್ನುವ ಕೃತಿಯೋ (Learner's book) ಅಥವಾ ವಿವಿಧಿಷುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥ (Reference work) ಮಾತ್ರವೋ-ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಇದು ಎರಡೂ ಹೌದೆನ್ನುವುದನ್ನು 'ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಸ್ವರೂಪ' 'ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಳಸುವ ಬಗೆ' ಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸಾರಾಂಶವಾಗಿ, ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಭಾಗವು ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆಯ ಸಣ್ಣ ಅಧ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಪೀಠಿಕೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನು ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಭಾಗವು ಆದರ್ಶಭಾಗ. ಇನ್ನುಳಿದ ದರ್ಶನ ಕೋಶ (Dictionary)ಗಳಂತಿದ್ದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವ ಮತ್ತು ಸಂಶಯವಿದ್ದೆಡೆ ಪರಿಹರಿಸುವ ಭಾಗವೆಂದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಈ ತೆರನಾಗಿ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷವು ಲೇಖಕನಿಗಾದೀತು ?

0.07 ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ನನ್ನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕೃತಜ್ಞತೆ ವಿದ್ವಾನ್ ಎನ್. ರಂಗನಾಥ ಶರ್ಮರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದು. ಅವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಜೋಡನ-ನೋಡನಗಳು, ನನಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನಗಳು—ಇವುಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕೃತ ನ್ಯಾಕರಣ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಜಾಡಿದ ಇವರು ಸರಳತೆಯ ಪ್ರಿಯರು. ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ನಿಷ್ಕ್ರಷ್ಟತೆಗಳು (Precision and Accuracy) ಇವರಿಗಿಷ್ಟತಮ. ಎಂತಲೇ ಈ ಕೃತಿಯ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಕಂಡಂದೇ—ಸುಮಾರು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೇ!—ಅದರ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದರು : ನನ್ನಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದರು, ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಇದೇ ತೆರನಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದುದು ನನ್ನ ಸೋದರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಂದರರಾಘವನಿಂದ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಾದರೂ ಅಪಾರವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಪ್ರೀತಿ, ಈತನಿಗೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವಾಗಲಿ, ಭಾವುಕತೆಗೆ ಪರತಂತ್ರನಾಗಿಬಿಡದೆ, ಹಾಗೆಂದು ಅದರ ಯಥಾರ್ಥವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿಗಣಿಸದೆ, ಕಾರ್ಯಕಾರಣಭಾವಗಳ ಮುನ್ನೋಟಹಿನ್ನೋಟಗಳತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-ಜಾಗೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈತನ ಮಹಾಮೇಧಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಲೇ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಗುಣಗಳು ಅಣುಮಾತ್ರವಾಗಿಯೇ ಆದರೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕವೂ ಇದರ ಮುಂದಿನ ಸಂಪುಟಗಳೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಲು ಭೂಯಿಷ್ಠವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಲತಾ. ಹೀಗೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಕರಡು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚಿಗೆ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಲು ಸಹಕರಿಸಿದವರು ಶ್ರೀಮತಿ ತ್ರಿಪುರಾ. ಪ್ರಕೃತ ಪುಸ್ತಕವು

ಸಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಲು ಶ್ರೀಮತಿ ವೈದೇಹಿಯವರೂ ಸಹ ತುಂಬ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳು ನನ್ನೊಡನೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಯಿಸಿರುವ ಸಮಯ ಅಪಾರ. ಇವರುಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞನೆಂದು ಹೇಗೆ ಸೂಚಿಸಲಿ ?

ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ 'ಮೆಚ್ಚುಗೆ'ಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ವರದದೇಶಿಕಾಚಾರ್ಯರು ನನ್ನ ಗುರುವರ್ಯರು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಆಳವನ್ನು ಕಂಡವರವರು. 'ಪಾರಂಗತ'ರು—ಅಕ್ಷರಶಃ. ಸಮ ದರ್ಶಿಗಳಾದ 'ಪಂಡಿತ'ರು—ಮೌಲಿಕಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ. ವ್ಯಾಕರಣದ ಪರ ಮಾರ್ಥಕ್ಕನ್ವಯಿಸುವ 'ಸ್ವಲಕ್ಷಣಂ ತು ಯೋ ವೇದ ಸ ವೈಯಾಕರಣ ಸ್ಸ್ಮೃತಃ' ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟದ ವೈಯಾಕರಣರು. ಇಂತಹವರ ಶಂಸನವಲ್ಲವೆ ಗ್ರಾಹ್ಯ ! 'ಪ್ರಾಯಃ ಪ್ರತ್ಯಯಮಾಧತ್ತೇ ಸ್ವಗುಣೇಷೂತ್ತಮಾದರಃ'

ನನ್ನ ಮೊದಲ ಬರಹ ಧಾತುರೂಪಕೋಶಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿದ್ವದ್ವರೇಣ್ಯರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಪ್ರೊ|| ಎಸ್. ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಮತ್ತು ಡಾ|| ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಗಳು ನಾನು ಕೇಳಿ ದೊಡನೆಯೇ 'ಅಭಿಪ್ರಾಯ'ವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕಾರ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯ ದಲ್ಲೂ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಮಾನಾರ್ಹರಾದ ಪ್ರೊ|| ಎಸ್. ರಾಮಚಂದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿ, ವಿದ್ವಾನ್ ಡಿ. ಪ್ರಹ್ಲಾದಾಚಾರ್, ವಿದ್ವಾನ್ ಎನ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟನಾಥಾ ಚಾರ್, ಡಾ|| ಶಾನಭಾಗ್—ಇವರುಗಳೂ ಯಥಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಉಪಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಇವರುಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ನನಗೆ ಉಪಕರಿಸಿರುವ ಇನ್ನೂ ಇತರರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಬಹುಶ್ರಮಪಟ್ಟಾದರೂ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಈ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

0.08

ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಳಸುವ ಬಗೆ

ಮುಂದಿನ ವಿಭಾಗವನ್ನೋದಿದವರಿಗೆ ಹೊಸದೇನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಈ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಬೇಗನೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲು - ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ - ಈ ಸಂಗ್ರಹ.

ದರ್ಶಭಾಗ: ಧಾತುಗಳನ್ನು ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ಧಾತುವಿಗೂ ಗಣ, ಪದ, ಕರ್ಮಿತ್ವ, ಇಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಮುಖ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

(1) ರಿಂದ (10) ಲಕಾರಗಳು ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳಲ್ಲಿ, ಪುಸ್ತಕದ ಒಳರಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ-ಲಕಾರಗಳ ಸಂಬಂಧ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಓದುಗರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಎಲ್ಲ ಲಕಾರಗಳಲ್ಲೂ ರೂಪಗಳನ್ನು ದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ೧.೧ ಮಾತ್ರ. ಮಿಕ್ಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಮಾದರಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಉದಾ: ಜಿಘ್ರತಿ 1 = ಭವತಿ. ಗಾಢಾ 28 = ಭಾಷಿತಾ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮಾದರಿಗಳು ಆದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೂಪ ನಡೆಸಲಾಗಿರುವವನ್ನು ದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಪ್ಪಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಲಕಾರಗಳ ಅರ್ಥವಿಶೇಷ - ಅರ್ಥಭೇದಗಳನ್ನರಿಯಲು 'ಲಕಾರಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಮ್' ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ ಉಪಯೋಗಿ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಷ್ಠಕ 3.43 ರಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಸ್ವರೂಪ

ಸಂಕಲ್ಪಿತ

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮುಖ್ಯ ಧಾತುಗಳ ಪ್ರಧಾನ ವಿವರಗಳು, ಅರ್ಥ, ಲಕಾರ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮತ್ತೂ ಹಲಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸ್ವಯಂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಫಲಿತ

ಆದರೆ ಮುದ್ರಣ ಕಾಲಾವಕಾಶದ ಕೊರತೆ, ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚುವ ಭಯ, ಮುದ್ರಣ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಹಲಕೆಲವು ಇತಿಮಿತಿಗಳು-ಇವುಗಳಾದಿಯಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದಷ್ಟು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲವೆನ್ನಲೇಬೇಕು.

ಆಕಾರ - ಭಾಷೆ

ಕ್ರೌ ಆಷ್ಟದಳದ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 200 ಪುಟಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಮಾಣದ ಈ ಕೃತಿಯು ಆದ್ಯಂತವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯನ್ನೇ ಬಳಸಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗಿಂದೇ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕವಿದು. ಮುಂದೆ ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಸಂಸ್ಕೃತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬರಲಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆ, ಕೋಶ, ಉತ್ತರಪೀಠಿಕೆಯೆಂಬ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆ ಉತ್ತರಪೀಠಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯ, ವಿವರಣದ ಮಾತುಗಳಿವೆ. ಕೋಶಭಾಗವು ದರ್ಶ ಆದರ್ಶ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಧಾತು ವಿವರಗಳು, ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ರೂಪಗಳು ಮತ್ತು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.

ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆಗೆ ಪೂರ್ವ

ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬಹುದೆಂದರೆ ಎರಡು ವಿಷಯ ಸೂಚಿಗಳಿರುವುದು - ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಿಷಯಸೂಚಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಸ್ತೃತ

ವಿಷಯಸೂಚಿ. 'ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಸ್ವರೂಪ'ದ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿನೋಟವು ಮೊದಲ ನೆಯದರಲ್ಲಿ ದೊರೆತರೆ, ಎರಡನೆಯದು ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ವಿಭಾಗ, ಕ್ರಮ, ಅವಸ್ಥಾನ, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಾದಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು.

ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಸಂಕ್ಷೇಪ (Abbreviation) ಗಳನ್ನು ವೈಷಯಿಕಕ್ರಮವೊಂದರಲ್ಲಿ (thematic) ತೋರಿಸಿರುವುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳ ರಚನೆ, ಬಳಕೆ, ಸಾಮ್ಯ ವೈಷಮ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದು. (ಇದಲ್ಲದೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದ ಸಂಕ್ಷೇಪವೊಂದರ ವಿವರಣವನ್ನರಿಯಲು ಸುಲಭವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷೇಪಸೂಚಿಯನ್ನು - 3.522 ರಲ್ಲಿ - ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸಿದೆ) ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳಲ್ಲೂ ಅಕ್ಷರಾತ್ಮಕ, ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕವೆಂಬ, ವಿವಿಚ್ಛಿ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ವಾಚಕರು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆ

ಧಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಒಂದು ಪರಿಚಯವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ವಾಚಕರಿಗೆ ಯಾವೊಂದು ವಿಷಯವೂ ಈ ಮೊದಲು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ, ಧಾತುವಿನ ಲಕ್ಷಣದಿಂದಾ ರಂಭಿಸಿ ಕೃದ್ರೂಪಗಳವರೆಗೂ ಹಲವು ಸಂಬಂಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸ್ಫುಟವಾಗಿ, ಸರಳವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬಂದಾಗ ಎದ್ದು ತೋರುವಂತೆ ಮುದ್ರಿಸಿ, ಅವು ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತ-ಸ್ಮೃತಿ-ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತಾಗಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ.

ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಉತ್ತರ ಪೀಠಿಕೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ. ಶಕ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕೋಶ

ಕೋಶದಲ್ಲಿಯ ದರ್ಶ-ಆದರ್ಶ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮೇಲೆಯೇ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ದರ್ಶ

ದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೊಡಲನೆಯದಾಗಿ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುವ 360 ಧಾತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಧಾತುಗಳು-ಸಂಖ್ಯಾನ

ಮುಖ್ಯವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗೆಂದು ನಮ್ಮ ಎಣಿಕೆ. (೧) ನಿತ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕೆನಿಸುವ ಧಾತುಗಳು. (೨) ಕಾವ್ಯಾನುಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೆನಿಸುವ ಧಾತುಗಳು. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರಪವಾದವಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರುವೆವೆಂಬ ಭ್ರಮೆ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟಾದರೂ ಈ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸವು ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಸಾಪೇಕ್ಷ (relative) ವೇ ಸರಿ. ಈ ಎಡೆಯಲ್ಲಲ್ಲವೇ ವಾಚಕರ ಸಲಹೆಯು ಭೂಯಿಷ್ಠವಾಗಿ ಅವೇಕ್ಷಿತವಾಗುವುದು ? ಇದಕ್ಕೆ ಸದಾ ಸುಸ್ವಾಗತ.

ಕೊಸರು

ಈ ಧಾತುಗಳು, ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರ ಸಲಹೆ ಇತ್ಯಾದಿಯಿಂದಾಗಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆ ಬಗೆಯ ಧಾತುಗಳು ಒಟ್ಟು ಐದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾಚಕರು ಗಮನ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

‘ಕೊಸರು’ವಿನ (ಐದು) ಧಾತುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಧಾತುಗಳು-ವಿವರಗಳು

ಧಾತುಗಳನ್ನು ಗಣಶಃ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವೊಂದು ಧಾತುವಿನ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಸುಗಮವೆನಿಸುತ್ತದಷ್ಟೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧಾತುವಿಗೂ ನಮ್ಮದೇ ಒಂದು ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. (ಹೀಗೆ 1 ರಿಂದ 360). ಇದಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಕೊನೆಯ ಎರಡಂಶ

(ಇಟ್, ಕರ್ಮಿತ್ವ) ಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಕೋಶಗಳೇ (ಉದಾ : ಇಂಗ್ಲೀಷ್-ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೋಶಗಳು)ಕೊಡವು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವನ್ನು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಧಾತುಗಳು - ಅರ್ಥ

ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಪ್ರಕೃತ ಕೋಶದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ನಿರ್ದೇಶ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ತೊಡಕುಗಳಾಗುವವು. ಉದಾ : ಕ್ಷಮ್^{1,2}, ಪಾ^{1,2}, ಮೃಶ್^{1,2}, ಯುಜ್^{1,2,3} - ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಭೇದ ತಿಳಿಯುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದೆ ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಉದಾ : ಶಾಸ್.

ಒಂದೇ ಧಾತು-ಹಲವು ಬಾರಿ.

ಇಂತಹವುಗಳ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ನಾವು 3.512 ಮತ್ತು 3.1/3 ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆ, ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಕಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ, ವಿವರಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಹಲವು ಬಗೆಯಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. (೧) ಅರ್ಥ ಬೇರೆ, ಗಣ-ಪದಗಳು ಬೇರೆ, ಧಾತು 'ಒಂದೇ' (ಅರ್ಥಾತ್ ನಿರನುಬಂಧರೂಪದಲ್ಲಿ) ಉದಾ : ವಿದ್^{1,2,3}. (೨) 'ಪದ'-ಸಮಾನ, ಗಣಾದಿಗಳು, ರೂಪ-ಅರ್ಥಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಉದಾ : ಅಸ್^{1,2}. (೩) ಪದ ಅರ್ಥಗಳು ಸಮಾನ, ಗಣ-ರೂಪಗಳು ಬೇರೆ. ಉದಾ : ಕ್ರಮ್ (45); (೪) ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಗಣ-ಪದ-ರೂಪಗಳು ಬೇರೆ. ಉದಾ : ಕ್ಲಿಶ್^{1,2} (52, 53). (೫) ಅರ್ಥ-ಪದ-ಕರ್ಮಿತ್ವಗಳು ಸಮಾನ, ಗಣ-ರೂಪಗಳು ಬೇರೆ. ಉದಾ : ಕ್ಷಮ್^{1,2} (54, 55) (೬) ಕರ್ಮಿತ್ವ ಮತ್ತು (ಆ ಕಾರಣದಿಂದ) ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಭೇದ, ಮಿಕ್ಕದ್ದಿಲ್ಲ ಸಮಾನ. ಉದಾ : ಜಿ^{1,2} (107, 108). (೭) ಗಣ, ಕರ್ಮಿತ್ವ, ರೂಪಗಳೆಲ್ಲ ಸಮಾನ, ಪದಭೇದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ರೂಪಭೇದ. ಉದಾ : ಶಾಸ್^{1,2} (306, 307) ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇವುಗಳ ರೂಪ ಭೇದಾದಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಧಾತುಪಾಠಾದಿಗಳಿಂದಲೂ (ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಬಂಧ ವಿಶೇಷ-ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ) ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. (ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಗಣಿಸಿಯೇ ಪಾಣಿನೀಯ ಧಾತುಪಾಠವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವೆಲ್ಲ ಧಾತುಗಳಿಗೂ 3.503 ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಉಪಸರ್ಗಗಳು

3.514 ರಲ್ಲಿ ನಾವು ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಹಲವು ಧಾತುಗಳು ನಿತ್ಯೋಪಸರ್ಗಪೂರ್ವಕವಾಗಿವೆ. ಇವನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. (೧) ಉಪಸರ್ಗದ ನಿಮಿತ್ತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವಂತಹವು. ಉದಾ : ಚನುತಿ-ಆಚಾನುತಿ. (೨) ಹಾಗಾಗದಿರುವವು. ಮತ್ತೆ ಎರಡು ತೆರನಾಗಿ (೧) ನಿರುಪಸರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗವೇ ಕಾಣದು. ಉದಾ : ಆ+√ದ್ಯ, (೨) ಉಂಟು. ಉದಾ : ಅನ್, ಪ್ರ+√ಅನ್. ಮತ್ತೆ (೧) ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಉಪಸರ್ಗಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವುದು. ಉದಾ : ನಿ+√ಹ್ನು (೨) ಹಾಗಲ್ಲದ್ದು ಉದಾ : (ಪ್ರ+) ಅನ್.

ಇದಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯಾನ್ಯ ಉಪಸರ್ಗಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಿಂದಾಗಿ ಪದಭೇದ, ರೂಪಭೇದ, ಅರ್ಥ ಭೇದಾದಿಗಳು ಶಲೆದೊರುತ್ತವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆ, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವಾವನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸುವುದೂ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಉದ್ದೇಶವೇ ಆಗಿಲ್ಲ* ಅರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದೂ ಈ ಕೃತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ* ಪ್ರಯೋಗ-ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದೂ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಯೋಜನೆಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲ**

ಹೆಸರೇ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಧಾತುಗಳ ದಶಲಕಾರರೂಪಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು

* ಧಾತ್ವರ್ಥಕೋಶವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಪುಸ್ತಕವು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

** ಅದು ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಧಾತುಪ್ರಯೋಗಕೋಶಕ್ಕೆ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ.

ಮಾತ್ರವೇ ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲೋದ್ದೇಶ. ಮತ್ತು ಈ ರೂಪಗಳೂ ಕರ್ತೃ ಪ್ರಯೋಗದವೇ ಎನಾ ಕರ್ಮಣಿ/ಭಾವೇ, ಛಿಚ್ ಇತ್ಯಾದಿಯಲ್ಲ*

ರೂಪಗಳು

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವು ಆರಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಧಾತುಗಳಿಗೂ ದಶಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಈ ಕೃತಿಯ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಏಕೆಂದರೆ ಈವರೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಧಾತುರೂಪದ ಕೃತಿಗಳು ಎರಡು ತೆರನಾಗಿವೆ 1) ಧಾತುಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಡುವಂತಹುವು 2) ಇದರಂತೆ ಅದು - ಎಂದು ಮಾದರಿಯತ್ತ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡುವಂತಹವು.

ಇವೆರಡರಲ್ಲೂ ಕೊನೆಗೆ ಕಷ್ಟವೇ ಉಳಿದಂತಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಡೆಷ್ಟು ಪುಟಗಳು ವೃಥಾವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ! (-ರೂಪ ಸಾಮ್ಯವಿರುವೆಡೆಯಲ್ಲೂ ವೈಷಮ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಒಂದೊಂದನ್ನೂ ಬಿಡಿಸಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದರಿಂದ). ಎರಡನೆಯ ಕ್ರಮವಂತೂ ವಾಚಕನ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನೇ ಕೊನೆಗೆ ಅವಲಂಬಿಸುವಂತಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ರೂಪದಂತೆ ಆ ರೂಪವೆನ್ನುವಾಗ ಒಂದು ಲಕಾರದಲ್ಲೋ ಮೊದಮೊದಲಿನ ಕೆಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲೋ ಸಾಮ್ಯವಿದ್ದು ನಂತರ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ** ಏಕೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಆಗುವ ಧ್ವಂ/ಧ್ವಂ ವಿಶೇಷಗಳು, ಣತ್ವ-ಷತ್ವಾದಿ ವಿಶೇಷಗಳು - ಇತ್ಯಾದಿ ಭೇದಗಳು ಹಲವಿದ್ದು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ವಿಶೇಷ ಕ್ಲೇಶಗಳು ಅರ್ಥಧಾತುಕ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ - ತತ್ರಾಪಿ ಲಿಟ್, ಲುಜ್ಗಳಲ್ಲಿ ತೋರುವುದುಂಟು

* ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸಾಧಿತರೂಪಕೋಶವೆನ್ನುವ ಕೃತಿ ಈ ಕುರಿತಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

** ಇಲ್ಲಿ ಎಡವುವ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿ|| ರಂಗನಾಥಶರ್ಮರ ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆಯು ಹೃದ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೂ ಕ್ಲೇಶವೆಂದರೆ 'ಸತಾಯಿಸುವಿಕೆ'. ಉದಾ. ಸಹ ಧಾತುವಿನ ಯಾವುದೋ ರೂಪಗಳು ದಧ್‌ಧಾತುವಿನಂತೆ ಎನ್ನುವುದು ; ದಧ್ ನೋಡಿದರೆ ದದ್‌ವಿನಂತೆ ಎನ್ನುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಮದ್ ಧಾತುವಿನಂತೆ ಎನ್ನುವುದು-ಇತ್ಯಾದಿ. ಕೊನೆಗೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಎರಡು ಪರಾ ಕೋಟಿ (extremity) ಗಳನ್ನೂ ತೊರೆದು, ಸಂಕ್ಷೇಪ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಗಮನಿಸುವ ಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಧಾತುಗಳ ದಶಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿನ ೧.೧ ರೂಪಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ದಶಲಕಾರಗಳು

ಇವುಗಳ ಕ್ರಮವು (serial order) ಪುಸ್ತಕದ ಆದ್ಯಂತ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿದೆ. 1 ರಿಂದ 10 - ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ದಶಲಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಕೇತ. ಆ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳಲ್ಲೂ, ಪುಸ್ತಕದ ರಟ್ಟಿನ ಒಳ ಕವಚಗಳಲ್ಲೂ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲಕಾರಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡುವಾಗಲೂ ಕ್ರಮ ವಿಶೇಷ. (particulars Sequence) ಒಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರಮ (Sequence)

ಕೇವಲ ಕೋಶವೆಂದಲ್ಲದೆ, ರೂಪಗಳ ಒಂದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ (Methodical) ನಿರೂಪಣೆ (Presentation) ಯಲ್ಲಿ ಇಂತವೊಂದು ಕ್ರಮವು ಅಪೇಕ್ಷ್ಯ.

ದಶಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಸಾರ್ವಧಾತುಕ (1-4), ಮಿಕ್ಕ ಮುಂದಿನ ಆರು ಆರ್ಥಧಾತುಕ (5-10)

ಸಾರ್ವಧಾತುಕ

ಆನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಲಟ್ ಮತ್ತು ಲೋಟ್, ಅನಂತರ ಲಜ್ ವಿಧಿ ಲಿಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. (ಟಿತ್‌ಗಳು, ಜಿತ್‌ಗಳು ಎಂಬ ಕ್ರಮ

ಕೈಂದೋ ಏನೋ). ಆದರೆ ನಾವು ಇದರ ಬದಲಾಗಿ 1) ಲಟ್, 2) ಲಜ್, 3) ಲೋಟ್, 4) ವಿಧಿಲಿಜ್ ಎಂಬ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

1) ಮತ್ತು 2) ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ವರ್ತಮಾನ ಹಾಗೂ ಭೂತಕಾಲಗಳಾಗಿಟ್ಟು ಬಳಕೆಗೆ ಇವೇ ಬಹು ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕವಾಗಿವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಂತೂ ಇದುವೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವುದು.

3) ಮತ್ತು 4) ಲಕಾರಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಲೋಟ್ ಮತ್ತು ವಿಧಿಲಿಜ್. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅರ್ಥಸಾಮ್ಯವು ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದನ್ನು ಅನ್ಯತ್ರ* ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎಂತಲೇ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

ಅಂತೂ 1) ಮತ್ತು 2) - ಎರಡು ಕಾಲಗಳು

3) ಮತ್ತು 4) - ಎರಡು ಭಾವಗಳು - ಎಂಬ ಔಚಿತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಆರ್ಥಧಾತುಕೆ

ಲಿಜ್ ಲಕಾರದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಭೇದವೇ ಅಶೀರ್ಲಿಜ್ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣ, ವಿಧಿಲಿಜ್ ಆದೊಡನೆ ಇದನ್ನೇ 5)ನೆಯದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮ್ಯ ವೈಷಮ್ಯಗಳನ್ನು ಓದುಗರು ಅರಿಯಲು ಇದರಿಂದ ಸುಲಭವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಂದಿನೆರಡು ಲಕಾರಗಳು ಭವಿಷ್ಯಲ್ಲಕಾರಗಳು - 6) ಲುಟ್ ಮತ್ತು 7) ಲೈಟ್ ಹೀಗೆ ಅವು ಒಂದರ ಅನಂತರ; ಮತ್ತೊಂದು ಸಿಗುವಂತೆ ಜೋಡಿಸಿದೆ.

ಇನ್ನು ಲೈಟ್-ಲೈಜ್‌ಗಳ ಸಂಬಂಧವು ಲುಟ್-ಲಿಜ್‌ಗಳ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ

*ನೋ. ಲಕಾರಾರ್ಥ-ವಿರೂಪಣಮ್ ಕೆ. ಎಸ್. ಕಣ್ಣನ್, 1984, ಬೆಂಗಳೂರು; ಪುಟಗಳು 7-12; ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಉದಾ.ಗಳಿವೆ.

ಸಮಾನಾದುದೆನ್ನಬಹುದಷ್ಟೆ; ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಲೃಜ್ಜಲಕಾರವನ್ನು 8) ನೆಯ ದಾಗಿ ಲೃಟ್-ಸಮನಂತರವೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಲೃಟ್ ಮತ್ತೆ ಲುಜ್

ಇನ್ನುಳಿದಿರಡು ಲಕಾರಗಳೆಂದರೆ ಲಟ್, ಲುಜ್. ಇಷ್ಟಪತ್ತಿಯಾಗಿಯೇ ಇವೆರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಎರಡೂ ಭೂತಕಾಲನಾಚೆಯೇ, ರಘುವಂಶ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು, ಕಾದಂಬರಿ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನೇ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನೂ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾತ್ಮಕಗಳನ್ನೊಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣ ಇವೆರಡನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಹಲವು ಧಾತುಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಪಯುಕ್ತವೆಂದು ಲೃಜ್ಜಲಕಾರವನ್ನು ಕೊನೆಗಿರಿಸಿರುವುದುಂಟು. (ಆದರೆ ವ್ಯವಹಾರ ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಇದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಲಕಾರವೇ ಸರಿ)

ನಾವು ಲಿಟ್ ಲುಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಕಾರಣ ಮೇಲಿನಂತೆ ಉಪಯೋಗ ಕಡಿಮೆಯೆಂದಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯುತ ಹೆಚ್ಚೆಂದೇ! ಯಾವುದೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆದ್ಯ, ಅಂತ್ಯ ಪದಗಳನ್ನು ಅರಸುವುದು ಬಳಸುವುದು ಸುಲಭವೇನಿಸೀತೇ ಎನಾ ಕಷ್ಟವೆನಿಸಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ. ಇನ್ನೂ ಮಧ್ಯಗತರೂಪಗಳೇ ಅನ್ವೇಷ್ಯವಾಗಿರುವುವು.

ಲೃಜ್ ಲಕಾರದ ಬಳಕೆ ಲುಜ್‌ಲಕಾರವನ್ನೇ ಕೊಡಬಹುದಿತ್ತೇ? (ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಾಚಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?) ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿಯಾದರೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗದಿರಲಿ (-ಕಾರಣ, ಎರಡರಲ್ಲೂ ಅಡಾಗಮವಿರುವುದರಿಂದ) ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಸಕ್ತ ಕ್ರಮದ ಅಶಯವಾಗಿದೆ.

ಮುದ್ರಣಭೇದ

ಇನ್ನೂ ಈ ದಶಲರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವನ್ನು ಎದ್ದು ಕಾಣು

ವಂತೆ ದಪ್ಪವಾಗಿಯೂ (antique) ಮಿಕ್ಕವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯೂ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ. ಮುಂದೆ ಆದರ್ಶ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ಪುರುಷತ್ರಯವಚನ ತ್ರಯರೂಪಗಳನ್ನೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹವನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಬಗೆ ಯಾಗಿಯೂ ಮಿಕ್ಕವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯೂ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ 'ಈ ರೂಪಗಳನ್ನೇ ನಡೆಸಿದೆ,' 'ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೂಪ,' ಅಥವಾ 'ಮಿಕ್ಕ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ವಾದಾರಿಯೆನಿಸುವ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹುದು' ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವಂತಹುದು 'ಇದು ಸರಲ', 'ಮತ್ತೊಂದ ತಂತೆ' ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಹ್ಯ. ಉದಾ. 7ಅಚ್ 9) ಅನರ್ಚೆ 351 ; 10) ಆರ್ಚೀತ್ 416

141 10) ದಿಹ್ 41 ಆದಿಕ್ಷತ್ 413

ತ 433-ಇ.

ಉಭಯಪದಿಗಳು

ಉಭಯಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕರೂಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆತ್ಮನೇ ರೂಪಗಳೆರಡನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಸಿಲ್ಲ. ಸ್ಪಷ್ಟತೆಗೆ ಭಂಗತರದೆ ಅವಕಾಶ (space) ಉಳಿಸಲಾಗುವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಲೆತ್ತಿಸಿದ್ದೇವೆ. 31 ಕಥಾ 1) ಕಥಯತಿ-ತೇ ಎಂದರೆ ಕಥಯತಿ, ಕಥಯತೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಲಿಪಿ

ಅನುಪ್ರಯೋಗ ಲಿಪಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿದೆ. 42 ಕ್ಷಾತ್ 9) ಕೀರ್ತಯಾಂಚಕಾರ,- ಚಕ್ರೇ ಇ. ಎಂಬುದನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೀರ್ತಯಾಂಚಕಾರ, ಕೀರ್ತಯಾಂಚಕ್ರೇ ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸುವುದು. 'ಇ' = ಇತ್ಯಾದಿಯು ಇಲ್ಲಿಯ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಕೀರ್ತಯಾವಾಸ, ಕೀರ್ತಯಾಂಬಭೂವ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ರೂಪಗಳಾಗುವುವು.

ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವೆಡೆ ಮುದ್ರಣ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ - ಚಕಾರ, - ಚಕ್ರೇಗಳ ಮೊದಲಿನ ಗೀಟನ್ನು (hyphen) ಕೈ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಪಾರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿ ಕೋರಿದೆ.

ರೂಪನೈಚಿತ್ರ್ಯ

61 ಕ್ಷುಭ್, 257 ರುಚ್ ಮುಂತಾದ ಧಾತುಗಳು ಆತ್ಮನೇಪದ ವಾದರೂ ನಿಶಿಷ್ಟ ಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಮೈ ಆಗುವುದುಂಟು. ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ರೂಪಬಾಹುಲ್ಯ

ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ನಿಷ್ಪ್ರಸ್ಯತೆಯುಂಟೋ, ಕೆಲವೆಡೆ ಅಷ್ಟೇ ರೂಪ ಬಾಹುಲ್ಯವಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವೇ ಸರಿ. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಆ ಅಧಿಕ ರೂಪಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾ. 211 ಭೀ 4) ರಲ್ಲಿ (ಎರಡು); 63 ಖನ್ 5) ರಲ್ಲಿ (ಮೂರು); 42 ಕ್ಷಾತ್ 10) ರಲ್ಲಿ (ನಾಲ್ಕು); 161 ಧೃಷ್ 10) ರಲ್ಲಿ (ಐದು); 98 ಚುರ್ 9) ರಲ್ಲಿ (ಆರು); 263 ಲಕ್ಸ್ 9) ರಲ್ಲಿ (ಏಳು) ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ 88 ಚಕ್ಸ್ (ಒಂಭತ್ತು) ! ಇವೊಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಪುರುಷ ತ್ರಯವಚನತ್ರಯರೂಪಗಳೆಂದರೆ ಅದೆಷ್ಟಾಗುವುದು !

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ರೂಪಬಾಹುಲ್ಯದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಭೇದಗಳೂ ಸಂಭವಿಸುವುವು. ಉದಾ. ಅಂಚ್ಯಾತ್, ಅಚ್ಯಾತ್. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಇದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ರೂಪರಾಹಿತ್ಯ

ಆದರೆ ಅಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ರೂಪಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರಸಂಗವೂ ಉಂಟು. ಉದಾ. 277 ವಚ್ 1) ವಕ್ತಿ ಇದರ್ಗ.೩ ಇಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ 66 ಖ್ಯಾ 5) 6) 7) 8) 9) 10) ಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಗಳೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಾದರಿ ಸಂಖ್ಯೆ

ಹೀಗೆ ದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಶಲಕಾರಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ೧.೧ ರೂಪದ ಬಲಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಮಾದರಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾದರಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿದರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ರೂಪಗಳೂ ದೊರೆಯುವುವು. ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಆದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚೆಗೂ ಧಾತುಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸಾನ್ಯ-ಸಾರೂಪ್ಯ (pattern, symmetry) ಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಉದಾ.ಗೆ ಸುಲಭಗಣಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ (-ಅವು ಗಳೇ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು-) 1 ರಿಂದ 8 ಲಕಾರಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾದರಿಗಳೂ 1 ರಿಂದ 8 ಎಂದೇ ಬಹುತ್ರ ಇರುವುದು. ಅಂತೆಯೇ ಆತ್ಮನೇ ಧಾತುಗಳಿಗೆ 11 ರಿಂದ 18 ಎಂಬುದಾಗಿ. ಉಭಯಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡೂ, ಅಂತೆಯೇ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಗಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧಾತುಗಳ ಮಾದರಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲೂ ತನ್ಮದೇ ಆದ ಕ್ರಮ ವಿಶೇಷವಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಗಳ ವಿಭಾಗ ವಿಂಗಡಣೆಗಳ ಕ್ರಮವರತಲ್ಲಿ ಕೆಲವೆಡೆ ತೋರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ-ಇವನ್ನೂ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತ ಮಾಡುತ್ತ ಇದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ವೇದ್ಯವಾಗುವಂತಹುದು.

ಕೊಸರೂ

ದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದಾದ, ಮತ್ತು ನಾವು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜ್ಞಾಪಿಸುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಕೊಸರೂ. ಇದು 356-360 ಸಂಖ್ಯೆಗಳವು. ಇವನ್ನೂ ಆಕಾರಾದಿಯಾಗಿಯೇ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶ ಭಾಗ.

ಮುದ್ರಣ ಕ್ರಮ

ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಟೈಪುಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ, ಓದಲು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಕರತೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿಯೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಚ್ಯಾತ್ ಎಂದಿದೆಯೇ ಎನಾ ಅಂಚ್ಯಾತ್ ಎಂದಿಲ್ಲ.

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ

ಮುದ್ರಣವು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯಾನ್ (pagination) ವನ್ನು ದರ್ಶಭಾಗವು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ 108 ಪುಟಗಳು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆ ಒಂದನೆಯ ಪುಟ.

ಭೇದವು ಗೋಚರಿಸಲು ಈ ಮುಂದೆ 01, 02.... ಎಂದು ಪುಟಾಂಕನ ಮಾಡಿದೆ.

ಆದರ್ಶ

ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಫುಟಿತೆಗಾಗಿ ಮೂರು ಪುರುಷಗಳನ್ನು ೧, ೨, ೩ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ವಚನಭೇದ ತೋರಿಸಲು ಅಲ್ಪ ವಿರಾಮ (comma)ಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿದೆ. ರೂಪಬಾಹುಲ್ಯ (ಉದಾ : ಪರಸ್ಮೈಲೋಟ್ ೨-೧ರಲ್ಲಿ) ವನ್ನು '—' ಚಿಹ್ನೆಯಿಂದ ತೋರಿಸಿದೆ.

ಈ ಆದರ್ಶ ಭಾಗವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು :

ಸುಲಭ ಗಣಗಳು

I IV VI X ಗಣಗಳನ್ನು ಸರ್ವಧಾತುಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುಲಭ ಗಣಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಇವಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಲೆಂದು ಭೂ, ಲಭಾಧಾತುಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಮೈ ಆತ್ಮನೇ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ರೂಪಗಳನ್ನು ದಶಲಕಾರದಲ್ಲೂ ಇವೆರಡು ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ, ಎಲ್ಲ ರೂಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರ (idea) ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕೆಂದು.

ಅರ್ಧ ಧಾತುಕ ಲಕಾರಗಳು

ಆಶೀರ್ಲಿಜ್, ಲುಟ್, ಲೃಟ್ ಮತ್ತು ಲೃಜ್‌ಗಳು ಸರಳ ಲಕಾರಗಳೇ ಸರಿ. ನಮ್ಮ ದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇವು ಒಟ್ಟಾಗಿಯೇ ಇರುವುದರ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಔಚಿತ್ಯವು ಇಲ್ಲಿ ತೋರುತ್ತದೆಯಷ್ಟೆ.

ಈ ನಾಲ್ಕಕ್ಕೂ ಸೇಟ್ ಮತ್ತು ಅನಿಟ್‌ಗಳಿಗೊಂದೊಂದರಂತೆ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಮುದ್ರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಸಾರ್ವಧಾತುಕ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಗಣಗಳು

ಕ್ಲಿಷ್ಟಗಣಗಳೆಂದರೆ II III V VII VIII ಮತ್ತು IX. ಇವುಗಳ

ಇಲ್ಲಿಯ ಧಾತುಗಳು ಒಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿಯೇ ನಡೆದುಬರುವವನ್ನು
ವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುವು ವಿಶಿಷ್ಟರೂಪವಿಶಿಷ್ಟವೋ ಅಥವಾ
ತಮ್ಮ ಗಣದ ಇತರ ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಕ್ಕಾದರೂ ಮಾದರಿಯಾಗಬಲ್ಲವೋ
ಅಂತಹವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಪರಸ್ಪರ ಆತ್ಮನೇ
ಉಭಯ-ಪದಗಳ ಕ್ರಮವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳೊಳಗೂ ಧಾತು
ಗಳನ್ನು ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ 2.231ರಲ್ಲಿ
ಅದ್, ಅಸ್, (ಆ+)ಇ, ಜಾಗ್ಯ, ನು-ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿವೆ.
ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುದ್ರಣ ಲೋಪ-ದೋಷಗಳು ಹೇಗೋ ಉಳಿದು
ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಅವೆರಡನ್ನೂ ಆಮುಂದೆ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ವಾಚಕರು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಅರ್ಥಧಾತುಕ-ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಲಕಾರಗಳು

ಲಿಟ್ ಮತ್ತು ಲುಜ್—ಇವೇ ಈ ಎರಡು ಲಕಾರಗಳು. ಡರ್ಶನಾತ್ಮಕ
ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಇವನ್ನೇ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 9) 10) ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ.
ಈ ಎರಡು ಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಜಟಿಲತೆ ಮತ್ತಿನ್ನಾವ ಅರ್ಥಧಾತುಕದಲ್ಲಾ
ಗಲಿ, ಬೇರೆಡೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇವಕ್ಕಿರುವ ಮಾದರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟೆಂ
ಬುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. (147 ಮಾದರಿಗಳು)! ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು
ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತಾದರೂ ಈ ಕ್ಲಿಷ್ಟಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಗೆ ಭಂಗ
ಬೇಡವೆಂದು ಆಶಿಸಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಕ್ರಮ

ಇಲ್ಲಿಂತೂ ಸಾಧ್ಯವೆನಿಸುವಷ್ಟು ಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ವಾಚಕರೇ
ನಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಿಗೆ
ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವೇ.

ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ಕ್ರಮವು ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಾನುಸಾರಿಯನ್ನು
ವುಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬಳಕೆಗೆ ಥಟ್ಟನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ
ಮಾಡಿರುವುದೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ವರಕ್ರಮ

ಇಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಗೋಚರಿಸುವ ಕ್ರಮ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯ ಸ್ವರಗಳದ್ದು. (ಧಾತುಗಳ ಸ್ವರಗಳನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ—ಅಸೌಕರ್ಯದ ನಿಮಿತ್ತ) ಹೀಗಾಗಿ 309 ರಿಂದ 333ರ ಮಾದರಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳವರೆಗೂ ಅ-ಆ-ಬಗೆಯ ಕ್ರಮ (Pattern) ವಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅ-ಆರ್, ಅಮೇಲೆ ಅ-ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ, ಅ-ಅಂ, ಅ-ಆಂ, ಎರಡೇ ಅಕ್ಷರಗಳು, ಸ್ವರಾದಿ ಧಾತುಗಳ ರೂಪಗಳು. ಆ ಬಳಿಕ ಇ-ಆ, ಇ-ಈ, ಇ-ಏ ; ನಂತರ ಉ-ಆ, ಉ-ಊ, ಉ-ಓ ಹೀಗೆ.

ಅನುಪ್ರಯೋಗ ಲಿಟರ್

ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಪದಿಯ ಮೂರೂ ಮಾದರಿಗಳನ್ನೂ ಬೇರೆ ಪ್ರಾರಾಧಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲೂ ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುವಂತಹುದೇ. ಅಂತೆಯೇ ಆತ್ಮನೇಯಲ್ಲಿಯೂ.

ರೂಪಬಾಹುಲ್ಯ ಕ್ರಮ

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. 309ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ರೂಪವು ಒಂದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. 310ರಲ್ಲಿ ಚಕಾರ-ಚಕರ ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತ್ರವಿದೆ. ಮುಂದೆ 317ರಲ್ಲಿ ಜಗಮಿಥ-ಜಗಂಥ, ಜಗಾನು-ಜಗಮ ಎಂದು ಎರಡೆರಡು ಅಧಿಕ. ಮುಂದೆ 329ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಗಳು ಅಧಿಕ. 333ರಲ್ಲಿ 8 ರೂಪಗಳು ಅಧಿಕ ! ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲೂ ಆರೋಹಣ ಕ್ರಮ (ascending order) ವಿದೆ.

ಸನ್ನಿಕರ್ಷಣ ಭೇದ

ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾ : 310 ಮತ್ತು 311ರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರವಿರುವಂತೆ. ಅಧಿಕ ರೂಪವೊಂದೇ ಆದರೂ ಒಂದರಂತೆ ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಭೇದವಿರುವುದನ್ನೂ ಪಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ.

ಉಪಲಕ್ಷಣ

ನಾವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದುದು ಕೇವಲ ಉಪಲಕ್ಷಣ, ದಿಜ್ಞಾತ್ರ ದರ್ಶನ. ಆದರ್ಶದ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದಕ್ಕೂ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸುವ ಎಚ್ಚರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದೆ. ಧ್ವೇ, ಧ್ವೇಗಳು, ಧ್ವಂ, ಧ್ವಂಗಳು ಒಂದೊಂದೇ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನೂ, ಇಡನುಸಾರ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ, ಸರಳ ರೂಪಗಳಿಂದ ಕ್ಲಿಷ್ಟರೂಪಗಳೆಡೆಗೆ-ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಬಹುವಾಗಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಒಳಗೊಳಗೇ ಇರಿಸಿದೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವಕ್ಕೆ ಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಇದು ಸ್ಫುಟವಾದೀತು.

ಮಾದರಿಗಳು

ಅಂತಃಕೋ ಗತ್ವಾ, ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸುಮಾರು 450 ಮಾದರಿಗಳೇ ಸಂಸ್ಕೃತದ 2000 ಧಾತುಗಳಿಗೂ, ಅವುಗಳ ಉಪಸರ್ಗಯೋಗ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೂ, ಸನಾಧ್ಯಂತ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಶಲಕಾರಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗಲೂ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಎಷ್ಟಾದರೂ ಮಾದರಿಗಳು ಕಂಠಪಾಠಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ವಾದವುಗಳು.

ಹೀಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಧಾತುಕದಲ್ಲಿ 'ಸ್ನಾ' ಬದಲು 'ಯಾ' ; ಅಡಾಗಮ ವಿದ್ವಾಗ ಭ್ರಮೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಿರಲು ಸ್ವರಾದಿ ಧಾತುಗಳನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 'ಅನೀತ್' ಬದಲು 'ಅಶ್ವಸೀತ್'.

ಲಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ 'ದುದ್ರೋಹ' ಬದಲು 'ಮುನೋಹ' (ಮೊದಲನೆಯದು ಶ್ರುತಿಕಟು). 'ಚುಕ್ಷೋಭ' ಬದಲು 'ಚುಕೋಪ'; 'ಬಭ್ರಾಮ' ಬದಲು 'ಜಜಾರ'; 'ದಧೌ' ಬದಲು 'ಜಗೌ'; 'ಅಚ್ಛೈತ್ಸೀತ್' ಬದಲು 'ಅವಾತ್ಸೀತ್' 'ಅಸ್ರಾಕ್ಷೀತ್' ಬದಲು 'ಅಯಾಕ್ಷೀತ್'; 'ಅಶ್ಲಿಕ್ಷತ್' ಬದಲು 'ಅಗಮತ್'; 'ಅವಿತ್ತ' ಬದಲು 'ಅವಿತ್ತ'. ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟತೆಗೆಂದು 'ಚಿಚಾಯ' ಬದಲು 'ಚಿಕಾಯ' ಇ.

ಉತ್ತರ ಪೀಠಿಕೆ

ಉತ್ತರಪೀಠಿಕೆಯು ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾದುದು. ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರರೂಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ, ಪುಷ್ಟಿ, ನಿರ್ದರ್ಶನ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವುಗಳನ್ನು ಸಂಖ್ಯಾವಿಧಿ (numbered). ಮುಂದೆ ಬರುವ ಕಾರಿಕೆ, ಸೂತ್ರ, ಕೋಷ್ಠಕ, ಅನುಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶನವಿದೆ. ಅವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ವಿಷಯವು ಮತ್ತೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಉಪಸರ್ಗದಿಂದಾಗುವ ವಿಶೇಷಗಳು, ಸನಾದಿ-ನಾಮಧಾತುಗಳು, ಕೃದ್ರೂಪಗಳು-ಇವಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರಿಕೆಗಳು

ಹಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಜೊಕ್ಕವಾಗಿ ಇವು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಉದಾ : ಕಾ 6, 7, 16, 19ಇ. ಇವುಗಳಿಗೂ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತಾದರೂ ಈ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಗ ಸೇರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ, ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗಲ್ಲದೆ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿಯೂ ಇವುಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಯುಕ್ತ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕಾರಿಕೆಗಳು ಕಂಠಪಾಠಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಸೂತ್ರಗಳು

ರೂಪಗಳ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ, ನಿಷ್ಪಾದನಕ್ರಮಗಳ ಅರಿವಿಗೆ ಪಾಠನಿಕ್ಕಿತ

ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯೀ ಸೂತ್ರಗಳು ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತ ಸಂದರ್ಭ ಉದಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಅವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು, ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಯ-ಪಾದ-ಸೂತ್ರಗಳ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಪೌರ್ವಾಪರ್ಯ, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ, ಅಧಿಕಾರ, ಅನುವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಶಕ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅನುವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸೂತ್ರಾರ್ಥವೂ ಅಪೂರ್ಣವೆನಿಸದಂತೆ ಸಾಕಾಂಕ್ಷವೆನಿಸದಂತಾಗಲು ಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೂತ್ರಗಳ ಅಕಾರಾದಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಸೂತ್ರಗಳು 'ಪಠತಿ'ಯ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಕೊಂಡವು. ಈ ಒಂದರಿಂದ ಒಂದು ರೂಪದ ನಿಷ್ಪಾದನವು ಎಷ್ಟು ವೈವಸ್ಥಿತವೆಂಬುದರ ಕಲ್ಪನೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಈ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಅನುಬಂಧಗಳಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಹಲವು ಕೋಷ್ಠಕ ರೂಪಗಳಾಗಿವೆ.

ದಶಲಕಾರ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಏಕತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಗದು. ಇವುಗಳ ಒಂದು ಒಟ್ಟು ನೋಟವೇ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಲುಚ್ಛಲಕಾರದಲ್ಲಿನ ಭೇದಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಲಕಾರಾರ್ಥ

ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ. ಇದು ತೀರ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ಪುಸ್ತಕಿಯಾಗಿಯೇ ಇದನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ.

ಧಾತುಪಾಠ

ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ 360 ಧಾತುಗಳಿಗೂ, ಪಾಣಿನೀಯ ಧಾತು

ಪಾಠವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಥವತ್ತಾದ ಅನುಬಂಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಜನಸಹಿತವಾಗಿ ಅರಿಯಬೇಕು.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅಕಾರಾದಿ ಕ್ರಮವೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಧಾತ್ವಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಸತ್ವ-ಣತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಾಚಕರ ಗಮನ ಅವಶ್ಯ. ಉದಾ : ನೋ. 167-175, 320-329.

ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಲೆಂದು ಪ್ರತಿ ಹತ್ತು ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ಯಾರಾನಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಧಾತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ದರ್ಶಭಾಗವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಕಾರಾದಿಯ ಅತ್ಯನುಕೂಲವೇ ಆದರೂ, ಗಣಶಃ ಧಾತುಗಳ ಒಂದು ನೋಟವೂ ಅವಶ್ಯ. ಆದಕ್ಕೇ ಆದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಪದಾನುಸಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದೂ ಸಾಲದೆಂದು-ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಿಂದ-ಸೇಟ್, ಅನಿಟ್, ವೇಟ್‌ಗಳೆಂಬ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಮತ್ತೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಉದ್ದೇಶ ಸ್ಪಷ್ಟ. ಪ್ರಯೋಜನ ಬಹುಲ.

ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಧಾತುಗಳು, ಅವುಗಳ ವಿಭಾಗ-ವಿಂಗಡಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನರಿಯಲು ಕೋಷ್ಟಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಾದುದೆಂದರೆ ಪ್ರಥಮಗಣೀಯ ಧಾತುಗಳೇ ಒಟ್ಟು ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು (ಸುಮಾರು 50%). ತತ್ರಾಪಿ ಪರಸ್ಪ್ರೇಪದಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಹೀಗೆಯೇ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳೂ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಾದರಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಗ-ವಿಭಾಗವೂ ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿತ್ತು.

ಇನ್ನೊಂದೆರಡು ಅನುಬಂಧಗಳು ರೂಪಸಿಷ್ಟಾದನ ಕ್ರಮಕ್ಕೊಂದು ನಿದರ್ಶನ-ಹೆಜ್ಜೆಗಳೆಷ್ಟು, ಸೂತ್ರಗಳೆಷ್ಟು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ರೂಪಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿದ್ದು ಕೊಂಡೇ ಅದೆಷ್ಟು ರೂಪಗಳು ಲಭ್ಯ !

ಅಕಾರಾದಿಗಳು

‘ಕೃಷ್ಣಗಣಗಳ ಧಾತು’ಗಳು ‘ಸಮಾನಧಾತು’ಗಳು ಉಪಸರ್ಗ-ಉಪ ಪದಗಳು, ಕಾರಿಕೆ-ಸೂತ್ರಗಳು-ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಕಾರಾದಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥದ ಬಳಕೆಗೆ ಇವು ಉಪಕಾರಿಯಷ್ಟೆ.

ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ

ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸುಮಾರು ಎಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಧಾತುಗಳು, ಅನ್ಯರೂಪಗಳು (ಕರ್ಮಣಿ ಇ) ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳ ಬಳಕೆ ಸುಗಮವಾಗಲೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ-ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿ.

ಲೋಪ - ದೋಷಗಳು

ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿಯುವದರೊಳಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು ಪ್ರತಿಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಒಬ್ಬರೇ ನೋಡಲಾಗದೆ ಹಲಕೆಲವು ದೋಷಗಳುಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ದೋಷಗಳುಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ದೋಷಗಳು ಬರಲೇಬಾರದೆಂಬ ಆಗ್ರಹವು ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಿಗಿದ್ದರೂ ಹೀಗಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ವಾಚಕರ ವಿಮರ್ಶಕರ ಕೃಪೆಯಿರಲಿ.

ಎಲ್ಲರಂತೆ ಶುದ್ಧ ಶುದ್ಧಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ,

ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕೊನೆಯ ಪುಟಗಳು ಬೇಗನೇ ಹರಿದು ಹೋಗುವ ಸಂಭವವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಉಳಿದಿರಬೇಕಲ್ಲವೆ?

ಆದರೂ ಓದುಗರಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಲೋಪ-ದೋಷಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾಚಕರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ದೋಷಗಳ ನೈಲ್ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡಬೇಕು-ಕೊಂಡಂದೇ ! ಲೋಪಗಳನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ನಡೆದೀತು.

ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಮುದ್ರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ದೋಷವೂ ಉಳಿಯದಂತೆ ಕೈಲಾದಷ್ಟೂ ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ (ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಪುಟಗಳಲ್ಲೂ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಚ್ಚಾತುರ್ಯವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.)

ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಪರಿಣಿತ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಿಲ್ಲಿದೆ.

ಸಂಖ್ಯಾನ ಇ.

ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಖ್ಯಾನದ ಬಗೆಗೊಂದು ಮಾತು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಪರಿಭಾಷಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನಿದು ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಷಿಕಾಗೋ ಪ್ರಕಟಣೆ 'ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೈಲ್' ಕ್ರಮಗಳನ್ನು (ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಮತ್ತೂ ಪರಿಷ್ಕಾರ ದೊಡನೆ) ಬಹುವಾಗಿ ಬಳಸಿದೆ.

ಪುಟಾಂಕನಗಳು

ಪ್ರತಿ ಪುಟದಲ್ಲೂ ಕೃತಿಯ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಪುಟಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಗಡೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿ ಧಾತುಗಳ ಅಕಾರಾದಿಯನ್ನು ಸವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಪುಟದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೋಶ (dictionary) ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಉದಾ : ಜಿ²-ಜ್ಯಂಭ.

ಆದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಣ-ಪದ ನಿರ್ದೇಶ, ಲಕಾರ ನಿರ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಪುಟಗಳಲ್ಲೂ ಮಾದರಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು 60-70, 404-412 ಎಂಬಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಉತ್ತರಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೀರ್ಷಿಕಾಸಂಗ್ರಹ, ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಖ್ಯೆ: ಉದಾ: '3.503 ಅನು: ಧಾತುಪಾಠ' ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕೊನೆಯ ಮಾತು

ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ವಿಶೇಷಗಳಿವೆಯಾದರೂ ಅವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ರಚಿಸಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಮತ್ತು ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಸುಸ್ಪಷ್ಟಗತ.

0.10 ವಿಸ್ತೃತ ವಿಷಯ ಸೂಚಿ

	ಪುಟ
0.01 ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಷಯ ಸೂಚಿ	v
0.02 ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳು (ವೈಷಯಿಕ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ)	vi
—ಅಕ್ಷರಗಳು	
—ಸಂಖ್ಯೆಗಳು	
0.03 ಪ್ರಕಾಶನದ ಭಾಷಿತ	viii
0 04 ಮೆಚ್ಚುಗೆ : ಪ್ರೊ ಎಚ್. ಎಸ್. ವರದದೇಶಿಕಾಚಾರ್ಯ	ix
0 05 ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ : ವಿದ್ವಾನ್ ಎನ್. ರಂಗನಾಥ ಶರ್ಮ	xi
0.06 ಲೇಖಕನ ಮಾತು	xvi
0.07 ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು	xvii
0.08 ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಳಸುವ ಬಗೆ	xix
0.09 ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಸ್ವರೂಪ	xx
0 10 ವಿಸ್ತೃತ ವಿಷಯಸೂಚಿ	ಇದೇ ಪುಟವೇ
1. ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕೆ	
ಧಾತು-ಪರಿಚಯದ ಮಾತು	xxxix
2. ಕೋಶ	
2.1 ದರ್ಶ: ಧಾತುಗಳ ರೂಪಗಳು	1
ಕೊಸರು ಧಾತುಗಳು	107
2.2 ಅದರ್ಶ: ಮಾದರಿಗಳು*	01
2.21 (ಸುಲಭಗಳ ಧಾತುಗಳ ರೂಪಗಳು)	
(ದಶಲಕಾರಗಳು) ಭೂ (1-10)	01
ಲಭ್ (11-20)	02

* ಕಂಸದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮಾದರಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು

2.22	ಅರ್ಥಧಾತುಕ ಪ್ರಕರಣ-೧ (ಸುಲಭ ಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಗಳು)	
	ಆಶೀರ್ವಚ್ಛ (21-24)	03
	ಉಟ (25-28)	03
	ಲ್ಯುಟ (29-32)	03
	ಲ್ಯುಚ್ಛ (33-36)	04
2.23	ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಗಣಗಳ ಧಾತುಗಳ ರೂಪಗಳು —ಸಾರ್ವಧಾತುಕಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿ	
2.231	II ಪ (37-90)	05
	ಆ (91-122)	09
	ಉ (123-179)	02
2.232	III ಪ (180-196)	017
	ಆ (197-200)	019
	ಉ (201-232)	020
2.233	V ಪ (233-236)	022
	ಆ (237-240)	023
	ಉ (241-248)	023
2.234	VII ಪ (249-260)	024
	ಆ —	025
	ಉ (261-284)	025
2.235	VIII ಪ —	028
	ಆ —	028
	ಉ (301-305)	028
2.236	IX ಪ —	030

ಆ —

030

ಉ 301-305)

305

2.24 ಆರ್ಥಧಾತುಕ ಪ್ರಕರಣ-೨

(ಕೃಷ್ಣ ಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಗಳು)

2.241 ಲಿಟ್ ಪ (309-384) 031

ಆ (385-412) 037

2.242 ಲುಜ್ ಪ (413-427) 040

ಆ (428-455) 041

3. ಉತ್ತರ ಪೀಠಿಕೆ

3.1 ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು :

3.101 ಧಾತುಲಕ್ಷಣ 045

3.102 ವಿಕರಣಗಳು 045

3.103 ಧಾತುಪಾಠ - ವಿಶೇಷಗಳು 046

3.104 ದಶಲಕಾರಗಳು 047

3.105 'ಪದ'-ವ್ಯವಸ್ಥೆ 047

3.106 'ಇಡ್' ವ್ಯವಸ್ಥೆ 047

3.107 ಸಕರ್ಮಕ-ಇ. 048

3.108 ಉಪಸರ್ಗ-ಉಪಪದಗಳು 049

3.109 ಸನಾದಿಗಳು 050

3.110 ನಾಮಧಾತುಗಳು 051

3.111 ದ್ವಿತ್ವ ಪ್ರಕರಣ 052

3.112 ಕೃತ್ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು 052

3.2 ಉಪಯುಕ್ತ ಕಾರಿಕೆಗಳು

3.21 ಕ್ರಿಯಾ ಲಕ್ಷಣ 053

3.22	ಗಣಗಳು	053
3.23	ಧಾತು : ಬಗೆಗಳು	054
3.24	ಲಕಾರಗಳು	054
3.25	ಸಕರ್ಮಕ-ಇ.	054
3.26	ಉಪಸರ್ಗಗಳು	055
3.3	ಉಪಯುಕ್ತ ಪಾಠಿನಿ ಸೂತ್ರಗಳು (ಸಾರ್ಥ)	056
3.4	ಕೋಷ್ಠಕಗಳು	
3.41	ಗಣ ವಿಭಾಗ	061
3.42	ಲಕಾರ ವಿಭಾಗ	062
3.43	ಲಕಾರಾರ್ಥ ವೃತ್ತಿಗಳು	063
3.44	ಪುರುಷ-ವಚನಗಳು	064
3.5	ಅನುಬಂಧಗಳು	
3.501	ದಶಲಕಾರ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು	
3.5011	ಸಾರ್ವ ಧಾತುಕ ಲಕಾರಗಳು	065
3.5012	ಆರ್ಥ ಧಾತುಕ ಲಕಾರಗಳು-೧	066
3.5013	ಆರ್ಥ ಧಾತುಕ ಲಕಾರಗಳು-೨	068
3.502	ಲಕಾರಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಮ್	070
3.503	ಪಾಠಿನೀಯ ಧಾತುವಾಠ	070
3.504	ಧಾತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ (ಗಣಶಃ, ಪದಶಃ, ಇಡನುಸಾರಮ್)	
3.50401	ಒಂದನೆಯ ಗಣ	077
3.50402	ಎರಡನೆಯ ಗಣ	079
3.50403	ಮೂರನೆಯ ಗಣ	080
3.50404	ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗಣ	080
3.50405	ಐದನೆಯ ಗಣ	081

3.50406	ಆರನೆಯ ಗಣ	082
3.50407	ಏಳನೆಯ ಗಣ	082
3 50408	ಎಂಟನೆಯ ಗಣ	083
3 50409	ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಗಣ	083
3.50410	ಹತ್ತನೆಯ ಗಣ	084
3.50411	ಕಂಡ್ವಾದಿ ಗಣ	085
3.505	ಉಪಸರ್ಗಗಳು	085
3.506	ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು : ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಧಾತುಗಳು	086
3.507	,, ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಧಾತುಗಳು	086
3.508	,, ಮಾದರಿಗಳು	087
3.509	‘ಪಠತಿ’ಯ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ	088
3.510	ಎಷ್ಟು ರೂಪಗಳು !	089
3.511	ಅಕಾರಾದಿ : ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಗಣಗಳ ಧಾತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ	090
3.512	: ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪಠಿತ ವಾಗಿರುವ ಸಮಾನ ಧಾತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ	091
3.513	: ಏಕತ್ರಪಠಿತ ಭಿನ್ನಗಣೀಯ ಧಾತುಗಳು	092
3.514	: ನಿತ್ಯೋಪಸರ್ಗ ಪೂರ್ವಕ ಧಾತುಗಳು	092
3.515	: ಉಪಸರ್ಗಗಳು	093
3.516	: ಉಪಪದಗಳು	093
3.517	: ಕಾರಿಕೆಗಳು	093

3,518	ಅಕಾರಾದಿ ಸೂತ್ರಗಳು	094
3.519	: ಲಕಾರಗಳು	095
3.520	: ಲಕಾರಾರ್ಥ ವೃತ್ತಿಗಳು	096
3.521	: ಪ್ರಸಕ್ತ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ	096
3.522	: ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳು	097
	ದೋಷಗಳು	098
	ಲೋಪಗಳು	0101
	ಅರಿಕೆ-೧	0103
	-೨	0103
	ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು (ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು)	0104
	ಡಾ ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಪ್ರೊ ಎಸ್. ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಇ.	
	ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು	0108

ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆ

ಧಾತು : ಪರಿಚಯದ ಮಾತು

ಕ್ರಿಯಾವಚನವೇ ಧಾತು¹. ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಇದುವೆ ಪ್ರತ್ಯತಿ² ಕ್ರಿಯಾಪದವಾಗಲು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಎರಡು ತೆರನಾಗಿವೆ :
ವಿಕರಣ, ಆಖ್ಯಾತ ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು 2000 ಧಾತುಗಳನ್ನು 'ಭ್ವಾದಿ' ಮೊದಲಾದ ಹತ್ತು ಗಣಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲಾಗಿದೆ³. (ಕೆಲವೆರಡು ಧಾತುಗಳು ರೂಪಭೇದ - ಅರ್ಥಭೇದಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅನೇಕ ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಉಂಟು)⁴. ಒಂದೊಂದು ಗಣಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಕರಣ ಪ್ರತ್ಯಯವುಂಟು⁵. (ಇವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಧಾತುಗಳಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುವ ಸನಾದಿಗಳೂ ಧಾತುಗಳೇ ಎನಿಸುತ್ತವೆ.)⁶

ಧಾತುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲ-ಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾಲ-ಭಾವಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಲಕಾರಗಳೆಂದು ಸಾಧಾರಣ (common) ನಾದ ಹೆಸರು. ಇವು ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು⁷. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಲಟ್, ಲಜ್, ಲೋಟ್ ಹಾಗೂ ವಿಧಿಲಿಜ್-ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಧಾತುಕ ಲಕಾರಗಳೆಂದೂ ಉಳಿದ ಆರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಧಾತುಕಗಳೆಂದೂ ಹೆಸರು.⁸ (ಸಾರ್ವಧಾತುಕ ಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕರ್ತೃ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲು ಗಣಾನುಸಾರ ವಿಕರಣಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು) ಲಕಾರಗಳ ಸಮುಚಿತವಾದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ⁹.

ಲಕಾರಗಳ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೇ ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ಇವು ಪುರುಷತ್ರಯ ವಚನತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ¹⁰. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆ- ಪರಸ್ಮೈ, ಆತ್ಮನೇ ಎಂಬುದಾಗಿ¹¹. ಕೆಲವು ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಮೈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ಪರಸ್ಮೈಪದಿ ಧಾತುಗಳೆಂದೂ ಆತ್ಮನೇ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೇ

ಸೇರುವ ಧಾತುಗಳನ್ನು ಆತ್ಮನೇಪದಿಯಿಂದೂ, ಆ ಎರಡೂ ಸೇರುವ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಉಭಯಪದಿ ಧಾತುಗಳೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.¹²

ಆರ್ಥಧಾತುಕ ಲಕಾರ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಇಕಾರವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಡಾಗಮವೆಂದು ಹೆಸರು. ಅದನ್ನು ಹೊಂದುವ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಸೇಟೆ ಧಾತುಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಅದನ್ನು ಹೊಂದದ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಅನಿಟೆ ಎಂದೂ, ಯಾವ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಎರಡೂ ಬಗೆಯೂ ಉಂಟೋ ಅವಕ್ಕೆ ವೇಟೆ ಎಂದೂ ಹೆಸರು. ಇವನ್ನೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೇಟೈ, ಅನಿಟೈ, ವೇಟೈ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ¹³. (ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣದ ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನರಿತು ಬಳಸುವುದೇ ಕಷ್ಟತಮವೆನ್ನು ವಂತಿದೆ)¹⁴. ಇಡಾಗಮವು ಲಕಾರ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದೂ ಉಂಟು¹⁵. ಅಂತೂ ಧಾತುರೂಪನಿಷ್ಪತ್ತಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರಮ ಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಪಾಣಿನೀಯಸೂತ್ರ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಆಗುತ್ತದೆ¹⁶.

ಕರ್ಮಪದದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಧಾತುವಿಗೆ ಸಕರ್ಮಕ ವೆಂದೂ¹⁷, (ಎರಡು ಕರ್ಮಪದಗಳು ಬರುವಂತಿದ್ದರೆ ದ್ವಿಕರ್ಮಕವೆಂದೂ¹⁸), ಅದಿಲ್ಲದೆಯೇ ಇದ್ದರೆ ಅಕರ್ಮಕವೆಂದೂ¹⁹ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ, ಬಗೆಯ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಕರ್ತರಿ²⁰ ಹಾಗೂ ಕರ್ಮಣಿ²¹ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಎರಡನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಕರ್ತರಿ ಹಾಗೂ ಭಾವೇ²² ಪ್ರಯೋಗಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಧಾತುವಿನಿಂದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊಮ್ಮಿಸಲು ಉಪಸರ್ಗ ಗಳನ್ನು ಧಾತುವಿಗೆ ಮೊದಲು ಸೇರಿಸುವುದುಂಟು²³. ಉಪಸರ್ಗಗಳಿಂದ ಧಾತುವಿನ ಅರ್ಥವು ಬಾಧಿತವಾಗಬಹುದು, ಅನುವೃತ್ತವಾಗಬಹುದು ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಬಹುದು²⁴. (ಇವಲ್ಲದೇ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪ್ರಕಾರವೂ ಉಂಟೆಂದು ಕೆಲವರ ಮತ)²⁵. ಧಾತುವಿನ ಪದವು ಸಹ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಉಪಸರ್ಗ ಗಳಿಂದಾಗಿ ಬದಲಾಗುವುದುಂಟು²⁶.

• ಉಪಸರ್ಗಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಉಪಪದ

(ಗತಿ)ಗಳು ಮಾಡುವುದೂ ಉಂಟು²⁷. ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಉಪಸರ್ಗ/ಉಪದದ-ಯೋಗವಿರುವಾಗ ಲಜಾದಿಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿನ ರೂಪಗಳ ಬಗೆಗೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕು²⁸. ಉಪಸರ್ಗ ಉಪಪದ ಹಾಗೂ ಧಾತು-ಇವೆರಡರ ನಡುವಣ ಸಂಧಿಕಾರ್ಯವು ನಿತ್ಯವಾದುದು²⁹. ಅದರ ಸಾಧಾರಣ-ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳ ಅರಿವು ಅತ್ಯವಶ್ಯ³⁰ ಸೋಪಸರ್ಗ ಧಾತುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿಯೂ ಕಾರಕ ಪ್ರಕರಣದ ಅಧ್ಯಯನವೂ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾಷೆಯ ನಿಶಿಷ್ಟ ಬಳಕೆ (idiomatic usage) ಗಳಿಂದಾಗಿಯೇ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ಪದವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ (ಉಪಸರ್ಗಗಳಿಲ್ಲದಾಗಲೂ ಆಗುವುದುಂಟು)³². ಸನಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಶಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ³³.

ಧಾತುಗಳ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದ್ವಿತ್ವ ಪ್ರಕರಣ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಪರಿಚಯವೂ ಅವಶ್ಯ³⁴.

ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲದೆ, ಕೃತ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ, ಸೇರುವುದುಂಟು³⁵. ಬಗೆಬಗೆಯ ಕೃತ್ ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶಬ್ದ ಭಾಂಡಾರವು ಶಬ್ದವೈವುಲ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

2.1

ಧಾತು ರೂಪ ಕೋಶ:

1 ಅಂಚ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಬಾಗು, ಹೋಗು, ಸತ್ಕರಿಸು

- 1) ಅಂಚತಿ 1
- 2) ಅಂಚತ್ 2
- 3) ಅಂಚತು 3
- 4) ಅಂಚೇತ್ 4
- 5) ಅಂಚ್ಯಾತ್ 5
ಅಚ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಅಂಚಿತಾ 6
- 7) ಅಂಚಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಂಚಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಅನಂಚ 351
- 10) ಅಂಚೇತ್ 416

2. ಅಂಜ್ VII ಪ.ಸಕ.ವೇ.

ಲೇಪಿಸು

- 1) ಅನಕ್ತಿ 249
- 2) ಅನಕ್ 250
- 3) ಅನಕ್ತು 251
- 4) ಅಂಜ್ಯಾತ್ 252
- 5) ಅಜ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಅಂಜಿತಾ 6
ಅಂಜಾ 6
- 7) ಅಂಜಿಷ್ಯತಿ 7
ಅಂಜ್ಯತಿ 7

8) ಅಂಜಿಷ್ಯತ್ 8

ಅಂಜ್ಯತ್ 8

9) ಅನಂಜ 352

10) ಅಂಜೇತ್ 416

3 ಅಟ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ತಿರುಗಾಡು, ಅಲೆ

- 1) ಅಟತಿ 1
- 2) ಅಟತ್ 2
- 3) ಅಟತು 3
- 4) ಅಟೇತ್ 4
- 5) ಅಟ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಅಟಿತಾ 6
- 7) ಅಟಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಟಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಅಟೆ 350
- 10) ಅಟೇತ್ 416

4 ಅದ್ || ಪ.ಸಕ.ಅ.

ತಿನ್ನು

- 1) ಅತ್ತಿ 37
- 2) ಅದತ್ 38
- 3) ಅತ್ತು 39
- 4) ಅದ್ಯಾತ್ 40
- 5) ಅದ್ಯತ್ 5
- 6) ಅತ್ತಾ 6

- 7) ಅತ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅತ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಆದ 350
- ಜಘಾಸ 200
- 10) ಅಘಸತ್ 413

5 ಅನ್ II ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 'ಪ್ರ' - ಉಪಸರ್ಗ -
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉಸಿರಾಡು, ಜೀವಿಸು

- 1) ಅನಿತಿ 83
- 2) ಅನೀತ್ 84
- 3) ಅನಿತು 85
- 4) ಅನ್ಯಾತ್ 86
- 5) ಅನ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಅನಿತಾ 6
- 7) ಅನಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅನಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಆನ 350
- 10) ಅನೀತ್ 416

6 ಅಯ್ I ಆ. ಸಕ.ಸೇ, ಹೊಗು

- 1) ಅಯತೇ 11
- 2) ಆಯತ 12
- 3) ಆಯತಾಂ 13

- 4) ಅಯೇತ 14
- 5) ಅಯಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಅಯಿತಾ 28
- 7) ಅಯಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಆಯಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಅಯಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.
410, 411, 412
- 10) ಆಯಿಷ್ಟ 453

7 ಅರ್ಚ್ I ಪ. ಅಕ.ಸೇ.

ಪೂಜೆಮಾಡು, ಸತ್ಕರಿಸು

- 1) ಅರ್ಚತಿ 1
- 2) ಆರ್ಚತ್ 2
- 3) ಅರ್ಚತು 3
- 4) ಅರ್ಚೇತ್ 4
- 5) ಅರ್ಚ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಅರ್ಚಿತಾ 6
- 7) ಅರ್ಚಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಆರ್ಚಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಆನರ್ಚ 351
- 10) ಅರ್ಚೇತ್ 416

8 ಅರ್ಜ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸಂಪಾದಿಸು

- 1) ಅರ್ಜತಿ 1
- 2) ಆರ್ಜತ್ 2

2.1 : ದರ್ಶ

ಅರ್ಥ-ಅಶ

- 3) ಅರ್ಜತು 3
- 4) ಅರ್ಜೀತ್ 4
- 5) ಅರ್ಜೀತ್ 5
- 6) ಅರ್ಜೀತಾ 6
- 7) ಅರ್ಜೀಪ್ತ 7
- 8) ಅರ್ಜೀಪ್ತ 8
- 9) ಅನರ್ಜ 351
- 10) ಅರ್ಜೀತ್ 416

9 ಅರ್ಥ X ಆ.ದ್ವಿ.ಕ.ಸೇ.
ಬೇಡು, ಯಾಚಿಸು, ಆಸೆಪಡು

- 1) ಅರ್ಥಯತೇ 11
- 2) ಅರ್ಥಯತ 12
- 3) ಅರ್ಥಯತಾಂ 13
- 4) ಅರ್ಥಯೇತ 14
- 5) ಅರ್ಥಯಿಪೀಪ್ತ 24
- 6) ಅರ್ಥಯಿತಾ 28
- 7) ಅರ್ಥಯಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅರ್ಥಯಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಅರ್ಥಯಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.
410 411 412
- 10) ಅರ್ಥಿತ 432

10 ಅರ್ಥ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.
ಯೋಗ್ಯನಿರು, ಪಾತ್ರನಾಗು,
ಸಮರ್ಥನಾಗು

- 1) ಅರ್ಹತಿ 1
- 2) ಅರ್ಹತ್ 2
- 3) ಅರ್ಹತು 3
- 4) ಅರ್ಹೇತ್ 4
- 5) ಅರ್ಹಾತ್ 5
- 6) ಅರ್ಹತಾ 6
- 7) ಅರ್ಹಿಷ್ಯತೇ 7
- 8) ಅರ್ಹಿಷ್ಯತ 8
- 9) ಅನರ್ಹ 9
- 10) ಅರ್ಹೇತ್ 416

11 ಅರ್ವ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.
ಕಾಪಾಡು

- 1) ಅವತಿ 1
- 2) ಅವತ್ 2
- 3) ಅವತು 3
- 4) ಅವೇತ್ 4
- 5) ಅವ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಅವಿತಾ 6
- 7) ಅವಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅವಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಅವ 350
- 10) ಅವೀತ್ 416

12 V ಅಶ I ಆ.ಸಕ.ಸೇ
ವ್ಯಾಪಿಸು, ಹೊಂದು, ಅನುಭವಿಸು

- 1) ಅಶ್ನುತೇ 237
- 2) ಅಶ್ನುತ 238
- 3) ಅಶ್ನುತಾಂ 239
- 4) ಅಶ್ನುವೀತ 240
- 5) ಅಶ್ವೀಪ್ಪ-24
ಅಶ್ವೀಪ್ಪ 24
- 5) ಅಶಿತಾ 28-
ಅಪ್ಪಾ 28
- 7) ಅಶ್ವತೇ 32-
ಅಶ್ವತೇ 32
- 8) ಅಶ್ವತ 36-
ಅಶ್ವತ 36
- 9) ಅನಶೇ 400
- 10) ಅಶ್ವ 453-
ಅಪ್ಪ 448

13 ಅಶ್: | λ ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ತಿನ್ನು, ರುಚಿನೋಡು, ಅನುಭವಿಸು

- 1) ಅಶ್ನಾತಿ 301
- 2) ಅಶ್ನಾತ್ 302
- 3) ಅಶ್ನಾತು 303
- 4) ಅಶ್ನೀಯಾತ್ 304
- 5) ಅಶ್ನಾತ್ 5
- 6) ಅಶಿತಾ 6
- 7) ಅಶಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಶಿಷ್ಯತ್ 8

- 9) ಆಶ 350
- 10) ಆಶೀತ್ 416

14 ಅಸ್: | I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.
ಇರು

- 1) ಅಸ್ತಿ 41
- 2) ಅಸೀಶ್ 42
- 3) ಅಸ್ತು 43
- 4) ಸ್ಯಾತ್ 44
- 5) ಭೂಮಾತ್ 5
- 6) ಭವಿತಾ 6
- 7) ಭವಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಭವಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಬಭೂವ 9
- 10) ಅಭೂತ್ 10

15 ಅಸ್: | V ಪ.ಸಕ.ಸೇ.
ಎಸೆ

- 1) ಅಸ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಸ್ಯತ್ 2
- 3) ಅಸ್ಯತು 3
- 4) ಅಸ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಅಸ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಆಸಿತಾ 6
- 7) ಆಸಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಆಸಿಷ್ಯತ್ 8

2.1 : ದರ್ಶ

ಅವ್-ಅಧಿ + ಇ

9) ಆಸ 350

10) ಆಸ್ಥತ್ 413

16 ಆಸ್ V ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಹೊಂದು, ದೊರಕಿಸು, ವ್ಯಾಪಿಸು

1) ಆಪ್ನೋತಿ 233

2) ಆಪ್ನೋತ್ 234

3) ಆಪ್ನೋತು 235

4) ಆಪ್ನಯಾತ್ 236

5) ಆಪ್ಯಾತ್ 5

6) ಆಪ್ತಾ 6

7) ಆಪ್ಸ್ಯತಿ 7

8) ಆಪ್ಸ್ಯತ್ 8

9) ಆಪ 350

10) ಆಪತ್ 413

17 ಆಸ್ II ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಕೂಡು, ಇರು

1) ಆಸ್ತೇ 95

2) ಆಸ್ತ 96

3) ಆಸ್ತಾಂ 97

4) ಆಸೀತ 98

5) ಆಸೀಷ್ವ 24

6) ಆಸಿತಾ 28

7) ಆಸಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಆಸಿಷ್ಯತ 36

9) ಆಸಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.

410, 411, 412.

10) ಆಸಿಷ್ವ 453

18 ಇ II ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಹೋಗು, (ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 'ಆ' ಉಪಸರ್ಗ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿರುವುದು)

1) ಏತಿ 45

2) ಐತ್ 46

3) ಏತು 47

4) ಇಯಾತ್ 48

5) ಈಯಾತ್ 5

6) ಏತಾ 6

7) ಏಷ್ಯತಿ 7

8) ಏಷ್ಯತ್ 8

9) ಇಯಾಯ 355

10) ಅಗಾತ್ 414

19 ಅಧಿ + ಇ II ಆ.ಸಕ.ಅ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡು, ಪಠಿಸು

1) ಅಧೀತೇ 91

2) ಅಧೈತ 92

3) ಅಧೀತಾಂ 93

4) ಅಧೀಯೀತ 94

5) ಅಧೈಷೀಷ್ವ 24

6) ಅಧೈತಾ 28

7) ಅಧೈಷ್ಯತೇ 32

- 8) ಅಧ್ಯುಷ್ತ 36
ಅಧ್ಯುಗೀಷ್ತ 36
- 9) ಅಧಿಜಗೇ 385
- 10) ಅಧ್ಯುಷ್ತ 454
ಅಧ್ಯುಗೀಷ್ತ 454

20 ಇಷ್ VI ಪ. ಸಕ.ಸೇ.

ಬಯಸು, ಆರಿಸು, ಉದ್ದೇಶಿಸು

- 1) ಇಚ್ಛತಿ 1
- 2) ಐಚ್ಛತ್ 2
- 3) ಇಚ್ಛತು 3
- 4) ಇಚ್ಛೇತ್ 4
- 5) ಇಷ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಏಷ್ಯಾ 6
ಏಷಿತಾ 6
- 7) ಏಷಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಐಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಇಯೇಷ 361
- 10) ಐಷೀತ್ 416

21 ಈಕ್ಸ್ I ಆ. ಸಕ.ಸೇ.

ನೋಡು, ವಿಚಾರಿಸು

- 1) ಈಕ್ಷತೇ 11
- 2) ಐಕ್ಷತ 12
- 3) ಈಕ್ಷತಾಂ 13
- 4) ಈಕ್ಷೇತ 14
- 5) ಈಕ್ಷಿಷೀಷ್ವ 24

- 6) ಈಕ್ಷತಾ 28
- 7) ಈಕ್ಷಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಐಕ್ಷಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಈಕ್ಷಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.
410, 411, 412

10) ಐಕ್ಷಿಷ್ವ 453

22 ಈಡ್ II ಆ. ಸಕ.ಸೇ.

ಸ್ತುತಿಸು

- 1) ಈಟ್ಟೇ 99
- 2) ಐಟ್ಟ 100
- 3) ಈಟ್ಟಾಂ 101
- 4) ಈಡೀತ 102
- 5) ಈಡಿಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಈಡಿತಾ 28
- 7) ಈಡಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಐಡಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಈಡಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.
410, 411, 412

10) ಐಡಿಷ್ವ 453

23 ಈರ್ X ಉ. ಸಕ.ಸೇ.

ಹೋಗು, ಅಲುಗಾಡಿಸು, ಉತ್ಸಾಹ
ಗೊಳಿಸು

- 1) ಈರಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಐರಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಈರಯತು 3-ತಾಂ 13

4) ಈರಯೇತ್ 4-ತ 14

5) ಈರ್ಯಾತ್ 5

ಈರಯಿಪೀಪ್ಪ 24

6) ಈರಯಿಪಾ 6

ಈರಯಿತಾ 28

7) ಈರಯಿಪ್ಯತಿ 7

-ತೇ 32

8) ಐರಯಿಪ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಈರಯಾಂಚಕಾರ-ಚಕ್ರೇ ಇ

382, 383, 384,

410, 411, 412

10) ಐರಿರತ್ 413-ತ 432

24 ಈಷ್ಯ I ಪ. ಅಕ.ಸೇ.

ಅಸೂಯೆಪಡು

1) ಈಷ್ಯತಿ 1

2) ಐಷ್ಯತ್ 2

3) ಈಷ್ಯತು 3

4) ಈಷ್ಯೇತ್ 4

5) ಈಷ್ಯಾತ್ 5

6) ಈಷ್ಯಿತಾ 6

7) ಈಷ್ಯಿಪ್ಯತಿ 7

8) ಐಷ್ಯಿಪತ್ 8

9) ಈಷ್ಯಾಂಚಕಾರ ಇ.

382, 383, 384

10) ಐಷ್ಯೇತ್ 416

25 ಈಶ್ II ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಆಳು

1) ಈಷ್ಯೇ 103

2) ಐಷ್ಯ 104

3) ಈಷ್ಯಾಂ 105

4) ಈಶೀತ 106

5) ಈಶಿಪೀಪ್ಪ 24

6) ಈಶಿತಾ 28

7) ಈಶಿಪ್ಯತೇ 32

8) ಐಶಿಪ್ಯತ 36

9) ಈಶಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.

410, 411, 412

10) ಐಷಿಪ್ಪ 453

26 ಈಹ್ I ಆ.ಸಕ.ಸೇ.

ಇಚ್ಛಿಸು, ಪಡೆಯಲೆತ್ತಿಸು

1) ಈಹತೇ 11

2) ಐಹತ 12

3) ಈಹತಾಂ 13

4) ಈಹೇತ 14

5) ಈಹಿಪೀಪ್ಪ 24

6) ಈಹಿತಾ 28

7) ಈಹಿಪ್ಯತೇ 32

8) ಐಹಿಪ್ಯತ 36

9) ಈಹಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.

410, 411 412

10) ಐಹಿಷ್ಯ 449

27 ಉಜ್ಜ್ವಲ VI ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು, ಹೊರಗೆಡಹು

- 1) ಉಜ್ಜ ತಿ 1
- 2) ಔಜ್ಜತ್ 2
- 3) ಉಜ್ಜ ತು 3
- 4) ಉಜ್ಜೇತ್ 4
- 5) ಉಜ್ಜಾತ್ 5
- 6) ಉಜ್ಜಿತಾ 6
- 7) ಉಜ್ಜಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಔಜ್ಜಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಉಜ್ಜಾಂಚಕಾರ ಇ.

382 383 384

10) ಔಜ್ಜೇತ್ 416

28 ಉಹ್ I ಆ.ಸಕ.ಸೇ.

ತರ್ಕಿಸು, ವಿಚಾರಿಸು

- 1) ಉಹತೇ 11
- 2) ಔಹತ 12
- 3) ಉಹತಾಂ 13
- 4) ಉಹೇತ 14
- 5) ಉಹಿಷೀಷ್ಯ 24
- 6) ಉಹಿತಾ 28
- 7) ಉಹಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಔಹಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಉಹಾಂಚಕೇ ಇ.

410, 411, 412

10) ಔಹಿಷ್ಯ 449

29 ಏಧ್ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ವೃದ್ಧಿಹೊಂದು

- 1) ಏಧತೇ 11
- 2) ಏಧತ 12
- 3) ಏಧತಾಂ 13
- 4) ಏಧೇತ 14
- 5) ಏಧಿಷೀಷ್ಯ 24
- 6) ಏಧಿತಾ 28
- 7) ಏಧಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಏಧಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಏಧಾಂಚಕೇ ಇ.

410, 411, 412

10) ಏಧಿಷ್ಯ 453

30 ಕರ್ತ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಜಂಭಕೊಚ್ಚು, ಹೊಗಳಿಕೊ

- 1) ಕರ್ತತೇ 11
- 2) ಅಕರ್ತತ 12
- 3) ಕರ್ತತಾಂ 13
- 4) ಕರ್ತೇತ 14
- 5) ಕರ್ತಿಷೀಷ್ಯ 24
- 6) ಕರ್ತಿತಾ 28
- 7) ಕರ್ತಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಕರ್ತಿಷ್ಯತ 36

- 9) ಚಕತ್ಥೇ 406
- 10) ಅಕತ್ಥಿಷ್ಟ 453

31 ಕಥಾ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಹೇಳು, ಸಂಭಾಷಿಸು

- 1) ಕಥಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಕಥಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಕಥಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಕಥಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಕಥ್ಯಾತ್ 5
ಕಥಯಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಕಥಯಂತಾ 6
ಕಥಯಂತಾ 28
- 7) ಕಥಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಕಥಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಕಥಯಾಂಚಕಾರ-ಚಕ್ರೇ ಇ
382, 383, 384 .
410, 411, 412
- 10) ಅಚಕಥತ್ 413-ತ 432

32 ಕಮ್ I ಆ.ಸಕ.ಸೇ.

ಪ್ರೀತಿಸು, ಇಚ್ಛಿಸು, ಬಯಸು,
ಮೋಹಿಸು

- 1) ಕಾಮಯತೇ 11
- 2) ಅಕಾಮಯತ 12
- 3) ಕಾಮಯತಾಂ 13
- 4) ಕಾಮಯೇತ 14

- 5) ಕಾಮಯಿಷೀಷ್ಟ 24

- 6) ಕಾಮಯಂತಾ 28
ಕಮಿತಾ 28

- 7) ಕಾಮಯಿಷ್ಯತೇ 32
ಕಮಿಷ್ಯತೇ 32

- 8) ಅಕಾಮಯಿಷ್ಯತ 36
ಅಕಮಿಷ್ಯತ 36

- 9) ಚಕಮೇ 393
ಕಾಮಯಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.
410, 411, 412

- 10) ಅಚೀಕಮತ 432
ಅಚಕಮತ 432

33 ಕಂಪ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ನಡುಗು

- 1) ಕಂಪತೇ 11
- 2) ಅಕಂಪತ 12
- 3) ಕಂಪತಾಂ 13
- 4) ಕಂಪೇತ 14
- 5) ಕಂಪಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಕಂಪಿತಾ 28
- 7) ಕಂಪಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಕಂಪಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಚಕಂಪೇ 393
- 10) ಅಕಂಪಿಷ್ಟ 453

34 ಕಲ್ X ಉ.ಸ.ಸೇ.

ಎಣಿಸು, ಹಿಡಿ, ತಿಳಿ

- 1) ಕಲಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಕಲಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಕಲಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಕಲಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಕಲ್ಯಾತ್ 5
ಕಲಯಿಷೀಷ್ಟ 25
- 6) ಕಲಯಿತಾ 6
ಕಲಯಿತಾ 28
- 7) ಕಲಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಕಲಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಕಲಯಾಂಚಕಾರ-ಚಕ್ರೇ ಇ
382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅಚಕಲತ್ 413-ತ 432

35 ಕಾಂಕ್ಸ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಇತ್ಥಿಸು, ಕಾಮಿಸು, ನಿರೀಕ್ಷಿಸು

- 1) ಕಾಂಕ್ಷತಿ 1
- 2) ಅಕಾಂಕ್ಷತ್ 2
- 3) ಕಾಂಕ್ಷತು 3
- 4) ಕಾಂಕ್ಷೇತ್ 4
- 5) ಕಾಂಕ್ಷ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕಾಂಕ್ಷಿತಾ 6
- 7) ಕಾಂಕ್ಷಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಕಾಂಕ್ಷಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಚಕಾಂಕ್ಷ 309

10) ಅಕಾಂಕ್ಷೀತ್ 416

36 ಕಾಶ್ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಹೊಳೆ, ಶೋಭಿಸು

- 1) ಕಾಶತೇ 11
- 2) ಅಕಾಶತ 12
- 3) ಕಾಶತಾಂ 13
- 4) ಕಾಶೇತ 14
- 5) ಕಾಶಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಕಾಶಿತಾ 28
- 7) ಕಾಶಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಕಾಶಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಚಕಾಶೇ 385
- 00) ಅಕಾಶಿಷ್ಯ 453

37 ಕುಪ್ IV ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳು, ರೇಗು

- 1) ಕುಪ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಕುಪ್ಯತ್ 2
- 3) ಕುಪ್ಯತು 3
- 4) ಕುಪ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಕುಪ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕೋಪಿತಾ 6
- 7) ಕೋಪಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕೋಪಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಕೋಶ 377

10) ಅಕುಪತ್ 413

38 ಕೃ VIII ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಮಾಡು, ರಚಿಸು, ನಿರ್ಮಿಸು, ಬರೆ

1) ಕೋಶ 285

ಕುರುತೇ 289

2) ಅಕೋಶ 286

ಅಕುರುತ 290

3) ಕೋಶ 287

ಕುರುತಾಂ 291

4) ಕುರಾತ್ 288

ಕುರ್ವೀತ 292

5) ಕ್ರಿಯಾತ್ 5

ಕೃಷೀಷ್ಟ 24

6) ಕರ್ತಾ 6

ಕರ್ತಾ 28

7) ಕರಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅಕರಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಚಕಾರ 310:

ಚಕ್ರೇ 386

10) ಅಕಾರ್ಷೀತ್ 421

ಅಕೃತ 438

39 ಕೃ V ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕತ್ತರಿಸು, ನಾಶಗೊಳಿಸು

1) ಕೃಂತತಿ 1

2) ಅಕೃಂತತ್ 2

3) ಕೃಂತತು 3

4) ಕೃಂತೇತ್ 4

5) ಕೃತ್ಯಾತ್ 5

6) ಕರ್ತೀತಾ 6

7) ಕರ್ತೀಷ್ಯತಿ 7

ಕತ್ಸರ್ಯತಿ 7

8) ಅಕರ್ತೀಷ್ಯತ್ 8

ಅಕತ್ಸರ್ಯತ್ 8

9) ಚಕರ್ತ 334

10) ಅಕರ್ತೀತ್ 416

40 ಕೃಷ್ಣ I ಪ.ಸಕ.ಅನಿ.

ಉಳು

1) ಕರ್ಷತಿ 1

2) ಅಕರ್ಷತ್ 2

3) ಕರ್ಷತು 3

4) ಕರ್ಷೇತ್ 4

5) ಕೃಷ್ಯಾತ್ 5

6) ಕರ್ಷ್ವಾ 6

ಕ್ರಷ್ವಾ 6

7) ಕಕ್ಷ್ಯತಿ 7

ಕ್ರಕ್ಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಕಕ್ಷ್ಯತ್ 8

ಅಕ್ರಕ್ಷತ್ 8

9) ಚಕರ್ಷ 334

- 10) ಅಕಾರ್ಕ್ಷೀತ್ 419
ಅಕೃಕ್ಷೀತ್ 419
ಅಕೃಕ್ಷತ್ 413

41 ಕ್ಷ VI ಪ.ಸಕ.ಸೇ.
ಜೆಲ್ಲು, ಸೂರೆಮಾಡು

- 1) ಕಿರತಿ 1
2) ಅಕಿರತ್ 2
3) ಕಿರತು 3
4) ಕಿರೇತ್ 4
5) ಕೀರ್ಯಾತ್ 5
6) ಕರಿತಾ 6
ಕರೀತಾ 6
7) ಕರಿಷ್ಯತಿ 7
ಕರೀಷ್ಯತಿ 7
8) ಅಕರಿಷ್ಯತ್ 8
ಅಕರೀಷ್ಯತ್ 8
9) ಚಕಾರ 313
10) ಅಕಾರೀತ್ 416

42 ಕ್ಷಾತ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸ್ತುತಿಸು, ಹೇಳು, ಉಚ್ಚರಿಸು

- 1) ಕೀರ್ತಯತಿ 1-ತೇ 11
2) ಕೀರ್ತಯತ್ 2-ತ 12
3) ಕೀರ್ತಯತು 3-ತಾಂ 13
4) ಕೀರ್ತಯೇತ್ 4-ತ 14
5) ಕೀರ್ತಯಾತ್ 5

ಕೀರ್ತಯಿಷ್ಯ 24

- 6) ಕೀರ್ತಯಿತಾ 6
ಕೀರ್ತಯಿತಾ 28
7) ಕೀರ್ತಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
8) ಅಕೀರ್ತಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
9) ಕೀರ್ತಯಾಂಚಕಾರ
ಚಕ್ರೇ ಇ.
382, 383, 384.
410, 411, 412
10) ಅಪೀಕೃತತ್ 413
-ತ 432
ಅಪಿಕೀರ್ತತ್ 413
-ತ 432

43 ಕ್ಷಪ್ 1 ಆ.ಅಕ.ಪೇ.

ಸಮರ್ಥನಾಗು, ಪರಿಣಾಮ
ಹೊಂದು

- 1) ಕಲ್ಪತೇ 11
2) ಅಕಲ್ಪತ 12
3) ಕಲ್ಪತಾಂ 13
4) ಕಲ್ಪೇತ 14
5) ಕಲ್ಪಿಷೀಷ್ಯ 24
ಕ್ಷಪಿಷ್ಯ 15
6) ಕಲ್ಪಿತಾ 28
ಕ್ಷಪ್ತಾ 28

- 7) ಕಲ್ಪಿಷ್ಯತೇ 32
ಕಲ್ಪಿಷ್ಯತೇ 17
ಕಲ್ಪಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕಲ್ಪಿಷ್ಯತ 36
ಅಕಲ್ಪಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 18
- 9) ಚಕ್ಲ್ಪಿಷ್ಯತೇ 397
- 10) ಅಕಲ್ಪಿಷ್ಯ 453
ಅಕ್ಲ್ಪಿಷ್ಯ 442
ಅಕ್ಲ್ಪಿಷ್ಯತ್ 413

44 ಕ್ರಂದ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಅಳು, ಕೂಗು, ದೈನ್ಯದಿಂದ ಕರೆ

- 1) ಕ್ರಂದತಿ 1
- 2) ಅಕ್ರಂದತ್ 2
- 3) ಕ್ರಂದತು 3
- 4) ಕ್ರಂದೇತ್ 4
- 5) ಕ್ರಂದ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕ್ರಂದಿತಾ 6
- 7) ಕ್ರಂದಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ರಂದಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚಕ್ರಂದ 309
- 10) ಅಕ್ರಂದೀತ್ 292

45 ಕ್ರಮ್ I, IV ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ನಡೆ, ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡು, ಹೋಗು

- 1) ಕ್ರಮತಿ 1
ಕ್ರಾಮ್ಯತಿ 1

- 2) ಅಕ್ರಾಮತ್ 2
ಅಕ್ರಾಮ್ಯತ್ 2
- 3) ಕ್ರಾಮತು 3
ಕ್ರಾಮ್ಯತು 3
- 4) ಕ್ರಾಮೇತ್ 4
ಕ್ರಾಮ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಕ್ರಮ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕ್ರಮಿತಾ 6
- 7) ಕ್ರಮಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ರಮಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚಕ್ರಾಮ 313
- 10) ಅಕ್ರಮೀತ್ 416

46 ಕ್ರೀ IX ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಕೋ,
ಅದಲುಬದಲು ಮಾಡು

- 1) ಕ್ರೀಣಾತಿ 311
ಕ್ರೀಣೀತೇ 305
- 2) ಅಕ್ರೀಣಾತ್ 302
ಅಕ್ರೀಣೀತ 306
- 3) ಕ್ರೀಣಾತು 303
ಕ್ರೀಣೀತಾಂ 307
- 4) ಕ್ರೀಣೀಯಾತ್ 304
ಕ್ರೀಣೀತ 308
- 5) ಕ್ರೀಯಾತ್ 5
ಕ್ರೀಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಕ್ರೀತಾ 6-ಕ್ರೀತಾ 28

- 7) ಕ್ರೇಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಕ್ರೇಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಚಿಕ್ರಾಯ 357
ಚಕ್ರಿಯೇ 387
- 10) ಅಕ್ರೈಷೀತ್ 419
ಅಕ್ರೇಷ್ವ 454

47 ಕ್ರೇಡ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಆಡು, ಹಾಸ್ಯಮಾಡು

- 1) ಕ್ರೇಡತಿ 1'
- 2) ಅಕ್ರೇಡತ್ 2
- 3) ಕ್ರೇಡತು 3
- 4) ಕ್ರೇಡೇತ್ 4
- 5) ಕ್ರೇಡ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕ್ರೇಡಿತಾ 6
- 7) ಕ್ರೇಡಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ರೇಡಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚಿಕ್ರೇಡ 359
- 10) ಅಕ್ರೇಡೀತ್ 416

48 ಕ್ರುಧ್ IV ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳು

- 1) ಕ್ರುಧ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಕ್ರುಧ್ಯತ್ 2
- 3) ಕ್ರುಧ್ಯತು 3
- 4) ಕ್ರುಧ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಕ್ರುಧ್ಯಾತ್ 5

- 6) ಕ್ರೋದ್ಯಾ 6
- 7) ಕ್ರೋತ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ರೋತ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಚುಕ್ರೋಧ 377
- 10) ಅಕ್ರುಧತ್ 413

49 ಕ್ರುಶ್ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಗೋಳಿಡು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಿರುಚು

- 1) ಕ್ರೋಶತಿ 1
- 2) ಅಕ್ರೋಶತ್ 2
- 3) ಕ್ರೋಶತು 3
- 4) ಕ್ರೋಶೇತ್ 4
- 5) ಕ್ರುಶ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕ್ರೋಷ್ವಾ 6
- 7) ಕ್ರೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ರೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚುಕ್ರೋಶ 377
- 10) ಅಕ್ರುಕ್ಷತ್ 413

50 ಕ್ಲಮ್ I, IV ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ವಣೆ, ಆಯಾಸಗೊಳ್ಳು

- 1) ಕ್ಲಾಮತಿ 1-ಕ್ಲಾಮ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಕ್ಲಾಮತ್ 2
ಅಕ್ಲಾಮ್ಯತ್ 2
- 3) ಕ್ಲಾಮತು 3
ಕ್ಲಾಮ್ಯತು 3
- 4) ಕ್ಲಾಮೇತ್ 4

- ಕ್ಲಾ ಮೈತ್ 4
- 5) ಕ್ಲಾಮೈತ್ 5
- 6) ಕ್ಲಮಿತಾ 6
- 7) ಕ್ಲಮಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ಲಮಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚಕ್ಲಾಮ 313
- 10) ಅಕ್ಲಮತ್ 413

- 3) ಕ್ಲಶ್ಯತಾಂ 13
- 4) ಕ್ಲಶ್ಯೇತ 14
- 5) ಕ್ಲೇಶಿಷೀಪ್ವ 24
- 6) ಕ್ಲೇಶಿತಾ 28
- 7) ಕ್ಲೇಶಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಕ್ಲೇಶಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಚಕ್ಲಿಶೇ 401
- 10) ಅಕ್ಲೇಶಿಪ್ವ 452

51 ಕ್ಲಿ ದ್ IV ಪ.ಅ.ವೇ.

ಒದ್ದೆಯಾಗು

- 1) ಕ್ಲಿದ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಕ್ಲಿದ್ಯತ್ 2
- 3) ಕ್ಲಿದ್ಯತು 3
- 4) ಕ್ಲಿದ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಕ್ಲಿದ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕ್ಲೇದಿತಾ 6
- 7) ಕ್ಲೇದಿಷ್ಯತಿ 7
- ಕ್ಲೇತ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ಲೇದಿಷ್ಯತ್ 8
- ಅಕ್ಲೇತ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಚಿಕ್ಲೇದ 362
- 10) ಅಕ್ಲಿದತ್ 413

52 ಕ್ಲಿ ಶ್ IV ಅ.ಅಕ.ಸೇ.

ಹಿಂಸೆಪಡು, ದುಃಖಿತನಾಗು

- 1) ಕ್ಲಿಶ್ಯತೇ 11
- 2) ಅಕ್ಲಿಶ್ಯತ 12

53 ಕ್ಲಿ ಶ್ IX ಪ.ಸಕ.ವೇ.

ಹಿಂಸಿಸು, ಪೀಡಿಸು

- 1) ಕ್ಲಿಶ್ನಾತಿ 301
- 2) ಅಕ್ಲಿಶ್ನಾತ್ 302
- 3) ಕ್ಲಿಶ್ನಾತು 303
- 4) ಕ್ಲಿಶ್ನೀಯಾತ್ 304
- 5) ಕ್ಲಿಶ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕ್ಲೇಶಿತಾ 6-ಕ್ಲೇಷ್ಪಾ 6
- 7) ಕ್ಲೇಶಿಷ್ಯತಿ 7-ಕ್ಲೇಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ಲೇಶಿಷ್ಯತ್ 8
- ಅಕ್ಲೇಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚಿಕ್ಲೇಶ 363
- 10) ಅಕ್ಲೇಶೀತ್ 416
- ಅಕ್ಲಿಕ್ಷತ್ 413

54 ಕ್ಷಮ್ I ಅ.ಸಕ.ವೇ.

ಸಹಿಸು, ಸಮರ್ಥನಾಗು

- 1) ಕ್ಷಮತೇ 11

- 2) ಅಕ್ಷಮತ 12
- 3) ಕ್ಷಮತಾಂ 13
- 4) ಕ್ಷಮೇತ 14
- 5) ಕ್ಷಮಿಷೀಪ್ಪ 24
ಕ್ಷಂಸೀಪ್ಪ 15
- 6) ಕ್ಷಮಿತಾ 28-ಕ್ಷಾಂತಾ 28
- 7) ಕ್ಷಮಿಷ್ಯತೇ 32
ಕ್ಷಂಸ್ಯತೇ 17
- 8) ಅಕ್ಷಮಿಷ್ಯತ 36
ಅಕ್ಷಂಸ್ಯತ 18
- 9) ಚಕ್ಷಮೇ 398
- 10) ಅಕ್ಷಮಿಷ್ಪ 453
ಅಕ್ಷಂಸ್ತ 444

55 ಕ್ಷಮಾ2 IV ಪ.ಸಕ.ಪೇ.
ಸಹಿಸು

- 1) ಕ್ಷಾಮ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಕ್ಷಾಮ್ಯತ್ 2
- 3) ಕ್ಷಾಮ್ಯತು 3
- 4) ಕ್ಷಾಮ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಕ್ಷಮ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕ್ಷಮಿತಾ 6-ಕ್ಷಾಂತಾ 6
- 7) ಕ್ಷಮಿಷ್ಯತಿ 7
ಕ್ಷಂಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ಷಮಿಷ್ಯತ್ 8
ಅಕ್ಷಂಸ್ಯತ್ 8

- 9) ಚಕ್ಷಾಮ 329
- 10) ಅಕ್ಷಮೀತ್ 292
ಅಕ್ಷಮತ್ 413

56 ಕ್ಷಲ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಹರಿ, ಪ್ರವಹಿಸು, ಸೂರಗು,
ನಾಶಹೊಂದು

- 1) ಕ್ಷರತಿ 1
- 2) ಅಕ್ಷರತ್ 2
- 3) ಕ್ಷರತು 3
- 4) ಕ್ಷರೇತ್ 4
- 5) ಕ್ಷರ್ಮಾತ್ 5
- 6) ಕ್ಷರಿತಾ 6
- 7) ಕ್ಷರಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ಷರಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚಕ್ಷಾರ 313
- 10) ಅಕ್ಷಾರೀತ್ 419

57 ಕ್ಷಲ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ತೊಳೆ, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸು, ಪವಿತ್ರ
ಗೊಳಿಸು

- 1) ಕ್ಷಾಲಯತಿ 1-ತೇ11
- 2) ಅಕ್ಷಾಲಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಕ್ಷಾಲಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಕ್ಷಾಲಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಕ್ಷಾಲ್ಯಾತ್ 5
ಕ್ಷಾಲಯಿಷೀಪ್ಪ 24

- 6) ಕ್ಷಾಲಯಿತಾ 6
ಕ್ಷಾಲಯಿತಾ 28
- 7) ಕ್ಷಾಲಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಕ್ಷಾಲಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಕ್ಷಾಲಯಾಂಚಕಾರ-ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384,
410, 411, 412
- 10) ಅಚಕ್ಷಲತ್ 413-ತ 432

58 ಕ್ಷಿ I ಪ.ಅಕ.ಅನಿ.

ನಾಶಹೊಂದು, ಸೊರಗು

- 1) ಕ್ಷಯತಿ 1
- 2) ಅಕ್ಷಯತ್ 2
- 3) ಕ್ಷಯತು 3
- 4) ಕ್ಷಯೇತ್ 4
- 5) ಕ್ಷೇಯಾತ್ 5
- 6) ಕ್ಷೇತಾ 6
- 7) ಕ್ಷೇಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ಷೇಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚಿಕ್ಷಾಯ 357
- 10) ಅಕ್ಷೈಷೀತ್ 419

59 ಕ್ಷಿಪ್ VI ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಎಸೆ, ಒಗೆ, ಇಡು, ನಾಶ
ಗೊಳಿಸು

- 1) ಕ್ಷಿಪತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಕ್ಷಿಪತ್ 2-ತ 12

- 3) ಕ್ಷಿಪತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಕ್ಷಿಪೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಕ್ಷಿಪ್ಯಾತ್ 5
ಕ್ಷಿಪ್ಸೀಷ್ವ 15
- 6) ಕ್ಷೇಪ್ತಾ 6-ಕ್ಷೇಪ್ತಾ 28
- 7) ಕ್ಷೇಪ್ಸ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಕ್ಷೇಪ್ಸ್ಯತ್ 8-ತ 18
- 9) ಚಿಕ್ಷೇಪ 360
ಚಿಕ್ಷಿಪೇ 401
- 10) ಅಕ್ಷೈಪ್ಸೀತ್ 422
ಅಕ್ಷಿಪ್ತ 443

60 ಕ್ಷುಭ್ IV ಪ.ಅಕ.ಅನಿ.

ಹಸಿವೆಯಾಗು

- 1) ಕ್ಷುಧ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಕ್ಷುಧ್ಯತ್ 2
- 3) ಕ್ಷುಧ್ಯತು 3
- 4) ಕ್ಷುಧ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಕ್ಷುಧ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕ್ಷೋದ್ಧಾ 6
- 7) ಕ್ಷೋತ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ಷೋತ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಚುಕ್ಷೋಧ 377
- 10) ಅಕ್ಷುಧತ್ 413

61 ಕ್ಷುಭ್ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಕಂಪಿಸು, ನಡುಗು, ಕೋಭೆಗೊಳ್ಳು

- 1) ಕ್ಷೋಭತೇ 11
- 2) ಅಕ್ಷೋಭತ 12
- 3) ಕ್ಷೋಭತಾಂ 13
- 4) ಕ್ಷೋಭೇತ 14
- 5) ಕ್ಷೋಭಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಕ್ಷೋಭಿತಾ 28
- 7) ಕ್ಷೋಭಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಕ್ಷೋಭಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಚುಕ್ಷುಭೇ 406.
- 10) ಅಕ್ಷುಭತ್ 413
ಅಕ್ಷೋಭಿಷ್ಟ 452

62 ಕ್ಷುಭ್ 2 IV ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕಂಪಿಸು

- 1) ಕ್ಷುಭ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಕ್ಷುಭ್ಯತ್ 2
- 3) ಕ್ಷುಭ್ಯತು 3
- 4) ಕ್ಷುಭ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಕ್ಷುಭ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕ್ಷೋಭಿತಾ 6
- 7) ಕ್ಷೋಭಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ಷೋಭಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚುಕ್ಷೋಭ 377
- 10) ಅಕ್ಷುಭತ್ 413
ಅಕ್ಷೋಭೀತ್ 416

63 ಖನ್ I ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಅಗೆ, ಅಗೆದು ತೆಗೆ

- 1) ಖನತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಖನತ್ 2-ತ 12
- 3) ಖನತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಖನೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಖನ್ಯಾತ್ 5
ಖಾಯಾತ್ 5
ಖಿನಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಖನಿತಾ 6-ಖನಿತಾ 28
- 7) ಖನಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಖನಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಚೆಖಾನ 312
ಚೆಖ್ನೇ 385
- 10) ಅಖನೀತ್ 416
ಅಖಾನೀತ್ 416
ಅಖನಿಷ್ಟ 452

64 ಖಾದ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಅನ್ನು, ಕಡಿ

- 1) ಖಾದತಿ 1
- 2) ಅಖಾದತ್ 2
- 3) ಖಾದತು 3
- 4) ಖಾದೇತ್ 4
- 5) ಖಾದ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಖಾದಿತಾ 6
- 7) ಖಾದಿಷ್ಯತಿ 7

- 8) ಅಖಾದಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚೆಖಾದ 309
- 10) ಅಖಾದೀತ್ 416

65 ಖಿದ್ IV ಆ.ಅಕ.ಸೇ

ದುಃಖಿಸು, ಹೊಡೆ, ನೋವುಮಾಡು

- 1) ಖಿದ್ಯತೇ 11
- 2) ಅಖಿದ್ಯತ 12
- 3) ಖಿದ್ಯತಾಂ 13
- 4) ಖಿದ್ಯೇತ 14
- 5) ಖಿತ್ಸೀಷ್ಟ 15
- 6) ಖೇತ್ತಾ 28
- 7) ಖೇತ್ಸ್ಯತೇ 17
- 8) ಅಖೇತ್ಸ್ಯತ 18
- 9) ಚಿಖಿದೇ 401
- 10) ಅಖಿತ್ತ 441

66 ಖ್ಯಾ II ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಹೇಳು, ಘೋಷಿಸು

- 1) ಖ್ಯಾತಿ 61
- 2) ಅಖ್ಯಾತ್ 62
- 3) ಖ್ಯಾತು 63
- 4) ಖ್ಯಾಯಾತ್ 64
- 5) 6) 7) 8) 9) 10) —

67 ಗಣ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಎಣಿಸು, ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡು, ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡು, ಗಣಿಸು

- 1) ಗಣಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಗಣಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಗಣಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಗಣಯೇತ್ 4-ತ್ 14
- 5) ಗಣ್ಯಾತ್ 5
ಗಣಯಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಗಣಯಿತಾ 6
ಗಣಯಿತಾ 28
- 7) ಗಣಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಗಣಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಗಣಯಾಂಚಕಾರ-ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅಜೀಗಣತ್ 413
-ತ 432
ಅಜಗಣತ್ 413-ತ 432

68 ಗದ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡು,
ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳು

- 1) ಗದತಿ 1
- 2) ಅಗದತ್ 2
- 3) ಗದತು 3
- 4) ಗದೇತ್ 4
- 5) ಗದ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಗದಿತಾ 6

- 7) ಗದಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಗದಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಜಗಾದ 313
- 10) ಅಗದೀತ್ 416
- ಅಗಾದೀತ್ 416

69 ಗಮ್ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಹೋಗು, ಹೊರಡು,

ಆಶ್ರಯಿಸು, ಕಳೆ

- 1) ಗಚ್ಛತಿ 1
- 2) ಅಗಚ್ಛತ್ 2
- 3) ಗಚ್ಛತು 3
- 4) ಗಚ್ಛೇತ್ 4
- 5) ಗಮ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಗಂತಾ 6
- 7) ಗಮಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಗಮಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಜಗಾಮ 317
- 10) ಅಗಮತ್ 413

70 ಗರ್ಹ್ I ಆ.ಸಕ.ಸೇ.

ನಿಂದಿಸು, ಬಯ್ಯು, ವಿಷಾದಪಡು

- 1) ಗರ್ಹತೇ 11
- 2) ಅಗರ್ಹತ 12
- 3) ಗರ್ಹತಾಂ 13
- 4) ಗರ್ಹೇತ 14
- 5) ಗರ್ಹೀಷ್ಯ 24

- 6) ಗರ್ಹಿತಾ 28
- 7) ಗರ್ಹಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಗರ್ಹಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಜಗರ್ಹೇ 387
- 10) ಅಗರ್ಹಿಷ್ಯ 452

71 ಗರ್ಹ್2 X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ನಿಂದಿಸು

- 1) ಗರ್ಹಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಗರ್ಹಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಗರ್ಹಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಗರ್ಹಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಗರ್ಹ್ಯಾತ್ 5
- ಗರ್ಹಯಿಷೀಷ್ಯ 24
- 6) ಗರ್ಹಯಿತಾ 6
- ಗರ್ಹಯಿತಾ 28
- 7) ಗರ್ಹಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಗರ್ಹಯಿಷ್ಯತ್ 8
- ತ 36

- 9) ಗರ್ಹಯಾಚಕಾರ ಇ.
- 382, 383, 384
- 410, 411, 412

- 10) ಅಜಗರ್ಹತ್ 413
- ತ 432

72 ಗವೇಷ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಹುಡುಕು, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹುಡುಕು

- 1) ಗವೇಪಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಗವೇಪಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಗವೇಪಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಗವೇಪಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಗವೇಪ್ಯಾತ್ 5
ಗವೇಪಯಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಗವೇಪಯಿತಾ 6
ಗವೇಪಯಿತಾ 28
- 7) ಗವೇಪಯಿಷ್ಯತಿ 7
-ತೇ 32
- 8) ಅಗವೇಪಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ಗವೇಪಯಾಂಚಕಾರ
-ಚಕ್ರೇ ಇ.
382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅಜಗವೇಪತ್ 413
-ತ 432

73 ಗಾಹ್ I ಅ.ಸಕ.ಸೇ.

ಮುಳುಗು, ಧುಮುಕು, ಸ್ನಾನ
ಮಾಡು, ಆಳವಾಗಿ ಹೋಗು,
ಅಲೆ

- 1) ಗಾಹತೇ 11
- 2) ಅಗಾಹತ 12
- 3) ಗಾಹತಾಂ 13

- 4) ಗಾಹೇತ 14
- 5) ಗಾಹಿಷೀಪ್ಪ 24
ಘಾಕ್ಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಗಾಹಿತಾ 28-ಗಾಢಾ 28
- 7) ಗಾಹಿಷ್ಯತೇ 32
ಘಾಕ್ಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಗಾಹಿಷ್ಯತ 36
ಅಘಾಕ್ಷ್ಯತ 36
- 9) ಾಗಾಹೇ 395
- 10) ಅಗಾಹಿಷ್ಪ 452
ಅಗಾಢ 430

74 ಗುಪ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸಂರಕ್ಷಿಸು, ಅಡಗಿಸು, ಬಚ್ಚಿಡು

- 1) ಗೋಪಾಯತಿ 1
- 2) ಅಗೋಪಾಯತ್ 2
- 3) ಗೋಪಾಯತು 3
- 4) ಗೋಪಾಯೇತ್ 4
- 5) ಗುಪ್ಯಾತ್ 5
ಗೋಪಾಯ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಗೋಪಾಯಿತಾ 6
ಗೋಪಿತಾ 6
ಗೋಪ್ತಾ 6
- 7) ಗೋಪಾಯಿಷ್ಯತಿ 7
ಗೋಪಿಷ್ಯತಿ 7
ಗೋಪ್ಸ್ಯತಿ 7

8) ಅಗೋಪಾಯಿಷ್ಯತ್ 8

ಅಗೋಪಿಷ್ಯತ್ 8

ಅಗೋಪ್ಸ್ಯತ್ 8

9) ಜುಗೋಪೆ 380

ಗೋಪಾಯಾಂಚಕಾರ

382, 383, 384

10) ಅಗೋಪಾಯೀತ್ 416

ಅಗೋಪೀತ್ 416

ಅಗೌಪ್ಸೀತ್ 422

75 ಗುಹ್ I ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳು

1) ಗೂಹತಿ 1-ತೇ 11

2) ಅಗೂಹತ್ 2-ತ 12

3) ಗೂಹತು 3-ತಾಂ 13

4) ಗೂಹೇತ್ 4-ತ 14

5) ಗುಹ್ಯಾತ್ 5

ಗೂಹಿಪೀಷ್ಪ 24

ಘುಕ್ಷೀಷ್ಪ 24

6) ಗೂಹಿತು 6

ಗೋಢಾ 28

7) ಗೂಹಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

ಘೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅಗೂಹಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

ಅಘೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಜುಗೂಹ 376

ಜುಗುಹೇ 408

10) ಅಗೂಹೀತ್ 416

ಅಗೂಹಿಷ್ಪ 449

ಅಘುಕ್ಷತ 435

76 ಗೈ VI ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ತಿಂದುಹಾಕು

1) ಗಿರತಿ 1

2) ಅಗಿರತ್ 2

3) ಗಿರತು 3

4) ಗಿರೇತ್ 4

5) ಗಿರ್ಯಾತ್ 5

6) ಗರಿತಾ 6-ಗರೀತಾ 6

7) ಗರಿಷ್ಯತಿ 7-ಗರೀಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಗರಿಷ್ಯತ್ 8

ಅಗರೀಷ್ಯತ್ 8

9) ಜಗಾರ 313

10) ಅಗಾರೀತ್ 416

77 ಗೈ I ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಹಾಡು, ವರ್ಣಿಸು

1) ಗಾಯತಿ 1

2) ಅಗಾಯತ್ 2

3) ಗಾಯತು 3

4) ಗಾಯೇತ್ 4

5) ಗೇಯಾತ್ 5

6) ಗಾತಾ 6

- 7) ಗಾಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಗಾಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಜಗಾ 348
- 10) ಅಗಾಸೀತ್ 419

78 ಗ್ರಂಥ IX ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಗ್ರಥಿಸು, ಪೋಣಿಸು, ರಚಿಸು

- 1) ಗ್ರಥ್ನಾತಿ 301
- 2) ಅಗ್ರಥ್ನಾತ್ 302
- 3) ಗ್ರಥ್ನಾತು 303
- 4) ಗ್ರಥ್ನೀಯಾತ್ 304
- 5) ಗ್ರಥ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಗ್ರಂಥಿತಾ 6
- 7) ಗ್ರಂಥಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಗ್ರಂಥಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಜಗ್ರಂಥ 309
- 10) ಅಗ್ರಂಥೀತ್ 416

79 ಗ್ರಹ I ಆ.ಸಕ.ಸೇ.

ನುಂಗು, ಗಪಗಪ ತಿನ್ನು,

ಗ್ರಹಣ ಹಿಡಿ

- 1) ಗ್ರಹತೇ 11
- 2) ಅಗ್ರಹತ 12
- 3) ಗ್ರಹತಾಂ 13
- 4) ಗ್ರಹೇತ 14
- 5) ಗ್ರಹೀಷ್ಯ 24
- 6) ಗ್ರಹಿತಾ 28

- 7) ಗ್ರಹಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಗ್ರಹಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಜಗ್ರಹೇ 393
- 10) ಅಗ್ರಹಿಷ್ಯ 452

80 ಗ್ರಹ IX ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಓಡಿ, ತೆಗೆದುಕೋ, ಬಂದಿಯಾಗಿ

ಓಡಿ, ಆಕರ್ಷಿಸು, ಧರಿಸು, ತಿಳಿ,
ಕೊಳ್ಳು

- 1) ಗ್ರಹ್ಣಾತಿ 301
ಗ್ರಹ್ಣೀತೇ 305
- 2) ಅಗ್ರಹ್ಣಾತ್ 302
ಅಗ್ರಹ್ಣೀತ 306
- 3) ಗ್ರಹ್ಣಾತು 303
ಗ್ರಹ್ಣೀತಾಂ 307
- 4) ಗ್ರಹ್ಣೀಯಾತ್ 304
ಗ್ರಹ್ಣೀತ 308
- 5) ಗ್ರಹ್ಯಾತ್ 5
ಗ್ರಹಿಷೀಷ್ಯ 24
- 6) ಗ್ರಹೀತಾ 6
ಗ್ರಹೀತಾ 28
- 7) ಗ್ರಹೀಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಗ್ರಹೀಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಜಗ್ರಾಹ 314
ಜಗ್ರಹೇ 396
- 10) ಅಗ್ರಹೀತ್ 415

ಅಗ್ರಹೀಷ್ಟ 452

81 ಗ್ಲೈ I ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಸೊರಗು, ದಣಿ, ಬೇಜಾರು

ಪಡು, ದುಃಖಿಸು

1) ಗ್ಲಾಯತಿ 1

2) ಅಗ್ಲಾಯತ್ 2

3) ಗ್ಲಾಯತು 3

4) ಗ್ಲಾಯೇತ್ 4

5) ಗ್ಲಾಯಾತ್ 5

ಗ್ಲಾಯೇತ್ 5

6) ಗ್ಲಾತಾ 6

7) ಗ್ಲಾಸ್ಯತಿ 7

8) ಅಗ್ಲಾಸ್ಯತ್ 8

9) ಜಗ್ಲೌ 348

10) ಅಗ್ಲಾಸೀತ್ 419

82 ಘಟಿ I ಅ.ಅಕ.ಸೇ.

ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು, ತೊಡಗು,

ಸಂಭವಿಸು, ಕೂಡಿಸು

1) ಘಟತೇ 11

2) ಅಘಟತ 12

3) ಘಟತಾಂ 13

4) ಘಟೇತ 14

5) ಘಟಿಷೀಷ್ಟ 24

6) ಘಟಿತಾ 28

7) ಘಟಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಅಘಟಿಷ್ಯತ 36

9) ಜಘಟೇ 393

10) ಅಘಟಿಷ್ಟ 452

83 ಘುಷ್ X ಉ.ಅಕ.ಸೇ.

ಘೋಷಿಸು, ಶಬ್ದ ಮಾಡು

1) ಘೋಷಯತಿ 1-ತೇ 11

2) ಅಘೋಷಯತ್ 2

-ತ 12

3) ಘೋಷಯತು 3

-ತಾಂ 13

4) ಘೋಷಯೇತ್ 4-ತ 14

5) ಘುಷ್ಯಾತ್ 5

ಘೋಷಿಷೀಷ್ಟ 24

6) ಘೋಷಯಿತಾ 6

ಘೋಷಯಿತಾ 28

7) ಘೋಷಯಿಷ್ಯತಿ 7

-ತೇ 32

8) ಅಘೋಷಯಿಷ್ಯತ್ 8

-ತ 36

9) ಘೋಷಯಾಂಚಕಾರ

ಚಕ್ರೇ ಇ. 382, 383, 384

410, 411, 412

10) ಅಜೂಘುಷತ್ 413

-ತ 432

ಅಫುಪತ್ 413

ಅಫೋಷೀತ್ 416

84 ಫೂರ್ಣ VI ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಹೊರಳಾಡು, ಹೊಯ್ಯಾಡು

- 1) ಫೂರ್ಣತಿ 1
- 2) ಅಫೂರ್ಣತ್ 2
- 3) ಫೂರ್ಣತು 3
- 4) ಫೂರ್ಣೇತ್ 4
- 5) ಫೂರ್ಣ್ಯತ್ 5
- 6) ಫೂರ್ಣತಾ 6
- 7) ಫೂರ್ಣಪ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಫೂರ್ಣಪ್ಯತ್ 8
- 9) ಜುಫೂರ್ಣ 309
- 10) ಅಫೂರ್ಣೇತ್ 416

85 ಫೃಷ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ತಿಕ್ಕು, ಹೊಡೆ, ಪ್ರಡಿಪ್ರಡಿ
ಮಾಡು

- 1) ಫರ್ಷತಿ 1
- 2) ಅಫರ್ಷತ್ 2
- 3) ಫರ್ಷತು 3
- 4) ಫರ್ಷೇತ್ 4
- 5) ಫೃಷ್ಯತ್ 5
- 6) ಫರ್ಷಿತಾ 6
- 7) ಫರ್ಷಪ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಫರ್ಷಪ್ಯತ್ 8

9) ಜಫರ್ಷ 334

10) ಅಫರ್ಷೀತ್ 416

86 ಫ್ರಾ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಮೂಸಿನೋಡು, ಚುಂಬಿಸು

- 1) ಜಿಫ್ರತಿ 1
  - 2) ಅಜಿಫ್ರತ್ 2
  - 3) ಜಿಫ್ರತು 3
  - 4) ಜಿಫ್ರೇತ್ 4
  - 5) ಫ್ರಾಯಾತ್ 5
  - 6) ಫ್ರಾತಾ 6
  - 7) ಫ್ರಾಸ್ಯತಿ 7
  - 8) ಅಫ್ರಾಸ್ಯತ್ 8
  - 9) ಜಫ್ರಾ 348
  - 10) ಅಫ್ರಾತ್ 414
- ಅಫ್ರಾಸೀತ್ 419

87 ಚಕಾಸ್ II ಉ.ಅಕ.ಸೇ.

ಹೊಳೆ, ಮಿಂಚು, ಪ್ರಕಾಶಿಸು,
ಸುಖವಾಗಿರು

- 1) ಚಕಾಸ್ತಿ 123
-ಸ್ತೇ 127
- 2) ಅಚಕಾತ್ 124
-ಸ್ತ 128
- 3) ಚಕಾಸ್ತು 125
-ಸ್ತಾಂ 129
- 4) ಚಕಾಸ್ಯಾತ್ 126

-ಸೀತ 130

- 5) ಚಕಾಸ್ಯಾತ್ 5
-ಸೀಪ್ಪ 15
- 6) ಚಕಾಸಿತಾ 6
ಚಕಾಸಿತಾ 28
- 7) ಚಕಾಸಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಚಕಾಸಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಚಕಾಸಾಂಚಕಾರ-ಚಕ್ರೇಇ.
382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅಚಕಾಸೀತ್ 416
-ಸಿಪ್ಪ 452

88 ಚಕ್ಸ್ II ಅ.ಸಕ.ಸೇ.

ನೋಡು, ಹೇಳು, ಮಾತನಾಡು

- 1) ಚಪ್ಪೇ 107
- 2) ಅಚಪ್ಪ 108
- 3) ಚಪ್ಪಾಂ 109
- 4) ಚಪ್ಪೇತ 110
- 5) ಕ್ಯಾಯಾತ್ 5
ಖ್ಯಾಯಾತ್ 5
ಕ್ಯೇಯಾತ್ 5
ಖ್ಯೇಯಾತ್ 5
ಖ್ಯೇಯಾತ್ 5
ಖ್ಯಾಯಾತ್ 5
ಕ್ಯಾಸೀಪ್ಪ 15

ಖ್ಯಾಸೀಪ್ಪ 15

ಖ್ಯಾಸೀಪ್ಪ 15

6). ಕ್ಯಾತಾ 6-ಖ್ಯಾತಾ 6

ಖ್ಯಾತಾ 6

ಕ್ಯಾತಾ 28-ಖ್ಯಾತಾ 28

ಖ್ಯಾತಾ 28

7) ಕ್ಯಾಸ್ಯತಿ 7-ಖ್ಯಾಸ್ಯತಿ 7

ಖ್ಯಾಸ್ಯತಿ 7

ಕ್ಯಾಸ್ಯತೇ 17

ಖ್ಯಾಸ್ಯತೇ 17

ಖ್ಯಾಸ್ಯತೇ 17

8) ಅಕ್ಯಾಸ್ಯತ್ 8

ಅಖ್ಯಾಸ್ಯತ್ 8

ಅಖ್ಯಾಸ್ಯತ್ 8

ಅಕ್ಯಾಸ್ಯತ 18

ಅಖ್ಯಾಸ್ಯತ 18

ಅಖ್ಯಾಸ್ಯತ 18

9) ಚಕ್ಪಾ 348-ಚಕ್ಪೇ 385

ಚಕ್ಪಾ 348 ಚಕ್ಪೇ 385

ಚಕ್ಪಾ 348 ಚಕ್ಪೇ 387

ಚಚಕ್ಷೇ 393

10) ಅಕ್ಯಾಸೀತ್ 416

ಅಖ್ಯಾಸೀತ್ 416

ಅಕ್ಯಾಸ್ತ 444

ಅಖ್ಯಾಸ್ತ 444

ಅಖ್ಯತ್ 413

ಅಖ್ಯತ 432

89 ಚಮ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕುಡಿ, ಚೀಪು

1) ಚಮತಿ 1

(ಆಚಾಮತಿ 1)

2) ಅಚಮತ್ 2

3) ಚಮತು 3

4) ಚಮೇತ್ 4

5) ಚಮ್ಯಾತ್ 5

6) ಚಮಿತಾ 6

7) ಚಮಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಚಮಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಚಚಾಮ 311

10) ಅಚಮೀತ್ 416

90 ಚರ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ನಡೆ, ಅಡ್ಡಾಡು, ಅಚರಿಸು,
ವರ್ತಿಸು, ಹುಲ್ಲು ಮೇಯು

1) ಚರತಿ 1

2) ಅಚರತ್ 2

3) ಚರತು 3

4) ಚರೇತ್ 4

5) ಚರ್ಯಾತ್ 5

6) ಚರಿತಾ 6

7) ಚರಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಚರಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಚಚಾರ 311

10) ಅಚಾರೀತ್ 416

91 ಚರ್ವ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ನುರಿಸು, ಚರ್ವಣಮಾಡು, ಕಡಿ,

ತಿನ್ನು, ಹೀರು, ರುಚಿನೋಡು

1) ಚರ್ವತಿ 1

2) ಅಚರ್ವತ್ 2

3) ಚರ್ವತು 3

4) ಚರ್ವೇತ್ 4

5) ಚರ್ವ್ಯಾತ್ 5

6) ಚರ್ವಿತಾ 6

7) ಚರ್ವಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಚರ್ವಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಚಚರ್ವ 335

10) ಅಚರ್ವೀತ್ 416

92 ಚಲ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ನಡುಗು, ನಡೆ, ಸ್ಪಂದಿಸು,
ಹೊರಡು, ಸರಿ

1) ಚಲತಿ 1

2) ಅಚಲತ್ 2

3) ಚಲತು 3

4) ಚಲೇತ್ 4

5) ಚಲ್ಯಾತ್ 5

6) ಚಲಿತಾ 6

- 7) ಚಲಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಚಲಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚಚಾಲ 311
- 10) ಅಚಾಲೀತ್ 416

93 ಚಿ V ಉ.ದ್ವಿಕ.ಅ.

ಸಂಗ್ರಹಿಸು, ಕೂಡಿಹಾಕು,
ಹುಡುಕು, ರಾಶಿಹಾಕು

- 1) ಚಿನೋತಿ 241
ಚಿನುತೇ 245
- 2) ಅಚಿನೋತ್ 242
ಅಚಿನುತ 246
- 3) ಚಿನೋತು 243
ಚಿನುತಾಂ 247
- 4) ಚಿನುಯಾತ್ 244
ಚಿನ್ವೀತ 248
- 5) ಚೀಯಾತ್ 5
ಚೇಪೀಷ್ವ 24
- 6) ಚೇತಾ 6-ಚೇತಾ 28
- 7) ಚೇಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಚೇಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಚಿಕಾಯ 356
ಚಿಚಾಯ 356
ಚಿಚ್ಯೇ 402
ಚಿಕ್ಯೇ 402
- 10) ಅಚ್ಯಪೀತ್ 419

ಅಚೇಷ್ಯ 454

94 ಚಿತ್ X ಆ.ಸಕ.ಸೇ.

ತಿಳಿ, ಅರಿ, ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳು

- 1) ಚೇತಯತೇ 11
- 2) ಅಚೇತಯತ 12
- 3) ಚೇತಯತಾಂ 13
- 4) ಚೇತಯೇತ 14
- 5) ಚೇತಯಿಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಚೇತಯಿತಾ 28
- 7) ಚೇತಯಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಚೇತಯಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಚೇತಯಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.
382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅಕೇಚಿತತ 432

95 ಚಿಂತ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಚಿಂತಿಸು, ಆಲೋಚಿಸು,
ವಿಚಾರಿಸು, ಚರ್ಚಿಸು

- 1) ಚಿಂತಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಚಿಂತಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಚಿಂತಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಚಿಂತಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಚಿಂತ್ಯಾತ್ 5
ಚಿಂತಯಿಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಚಿಂತಯಿತಾ 6

ಚಿಂತಯಿತಾ 28

-ಚಕ್ರೇ ಇ.

7) ಚಿಂತಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

382, 383, 384

8) ಅಚಿಂತಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

410, 411, 412

9) ಚಿಂತಯಾಂಚಿಕಾರ-ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384

10) ಅಜೂಚುದತ್ 413

-ತ 432

410, 411, 412

10) ಅಚಿಚಿಂತತ್ 413

-ತ 432

96 ಚುಡ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕಳುಹಿಸು, ಹೊಡೆ, ಸ್ಫೂರ್ತಿ
ಕೊಡು, ಪ್ರಚೋದಿಸು

1) ಚೋದಯತಿ 1-ತೇ 11

2) ಅಚೋದಯತ್ 2-ತ 12

3) ಚೋದಯತು 3

-ತಾಂ 13

4) ಚೋದಯೇತ್ 4-ತ 14

5) ಚೋದ್ಯಾತ್ 5

ಚೋದಯಿಷ್ಯ 24

6) ಚೋದಯಿತಾ 6

ಚೋದಯಿತಾ 28

7) ಚೋದಯಿಷ್ಯತಿ 7

-ತೇ 32

8) ಅಚೋದಯಿಷ್ಯತ್ 8

-ತ 36

9) ಚೋದಯಾಂಚಿಕಾರ

97 ಚುಂಬ್ | ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಮುದ್ದು ಮಾಡು, ಚುಂಬಿಸು,
ಮೆಲ್ಲನೆ ಸ್ಪರ್ಶಿಸು

1) ಚುಂಬತಿ 1

2) ಅಚುಂಬತ್ 2

3) ಚುಂಬತು 3

4) ಚುಂಬೇತ್ 4

5) ಚುಂಬ್ಯಾತ್ 5

6) ಚುಂಬಿತಾ 6

7) ಚುಂಬಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಚುಂಬಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಚುಚುಂಬ 375

10) ಅಚುಂಬೀತ್ 416

98 ಚುರ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕದಿ, ಅಪಹರಿಸು

1) ಚೋರಯತಿ 1-ತೇ 11

2) ಅಚೋರಯತ್ 2-ತ 12

3) ಚೋರಯತು 3-ತಾಂ 13

4) ಚೋರಯೇತ್ 4-ತ 14

5) ಚೋರ್ಯಾತ್ 5

- ಚೂರಯಿಪೀಪ್ವ 24
- 6) ಚೂರಯಿತಾ 6
ಚೂರಯಿತಾ 28
- 7) ಚೂರಯಿಷ್ಯತಿ 7
-ತೇ 32
- 8) ಅಚೂರಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ಚೂರಯಾಂಚಕಾರ
382
-ಯಾಮಾಸ 383
-ಯಾಂಬಭೂವ 384
ಚೂರಯಾಂಚಕ್ರೇ 410
-ಯಾಮಾಸೇ 411
-ಯಾಂಬಭೂವೇ 412
- 10) ಅಚೂಚುರತ್ 413
-ತ 432
- 99 ಚೂರ್ಣ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.
ಪುಡಿಪುಡಿಮಾಡು
- 1) ಚೂರ್ಣಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಚೂರ್ಣಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಚೂರ್ಣಯತು 3
-ತಾಂ 13
- 4) ಚೂರ್ಣಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಚೂರ್ಣ್ಯಾತ್ 5
ಚೂರ್ಣಯಿಪೀಪ್ವ 24
- 6) ಚೂರ್ಣಯಿತಾ 6

- ಚೂರ್ಣಯಿತಾ 28
- 7) ಚೂರ್ಣಯಿಷ್ಯತಿ 7
-ತೇ 32
- 8) ಅಚೂರ್ಣಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ಚೂರ್ಣಯಾಂಚಕಾರ
-ಚಕ್ರೇ ಇ.
382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅಚುಚೂರ್ಣತ್ 413
-ತ 432
- 100 ಚೇಷ್ಠ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.
ಚಲಿಸು, ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು,
ಆಚರಿಸು
- 1) ಚೇಷ್ಠತೇ 11
- 2) ಅಚೇಷ್ಠತ 12
- 3) ಚೇಷ್ಠತಾಂ 13
- 4) ಚೇಷ್ಠತ 14
- 5) ಚೇಷ್ಠಿಪೀಪ್ವ 24
- 6) ಚೇಷ್ಠಿತಾ 28
- 7) ಚೇಷ್ಠಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಚೇಷ್ಠಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಚೇಷ್ಠೇ 393
- 10) ಅಚೇಷ್ಠಿಷ್ಯ 452

101 ಭದ್ರ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಮುಚ್ಚು, ಸರಗುಹಾಕು,
ಅಡಗಿಸು

- 1) ಛಾದಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಚ್ಛಾದಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಛಾದಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಛಾದಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಛಾದ್ಯಾತ್ 5
ಛಾದಯಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಛಾದಯಿತಾ 6
ಛಾದಯಿತಾ 28
- 7) ಛಾದಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಚ್ಛಾದಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ಛಾದಯಾಂಚಕಾರ- ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅಚಿಚ್ಛದತ್ 413
-ತ 432

102 ಛಿದ್ VII ಉ.ಸ.ಅ.

ಕತ್ತರಿಸು, ಒಡೆ, ಹರಿ, ಮುರಿ,
ಭಂಗಗೊಳಿಸು

- 1) ಛಿನತ್ತಿ 261
ಛಿಂತ್ತೇ 265
- 2) ಅಚ್ಛಿನತ್ 262
ಅಚ್ಛಿಂತ್ 266

3) ಛಿನತ್ತು 263

ಛಿಂತ್ತಾಂ 267

4) ಛಿಂದ್ಯಾತ್ 264

ಛಿಂದೀತ 268

5) ಛಿದ್ಯಾತ್ 5

ಛೇತ್ತೀಪ್ಪ 15

6) ಛೇತ್ತಾ 6-ಛೇತ್ತಾ 28

7) ಛೇತ್ಸ್ಯತಿ 7-ತೇ 17

8) ಅಚ್ಛೇತ್ಸ್ಯತ್ 8-ತ 18

9) ಚಿಚ್ಛೇದ 360

ಚಿಚ್ಛಿದೇ 401

10) ಅಚ್ಛಿದತ್ 413

ಅಚ್ಛೇತ್ತೀತ್ 423

ಅಸ್ಥಿತ್ 441

103 ಜನ್ IV ಅ.ಅಕ.ಸೇ.

ಹುಟ್ಟು, ಉತ್ಪನ್ನವಾಗು, ಆಗು,
ಸಂಭವಿಸು

1) ಜಾಯತೇ 11

2) ಅಜಾಯತ 12

3) ಜಾಯತಾಂ 13

4) ಜಾಯೇತ 14

5) ಜನಿಷೀಪ್ಪ 24

6) ಜನಿತಾ 28

7) ಜನಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಅಜನಿಷ್ಯತ 36

- 9) ಜಜ್ಞೇ 385
- 10) ಅಜನಿಷ್ಯ 450

104 ಜಪ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಮೆಲ್ಲನೆ ಉಚ್ಚರಿಸು,
ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡು,
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು

- 1) ಜಪತಿ 1
- 2) ಅಜಪತ್ 2
- 3) ಜಪತು 3
- 4) ಜಪೇತ್ 4
- 5) ಜಪ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಜಪಿತಾ 6
- 7) ಜಪಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಜಪಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಜಜಾಪ 311
- 10) ಅಜಪೀತ್ 416
- ಅಜಾಪೀತ್ 416

105 ಜಲ್ಪ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಮಾತನಾಡು, ಹೇಳು, ಬಡ
ಬಡಿಸು, ಹರಟಿಕೊಚ್ಚು

- 1) ಜಲ್ಪತಿ 1
- 2) ಅಜಲ್ಪತ್ 2
- 3) ಜಲ್ಪತು 3
- 4) ಜಲ್ಪೇತ್ 4
- 5) ಜಲ್ಪ್ಯಾತ್ 5

- 6) ಜಲ್ಪಿತಾ 6
- 7) ಜಲ್ಪಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಜಲ್ಪಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಜಜಲ್ಪ 335
- 10) ಅಜಲ್ಪೀತ್ 416

106 ಜಾಗ್ಯ II ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಎಚ್ಚರವಿರು, ಕಾಯುತ್ತಿರು,
ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರವಾಗು

- 1) ಜಾಗರ್ತಿ 49
- 2) ಅಜಾಗಃ 50
- 3) ಜಾಗರ್ತು 51
- 4) ಜಾಗ್ಯಯಾತ್ 52
- 5) ಜಾಗರ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಜಾಗರೀತ 6
- 7) ಜಾಗರಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಜಾಗರಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಜಜಾಗಾರ 313

ಜಾಗರಾಂಚಕಾರ ಇ.

382, 383, 384

- 10) ಅಜಾಗರೀತ್ 416

107 ಜಿ I ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಉತ್ಕರ್ಷದಿಂದ ಇರು, ಮೀರಿಸು
ವಿಜಯಿಯಾಗು

- 1) ಜಯತಿ 1
- 2) ಅಜಯತ್ 2

- 3) ಜಯತು 3
- 4) ಜಯೇತ್ 4
- 5) ಜೀಯಾತ್ 5
- 6) ಜೇತಾ 6
- 7) ಜೇಷ್ಠತಿ 7
- 8) ಅಜೇಷ್ಠತ್ 8
- 9) ಜಿಗಾಯ 356
- 10) ಅಜೈಷೀತ್ 421

108 ಜಿ2 I ಪ.ಸ.ಅ.

ಸೋಲಿಸು

ರೂಪಗಳು 107 ರಂತೆ

109 ಜೀವ್ I ಪ.ಅ.ಸೇ.

ಜೀವಿಸು, ಜೀವಂತವಿರು,
ಮತ್ತೆ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳು, ಹೊಟ್ಟೆ
ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳು

- 1) ಜೀವತಿ 1
- 2) ಅಜೀವತ್ 2
- 3) ಜೀವತು 3
- 4) ಜೀವೇತ್ 4
- 5) ಜೀವ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಜೀವಿತಾ 6
- 7) ಜೀವಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಜೀವಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಜಿಜೀವ 359
- 10) ಅಜೀವೀತ್ 416

110 ಜುಷ್

VI ಅ.ಸಕ./ಅಕ.ಸೇ.

ಸಂತುಷ್ಟನಾಗು, ಪ್ರೀತಿಸು,
ಅನುಭೋಗಿಸು

- 1) ಜುಷತೇ 11
- 2) ಅಜುಷತ 12
- 3) ಜುಷತಾಂ 13
- 4) ಜುಷೇತ 14
- 5) ಜೋಷಿಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಜೋಷಿತಾ 28
- 7) ಜೋಷಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಜೋಷಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಜುಜುಷೇ 406
- 10) ಅಜೋಷಿಷ್ವ 452

111 ಜೃಂಭ I ಅ.ಅಕ.ಸೇ.

ಆಕಳಿಸು, ಬಾಯಿತೆರೆ, ಅರಳು
ಹೆಚ್ಚಾಗು, ಪ್ರಕಟವಾಗು

- 1) ಜೃಂಭತೇ 11
- 2) ಅಜೃಂಭತ 12
- 3) ಜೃಂಭತಾಂ 13
- 4) ಜೃಂಭೇತ 14
- 5) ಜೃಂಭಿಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಜೃಂಭಿತಾ 28
- 7) ಜೃಂಭಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಜೃಂಭಿಷ್ಯತ 36

- 9) ಜಜ್ಯಂಭೇ 393
 10) ಅಜ್ಯಂಭಿಷ್ಟ 452
112 ಜ್ಞ IV ಪ.ಅಕ.ಸೇ.
 ಬಾಡು, ನಾಶವಾಗು,
 ಪಟನವಾಗು, ಜೀರ್ಣವಾಗು
 1) ಜೀರ್ಯತಿ 1
 2) ಅಜೀರ್ಯತ್ 2
 3) ಜೀರ್ಯತು 3
 4) ಜೀರ್ಯೇತ್ 4
 5) ಜೀರ್ಯಾತ್ 5
 6) ಜರಿತಾ 6-ಜರೀತಾ 6
 7) ಜರಿಷ್ಯತಿ 7-ಜರೀಷ್ಯತಿ 7
 8) ಅಜರಿಷ್ಯತ್ 8
 ಅಜರೀಷ್ಯತ್ 8
 9) ಜಜಾರ 332
 10) ಅಜರತ್ 413
 ಅಜಾರೀತ್ 416
113 ಜ್ಞ IX ಪ.ಸಕ.ಅ.
 ತಿಳಿ, ಕಲಿ, ಗುರುತಿಸು,
 ಶೋಧಿಸು, ಪರೀಕ್ಷಿಸು
 1) ಜಾನಾತಿ 301
 2) ಅಜಾನಾತ್ 302
 3) ಜಾನಾತು 303
 4) ಜಾನೀಯಾತ್ 304
 5) ಜ್ಞಾಯಾತ್ 5

- ಜ್ಞೇಯಾತ್ 5
 6) ಜ್ಞಾತಾ 6
 7) ಜ್ಞಾಸ್ಯತಿ 7
 8) ಅಜ್ಞಾಸ್ಯತ್ 8
 9) ಜಜ್ಞೌ 348
 10) ಅಜ್ಞಾಸೀತ್ 419
114 ಜ್ವಲ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ
 ಬೆಳಗು, ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ
 ಉರಿ, ಸುಡು
 1) ಜ್ವಲತಿ 1
 2) ಅಜ್ವಲತ್ 2
 3) ಜ್ವಲತು 3
 4) ಜ್ವಲೇತ್ 4
 5) ಜ್ವಲ್ಯಾತ್ 5
 6) ಜ್ವಲಿತಾ 6
 7) ಜ್ವಲಿಷ್ಯತಿ 7
 8) ಅಜ್ವಲಿಷ್ಯತ್ 8
 9) ಜಜ್ವಾಲ 313
 10) ಅಜ್ವಲೀತ್ 416
115 ದೀ I ಅ.ಅಕ.ಸೇ.
 ಹಾರು
 1) ಡಯತೇ 11
 2) ಅಡಯತ 12
 3) ಡಯತಾಂ 13
 4) ಡಯೇತ 14

- 3) ತಪತು 3
- 4) ತಪೇತ್ 4
- 5) ತಪ್ಯಾತ್ 5
- 6) ತಪ್ತಾ 6
- 7) ತಪ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅತಪ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ತತಾಪ 319
- 10) ಅತಾಪ್ಸೀತ್ 422

119 ತಮ್ IV ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಅತ್ಯಂತ ಯಯಾಸಗೊಳ್ಳು,
ತಳಮಳಿಸು, ಚಡಪಡಿಸು,
ಆತುರನಾಗು

- 1) ತಾಮ್ಯತಿ 1
- 2) ಅತಾಮ್ಯತ್ 2
- 3) ತಾಮ್ಯತು 3
- 4) ತಾಮ್ಯೇತ್ 4
- 5) ತಾಮ್ಯಾತ್ 5
- 6) ತಮಿತಾ 6
- 7) ತಮಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅತಮಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ತತಾಮ 311
- 10) ಅತಮತ್ 413

120 ತರ್ಕ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಊಹಿಸು, ಅಂದಾಜುಮಾಡು,
ವಿಚಾರಿಸು

- 1) ತರ್ಕಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅತರ್ಕಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ತರ್ಕಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ತರ್ಕಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ತರ್ಕಾತ್ 5
ತರ್ಕಯಿಷೀಷ್ಯ 24
- 6) ತರ್ಕಯಿತಾ 6
ತರ್ಕಯಿತಾ 28
- 7) ತರ್ಕಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅತರ್ಕಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ತರ್ಕಯಾಂಚಕಾರ-ಚಕ್ರೇ
382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅತತರ್ಕತ್ 413
-ತ 432

121 ತಿಜ್ I ಅ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸಹಿಸು, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಅನು
ಭವಿಸು, ಹುರಿದುಂಬಿಸು,
ಹೆಚ್ಚಳಮಾಡು

- 1) ತಿತಿಕ್ಷತೇ 11
- 2) ಅತಿತಿಕ್ಷತ 12
- 3) ತಿತಿಕ್ಷತಾಂ 13
- 4) ತಿತಿಕ್ಷೇತ 14
- 5) ತಿತಿಕ್ಷೀಷ್ಯ 24
- 6) ತಿತಿಕ್ಷಿತಾ 28

- 7) ತಿತಿಕ್ಷಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅತಿತಿಕ್ಷಿಷ್ಯತ 36
- 9) ತಿತಿಕ್ಷಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.
410, 411, 412
- 10) ಅತಿತಿಕ್ಷಿಷ್ಯ 452

122 ತುದ್ VI ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಹೊಡೆ, ಗಾಯಗೊಳಿಸು,
ಜುಜ್ಜು, ಪ್ರಚೋದಿಸು

- 1) ತುದತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅತುದತ್ 2-ತ 12
- 3) ತುದತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ತುದೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ತುದ್ಯಾತ್ 5
ತೋತ್ಸೀಷ್ಟ 15
- 6) ತೋತ್ತಾ 6
ತೋತ್ತಾ 28
- 7) ತೋತ್ಸ್ಯತಿ 7-ತೇ 17
- 8) ಅತೋತ್ಸ್ಯತ್ 8-ತ 18
- 9) ತುತೋದ 377
ತುತುದೇ 406
- 10) ಅತೌತ್ಸೀತ್ 423
ಅತುತ್ 441

123 ತುಲ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ತೂಕಮಾಡು, ತೂಗು, ಅಳತೆ
ಮಾಡು, ಮೇಲೆತ್ತು, ಸಮವಾಗು

- 1) ತೋಲಯತಿ 1-ತೇ 11
ತುಲಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅತೋಲಯತ್ 2-ತ 12
ಅತುಲಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ತೋಲಯತು 3-ತಾಂ 13
ತುಲಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ತೋಲಯೇತ್ 4-ತ 14
ತುಲಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ತೋಲ್ಯಾತ್ 5
ತೋಲಯಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ತೋಲಯಿತಾ 6
ತೋಲಯಿತಾ 28
- 7) ತೋಲಯಿಷ್ಯತಿ 7
-ತೇ 32
- 8) ಅತೋಲಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ತೋಲಯಾಂಚಕಾರ
ಚಕ್ರೇ ಇ.
382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅತೂತುಲತ್ 413
-ತ 432

124 ತುಷ್ IV ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಸಂತೋಷಗೊಳ್ಳು, ಶಾಂತ
ನಾಗು, ತೃಪ್ತಿಪಡು

- 1) ತುಷ್ಯತಿ 1
- 2) ಅತುಷ್ಯತ್ 2
- 3) ತುಷ್ಯತು 3
- 4) ತುಷ್ಯೇತ್ 4
- 5) ತುಷ್ಯಾತ್ 5
- 6) ತೋಷ್ವಾ 6
- 7) ತೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅತೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ತುತೋಷ 377
- 10) ಅತುಷತ್ 413

125 ತೃಪ್ IV ಪ.ಅಕ.ವೇ

ತೃಪ್ತಿಗೊಳ್ಳು, ಸಂತೋಷಪಡು

- 1) ತೃಪ್ಯತಿ 1
- 2) ಅತೃಪ್ಯತ್ 2
- 3) ತೃಪ್ಯತು 3
- 4) ತೃಪ್ಯೇತ್ 4
- 5) ತೃಪ್ಯಾತ್ 5
- 6) ತರ್ಪಿತಾ 6 ತರ್ಪ್ತಾ 6
ತೃಪ್ತಾ 6
- 7) ತರ್ಪಿಷ್ಯತಿ 7
ತಪ್ಸ್ಯತಿ 7 ತೃಪ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅತರ್ಪಿಷ್ಯತ್ 8
ಅತಪ್ಸ್ಯತ್ 8
ಅತೃಪ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ತರ್ಪಣ 338

- 10) ಆತೃಪತ್ 413
ಅತರ್ಪೀತ್ 416
ಅತ್ರಾಪ್ಸೀತ್ 422
ಅತಾಪ್ಸೀತ್ 423

126 ತೃ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ದಾಟು, ತೇಲು, ಗೆಲ್ಲು,
ಪೂರ್ಣಮಾಡು, ತಪ್ಪಿಸಿಕೋ,
ಪಾರಾಗು

- 1) ತರತಿ 1
- 2) ಅತರತ್ 2
- 3) ತರತು 3
- 4) ತರೇತ್ 4
- 5) ತೀರ್ಯಾತ್ 5
- 6) ತರಿತಾ 6 ತರೀತಾ 6
- 7) ತರಿಷ್ಯತಿ 7 ತರೀಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅತರಿಷ್ಯತ್ 8
ಅತರೀಷ್ಯತ್ 8
- 9) ತತಾರ 310
- 10) ಅತಾರೀತ್ 416

127 ತೃಜ್ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು, ಕಳುಹಿಸು,
ತೃಜಿಸು, ತಿರಸ್ಕರಿಸು,
ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು

- 1) ತೃಜತಿ 1

- 2) ಅತ್ಯಜ್ಞ 2
- 3) ತ್ಯಜತು 3
- 4) ತ್ಯಜೇತ್ 4
- 5) ತ್ಯಜಾತ್ 5
- 6) ತ್ಯಕ್ತಾ 6
- 7) ತ್ಯಕ್ಷತಿ 7
- 8) ಅತ್ಯಕ್ಷತ್ 8
- 9) ತತ್ಯಾಜ 320
- 10) ಅತ್ಯಾಕ್ಷಿತ್ 418

128 ತ್ರಪ್ I ಆ.ಅಕ.ಪೆ:

ನಾಚು, ಲಜ್ಜಿಸು,
ಗೊಂದಲಗೊಳ್ಳು

- 1) ತ್ರಪತೇ 11
- 2) ಅತ್ರಪತ 12
- 3) ತ್ರಪತಾಂ 13
- 4) ತ್ರಪೇತ 14
- 5) ತ್ರಪಿಪೀಪ್ಪ 24
- 6) ತ್ರಪಿತಾ 28 ತ್ರಪ್ಪಾ 28
- 7) ತ್ರಪಿಷ್ಕತೇ 32
ತ್ರಪ್ಪಿಷ್ಕತೇ 17
- 8) ಅತ್ರಪಿಷ್ಕತ 36
ಅತ್ರಪ್ಪಿಷ್ಕತ 18
- 9) ತ್ರೇಪೇ 392
- 10) ಅತ್ರಪಿಪ್ಪ 453
ಅತ್ರಪ್ಪ 442

129 ತ್ರಪ್ IV ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಹೆವರು, ನಡುಗು, ಓಡಿಹೋಗು

- 1) ತ್ರಸ್ಯತಿ 1
- 2) ಅತ್ರಸ್ಯತ್ 2
- 3) ತ್ರಸ್ಯತು 3
- 4) ತ್ರಸ್ಯೇತ್ 4
- 5) ತ್ರಸ್ಯಾತ್ 5
- 6) ತ್ರಸಿತಾ 6
- 7) ತ್ರಸಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅತ್ರಸಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ತತ್ರಾಸ 332
- 10) ಅತ್ರಾಸೀತ್ 416
ಅತ್ರಸೀತ್ 416

130 ಪುಟ

IV, VI ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕತ್ತರಿಸು, ಓಡೆದುಹೋಗು

- 1) ಪುಟ್ಯತಿ 1-ಪುಟತಿ 1
- 2) ಅಪುಟ್ಯತ್ 2
ಅಪುಟತ್ 2
- 3) ಪುಟ್ಯತು 3-ಪುಟತು 3
- 4) ಪುಟ್ಯೇತ್ 4
ಪುಟೇತ್ 4
- 5) ಪುಟ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಪುಟಿತಾ 6
- 7) ಪುಟಿಷ್ಯತಿ 7

- 8) ಅತ್ರಟಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ತುತ್ಯೋಟಿ 378
- 10) ಅತ್ರಟೀತ್ 416

131 ತ್ಯ I ಆ.ಸಕ.ಅ.

ರಕ್ಷಿಸು, ಉಳಿಸು, ಬದುಕಿಸು

- 1) ತ್ರಾಯತೇ 11
- 2) ಅತ್ರಾಯತ 12
- 3) ತ್ರಾಯತಾಂ 13
- 4) ತ್ರಾಯೇತ 14
- 5) ತ್ರಾಸೀಷ್ಯ 15
- 6) ತ್ರಾತಾ 28
- 7) ತ್ರಾಸ್ಯತೇ 17
- 8) ಅತ್ರಾಸ್ಯತ 18
- 9) ತತ್ರೇ 387
- 10) ಅತ್ರಾಸ್ಯ 444

132 ತ್ವರ್ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ

ತ್ವರಮಾಡು

- 1) ತ್ವರತೇ 11
- 2) ಅತ್ವರತ 12
- 3) ತ್ವರತಾಂ 13
- 4) ತ್ವರೇತ 14
- 5) ತ್ವರಿಷೀಷ್ಯ 24
- 6) ತ್ವರಿತಾ 28
- 7) ತ್ವರಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅತ್ವರಿಷ್ಯತ 36

- 9) ತತ್ವರೇ 396
- 10) ಅತ್ವರಿಷ್ಯ 452

133 ದಂಶ್ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಕಚ್ಚು, ಕಡಿ,

- 1) ದಶತಿ 1
- 2) ಅದಶತ್ 2
- 3) ದಶತು 3
- 4) ದಶೇತ್ 4
- 5) ದಶ್ಯಾತ್ 5
- 6) ದಂಷ್ಟಾ 6
- 7) ದಂಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅದಂಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ದದಂಶ 344
- 10) ಅದಾಂಕ್ಷೀತ್ 419

134 ದಂಡ್ X ಉ.ದ್ವಿ.ಕ.ಸೇ.

ದಂಡಿಸು, ಶಿಕ್ಷಿಸು

- 1) ದಂಡಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅದಂಡಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ದಂಡಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ದಂಡಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ದಂಡ್ಯಾತ್ 5
- 6) ದಂಡಯಿಷೀಷ್ಯ 24
- 7) ದಂಡಯಿತಾ 6
- 8) ದಂಡಯಿತಾ 28
- 9) ದಂಡಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅದಂಡಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36

9) ದಂಡಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384
410, 411, 412

10) ಅದದಂಡತ್ 413
-ತ 432

135 ದಮ್ IV ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಶಾಂತನಾಗು, ಇಂದ್ರಿಯ
ನಿಗ್ರಹಮಾಡು, ವಶದಲ್ಲಿ
ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು

- 1) ದಾಮ್ಯತಿ 1
- 2) ಅದಾಮ್ಯತ್ 2
- 3) ದಾಮ್ಯತು 3
- 4) ದಾಮ್ಯೇತ್ 4
- 5) ದಾಮ್ಯಾತ್ 5
- 6) ದಮಿತಾ 6
- 7) ದಮಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅದಮಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ದದಾಮಿ 311
- 10) ಅದಮಿತ್ 413

136 ದಯ್ I ಅ.ಸಕ.ಸೇ.

ದಯಿತೋರು, ಕರುಣಿತೋರು,
ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರು

- 1) ದಯತೇ 11

2) ಅದಯತ 12

3) ದಯತಾಂ 13

4) ದಯೇತ 14

5) ದಯಿಷೀಷ್ಟ 24

6) ದಯಿತಾ 28

7) ದಯಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಅದಯಿಷ್ಯತ 36

9) ದಯಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.

410, 411, 412

10) ಅದಯಿಷ್ಟ 452

137 ದಹ್ I ಪ.ಸಕ./ಅಕ.ಅ.

ಸುಡು, ಪೀಡಿಸು, ಹಿಂಸಿಸು

- 1) ದಹತಿ 1
- 2) ಅದಹತ್ 2
- 3) ದಹತು 3
- 4) ದಹೇತ್ 4
- 5) ದಹ್ಯಾತ್ 5
- 6) ದಗ್ಧಾ 6
- 7) ಧಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಧಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ದದಾಹ 321

10) ಅಧಾಕ್ಷೀತ್ 417

138 ದಾ! I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಕೊಡು, ದಾನಕೊಡು

- 1) ಯಜ್ಯತಿ 1

- 2) ಅಯಚ್ಛತ್ 2
- 3) ಯಚ್ಛತು 3
- 4) ಯಚ್ಛೇತ್ 4
- 5) ದೇಯಾತ್ 5
- 6) ದಾತಾ 6
- 7) ದಾಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅದಾಸ್ಯತ್ 8
- 9) ದದೌ 348
- 10) ಅದಾತ್ 414

139 ದಾ2 III ಉ.ಸಕ.ಅ.

ದಾನಕೊಡು, ವಿವಾಹಮಾಡಿ
ಕೊಡು, ಇರಿಸು

- 1) ದದಾತಿ 201
ದತ್ತೇ 205
- 2) ಅದದಾತ್ 202
ಅದತ್ತ 206
- 3) ದದಾತು 203
ದತ್ತಾಂ 207
- 4) ದದ್ಯಾತ್ 204
ದದೀತ 208
- 5) ದೇಯಾತ್ 5
ದಾಸೀಷ್ಟ 15
- 6) ದಾತಾ 6 ದಾತಾ 28
- 7) ದಾಸ್ಯತಿ 7 ತೇ 17
- 8) ಅದಾಸ್ಯತ್ 8 ತ 18

- 9) ದದೌ 348 ದದೇ 385
- 10) ಅದಾತ್ 414
ಅದಿತ 438

140 ದಿನ್ IV ಪ.ಅಕ/ಸಕ.ಸೇ

ಬೆಳಗು, ಪ್ರಕಾಶಿಸು, ಎಸೆ,
ಪಣಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚು, ಆಟವಾಡು
ಮಾರಾಟ ಮಾಡು,
ಸಂತೋಷಪಡು, ಸ್ತುತಿಸು

- 1) ದೀವ್ಯತಿ 1
- 2) ಅದೀವ್ಯತ್ 2
- 3) ದೀವ್ಯತು 3
- 4) ದೀವ್ಯೇತ್ 4
- 5) ದೀವ್ಯಾತ್ 5
- 6) ದೇವಿತಾ 6
- 7) ದೇವಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅದೇವಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ದಿದೇವ 360
- 10) ಅದೇವೀತ್ 416

141 ದಿಶ್ VI ಉ.ಸಕ.ಅ.

ತೋರಿಸು, ಪ್ರದರ್ಶಿಸು, ದಾನ
ವಾಗಿ ಕೊಡು, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡು,
ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡು

- 1) ದಿಶತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅದಿಶತ್ 2-ತ 12
- 3) ದಿಶತ್ 3-ತಾಂ 13

- 4) ದಿಶೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ದಿಶ್ಯಾತ್ 5-ದಿಕ್ಷೇಪ್ಪ 24.
- 6) ದೇಪ್ಪಾ 6-ದೇಪ್ಪಾ 28
- 7) ದೇಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅದೇಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ದಿದೇಶ 360
ದಿದಿಶೇ 401
- 10) ಅದಿಕ್ಷತ್ 413-ತ 433

142 ದಿಹ್ II ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚು, ಕೆಡಿಸು, ಅಪವಿತ್ರ
ಗೊಳಿಸು, ಹೆಚ್ಚಿಸು

- 1) ದೇಗ್ಧಿ 131
ದಿಗ್ಧೇ 135
- 2) ಅಧೇಕ್ 132
ಅದಿಗ್ಧ 136
- 3) ದೇಗ್ಧು 133
ದಿಗ್ಧಾಂ 137
- 4) ದಿಹ್ಯಾತ್ 134
ದಿಹೀತ 138
- 5) ದಿಹ್ಯಾತ್ 5
ಧಿಕ್ಷೇಪ್ಪ 24
- 6) ದೇಗ್ಧಾ 6-ದೇಗ್ಧಾ 16
- 7) ಧೇಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅದೇಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ದಿದೇಹ 360

ದಿದಿಹೇ 402

- 10) ಅಧಿಕ್ಷತ್ 413-ತ 437

143 ದೀಪ್ IV ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಪ್ರಕಾಶಿಸು, ಜ್ವಲಿಸು,
ಹೆಚ್ಚಾಗು, ಕೋಪದಿಂದ ಉರಿ,
ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗು

- 1) ದೀಪ್ಯತೇ 11
- 2) ಅದೀಪ್ಯತ 12
- 3) ದೀಪ್ಯತಾಂ 13
- 4) ದೀಪ್ಯೇತ 14
- 5) ದಿಪ್ಸೀಪ್ಪ 15
- 6) ದೀಪಿತಾ 28
- 7) ದೀಪಿಪ್ಯತೇ 32
- 8) ಅದೀಪಿಪ್ಯತ 36
- 9) ದಿದೀಪೇ 403
- 10) ಅದೀಪಿಪ್ಪ 450

144 ದು V ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಸುಡು, ನೋಯು, ಹಿಂಸೆಪಡು,
ದುಃಖಿಸು

- 1) ದುನೋತಿ 233
- 2) ಅದುನೋತ್ 234
- 3) ದುನೋತು 235
- 4) ದುನುಯಾತ್ 236
- 5) ದೂಯಾತ್ 5
- 6) ದೂತಾ 6

- 7) ದೋಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅದೋಷ್ಯತ್ 8
- 9) ದುದಾವ 373
- 10) ಅದೋಷೀತ್ 421

145 ದುಷ್ IV ಪ.ಅಕ.ಅನಿ.

ಕೆಡು, ಭ್ರಷ್ಟನಾಗು, ಅಶುದ್ಧ
ನಾಗು, ವ್ಯಭಿಚರಿತವಾಗು

- 1) ದುಷ್ಯತಿ 1
- 2) ಅದುಷ್ಯತ್ 2
- 3) ದುಷ್ಯತು 3
- 4) ದುಷ್ಯೇತ್ 4
- 5) ದುಷ್ಯಾತ್ 5
- 6) ದೋಷ್ಪಾ 6
- 7) ದೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅದೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ದುದೋಷ 377
- 10) ಅದುಷತ್ 413

146 ದುಹ್ II ಉ.ದ್ವಿ.ಕ. ಅ

ಹಾಲು ಕರೆ, ಹಾಲು ಹಿಂಡು,
ಕೊಡು, ಅನುಭೋಗಿಸು

- 1) ದೋಗ್ಧಿ 139
ದುಗ್ಧೇ 143
- 2) ಅಧೋಕ್ 140
ಅದುಗ್ಧ 144
- 3) ದೋಗ್ಧು 141

ದುಗ್ಧಾಂ 145

4) ದುಹ್ಯಾತ್ 142

ದುಹೀತ 146

5) ದುಹ್ಯಾತ್ 5

ಧುಕ್ಷೀಷ್ಟ 24

6) ದೋಗ್ಧಾ 6 ದೋಗ್ಧಾ 16

7) ಧೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅಧೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ದುದೋಹ 377

ದುದುಹೇ 407

10) ಅಧುಕ್ಷತ್ 413

ಅಧುಕ್ಷತ 436

147 ದೂ IV ಆ.ಅಕ.ಸೇ

ದುಃಖ ಅನುಭವಿಸು

1) ದೂಯತೇ 11

2) ಅದೂಯತ 12

3) ದೂಯತಾಂ 13

4) ದೂಯೇತ 14

5) ದವಿಷೀಷ್ಟ 24

6) ದವಿತಾ 28

7) ದವಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಅದವಿಷ್ಯತ 36

9) ದುದುವೇ 407

10) ಅದವಿಷ್ಟ 452

148 ದೃ IV ಆ.ಸಕ.ಅ.

('ಆ' ಉಪಸರ್ಗ ಪೂರ್ವಕ)

ಆದರ ತೋರು, ಆದರಿಸು,

ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡು, ಬಯಸು

1) ಆದ್ರಿಯತೇ 11

2) ಆದ್ರಿಯತ 12

3) ಆದ್ರಿಯತಾಂ 13

4) ಆದ್ರಿಯೇತ 14

5) ಆದ್ರಪೀಷ್ಠ 24

6) ಆದರ್ಶ 28

7) ಆದರಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಆದರಿಷ್ಯತ 36

9) ಆದ್ರೇ 387

10) ಆದ್ರತ 438

149 ದೃಶ್ IV ಪ.ಅಕ.ವೇ

ದರ್ಪಹೊಂದು, ಸಂತೋಷ

ಪಡು, ಮೋಹಗೊಳ್ಳು

1) ದೃಪ್ಯತಿ 1

2) ಅದೃಪ್ಯತ್ 2

3) ದೃಪ್ಯತು 3

4) ದೃಪ್ಯೇತ್ 4

5) ದೃಪ್ಯಾತ್ 5

6) ದರ್ಪಿತಾ 6 ದರ್ಪಾ 6

ದೃಪ್ತಾ 6

7) ದರ್ಪಿಷ್ಯತಿ 7

ದಪ್ಸ್ಯತಿ 7

ದ್ರಪ್ಸ್ಯತಿ 7

8) ಅದರ್ಪಿಷ್ಯತ್ 8

ಅದಪ್ಸ್ಯತ್ 8

ಅದ್ರಪ್ಸ್ಯತ್

9) ದದರ್ಪ 336

10) ಅದೃಪತ್ 413

ಅವರ್ಪೀತ್ 416

ಅದಾಪ್ಸೀತ್ 422

ಅದ್ರಾಪ್ಸೀತ್ 422

150 ದೃಶ್ I ಪ.ಸಕ.ಅ

ನೋಡು, ತಿಳಿ, ಭಾವಿಸು,

ಪರೀಕ್ಷಿಸು

1) ಪಶ್ಯತಿ 1

2) ಅಪಶ್ಯತ್ 2

3) ಪಶ್ಯತು 3

4) ಪಶ್ಯೇತ್ 4

5) ದೃಶ್ಯಾತ್ 5

6) ದ್ರಷ್ಟಾ 6

7) ದ್ರಕ್ಷ್ಯತಿ 7

8) ಅದ್ರಕ್ಷ್ಯತ್ 8

9) ದದರ್ಶ 337

10) ಅದರ್ಶತ್ 413

ಅದ್ರಾಕ್ಷೀತ್ 419

151 ದೃಶ್ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಬೆಳಗು, ಪ್ರಕಾಶಿಸು

- 1) ದ್ಯೋತತೇ 11
- 2) ಅಮ್ಯೋತತ 12
- 3) ದ್ಯೋತತಾಂ 13
- 4) ದ್ಯೋತೇತ 14
- 5) ದ್ಯೋತಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ದ್ಯೋತಿತಾ 28
- 7) ದ್ಯೋತಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಆದ್ಯೋತಿಷ್ಯತ 36
- 9) ದಿದ್ಯುತೇ 385
- 10) ಅದ್ಯೌತಿಷ್ಠ 453
ಅದ್ಯುತತ್ 413

152 ದ್ರು I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಓಡು, ಓಡಿಹೋಗು,
ಎದುರಿಸು, ಕರಗು, ದ್ರವಿಸು

- 1) ದ್ರವತಿ 1
- 2) ಅದ್ರವತ್ 2
- 3) ದ್ರವತು 3
- 4) ದ್ರವೇತ್ 4
- 5) ದ್ರಾಯಾತ್ 5
- 6) ದ್ರೋತಾ 6
- 7) ದ್ರೋಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಮ್ರೋಷ್ಯತ್ 8
- 9) ದುದ್ರಾವ 368
- 10) ಅದುದ್ರಾವತ್ 413

153 ದ್ರುಹ್ IV ಪ.ಸಕ.ವೇ.

ದ್ವೇಷಿಸು, ಈರ್ಷ್ಯಪಡು,
ಅಸೂಯೆ ಮಾಡು, ದ್ರೋಹ
ಬಗೆ

- 1) ದ್ರುಹ್ಯತಿ 1
- 2) ಅದ್ರುಹ್ಯತ್ 2
- 3) ದ್ರುಹ್ಯತು 3
- 4) ದ್ರುಹ್ಯೇತ್ 4
- 5) ದ್ರುಹ್ಯಾತ್ 5
- 6) ದ್ರೋಹಿತಾ 6
ದ್ರೋಗ್ಧಾ 6
ದ್ರೋಢಾ 6
- 7) ದ್ರೋಹಿಷ್ಯತಿ 7
ಧ್ರೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅದ್ರೋಹಿಷ್ಯತ್ 8
ಅಧ್ರೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ದುದ್ರೋಹ 381
- 10) ಅದ್ರುಹತ್ 413

154 ದ್ವಿಷ್ II ಉ.ಸಕ.ಅ.

ದ್ವೇಷಿಸು, ಸೇರದಿರು

- 1) ದ್ವೇಷ್ಟಿ 147
ದ್ವಿಷ್ಟೇ 151
- 2) ಅದ್ವೇಟ್ 148
ಅದ್ವಿಷ್ಟ 152
- 3) ದ್ವೇಷ್ಣು 149

- ದ್ವಿಷ್ಯಾಂ 153
 4) ದ್ವಿಷ್ಯಾತ್ 150
 ದ್ವಿಷೀತ 154
 5) ದ್ವಿಷ್ಯಾತ್ 5
 ದ್ವಿಕ್ಷೀಷ್ಟ 24
 6) ದ್ವೇಷ್ವಾ 6-ದ್ವೇಷ್ವಾ 28
 7) ದ್ವೇಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
 8) ಅದ್ವೇಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
 9) ದಿದ್ವೇಷ 360
 ದಿದ್ವೇಷೇ 401
 10) ಅದ್ವಿಕ್ಷತ್ 413-ತ 433

155 ಧಾ III ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಇಡು, ಕೊಡು, ಧರಿಸು,
 ಹೊಂದಿರು

- 1) ದಧಾತಿ 209
 ಧತ್ತೇ 213
 2) ಅದಧಾತ್ 210
 ಅಧತ್ತ 214
 3) ದಧಾತು 211
 ಧತ್ತಾಂ 215
 4) ದಧ್ಯಾತ್ 212
 ದಧೀತ 216
 5) ಧೇಯಾತ್ 5
 ಧಾಸೀಷ್ಟ 15
 6) ಧಾತಾ 6-ಧಾತಾ 28

- 7) ಧಾಸ್ಯತಿ 7-ತೇ 17
 8) ಅಧಾಸ್ಯತ್ 8-ತ 18
 9) ದಧೌ 348-ದಧೇ 385
 10) ಅಧಾತ್ 414
 ಅಧಿತ 438

156 ಧಾನ್ I ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಓಡು, ಮೇಲೇರಿ ಹೋಗು,
 ಹರಿ, ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡು, ತೊಳೆ

- 1) ಧಾವತಿ 1-ತೇ 11
 2) ಅಧಾವತ್ 2-ತ 12
 3) ಧಾವತು 3-ತಾಂ 13
 4) ಧಾವೇತ್ 4-ತ 14
 5) ಧಾವ್ಯಾತ್ 5
 ಧಾವಿಷೀಷ್ಟ 24
 6) ಧಾವಿತಾ 6-ಧಾವಿತಾ 28
 7) ಧಾವಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
 8) ಅಧಾವಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
 9) ದಧಾವ 309
 ದಧಾವೇ 394
 10) ಅಧಾವೀತ್ 416
 ಅಧಾವಿಷ್ಟ 452

157 ಧು V ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಅಲುಗಾಡು, ಅಲುಗಾಡಿಸು,
 ಹಾಳುಮಾಡು, ಹೊತ್ತಿಸು
 ಹಿಂಸಿಸು, ಎದುರಿಸು

- 1) ಧುನೋತಿ 241
ಧುನುತೇ 245
- 2) ಅಧುನೋತ್ 242
ಅಧುನುತ 246
- 3) ಧುನೋತು 243
ಧುನುತಾಂ 247
- 4) ಧುನುಯಾತ್ 244
ಧುನ್ವೀತ 248
- 5) ಧೂಯಾತ್ 5
ಧೋಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಧೋತಾ 6-ಧೋತಾ 28
- 7) ಧೋಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಧೋಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ದುಧಾವ 367
ದುಧುವೇ 407
- 10) ಅಧೌಷೀತ್ 419
ಅಧೋಷ್ಯ 455

158 ಧೂ V ಉ.ಸಕ.ವೇ.

ಅರ್ಥ : 157 ನೋಡಿ.

- 1) ಧೂನೋತಿ 241
ಧೂನುತೇ 245
- 2) ಅಧೂನೋತ್ 242
ಅಧೂನುತ 246
- 3) ಧೂನೋತು 243
ಧೂನುತಾಂ 247

- 4) ಧೂನುಯಾತ್ 244
ಧೂನ್ವೀತ 248
- 5) ಧೂಯಾತ್ 5
ಧವಿಷೀಷ್ಟ 24
ಧೋಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಧವಿತಾ 6-ಧೋತಾ 28
- 7) ಧವಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
ಧೋಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಧವಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
ಅಧೋಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ದುಧಾವ 367
ದುಧುವೇ 407
- 10) ಅಧಾವೀತ್ 416
ಅಧವಿಷ್ಟ 453
ಅಧೋಷ್ಯ 455

159 ಧೃ 1 ಉ.ಅಕ.ಅ.

ಇರು, ಉಳಿ, ಜೀವಿಸು,
ನಿಶ್ಚಯಿಸು, ಧರಿಸು, ಪಾಲಿಸು,
ಪೋಷಿಸು, ವೇಷಧರಿಸು

- 1) ಧರತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಧರತ್ 2-ತ 12
- 3) ಧರತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಧರೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಧ್ರಿಯಾತ್ 5
ಧೃಷೀಷ್ಟ 24

- 6) ಧರ್ತಾ 6 ಧರ್ತಾ 28
- 7) ಧರಿಷ್ಠತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಧರಿಷ್ಠತ್ 8-ತ 36
- 9) ದಧಾರ 310 ದಧ್ರೇ 385
- 10) ಅಧಾರ್ಷೀತ್ 421
ಅಧೃತ 438

150 ಧೃತಿ X ಉ.ಸಕ.ಅ

ಅರ್ಥ 159 ನೋಡಿ

- 1) ಧಾರಯತಿ 1 ತೇ 11
- 2) ಅಧಾರಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಧಾರಯತು 3 ತಾಂ 13
- 4) ಧಾರಯೇತ್ 4 ತ 14
- 5) ಧಾರ್ಯಾತ್ 5
ಧಾರಯಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಧಾರಯಿತಾ 6
ಧಾರಯಿತಾ 28
- 7) ಧಾರಿಷ್ಠತಿ 7 ತೇ 32
- 8) ಅಧಾರಿಷ್ಠತ್ 8 ತ 36
- 9) ಧಾರಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382 383 384
410 411 412
- 10) ಅದೀಧರತ್ 413
-ತ 432

161 ಧೃವ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.
X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಒಂಟಿಸು, ಗಾಯಗೊಳಿಸು,
ಅವಮಾನಗೊಳಿಸು
ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡು

- 1) ಧರ್ಷತಿ 1
ಧರ್ಷಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಧರ್ಷತ್ 2
ಅಧರ್ಷಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಧರ್ಷತು 3
ಧರ್ಷಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಧರ್ಷೇತ್ 4
ಧರ್ಷಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಧೃಷ್ಯಾತ್ 5
ಧರ್ಷ್ಯಾತ್ 5
ಧರ್ಷಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಧರ್ಷಿತಾ 6
ಧರ್ಷಯಿತಾ 6
ಧರ್ಷಯಿತಾ 28
- 7) ಧರ್ಷಿಷ್ಠತಿ 7
ಧರ್ಷಯಿಷ್ಠತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಧರ್ಷಿಷ್ಠತ್ 8
ಅಧರ್ಷಯಿಷ್ಠತ್ 8
-ತ 36

- 9) ದಧರ್ಷ 334
ಧರ್ಷಯಾಂಚಕಾರ-ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384
410, 411, 412

- 10) ಅಧರ್ಷೀತ್ 416
ಅದೀಧೃಷತ್ 413
-ತ 432
ಅದಧರ್ಷತ್ 413
-ತ 432

162 ಧ್ಯಾ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಊದು, ಬೀಸು, ಉಸಿರುಬಿಡು,
ಎಸೆ

- 1) ಧಮತಿ 1
2) ಅಧಮತ್ 2
3) ಧಮತು 3
4) ಧಮೇತ್ 4
5) ಧ್ಮಾಯಾತ್ 5
6) ಧ್ಮಾತು 6
7) ಧ್ಮಾಸ್ಯತಿ 7
8) ಅಧ್ಮಾಸ್ಯತ್ 8
9) ದಧ್ಮೌ 348
10) ಅಧ್ಮಾಸೀತ್ 419

163 ಧೈ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಧ್ಯಾನಿಸು, ಯೋಚಿಸು, ಸ್ಮರಿಸು

- 1) ಧ್ಯಾಯತಿ 1
2) ಅಧ್ಯಾಯತ್ 2
3) ಧ್ಯಾಯತು 3
4) ಧ್ಯಾಯೇತ್ 4
5) ಧ್ಯಾಯಾತ್ 5

ಧೈಯಾತ್ 5

- 6) ಧ್ಯಾತು 6
7) ಧ್ಯಾಸ್ಯತಿ 7
8) ಅಧ್ಯಾಸ್ಯತ್ 8
9) ದಧ್ಯೌ 348

10) ಅಧ್ಯಾಸೀತ್ 419

164 ಧ್ವಂಸ್ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ನಾಶವಾಗು, ಮುಳುಗು,

ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗು

- 1) ಧ್ವಂಸತೇ 11
2) ಅಧ್ವಂಸತ 12
3) ಧ್ವಂಸತಾಂ 13
4) ಧ್ವಂಸೇತ 14
5) ಧ್ವಂಸಿಷೀಪ್ವ 24
6) ಧ್ವಂಸಿತಾ 28
7) ಧ್ವಂಸಿಷ್ಯತೇ 32
8) ಅಧ್ವಂಸಿಷ್ಯತ 36
9) ದಧ್ವಂಸೇ 387
10) ಅಧ್ವಂಸಿಷ್ವ 452

165 ಧ್ವನ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಶಬ್ದಮಾಡು, ಸಪ್ಪಳಮಾಡು.

- 1) ಧ್ವನತಿ 1
2) ಅಧ್ವನತ್ 2
3) ಧ್ವನತು 3
4) ಧ್ವನೇತ್ 4

- 5) ಧ್ವನ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಧ್ವನಿತಾ 6
- 7) ಧ್ವನಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಧ್ವನಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ದಧ್ವಾನ 313
- 10) ಅಧ್ವನೀತ್ 416
- ಅಧ್ವಾನೀತ್ 416

166 ನಟ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕುಣಿ, ನಟಿಸು, ತೋರಿಕೆ
ಮಾಡು, ಪಾತ್ರವಹಿಸು

- 1) ನಟತಿ 1
- 2) ಅನಟತ್ 2
- 3) ನಟತು 3
- 4) ನಟೇತ್ 4
- 5) ನಟ್ಯಾತ್ 5
- 6) ನಟಿತಾ 6
- 7) ನಟಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅನಟಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ನನಾಟ 311
- 10) ಅನಟೀತ್ 416
- ಅನಾಟೀತ್ 416

167 ನದ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಗರ್ಜಿಸು, ನಾದಮಾಡು,
ಸಂತೋಷಿಸು

- 1) ನದತಿ 1
- 2) ಅನದತ್ 2

- 3) ನದತು 3
- 4) ನದೇತ್ 4
- 5) ನದ್ಯಾತ್ 5
- 6) ನದಿತಾ 6
- 7) ನದಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅನದಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ನನಾದ 311

10) ಅನದೀತ್ 416

ಅನಾದೀತ್ 416

168 ನಂದ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಸಂತೋಷಿಸು, ಅನಂದಪಡು

- 1) ನಂದತಿ 1
- 2) ಅನಂದತ್ 2
- 3) ನಂದತು 3
- 4) ನಂದೇತ್ 4
- 5) ನಂದ್ಯಾತ್ 5
- 6) ನಂದಿತಾ 6
- 7) ನಂದಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅನಂದಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ನನಂದ 309
- 10) ಅನಂದೀತ್ 416

169 ನಮ್ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ನಮಸ್ಕರಿಸು, ಬಗ್ಗು, ಬಾಗು,
ಡೂಂಕಾಗಿರು

- 1) ನಮತಿ 1

- 2) ಅನಮತ್ 2
  - 3) ನಮತು 3
  - 4) ನಮೇತ್ 4
  - 5) ನಮ್ಯಾತ್ 5
  - 6) ನಂತಾ 6
  - 7) ನಂಸ್ಯತಿ 7
  - 8) ಅನಂಸ್ಯತ್ 8
  - 9) ನನಾಮ 322
  - 10) ಅನಂಸೀತ್ 419
- 170 ನಶ್ IV ಪ.ಅಕೆ.ಸೇ.**
 ನಾಶವಾಗು, ಮರೆಯಾಗು,
 ಅಗೋಚರವಾಗು,
 ಅಯಶಸ್ವಿಯಾಗು
- 1) ನಶ್ಯತಿ 1
  - 2) ಅನಶ್ಯತ್ 2
  - 3) ನಶ್ಯತು 3
  - 4) ನಶ್ಯೇತ್ 4
  - 5) ನಶ್ಯಾತ್ 5
  - 6) ನಶಿತಾ 6 ನಂಷ್ಠಾ 6
  - 7) ನಶಿಷ್ಯತಿ 7 ನಂಕ್ಷ್ಯತಿ 7
  - 8) ಅನಶಿಷ್ಯತ್ 8
 ಅನಂಕ್ಷ್ಯತ್ 8
  - 9) ನನಾಶ 330
  - 10) ಅನಶತ್ 413
- 171 ನಹ್ IV ಉ.ಸಕ.ಅ.**

- ಕಟ್ಟು, ಬಿಗಿ, ಸುತ್ತುಗಟ್ಟು,
 ಶಸ್ತ್ರಧರಿಸು, ಬಟ್ಟೆಯುಡು
- 1) ನಹ್ಯತಿ 1-ತೇ 11
  - 2) ಅನಹ್ಯತ್ 2-ತ 12
  - 3) ನಹ್ಯತು 3-ತಾಂ 13
  - 4) ನಹ್ಯೇತ್ 4-ತ 14
  - 5) ನಹ್ಯಾತ್ 5
 ನಹ್ಯೀಷ್ಠ 15
  - 6) ನಹ್ಯಾ 6-ನಹ್ಯಾ 16
  - 7) ನಹ್ಯತಿ 7-ತೇ 17
  - 8) ಅನಹ್ಯತ್ 8-ತ 18
  - 9) ನನಾಹ 323
 -ನೇಹೇ 391
  - 10) ಅನಾಹ್ಯೀತ್ 424
 ಅನಹ್ಯ 445

- 172 ನಿಜ್ III ಉ.ಸಕ.ಅ.**
 ತೊಳೆ, ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡು,
 ಪೋಷಿಸು
- 1) ನೇನೇಕ್ತಿ 217
 ನೇನೀಕ್ತೇ 221
  - 2) ಅನೇನೇಕ್ 218
 ಅನೇನೀಕ್ತ 222
  - 3) ನೇನೇಕ್ತು 219
 ನೇನೀಕ್ತಾಂ 223
  - 4) ನೇನೀಜ್ಯಾತ್ 220

ನೇನಿಜೀತ 224

- 5) ನಿಜ್ಯಾತ್ 5
ನಿಕ್ಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ನೇಕ್ತಾ 6-ನೇಕ್ತಾ 28
- 7) ನೇಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅನೇಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ನಿನೇಜ 360
ನಿನಿಜೇ 401
- 10) ಅನಿಜತ್ 413
ಅನೈಕ್ಷೀತ್ 418
ಅನಿಕ್ತ 440

173 ನಿಂದ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಬೈ, ತಿರಸ್ಕರಿಸು.

- 1) ನಿಂದತಿ 1
- 2) ಅನಿಂದತ್ 2
- 3) ನಿಂದತು 3
- 4) ನಿಂದೇತ್ 4
- 5) ನಿಂದ್ಯಾತ್ 5
- 6) ನಿಂದಿತಾ 6
- 7) ನಿಂದಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅನಿಂದಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ನಿನಿಂದ 309
- 10) ಅನಿಂದೀತ್ 416

174 ನೀ I ಉ.ದ್ವಿಕ.ಅ.

ಒಯ್ಯು, ಹೊರು, ನಿರ್ದೇಶಿಸು,

ಕಲಿಸು, ಕರೆದೊಯ್ಯು, (ಕಾಲ)

ಕಳಿ, ನಿಶ್ಚಯಿಸು, ಹೊಡುಕು,
ಮದುವೆಯಾಗು

- 1) ನಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅನಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ನಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ನಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ನೀಯಾತ್ 5
ನೇಪೀಪ್ಪ 24
- 6) ನೇತಾ 6-ನೇತಾ 28
- 7) ನೇಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅನೇಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ನಿನಾಯ 356
ನಿನ್ಯೇ 392
- 10) ಅನೈಪೀತ್ 421
ಅನೇಪ್ಪ 454

175 ನು II ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸ್ತುತಿಸು, ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡು

- 1) ನೌತಿ 53
- 2) ಅನೌತ್ 54
- 3) ನೌತು 55
- 4) ನುಯಾತ್ 56
- 5) ನೂಯಾತ್ 5
- 6) ನವಿತಾ 6
- 7) ನವಿಷ್ಯತಿ 7

- 8) ಅನವಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಸುನಾವ 367
- 10) ಅನಾವೀತ್ 416
- ಅನೌಷೀತ್ 421

176 ನೃತ್ IV ಪ.ಅಕ.ಸೇ.
ಕುಣಿ, ರಂಗದ ಮೇಲೆ ನಟಿಸು,
ಹಾವಭಾವ ತೋರು

- 1) ನೃತ್ಯತಿ 1
- 2) ಅನೃತ್ಯತ್ 2
- 3) ನೃತ್ಯತು 3
- 4) ನೃತ್ಯೇತ್ 4
- 5) ನೃತ್ಯಾತ್ 5
- 6) ನರ್ತೀತಾ 6
- 7) ನರ್ತೀಷ್ಯತಿ 7
- ನರ್ತ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅನರ್ತೀಷ್ಯತ್ 8
- ಅನರ್ತ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ನನರ್ತ 334
- 10) ಅನರ್ತೀತ್ 416

177 ಪೆಚ್ I ಉ.ಸಕ.ಅ.
ಅಡಿಗೆಮಾಡು, ಬೇಯಿಸು,
ಪಕ್ವವಾಗು, ಜೀರ್ಣಿಸು,
ಸುಡು

- 1) ಪಚತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಪಚತ್ 2-ತ 12

- 3) ಪಚತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಪಚೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಪಚ್ಯಾತ್ 5
- ಪಕ್ಷೀಷ್ಪ 24
- 6) ಪಕ್ತಾ 6 ಪಕ್ತಾ 28
- 7) ಪಕ್ಷ್ಯತಿ 8-ತೇ 32
- 8) ಅಪಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಪೆಸಾಚೆ 324
- ಪೇಚೇ 385
- 10) ಅಪಾಕ್ಷೀತ್ 418
- ಅಪಕ್ತ 439

178 ಪೆತ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.
ಓದು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದು
ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡು,
ವರ್ಣಿಸು, ಉದಹರಿಸು

- 1) ಪಠತಿ 1
- 2) ಅಪಠತ್ 2
- 3) ಪಠತು 3
- 4) ಪಠೇತ್ 4
- 5) ಪಠ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಪಠಿತಾ 6
- 7) ಪಠಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಪಠಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಪಪಾಠ 311
- 10) ಅಪಠೀತ್ 416

ಅಪಾರೀತ್ 416

179 ಪೆನ್ I ಅ.ಸಕ.ಸೇ.

ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡು, ವ್ಯಾಪಾರ
ಮಾಡು, ಪಣತೊಡು,
ಹೊಗಳು

- 1) ಪಣತೇ 11
- 2) ಅಪಣತ 12
- 3) ಪಣತಾಂ 13
- 4) ಪಣೇತ 14
- 5) ಪಣಪೀಪ್ಪ 24
- 6) ಪಣತಾ 28
- 7) ಪಣಪ್ಪತೇ 32
- 8) ಅವಣಪ್ಪತ 36
- 9) ವೇಣೇ 385
- 10) ಅವಣಪ್ಪ 452

180 ಪೆನ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ

ಬೀಳು, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರು,
ಮುಳುಗು, ಸಂಭವಿಸು

- 1) ಪತತಿ 1
- 2) ಅಪತತ್ 2
- 3) ಪತತು 3
- 4) ಪತೇತ್ 4
- 5) ಪತ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಪತಿತಾ 6
- 7) ಪತಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಪತಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಪಪಾತ 311

10) ಅವಪ್ತತ್ 413

181 ಪೆನ್ IV ಅ.ಸಕ.ಅ.

ಹೋಗು, ಚಲಿಸು, ಹೋದು,
ಸಂಪಾದಿಸು, ಆಚರಿಸು,
ಸಮೀಪಿಸು

- 1) ಪದ್ಯತೇ 11
- 2) ಅಪದ್ಯತ 12
- 3) ಪದ್ಯತಾಂ 13
- 4) ಪದ್ಯೇತ 14
- 5) ಪತ್ನೀಪ್ಪ 15
- 6) ಪತ್ತಾ 28
- 7) ಪತ್ಸ್ಯತೇ 17
- 8) ಅಪತ್ಸ್ಯತ 18
- 9) ವೇದೇ 385
- 10) ಅಸಾದಿ 428

182 ಪಾ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಕುಡಿ, ಚುಂಬಿಸು, ದಿಟ್ಟಿಸಿ
ನೋಡು

- 1) ಪಿಬತಿ 1
- 2) ಅಪಿಬತ್ 2
- 3) ಪಿಬತು 3
- 4) ಪಿಬೇತ್ 4
- 5) ಪೇಯಾತ್ 5

- 6) ಪಾತಾ 6
  - 7) ಪಾಸ್ಯತಿ 7
  - 8) ಅಪಾಸ್ಯತ್ 8
  - 9) ಪಸೌ 348
  - 10) ಅಪಾತ್ 414
- 183 ಪಾ2 II ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಸಂರಕ್ಷಿಸು, ಕಾಯು, ಆಳು

- 1) ಪಾತಿ 61
- 2) ಅಪಾತ್ 62
- 3) ಪಾತು 63
- 4) ಪಾಯಾತ್ 64
- 5) ಪಾಯಾತ್ 5
- 6) ಪಾತಾ 6
- 7) ಪಾಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಪಾಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಪಸೌ 348
- 10) ಅಪಾಸೀತ್ 419

184 ಪಾಲ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕಾಪಾಡು, ಪಾಲಿಸು

- 1) ಪಾಲಯತಿ 1-ತೇ 11
  - 2) ಅಪಾಲಯತ್ 2-ತ 12
  - 3) ಪಾಲಯತು 3-ತಾಂ 13
  - 4) ಪಾಲಯೇತ್ 4-ತ 14
  - 5) ಪಾಲ್ಯಾತ್ 5
- ಪಾಲಯಿಷೀಪ್ಪ 24

- 6) ಪಾಲಯಿತಾ 6
- ಪಾಲಯಿತಾ 28
- 7) ಪಾಲಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಪಾಲಯಿಷ್ಯತ್ 8
- ತ 36
- 9) ಪಾಲಯಾಂಚೆಕಾರ ಚಕ್ರೇ
- ಇ. 382, 383, 384
- 410, 411, 412
- 10) ಅಪೀಪಲತ್ 413
- ತ 432

185 ಪಿಷ್ VII ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಪ್ರಡಿಪ್ರಡಿಮಾಡು, ಕಾಲಿನಿಂದ
ತುಳಿ, ಹಿಂಸಿಸು, ನಾಶಮಾಡು

- 1) ಪಿನಷ್ಟಿ 253
- 2) ಅಪಿನಟ್ 254
- 3) ಪಿನಷ್ಟು 255
- 4) ಪಿಂಷ್ಯಾತ್ 256
- 5) ಪಿಷ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಪೇಷ್ಪಾ 6
- 7) ಪೇಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಪೇಕ್ಷ್ಯತ್
- 9) ಪಿಪೇಷ 360
- 10) ಅಪಿಷತ್ 413

186 ಪೀಡ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ನೋವುಕೊಡು, ತೊಂದರೆ

ಮಾಡು, ಹಿಂಸೆಪಡಿಸು,
ಕಿರುಕುಳಕೊಡು, ವಿರೋಧಿಸು
ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕು

- 1) ಪೀಡಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಪೀಡಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಪೀಡಯತು 3-ತಾ 13
- 4) ಪೀಡಯೇತ್ 4-ತ 14

- 5) ಪೀಡ್ಯಾತ್ 5
ಪೀಡಯಿಪೀಪ್ಪ 24

- 6) ಪೀಡಯಿತಾ 6
ಪೀಡಯಿತಾ 28

- 7) ಪೀಡಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಪೀಡಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಪೀಡಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384
410, 411, 412

- 10) ಅಪೀಪೀಡತ್ 413
-ತ 432
ಅಪಿಪೀಡತ್ 413
-ತ 432

187 ಪುಷ್ 1 IV ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಪೋಷಿಸು, ಸಾಕು, ಸಲಹು,
ಸಹಾಯಮಾಡು, ಹೆಚ್ಚಿಸು,
ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳು, ಹೊಂದಿರು,
ವಿಕಸಿಸು

- 1) ಪುಷ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಪುಷ್ಯತ್ 2
- 3) ಪುಷ್ಯತು 3
- 4) ಪುಷ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಪುಷ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಪೋಷ್ಪಾ 6
- 7) ಪೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಪೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಪುಪೋಷ 377
- 10) ಅಪುಷತ್ 413

188 ಪುಷ್ 2 IX ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಅರ್ಥ : 187 ರಂತೆ

- 1) ಪುಷ್ಣಾತಿ 301
- 2) ಅಪುಷ್ಣಾತ್ 302
- 3) ಪುಷ್ಣಾತು 303
- 4) ಪುಷ್ಣೀಯಾತ್ 304
- 5) ಪುಷ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಪೋಷಿತಾ 6
- 7) ಪೋಷಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಪೋಷಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಪುಪೋಷ 377
- 10) ಅಪೋಷೀತ್ 416

189 ಪುಷ್ 3 X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಅರ್ಥ : 187ರಂತೆ

- 1) ಪೋಷಯತಿ 1-ತೇ 11

- 2) ಅಪೂಜಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಪೂಜಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಪೂಜಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಪೂಜ್ಯಾತ್ 5
ಪೂಜಯಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಪೂಜಯಿತಾ 6
ಪೂಜಯಿತಾ 28
- 7) ಪೂಜಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಪೂಜಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ಪೂಜಯಾ ಚಕಾರ
ಚಕ್ರೇ ಇ. 382 383
384 410 411 412
- 10) ಅಪೂಪುಷತ್ 413
-ತ 432

190 ಪೂ IX ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಶುದ್ಧ ಗೊಳಿಸು, ಪರಿಷ್ಕಾರ
ಮಾಡು, ಕೇರು, ಪಾಪದಿಂದ
ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದು,
ವಿವೇಚಿಸು

- 1) ಪುನಾತಿ 301
ಪುನೀತೇ 305
- 2) ಅಪುನಾತ್ 302
ಅಪುನೀತ 306
- 3) ಪುನಾತು 303

ಪುನೀತಾಂ 307

- 4) ಪುನೀಯಾತ್ 304
ಪುನೀತ 308
- 5) ಪೂಯಾತ್ 5
ಪವಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಪವಿತಾ 6 ಪವಿತಾ 28
- 7) ಪವಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಪವಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಪುಪಾವ 367
ಪುಪವೇ 407
- 10) ಅಪಾವೀತ್ 416
ಅಪವಿಷ್ಟ 453

191 ಪೂಜ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಪೂಜಿಸು, ಗೌರವಿಸು

- 1) ಪೂಜಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಪೂಜಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಪೂಜಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಪೂಜಯೇತ್ 4 ತ-14
- 5) ಪೂಜ್ಯಾತ್ 5
ಪೂಜಯಿಷೀಷ್ಟ 24
- 5) ಪೂಜಯಿತಾ 6
ಪೂಜಯಿತಾ 28
- 7) ಪೂಜಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಪೂಜಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಪೂಜಯಾಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ

ಇ. 382 383 384

410 411 412

10) ಅಪೂರ್ವಜತ್ 413

-ತ 432

192 ಪೂರ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ

ತುಂಬು, ಸಂತೋಷಪಡಿಸು,

ಮುಚ್ಚು, ಸುತ್ತುಗಟ್ಟು

1) ಪೂರಸುತಿ 1-ತೇ 11

2) ಅಪೂರಯತ್ 2-ತ 12

3) ಪೂರಯತು 3-ತಾಂ 13

4) ಪೂರಯೇತ್ 4-ತ 14

5) ಪೂರ್ಯಾತ್ 5

ಪೂರಯಿಷೀಷ್ಟ 24

6) ಪೂರಯಿತಾ 6

ಪೂರಯಿತಾ 28

7) ಪೂರಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅಪೂರಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಪೂರಯಾಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ

ಇ. 382 383 384

410 411 412

10) ಅಪೂರ್ಪರತ್ 413

-ತ 432

193 ಪೃಚ್ಛ VI ಪ.ದ್ವಿಕ.ಅ.

ಕೇಳು, ಪ್ರಶ್ನಿಸು, ಹುಡುಕು

1) ಪೃಚ್ಛತಿ 1

2) ಅಪೃಚ್ಛತ್ 2

3) ಪೃಚ್ಛತು 3

4) ಪೃಚ್ಛೇತ್ 4

5) ಪೃಚ್ಛಿತ್ 5

6) ಪ್ರಪ್ಪಾ 6

7) ಪ್ರಕ್ಷತಿ 7

8) ಅಪ್ರಕ್ಷತ್ 8

9) ಸಪ್ರಚ್ಛ 342

10) ಅಪ್ರಕ್ಷೇತ್ 419

194 ಪ್ರೀ IX ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸು

ಅನಂದಪಡಿಸು,

ಸಂತೋಷಪಡು

1) ಪ್ರೀಣಾತಿ 301

ಪ್ರೀಣೇತೇ 305

2) ಅಪ್ರೀಣಾತ್ 302

ಅಪ್ರೀಣೇತ 306

3) ಪ್ರೀಣಾತು 303

ಪ್ರೀಣೇತಾಂ 307

4) ಪ್ರೀಣೇಯಾತ್ 304

ಪ್ರೀಣೇತ 308

5) ಪ್ರೀಯಾತ್ 5

ಪ್ರೇಷೀಷ್ಟ 24

6) ಪ್ರೇತಾ 6 ಪ್ರೇತಾ 28

7) ಪ್ರೇಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

- 8) ಅಪ್ರೇಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಪಿಪ್ರಾಯ 357
ಪಿಪ್ರಿಯೇ 387
- 10) ಅಪ್ರೈಷೀತ್ 419
ಅಪ್ರೇಷ್ಯ 454

195 ಫಲ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಹಣ್ಣು ಬಿಡು, ಹಣ್ಣಾಗು,
ಯಶಸ್ವಿಯಾಗು,
ಪರಿಣಮಿಸು, ಸಿಡಿ, ಒಡೆ

- 1) ಫಲತಿ 1
- 2) ಅಫಲತ್ 2
- 3) ಫಲತು 3
- 4) ಫಲೇತ್ 4
- 5) ಫಲ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಫಲಿತಾ 6
- 7) ಫಲಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಫಲಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಪಫಾಲ 311
- 10) ಅಫಾಲೀತ್ 416

196 ಬಂಧ್ IX ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಕಟ್ಟು, ಬಿಗಿ, ಬಂಧನದಲ್ಲಿಡು,
ರಚಿಸು

- 1) ಬಧ್ನಾತಿ 301
- 2) ಅಬಧ್ನಾತ್ 302
- 3) ಬಧ್ನಾತು 303

- 4) ಬಧ್ನೀಯಾತ್ 304
- 5) ಬಧ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಬಂಧ್ಛಾ 6
- 7) ಭಂತ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಭಂತ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಬಬಂಧ 345
- 10) ಅಭಾಂತ್ಸೀತ್ 425

197 ಬಾಧ್ I ಅ.ಸಕ.ಸೇ.

ತೊಂದರೆಕೊಡು, ತಡೆ,
ಪೀಡಿಸು, ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡು
ಹಿಂಸಿಸು

- 1) ಬಾಧತೇ 11
- 2) ಅಬಾಧತ 12
- 3) ಬಾಧತಾಂ 13
- 4) ಬಾಧೇತ 14
- 5) ಬಾಧಿಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಬಾಧಿತಾ 28
- 7) ಬಾಧಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಬಾಧಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಬಬಾಧೇ 387
- 10) ಅಬಾಧಿಷ್ವ 453

198 ಬುಧ್ I ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ತಿಳಿ, ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೋ,
ಭಾವಿಸು, ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳು,
-ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರ

ಗೊಳ್ಳು, ಉಪದೇಶಮಾಡು

- 1) ಬೋಧತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಬೋಧತ್ 2-ತ 12
- 3) ಬೋಧತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಬೋಧೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಬುದ್ಧಾತ್ 5
ಬೋಧಿಪೀಪ್ಪ 24
- 6) ಬೋಧಿತಾ 6
ಬೋಧಿತಾ 28
- 7) ಬೋಧಿಷ್ಠತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಬೋಧಿಷ್ಠತ್ 8-ತ 36
- 9) ಬುಬೋಧ 377
ಬುಬುಧೇ 406
- 10) ಅಬುಧತ್ 413
ಅಬೋಧೇತ್ 416
ಅಬೋಧಿಷ್ಠ 452

199 ಬುಧ್ IV ಆ.ಸಕ.ಅ.

198 ನೋಡಿ

- 1) ಬುಧ್ಯತೇ 11
- 2) ಅಬುಧ್ಯತ 12
- 3) ಬುಧ್ಯತಾಂ 13
- 4) ಬುಧ್ಯೇತ 14
- 5) ಭುತ್ಸೀಪ್ಪ 15
- 6) ಬೋದ್ಧಾ 16
- 7) ಭೋತ್ಸ್ಯತೇ 17

8) ಅಭೋತ್ಸ್ಯತ 18

9) ಬುಬುಧೇ 406

10) ಅಬೋಧಿ 429

200 ಬ್ರ II ಉ.ದ್ವಿಕ.ಸೇ.

ಹೇಳು, ಮಾತನಾಡು, ಸಾರು,
ಕರೆ

1) ಬ್ರವೀತಿ 155

ಬ್ರಾತೇ 160

ಆಹ 156

2) ಅಬ್ರವೀತ್ 157

ಅಬ್ರಾತ 161

3) ಬ್ರವೀತು 158

ಬ್ರಾತಾಂ 162

4) ಬ್ರಾಯಾತ್ 159

ಬ್ರವೀತ 163

5) ಉಚ್ಯಾತ್ 5

ವಕ್ಷೀಪ್ಪ 24

6) ವಕ್ತಾ 6 ವಕ್ತಾ 28

7) ವಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅವಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಉವಾಚೆ 369

10) ಉಚೇ 389

10) ಅವೋಚತ್ 413

-ತ 432

201 ಭಕ್ಸ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ತಿನ್ನು

- 1) ಭಕ್ಷಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಭಕ್ಷಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಭಕ್ಷಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಭಕ್ಷಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಭಕ್ಷ್ಯಾತ್ 5 ಭಕ್ಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಭಕ್ಷಿತಾ 6 ಭಕ್ಷಿತಾ 28
- 7) ಭಕ್ಷಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಭಕ್ಷಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಭಕ್ಷಯಾಚಾರಚಕ್ರೇ ಇ.
382 383 384
410 411 412
- 10) ಅಬಭಕ್ಷತ್ 413-ತ 432

202 ಭಜ್ I ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಪೂಜಿಸು, ಸೇವಿಸು, ಹಂಚು,
ವಿಭಾಗಿಸು, ಸುಖಪಡು,
ಪ್ರೀತಿಸು, ಆರಿಸು

- 1) ಭಜತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಭಜತ್ 2-ತ 12
- 3) ಭಜತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಭಜೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಭಜ್ಯಾತ್ 5 ಭಜೀಷ್ಟ 24
- 6) ಭಕ್ತಾ 6 ಭಕ್ತಾ 28
- 7) ಭಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಭಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಬಭಾಜ 325

ಭೇಜೇ 385

10) ಅಭಾಕ್ಷೀತ್ 418

ಅಭಕ್ತ 439

203 ಭಂಜ್ VII ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಒಡೆ, ಮುರಿ, ತುಂಡುತುಂಡು
ಮಾಡು, ನಾಶಮಾಡು,
ಕೆಡು

- 1) ಭನಕ್ತಿ 257
- 2) ಅಭನಕ್ 258
- 3) ಭನಕ್ತು 259
- 4) ಭಂಜ್ಯಾತ್ 260
- 5) ಭಂಜ್ಯತ್ 5
- 6) ಭಂಕ್ತಾ 6
- 7 ಭಂಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಭಂಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಬಭಂಜ 343
- 10) ಅಭಾಂಕ್ಷೀತ್ 418

204 ಭಣ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ

ಮಾತನಾಡು, ಹೇಳು ಹೆಸರಿಸು

- 1) ಭಣತಿ 1
- 2) ಅಭಣತ್ 2
- 3) ಭಣತು 3
- 4) ಭಣೇತ್ 4
- 5) ಭಣ್ಯಾತ್ 5

2.1 : ದರ್ಜೆ

ಭರ್ತ್ಸ-ಭಾಷೆ

6 ಭಣಿತಾ 6

7) ಭಣಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಭಣಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಬಭಾಣ 313

10) ಅಭಣಿಃತ್ 416

ಅಭಾಣಿಃತ್ 416

205 ಭರ್ತ್ಸ X ಆ.ಸಕ.ಸೇ.

ಅಜಿಸು, ಬೆವರಿಸು, ಬಯ್ಯು,

ನಿಂದಿಸು, ದೂಷಿಸು

1) ಭರ್ತ್ಸಯತೇ 11

2) ಅಭರ್ತ್ಸಯತ 12

3) ಭರ್ತ್ಸಯತಾಂ 13

4) ಭರ್ತ್ಸಯೇತ 14

5) ಭರ್ತ್ಸೀಷ್ಯ 24

6) ಭರ್ತ್ಸಯಿಷ್ಯ 28

7) ಭರ್ತ್ಸಯಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಅಭರ್ತ್ಸಯಿಷ್ಯತ 36

9) ಭರ್ತ್ಸಯಾಚಕ್ರೇ ಇ.

410 411 412

10) ಅಬಭರ್ತ್ಸತ 432

206 ಭಾ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಹೊಳೆ, ತೋರು, ಇರು

1) ಭಾತಿ 61

2) ಅಭಾತ್ 62

3) ಭಾತು 63

4) ಭಾಯಾತ್ 64

5) ಭಾಯಾತ್ 5

6) ಭಾತಾ 6

7) ಭಾಸ್ಯತಿ 7

8) ಅಭಾಸ್ಯತ್ 8

9) ಬಭೌ 348

10) ಅಭಾಸೀತ್ 419

207 ಭಾಷ್ I ಆ.ದ್ವಿ.ಕ.ಸೇ.

ಮಾತನಾಡು, ಹೆಸರಿಸು

1) ಭಾಷತೇ 11

2) ಅಭಾಷತ 12

3) ಭಾಷತಾಂ 13

4) ಭಾಷೇತ 14

5) ಭಾಷೀಷ್ಯ 24

6) ಭಾಷಿತಾ 28

7) ಭಾಷಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಅಭಾಷಿಷ್ಯತ 36

9) ಬಭಾಷೇ 387

10) ಅಭಾಷಿಷ್ಯ 453

208 ಭಾಷ್ I ಆ.ಅ.ಸೇ.

ತೋರು, ಬೆಳಗು

1) ಭಾಸತೇ 11

2) ಅಭಾಸತ 12

3) ಭಾಸತಾಂ 13

4) ಭಾಸೇತ 14

- 5) ಭಾಸಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಭಾಸಿತಾ 28
- 7) ಭಾಸಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಭಾಸಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಬಭಾಸೇ 385
- 10) ಅಭಾಸಿಷ್ಪ 452

209 ಭಿಕ್ಷು I ಆ.ದ್ವಿಕ.ಸೇ

ಯಾತಿಸು, ಬೇಡು

- 1) ಭಿಕ್ಷತೇ 11
- 2) ಅಭಿಕ್ಷತ 12
- 3) ಭಿಕ್ಷತಾಂ 13
- 4) ಭಿಕ್ಷೇತ 14
- 5) ಭಿಕ್ಷಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಭಿಕ್ಷಿತಾ 28
- 7) ಭಿಕ್ಷಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಭಿಕ್ಷಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಬಿಭಿಕ್ಷೇ 401
- 10) ಅಭಿಕ್ಷಿಷ್ಪ 453

210 ಭಿದ್ VII ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಒಡೆ, ಮುರಿ, ಅಗೆ, ಚದುರಿಸು,
ಭೇದಿಸು

- 1) ಭಿನತ್ತಿ 261
ಭಿಂತ್ತೇ 265
- 2) ಅಭಿನತ್ 262
ಅಭಿಂತ್ 266

- 3) ಭಿನತ್ತು 263
ಭಿಂತ್ತಾಂ 267

- 4) ಭಿಂದ್ಯಾತ್ 264
ಭಿಂದೀತ 268

- 5) ಭಿದ್ಯಾತ್ 4
ಭೇತ್ತೀಪ್ಪ 15

- 6) ಭೇತ್ತಾ 6 ಭೇತ್ತಾ 28

- 7) ಭೇತ್ಸ್ಯತಿ 7-ತೇ 17

- 8) ಅಭೇತ್ಸ್ಯತ್ 8-ತ18

- 9) ಬಿಭೇದ 360

ಬಿಭಿದೇ 401

- 10) ಅಭಿದತ್ 413

ಅಭೈತ್ಸೀತ್ 426

ಅಭಿತ್ತ 441

211 ಭೀ III ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಹೆದರು, ಅಂಜು, ಕಾತರನಾಗು,
ಚಿಂತೆಮಾಡು

- 1) ಬಿಭೇತಿ 180

- 2) ಅಭಿಭೇತ್ 181

- 3) ಬಿಭೇತು 182

- 4) ಬಿಭಿಯಾತ್ 183
ಬಿಭೀಯಾತ್ 184

- 5) ಭೀಯಾತ್ 5

- 6) ಭೇತಾ 6

- 7) ಭೇಷ್ಯತಿ 7

- 8) ಅಭೀಷ್ಠತ್ 8
- 9) ಬಿಭಾಯ 356
- 10) ಅನೈಷೀತ್ 401

212 ಭುಜ್ VII ಉ.ಸಕ.ಅ.

ತಿನ್ನು, ಹೊಮ, ದೈಹಿಕ ಸುಖ
ಅನುಭವಿಸು, ಆಳು

- 1) ಭುನಕ್ತಿ 269
ಭುಂಕ್ತೇ 273
- 2) ಅಭುನಕ್ 270
ಅಭುಂಕ್ತ 274
- 3) ಭುನಕ್ತು 271
ಭುಂಕ್ತಾಂ 275
- 4) ಭುಂಜ್ಯಾತ್ 272
ಭುಂಜಿತ 276
- 5) ಭುಂಜ್ಯಾತ್ 5
ಭೋಕ್ಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಭೋಕ್ತಾ 6
ಭೋಕ್ತಾ 28
- 7) ಭೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಭೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಬುಭೋಜ 377
ಬುಭುಜೇ 385
- 10) ಅಭೌಕ್ಷೀತ್ 418
ಅಭುಕ್ತ 439

213 ಭೂ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಇರು, ಆಗು, ಹುಟ್ಟು,
ಉಂಟಾಗು, ಸಂಭವಿಸು,
ಜೀವಿಸು

- 1) ಭವತಿ 1
- 2) ಅಭವತ್ 2
- 3) ಭವತು 3
- 4) ಭವೇತ್ 4
- 5) ಭೂಯಾತ್ 5
- 6) ಭವಿತಾ 6
- 7) ಭವಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಭವಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಬಭೂವ 9
- 10) ಅಭೂತ್ 10

214 ಭೂಷ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಅಲಂಕರಿಸು, ಶೋಭಿಸು,
ಹರವು, ಹಬ್ಬಿಸು

- 1) ಭೂಷಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಭೂಷಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಭೂಷಯತು 3-ತಾ 13
- 4) ಭೂಷಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಭೂಷ್ಯಾತ್ 5
ಭೂಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಭೂಷಯಿತಾ 6
ಭೂಷಯಿತಾ 28
- 7) ಭೂಷಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅಭೂಪಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36

9) ಭೂಪಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384
410, 411, 412

10) ಅಬೂಭುಪತ್ 413
-ತ 432

215 ಭೃ 1 | ಉ.ಸಕ.ಅ.
ತುಂಬು, ಧರಿಸು, ಪೋಷಿಸು,
ಎತ್ತಿಹಿಡಿ, ನೆನಪಿಡು
1) ಭರತಿ 1-ತೇ 11
2) ಅಭರತ್ 2-ತ 12
3) ಭರತು 3-ತಾಂ 13
4) ಭರೇತ್ 4-ತ 14
5) ಭ್ರಯಾತ್ 5
ಭೃಷೀಪ್ಪ 24
6) ಭರ್ತಾ 6-ಭರ್ತಾ 28
7) ಭರವ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
8) ಅಭರವ್ಯತ್ 8-ತ 36
9) ಬಭಾರ 310
ಬಭ್ರೇ 386
ಬಿಭರಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384
410, 411, 412
10) ಅಭಾರ್ಷೀತ್ 419

ಅಭೃತ 438

216 ಭೃ 2 | ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಅರ್ಥ : 215 ನೋಡಿ

1) ಬಿಭರ್ತಿ 225

ಬಿಭೃತೇ 229

2) ಅಬಿಭಃ 226

ಅಬಿಭೃತ 230

3) ಬಿಭರ್ತು 227

ಬಿಭೃತಾಂ 231

4) ಬಿಭ್ರಯಾತ್ 228

ಬಿಭ್ರೇತ್ 232

5) ಭ್ರಮಾತ್ 5

ಭೃಷೀಪ್ಪ 24

6) ಭರ್ತಾ 6-ಭರ್ತಾ 28

7) ಭರವ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅಭರವ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಬಭಾರ 310

ಬಭ್ರೇ 386

ಬಿಭರಾಂಚಕಾರ

382, 383, 384

10) ಅಭಾರ್ಷೀತ್ 419

ಅಭೃತ 438

217 ಭೃಂಶ್ | ಅ.ಅಕ.ಸೇ.

ಬೀಳು, ಕಡಿಮೆಯಾಗು,

ಪಾರಾಗು, ಓಡಿಹೋಗು,

ಕಳೆದುಕೋ, ಮರೆಯಾಗು

- 1) ಭ್ರಾತೇ 11
- 2) ಅಭ್ರಂಶತ 12
- 3) ಭ್ರಂಶತಾಂ 13
- 4) ಭ್ರಂಶೇತ 14
- 5) ಭ್ರಂಶಿಷೇಷ್ವ 24
- 6) ಭ್ರಂಶಿತಾ 28
- 7) ಭ್ರಂಶಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಭ್ರಂಶಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಬಭ್ರಂಶೇ 393
- 10) ಅಭ್ರಂಶಿಷ್ಯ 452

218 ಭ್ರಮ¹ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ತಿರುಗಾಡು, ಅಡ್ಡಾಡು, ದಾರಿ
ತಪ್ಪು, ಮೋವಗೊಳ್ಳು,
ತಿರುಗು, ಹೊಯ್ದಾಡು,
ಭ್ರಾತಿಗೊಳ್ಳು, ಸುತ್ತುವರಿ

- 1) ಭ್ರಮತಿ 1
- 2) ಅಭ್ರಮತ್ 2
- 3) ಭ್ರಮತು 3
- 4) ಭ್ರಮೇತ್ 4
- 5) ಭ್ರಮ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಭ್ರಮಿತಾ 6
- 7) ಭ್ರಮಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಭ್ರಮಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಬಭ್ರಾಮ 332

10) ಅಭ್ರಮೀತ್ 416

219 ಭ್ರಮ² IV ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಅರ್ಘ : 218 ನೋಡಿ

- 1) ಭ್ರಾಮ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಭ್ರಾಮ್ಯತ್ 2
- 3) ಭ್ರಾಮ್ಯತು 3
- 4) ಭ್ರಾಮ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಭ್ರಮ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಭ್ರಮಿತಾ 6
- 7) ಭ್ರಮಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಭ್ರಮಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಬಭ್ರಾಮ 332
- 10) ಅಭ್ರಮತ್ 413

220 ಮದ¹ IV ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಸಂತೋಷಪಡು, ಕುಡಿ,
ಅಮಲೇರು, ಹುಚ್ಚನಾಗು

- 1) ಮಾದ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಮಾದ್ಯತ್ 2
- 3) ಮಾದ್ಯತು 3
- 4) ಮಾದ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಮದ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಮದಿತಾ 6
- 7) ಮದಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಮದಿಷ್ಯತ್ 8

- 9) ಮಮಾದ 311
 10) ಅಮದತ್ 413
221 ಮನ್ IV ಆ.ಸಕ.ಅ.
 ಚಿಂತಿಸು, ವಿಚಾರಿಸು,
 ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡು, ಭಾವಿಸು
 ತಿಳಿ, ಗೌರವಿಸು, ಒಪ್ಪು
 1) ಮನ್ಯತೇ 11
 2) ಅಮನ್ಯತ 12
 3) ಮನ್ಯತಾಂ 13
 4) ಮನ್ಯೇತ 14
 5) ಮುಸೀಪ್ಪ 15
 6) ಮಂತಾ 28
 7) ಮುಸ್ಯತೇ 17
 8) ಅಮುಸ್ಯತ 18
 9) ಮೇನೇ 385
 10) ಅಮುಸ್ತ 444

- 222 ಮಂಕ್ರ X ಆ.ಸಕ.ಸೇ.**
 ಆಲೋಚಿಸು, ಚಿಂತಿಸು,
 ಮಂತ್ರಹಾಕು
 1) ಮಂತ್ರಯತೇ 11
 2) ಅಮಂತ್ರಯತ 12
 3) ಮಂತ್ರಯತಾಂ 13
 4) ಮಂತ್ರಯೇತ 14
 5) ಮಂತ್ರಯಿಪೀಪ್ಪ 24
 6) ಮಂತ್ರಯಿತಾ 28

- 7) ಮಂತ್ರಯಿಷ್ಯತೇ 32
 8) ಅಮಂತ್ರಯಿಷ್ಯತ 36
 9) ಮಂತ್ರಯಾಚಕ್ರೇ ಇ.
 410, 411, 412
 10) ಅಮಮಂತ್ರತ 432

- 223 ಮಂಠ್ IX ಪ.ದ್ವಿಕ.ಸೇ**
 ಕಡೆ, ಕಡೆದು ತಯಾರಿಸು,
 ಹಿಂಸಿಸು, ಕೊಲ್ಲು
 1) ಮಠ್ನಾತಿ 301
 2) ಅಮಠ್ನಾತ್ 302
 3) ಮಠ್ನಾತು 303
 4) ಮಠ್ನೀಯಾತ್ 304
 5) ಮಠ್ನಾತ್ 5
 6) ಮುಠಿತಾ 6
 7) ಮುಠಿಷ್ಯತಿ 7
 8) ಅಮುಠಿಷ್ಯತ್ 8
 9) ಮಮುಠ 309
 10) ಅಮುಠೀತ್ 416

- 224 ಮಾ I ಪ.ಸಕ.ಅ.**
 ಅಳಿ
 1) ಮಾತಿ 61
 2) ಅಮಾತ್ 62
 3) ಮಾತು 63
 4) ಮಾಯಾತ್ 64
 5) ಮೇಯಾತ್ 5

- 6) ಮಾತು 6
- 7) ಮಾಯಾತಿ 7
- 8) ಅಮಾಯಾತ್ 8
- 9) ಮಮಾ 349
- 10) ಅಮಾಯಾತ್ 419

223 ಮಾತಿ III ಆ.ಸಕ.ಅ.

224 ನೋಡಿ

- 1) ಮಿಮೀತೇ 197
- 2) ಅಮಿಮೀತ 198
- 3) ಮಿಮೀತಾಂ 199
- 4) ಮಿಮಿ ತ 200
- 5) ಮಾಯಾಪ್ಪ 15
- 6) ಮಾತಾ 28
- 7) ಮಾಯಾತೇ 17
- 8) ಅಮಾಯಾತ 18
- 9) ಮಮಾ 349
- 10) ಅಮಾಯಾತ್ 444

225 ಮಾರ್ಗ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ

ಹುಡುಕು, ಬೇಡು, ಇತ್ತಿಸು

- 1) ಮಾರ್ಗತಿ 1
- 2) ಅಮಾರ್ಗತ್ 2
- 3) ಮಾರ್ಗಟು 3
- 4) ಮಾರ್ಗೇತ್ 4
- 5) ಮಾರ್ಗಾತ್ 5
- 6) ಮಾರ್ಗಿತಾ 6

7) ಮಾರ್ಗಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಮಾರ್ಗಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಮಮಾರ್ಗ 335

10) ಅಮಾರ್ಗೇತ್ 416

227 ಮಿಲಿ VI ಉ.ಸಕ.ಸೇ

ಕೂಡಿಸು, ಸೇರು

- 1) ಮಿಲತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಮಿಲತ್ 2-ತ 12
- 3) ಮಿಲತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಮಿಲೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಮಿಲ್ಯಾತ್ 5
- ಮೇಲಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಮೇಲಿತಾ 6
- ಮೇಲಿತಾ 28
- 7) ಮೇಲಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಮೇಲಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಮಿಮೇಲ 360
- 10) ಅಮೇಲೀತ್ 416

ಮಿಮಿಲೇ 401

ಅಮೇಲಿಷ್ಪ 452

228 ಮಿಶ್ರ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕೂಡಿಸು, ಬೆರೆಸು

- 1) ಮಿಶ್ರಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಮಿಶ್ರಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಮಿಶ್ರಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಮಿಶ್ರಯೇತ್ 4-ತ 14

- 5) ಮಿಶ್ರಾತ್ 5
ಮಿಶ್ರಯಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಮಿಶ್ರಯಿತಾ 6
ಮಿಶ್ರಯಿತಾ 28
- 7) ಮಿಶ್ರಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಮಿಶ್ರಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ಮಿಶ್ರಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382 383 384
410 411 412
- 10) ಅಮಿಮಿಶ್ರತ್ 413
-ತ 432

220 ಮೀಲೆ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಮುಚ್ಚು, ಕಣ್ಣು ಪಿಳುಕಿಸು

- 1) ಮೀಲತಿ 1
- 2) ಅಮೀಲತ್ 2
- 3) ಮೀಲತು 3
- 4) ಮೀಲೇತ್ 4
- 5) ಮೀಲ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಮೀಲಿತಾ 6
- 7) ಮೀಲಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಮೀಲಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಮಿಮೀಲ 359
- 10) ಅಮೀಲೀತ್ 416

230 ಮುಚ್ VI ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಬಿಡುಗಡೆ, ಮಾಡು, ಬಿಡು,
ತೃಜಿಸು, ಹೊರಗೆ ಹಾಕು,
ದಾನ ಕೊಡು

- 1) ಮುಂಚತಿ 1 ತೇ 11
- 2) ಅಮುಂಚತ್ 2-ತ 12
- 3) ಮುಂಚತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಮುಂಚೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಮುಂಚ್ಯಾತ್ 5
ಮುಂಚೀಪ್ಪ 24
- 6) ಮೋಕ್ಷಾ 6
ಮೋಕ್ಷಾ 28
- 7) ಮೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಮೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಮುಮೋಚ 377
ಮುಮೋಚಿ 406
- 10) ಅಮುಂಚತ್ 413
ಅಮುಕ್ತ 439

231 ಮುದ್ರೆ I ಅ.ಅಕ.ಸೇ

ಸಂತೋಷಿಸು

- 1) ಮೋದತೇ 11
- 2) ಅಮೋದತ 12
- 3) ಮೋದತಾಂ 13
- 4) ಮೋದೇತ 14
- 5) ಮೋದಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಮೋದಿತಾ 28

- 7) ಮೋದಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಮೋದಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಮುಮುದೇ 406
- 10) ಅನೋದಿಷ್ಯ 453

232 ಮುಷ್ IX ಪ.ದ್ವಿಕ.ಸೇ
ಕಳ್ಳತನ ಮಾತು, ಮೀರಿಸು,
ಹೋಲು

- 1) ಮುಷ್ಣಾತಿ 301
- 2) ಅಮುಷ್ಣಾತ್ 302
- 3) ಮುಷ್ಣಾತು 303
- 4) ಮುಷ್ಣೀಯಾತ್ 304
- 5) ಮುಷ್ಣಾತ್ 5
- 6) ಮೋಷಿತಾ 6
- 7) ಮೋಷಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಮೋಷಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಮುಮೋಷ 377
- 10) ಅಮುಷತ್ 413

233 ಮುಹ್ IV ಪ.ಅಕ.ವೇ.
ಮೂರ್ಘೇಮೋಗು, ಎಚ್ಚರ
ತಪ್ಪು, ತಪ್ಪು ಮಾಡು, ಎಡವು

- 1) ಮುಹ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಮುಹ್ಯತ್ 2
- 3) ಮುಹ್ಯತು 3
- 4) ಮುಹ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಮುಹ್ಯಾತ್ 5

- 6) ಮೋಹಿತಾ 6
ಮೋಗ್ಧಾ 6-ಮೋಧಾ 6
- 7) ಮೋಹಿಷ್ಯತಿ 7
ಮೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಮೋಹಿಷ್ಯತ್ 8
ಅಮೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಮುಮೋಹ 377
- 10) ಅಮುಹತ್ 413

234 ಮೃ VI ಅ.ಅಕ.ಅ.
ಸಾಯು

- 1) ಮ್ರಿಯತೇ 11
- 2) ಅಮ್ರಿಯತ 12
- 3) ಮ್ರಿಯತಾಂ 13
- 4) ಮ್ರಿಯೇತ 14
- 5) ಮೃಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಮರ್ಘಾ 28
- 7) ಮರಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಮರಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಮಮಾರ 310
- 10) ಅವೃತ 438

235 ಮೃಗ್ X ಅ.ಸಕ.ಸೇ.

ಹುಡುಕು, ಶೋಧಿಸು

- 1) ಮೃಗಯತೇ 11
- 2) ಅವೃಗಯತ 12
- 3) ಮೃಗಯತಾಂ 13

ಮೃಜ್ಜಿ 1-ಮೃಶ್

ಧಾತು ರೂಪ ಕೋಶ

- 4) ಮೃಗಯೇತ 14
- 5) ಮೃಗಯುಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಮೃಗಯುತಾ 28
- 7) ಮೃಗಯುಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಮೃಗಸುಷ್ಯತ 36
- 9) ಮಾರ್ಗಮಾಚಕ್ರೇ ಇ.
410, 411, 412

10) ಅಮಮೃಗತ 432

235 ಮೃಜ್ಜಿ 1 II ಪ.ಸಕ.ವೇ.
ಒರೆಸು, ತೂಳೆ

- 1) ಮಾರ್ಷ್ಫಿ 57
- 2) ಅಮಾರ್ಷ್ಫ 58
- 3) ಮಾರ್ಷ್ಫ 59
- 4) ಮೃಜ್ಜಾತ್ 60
- 5) ಮೃಜ್ಜಾತ್ 5
- 6) ಮಾರ್ಷ್ಫತಾ 6
ಮಾರ್ಷ್ಫಾ 6
- 7) ಮಾರ್ಷ್ಫಾತ್ಯತಿ 7
ಮಾರ್ಷ್ಫಾತ್ 7

8) ಅಮಾರ್ಷ್ಫಾತ್ಯತ್ 8
ಅಮಾರ್ಷ್ಫಾತ್ 8

9) ಮಮಾರ್ಷ್ಫ 333

10) ಅಮಾರ್ಷ್ಫಾತ್ 416
ಅಮಾರ್ಷ್ಫಾತ್ 419

237 ಮೃಜ್ಜಿ 2 X ಉ.ಸಕ.ವೇ.
ಅರ್ಥ : ನೋಡಿ 236

- 1) ಮಾರ್ಷ್ಫಾತ್ಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಮಾರ್ಷ್ಫಾತ್ಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಮಾರ್ಷ್ಫಾತ್ಯತು 3.ತಾಂ 13
- 4) ಮಾರ್ಷ್ಫಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಮಾರ್ಷ್ಫಾತ್ 5
ಮಾರ್ಷ್ಫಯುಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಮಾರ್ಷ್ಫಯುತಾ 6
ಮಾರ್ಷ್ಫಯುತಾ 28
- 7) ಮಾರ್ಷ್ಫಯುಷ್ಯತಿ 7
-ತೇ 32
- 8) ಅಮಾರ್ಷ್ಫಯುಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ಮಾರ್ಷ್ಫಮಾಚಕಾರ
ಚಕ್ರೇ ಇ.
382, 383, 384,
410, 411, 412
- 10) ಅಮಮಾರ್ಷ್ಫಾತ್ 413
-ತ 432

238 ಮೃಶ್ V1 ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಸ್ಪರ್ಶಿಸು, ಕೈಹಿಡಿ, ಚಿಂತಿಸು

- 1) ಮೃಶು 1
- 2) ಅಮೃಶತ್ 2
- 3) ಮೃಶತು 3
- 4) ಮೃಶೇತ್ 4
- 5) ಮೃಶ್ಯಾತ್ 5

- 6) ಮೃತ್ಯು 6
ಮೃತ್ಯು 6
- 7) ಮೃತ್ಯುತಿ 7
ಮೃತ್ಯುತಿ 7
- 8) ಅಮೃತ್ಯುತ್ 8
ಅಮೃತ್ಯುತ್ 8
- 9) ಮಮರ್ಶ 336
- 10) ಅಮಾರ್ಷೀತ್ 416
ಅಮಾರ್ಷೀತ್ 416
ಅಮೃತ್ಯುತ್ 413

239 ಮೃತ್ಯು 1 IV ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸಹಿಸು, ದುಃಖಿಸು, ಕ್ಷಮಿಸು

- 1) ಮೃತ್ಯುತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಮೃತ್ಯುತ್ 2-ತ 12
- 3) ಮೃತ್ಯುತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಮೃತ್ಯುತ್ 4-ತ 14
- 5) ಮೃತ್ಯುತ್ 5
ಮೃತ್ಯುತ್ಯುತ್ 24
- 6) ಮೃತ್ಯುತಾ 6
ಮೃತ್ಯುತಾ 28
- 7) ಮೃತ್ಯುತ್ಯುತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಮೃತ್ಯುತ್ಯುತ್ 8-ತ 36
- 9) ಮಮರ್ಶ 334
ಮಮರ್ಶೇ 393
- 10) ಅಮಾರ್ಷೀತ್ 416

ಅಮೃತ್ಯುತ್ಯುತ್ 452

240 ಮೃತ್ಯು 2 X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಅರ್ಥ : 239 ನೋಡಿ

- 1) ಮೃತ್ಯುಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಮೃತ್ಯುಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಮೃತ್ಯುಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಮೃತ್ಯುಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಮೃತ್ಯುತ್ 5
ಮೃತ್ಯುಯುತ್ಯುತ್ 24
- 6) ಮೃತ್ಯುಯಿತಾ 6
ಮೃತ್ಯುಯಿತಾ 28
- 7) ಮೃತ್ಯುಯುತ್ಯುತಿ 7
-ತೇ 32
- 8) ಅಮೃತ್ಯುಯುತ್ಯುತ್ 8
-ತ 36
- 9) ಮೃತ್ಯುಯಾಚಕಾರ
ಚಕ್ರೇ ಇ.
382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅಮೀಮೃತ್ಯುತ್ 413
-ತ 432
ಅಮಮೃತ್ಯುತ್ 413
-ತ 432

241 ಮೃತ್ಯು I ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಬಾಡು, ಕಂದು, ಆಯಾಸ

ಗೊಳ್ಳು, ದಣಿ, ಬಿನ್ನಸಾಗು

- 1) ಮ್ಲಾಯತಿ 1
- 2) ಅಮ್ಲಾಯತ್ 2
- 3) ಮ್ಲಾಯತು 3
- 4) ಮ್ಲಾಯೇತ್ 4
- 5) ಮ್ಲಾಯಾತ್ 5
ಮ್ಲೇಯಾತ್ 5
- 6) ಮ್ಲಾತಾ 6
- 7) ಮ್ಲಾಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಮ್ಲಾಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಮಮ್ಲಾ 348
- 10) ಅಮ್ಲಾಸೀತ್ 419

242 ಯಜ್ಞ I ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಯಜ್ಞಮಾಡು, ಪೂಜೆಮಾಡು,
ಗೌರವಿಸು, ದಾನಮಾಡು

- 1) ಯಜತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಯಜತ್ 2-ತ 12
- 3) ಯಜತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಯಜೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಇಜ್ಯಾತ್ 5 ಯಜ್ಜೀಷ್ವ 24
- 6) ಯಪ್ಪಾ 6 ಯಪ್ಪಾ 28
- 7) ಯಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಯಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಇಯಾಜ 354
ಈಜೇ 388

10) ಅಯಾಕ್ಷೀತ್ 419

ಅಯುಷ್ವ 448

243 ಯತ್ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡು, ಶ್ರಮಪಡು

- 1) ಯತತೇ 11
- 2) ಅಯತತ 12
- 3) ಯತತಾಂ 13
- 4) ಯತೇತ 14
- 5) ಯತಿಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಯತಿತಾ 28
- 7) ಯತಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಯತಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಯೇತೇ 385
- 10) ಅಯತಿಷ್ವ 452

244 ಯಾ II ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಹೋಗು, ಹೊರಡು, ದಂಡೆತ್ತಿ,
ಹೋಗು, ಕಾಲಕಳಿ, ಆಗು,
ಸಂಭವಿಸು

- 1) ಯಾತಿ 61
- 2) ಅಯಾತ್ 62
- 3) ಯಾತು 63
- 4) ಯಾಯಾತ್ 64
- 5) ಯಾಯಾತ್ 5
- 6) ಯಾತಾ 6
- 7) ಯಾಸ್ಯತಿ 7

2.1 : ದರ್ಶ

ಯಾಚ್-ಯುಜ್

8) ಆಯಾಶ್ಯತ್ 8

9) ಯಯಾ 348

10) ಆಯಾಶ್ಯತ್ 419

245 ಯಾಚ್ | ಉ.ದ್ವಿ.ಕ.ಸೇ.

ಬೇಡು, ವಿನಂತಿಸು

1) ಯಾಚತಿ 1-ತೇ 11

2) ಆಯಾಚತ್ 2-ತ 12

3) ಯಾಚತು 3-ತಾಂ 13

4) ಯಾಚೇತ್ 4-ತ 14

5) ಯಾಚ್ಯಾತ್ 5

ಯಾಚಿಷ್ಯ 24

6) ಯಾಚತಾ 6

ಯಾಚತಾ 28

7) ಯಾಚ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಆಯಾಶ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಯಯಾಚ 309

ಯಯಾಚೇ 385

10) ಆಯಾಚೇತ್ 416

ಆಯಾಚಿಷ್ಯ 453

246 ಯುಜ್ | IV ಆ.ಆಕ.ಆ.

ಉಪಪನ್ನವಾಗು, ಸರಿಹೊಂದು

1) ಯುಜ್ಯತೇ 11

2) ಆಯುಜ್ಯತ 12

3) ಯುಜ್ಯತಾಂ 13

4) ಯುಜ್ಯೇತ 14

5) ಯುಕ್ತೀಪ್ 24

6) ಯೋಕ್ತಾ 28

7) ಯೋಕ್ತೃತೇ 32

8) ಆಯೋಕ್ತೃತ 36

9) ಯುಯುಜೇ 406

10) ಆಯುಕ್ತ 440

ಆಯುಜತ 432

247 ಯುಜ್

VII ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸೇವಿಸು, ಉಪಯೋಗಿಸು,

ನಿರ್ದೇಶಿಸು, ಕೊಡು,

ಉಪಯುಕ್ತವಾಗು

1) ಯುನಕ್ತಿ 269

ಯುಂಕ್ತೇ 273

2) ಆಯುನಕ್ 270

ಆಯುಂಕ್ತ 274

3) ಯುನಕ್ತು 271

ಯುಂಕ್ತಾಂ 275

4) ಯುಂಜ್ಯಾತ್ 272

ಯುಂಜೇತ 276

5) ಯುಜ್ಯಾತ್ 5

ಯುಕ್ತೀಪ್ 24

6) ಯೋಕ್ತಾ 6

ಯೋಕ್ತಾ 28

7) ಯೋಕ್ತೃತಿ 7-ತೇ 32

- 8) ಅಯೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಯುಯೋಜ 377
ಯುಯುಜೇ 406
- 10) ಅಯುಜತ್ 413
ಅಯೌಕ್ಷೀತ್ 418
ಅಯುಕ್ತ್ 440

248 ಯುಜ್ಞ X ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಸೇರಿಸು, ನೋಗಹೂಡು

- 1) ಯೋಜಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಯೋಜಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಯೋಜಯತು 3
-ತಾಂ 13
- 4) ಯೋಜಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಯೋಜ್ಯಾತ್ 5
ಯೋಜಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಯೋಜಯಿತಾ 6
ಯೋಜಯಿತಾ 28
- 7) ಯೋಜಯಿಷ್ಯತಿ 7
-ತೇ 32
- 8) ಅಯೋಜಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ಯೋಜಯಾಂಚಕಾರ
ಚಕ್ರೇ ಇ.
382, 383, 384
410, 411, 412

- 10) ಅಯೂಯುಜತ್ 413
-ತ 432

249 ಯುಧ್ | V ಅ.ಸಕ.ಅ.

ಯುದ್ಧ ಮಾಡು

- 1) ಯುಧ್ಯತೇ 11
- 2) ಅಯುಧ್ಯತ 12
- 3) ಯುಧ್ಯತಾಂ 13
- 4) ಯುಧ್ಯೇತ 14
- 5) ಯುತ್ಸೀಪ್ಪ 15
- 6) ಯೋದ್ಧಾ 16
- 7) ಯೋತ್ಸ್ಯತೇ 17
- 8) ಅಯೋತ್ಸ್ಯತ 18
- 9) ಯುಯಧೇ 406
- 10) ಅಯುದ್ಧ 445

250 ರಕ್ಷ | ಪ.ಸಕ.ಸೇ

ರಕ್ಷಿಸು, ಭೂಮಿಯನಾಳು,
ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡು,
ತಪ್ಪಿಸು

- 1) ರಕ್ಷತಿ 1
- 2) ಅರಕ್ಷತ್ 2
- 3) ರಕ್ಷತು 3
- 4) ರಕ್ಷೇತ್ 4
- 5) ರಕ್ಷ್ಯಾತ್ 5
- 6) ರಕ್ಷಿತಾ 6
- 7) ರಕ್ಷಿಷ್ಯತೇ 7

- 8) ಅರಕ್ಷಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ರರಕ್ಷ 335
- 10) ಅರಕ್ಷೀತ್ 416

251 ರಜ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ

ರಸಿಸು, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡು,
ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸು, ಯೋಜಿಸು,
ಮಾಡು, ಉಂಟುಮಾಡು,
ಬರೆ, ತಯಾರಿಸು

- 1) ರಚಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅರಚಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ರಚಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ರಚಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ರಚ್ಯಾತ್ 5
ರಚಯಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ರಚಯಿತಾ 6
ರಚಯಿತಾ 28
- 7) ರಚಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅರಚಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ರಚಯಾಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ ಇ.
382, 383, 384,
410, 411, 412
- 10) ಅರಚತ್ 413-ತ 432

252 ರಜ್ IV ಉ.ಸಕ. ಅ.

ಬಣ ಕೊಡು, ಕೆಂಪುಮಾಡು,
ಪ್ರಕಾಶಿಸು, ಪ್ರೀತಿಸು

- 1) ರಜ್ಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅರಜ್ಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ರಜ್ಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ರಜ್ಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ರಜ್ಯಾತ್ 5
ರಕ್ಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ರಂತಾ 6 ರಂತಾ 28
- 7) ರಂಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅರಂಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36.
- 9) ರಂಜ 346-ಜೇ 387
- 10) ಅರಂಕ್ಷೀತ್ 418
ಅರಂಕ್ತ 439

253 ರಟ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಕೂಗು, ಕಿರುಚು, ಘೋಷಿಸು

- 1) ರಟತಿ 1
- 2) ಅರಟತ್ 2
- 3) ರಟತು 3
- 4) ರಟೇತ್ 4
- 5) ರಟ್ಯಾತ್ 5
- 6) ರಟಿತಾ 6
- 7) ರಟಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅರಟಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ರರಾಟ 311
- 10) ಅರಟೇತ್ 416
ಅರಾಟೇತ್ 416

254 ರಭ್ I ಅ.ಸಕ.ಅ.

ಅನಂದಿಸು, ಆಲಿಂಗಿಸು

- 1) ರಭತೇ 11
  - 2) ಅರಭತ 12
  - 3) ರಭತಾಂ 13
  - 4) ರಭೇತ 14
  - 5) ರಪ್ಸೀಷ್ಟ 15
  - 6) ರಬ್ಧಾ 16
  - 7) ರಪ್ಸ್ಯತೇ 17
  - 8) ಅರಪ್ಸ್ಯತ 18
  - 9) ರೇಭೇ 385
  - 10) ಅರಬ್ಧ 20
- 255 ರಮ್ | ಆ.ಅಕ.ಅ.
ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸು, ಕ್ರೀಡಿಸು

- 1) ರಮತೇ 11
- 2) ಅರಮತ 12
- 3) ರಮತಾಂ 13
- 4) ರಮೇತ 14
- 5) ರಾಸೀಷ್ಟ 15
- 6) ರಾತಾ 28
- 7) ರಾಸ್ಯತೇ 17
- 8) ಅರಾಸ್ಯತ 18
- 9) ರೇಮೇ 385
- 10) ಅರಾಂತ್ 444

256 ರಾಜ್ | ಉ.ಅಕ.ಸೇ.
ಹೊಳೆ, ಪ್ರ.ಅಶು

- 1) ರಾಜತಿ 1-ತೇ 11

2) ಅರಾಜತ್ 2-ತ 12

3) ರಾಜತು 3-ತಾಂ 13

4) ರಾಜೇತ್ 4-ತ 14

5) ರಾಜ್ಯಾತ್ 5

ರಾಜೀಷ್ಟ 24

6) ರಾಜಿತಾ 6 ರಾಜಿತಾ 28

7) ರಾಜಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅರಾಜಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ರರಾಜ 331

ರೇಜೇ 385

10) ಅರಾಜೀತ್ 416

ಅರಾಜಿಷ್ಟ 453

ರರಾಜೇ 385

257 ರುಚ್ | ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಪ್ರಕಾಶಿಸು, ಸುದರವಾಗಿ
ಕಾಣು, ಸಂತೋಷಪಡು,
ಇಷ್ಟಪಡು

1) ರೋಚತೇ 11

2) ಅರೋಚತ 12

3) ರೋಚತಾಂ 13

4) ರೋಚೇತ 14

5) ರೋಷೀಷ್ಟ 24

6) ರೋಷಿತಾ 28

7) ರೋಷಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಅರೋಷಿಷ್ಯತ 36

9) ರುರುಚೇ 406

10) ಅಮೋಚಿಪ್ಪ 453

ಅರುಚತ್ 413

258 ರುದ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಅಳು, ಗೋಳಿಡು, ಕಿರುಚು,

ಕೂಗು

1) ರೋದಿತಿ 65

2) ಅರೋದೀತ್ 66

3) ರೋದಿತು 67

4) ರುದ್ಧಾತ್ 68

5) ರುದ್ಧಾತ್ 5

6) ರೋದಿತಾ 6

7) ರೋದಿಪ್ಪತಿ 7

8) ಅಮೋದಿಪ್ಪತ್ 8

9) ರುರೋದ 377

10) ಅರುವತ್ 413

ಅರೋದೀತ್ 416

259 ರುಧ್ VII ಉ.ಸಕ.ಅ.

ತಡೆ, ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡು, ಬಪ್ಪಿಡು,

ಮುಪ್ಪಿಡು

1) ರುಣದ್ಧಿ 277

ರುಂದ್ಧೀ 281

2) ಅರುಣತ್ 278

ಅರುಂದ್ಧ 282

3) ರುಣದ್ಧು 279

ರುಂದ್ಧಾಂ 283

4) ರುಂಧ್ಯಾತ್ 280

ರುಂಧೀತ 284

5) ರುಧ್ಯಾತ್ 5

ರುತ್ತೀಪ್ಪ 15

6) ರೋದ್ಧಾ 6

ರೋದ್ಧಾ 16

7) ರೋತ್ಸ್ಯತಿ 7-ತೇ 17

8) ಅಮೋತ್ಸ್ಯತ್ 8-ತ 18

9) ರುರೋಧ 377

ರುರುಧೇ 385

10) ಅರುಧತ್ 413

ಅರೌತ್ಸೀತ್ 424

ಅರುದ್ಧ 445

260 ರುಪ್ IV ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕೋಪಗೊಳ್ಳು

1) ರುಪ್ಪತಿ 1

2) ಅರುಪ್ಪತ್ 2

3) ರುಪ್ಪತು 3

4) ರುಪ್ಪೇತ್ 4

5) ರುಪ್ಪಾತ್ 5

6) ರೋಪಿತಾ 6-ರೋಪ್ಪಾ 6

7) ರೋಪಿಪ್ಪತಿ 7

ರೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಮೋಪಿಪ್ಪತ್ 8

ಅರೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8

9) ರುರೋಪ 377

10) ಅರುಪತ್ 413

ಅರುಕ್ಷತ್ 413

251 ರುಹ್ I ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಬೆಳೆ, ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದು, ಹೆಚ್ಚಾಗು
ಮೇಲೆ ಹತ್ತು, ಮೇಲೇರು,
ತಲುಪು

1) ರೋಹತಿ 1

2) ಅರೋಹತ್ 2

3) ರೋಹತು 3

4) ರೋಹೇತ್

5) ರುಹ್ಯಾತ್ 5

6) ರೋಢಾ 6

7) ರೋಕ್ಷ್ಯತಿ 7

8) ಅರೋಕ್ಷ್ಯತ್ 8

9) ರುರೋಹ 377

10) ಅರುಕ್ಷತ್ 413

262 ರೂಪ್ X ಉ.ಅಕ.ಸೇ.

ರೂಪಿಸು, ನಟಿಸು

1) ರೂಪಯತಿ 1-ತೇ 11

2) ಅರೂಪಯತ್ 2-ತ 12

3) ರೂಪಯತು 3-ತಾಂ 13

4) ರೂಪಯೇತ್ 4-ತ 14

5) ರೂಪ್ಯಾತ್ 5

ರೂಪಯಿಷೀಪ್ಪ 24

6) ರೂಪಯಿತಾ 6

ರೂಪಯಿತಾ 28

7) ರೂಪಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅರೂಪಯಿಷ್ಯತ್ 8

-ತ 36

9) ರೂಪಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ

ಇ. 382, 383, 384

410, 411, 412

10) ಅರುರೂಪಯತ್ 413

-ತ 432

263 ಲಕ್ಷ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ನೋಡು, ತಿಳಿ, ಗುರುತಿಸು,

ಲಕ್ಷಣ ಹೇಳು

1) ಲಕ್ಷಯತಿ 1-ತೇ 11

2) ಅಲಕ್ಷಯತ್ 2-ತ 12

3) ಲಕ್ಷಯತು 3-ತಾಂ 13

4) ಲಕ್ಷಯೇತ್ 4-ತ 14

5) ಲಕ್ಷ್ಯಾತ್ 5

ಲಕ್ಷಯಿಷೀಪ್ಪ 24

6) ಲಕ್ಷಯಿತಾ 6

ಲಕ್ಷಯಿತಾ 28

7) ಲಕ್ಷಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅಲಕ್ಷಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಲಕ್ಷಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ ಇ.

382, 383, 384

410, 411, 412

ಲಲಕ್ಷೀ 393

10) ಅಲಲಕ್ಷತ್ 413-ತ 432

264 ಲಗ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಅಂಟಕೊಳ್ಳು, ಸೇರು, ಭೇಟ

ಯಾಗು, ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡು

1) ಲಗತಿ 1

2) ಅಲಗತ್ 2

3) ಲಗತು 3

4) ಲಗೇತ್ 4

5) ಲಗ್ಯತ್ 5

6) ಲಗಿತಾ 6

7) ಲಗಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಲಗಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಲಗಾಗ 311

10) ಅಲಗೀತ್ 416

265 ಲಂಘ್

I ಉ.ಅಕ./ಸಕ.ಸೇ.

ದಾಟು, ಹಾರು, ಉಪವಾಸ

ಮಾಡು, ಹಿಂಸಿಸು

1) ಲಂಘತಿ 1-ತೇ 11

2) ಅಲಂಘತ್ 2-ತ 12

3) ಲಂಘತು 3-ತಾಂ 13

4) ಲಂಘೀತ್ 4-ತ 14

5) ಲಂಘ್ಯತ್ 5

ಲಂಘೀಷ್ಠ 24

6) ಲಂಘಿತಾ 6

ಲಂಘಿತಾ 28

7) ಲಂಘಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅಲಂಘಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಲಲಂಘ 334

ಲಲಂಘೀ 387

10) ಅಲಂಘೀತ್ 416

ಅಲಂಘಿಷ್ಠ 452

266 ಲಜ್ VI ಅ.ಅಕ.ಸೇ.

ನಾಚು

1) ಲಜ್ತೇ 11

2) ಅಲಜ್ತ 12

3) ಲಜ್ತಾಂ 13

4) ಲಜ್ಜೇತ 14

5) ಲಜ್ಜೀಷ್ಠ 24

6) ಲಜ್ಜಿತಾ 28

7) ಲಜ್ಜಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಅಲಜ್ಜಿಷ್ಯತ 36

9) ಲಲಜ್ಜೇ 393

10) ಅಲಜ್ಜಿಷ್ಠ 452

267 ಲಪ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಮಾತನಾಡು, ಅಳು, ಗೋಳಿಡು

1) ಲಪತಿ 1

2) ಅಲಪತ್ 2

3) ಲಪತು 3

- 4) ಲಿಪೀತ್ 4
- 5) ಲಿಪ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಲಿಪಿತ್ 6
- 7) ಲಿಪ್ಯುತ್ 7
- 8) ಅಲಿಪ್ಯುತ್ 8
- 9) ಲಲಾಪ 311
- 10) ಅಲಿಪೀತ್ 416
ಅಲಾಪೀತ್ 416

268 ಲಭಃ | ಅ.ಸಕ.ಅ.

ಸುಪಾದಿಸು, ಹೊಂದಿಸು, ಹಿಡಿಸು

- 1) ಲಭತೇ 11
- 2) ಅಲಭತ 12
- 3) ಲಭತಾಂ 13
- 4) ಲಭೇತ 14
- 5) ಲಪ್ಸೀಷ್ಠ 15
- 6) ಲಪ್ಠಾ 16
- 7) ಲಪ್ಸ್ಯತೇ 17
- 8) ಅಲಪ್ಸ್ಯತ 18
- 9) ಲೇಭೇ 19
- 10) ಅಲಬ್ಘ 20

269 ಲಸ್ | ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಪ್ರಕಾಶಿಸು, ಹೊಳೆ, ತೋರು,
ಆಲಿಂಗಿಸು, ಸರ್ತಿಸು,
ಚಕ್ರಂದವಾಡು

- 1) ಲಸತಿ 1

- 2) ಅಲಸತ್ 2
- 3) ಲಸತು 3
- 4) ಲಸೇತ್ 4
- 5) ಲಸ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಲಸತಾ 6
- 7) ಅಸಪ್ಯುತ್ 7
- 8) ಅಲಸಪ್ಯುತ್ 8
- 9) ಲಲಾಸ 311

10) ಅಲಸೀತ್ 416

ಅಲಾಸೀತ್ 416

270 ಲಿಖಃ VI ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಬರೆ

- 1) ಲಿಖತಿ 1
- 2) ಅಲಿಖತ್ 2
- 3) ಲಿಖತು 3
- 4) ಲಿಖೇತ್ 4
- 5) ಲಿಖ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಲಿಖಿತಾ 6-ಲೇಖಿತಾ 6
- 7) ಲಿಖಿಷ್ಯತಿ 7
ಲೇಖಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಲಿಖಿಷ್ಯತ್ 8
ಅಲೇಖಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಲಿಲೇಖ 360
- 10) ಅಲೇಖೀತ್ 416

271 ಲಿಖಃ VI ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಹಚ್ಚು, ಸವರು, ಮುಚ್ಚು

- 1) ಲಿಪಿತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಲಿಪಿತ್ 2-ತ 12
- 3) ಲಿಪಿತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಲಿಪೀತ್ 4-ತ 14
- 5) ಲಿಪ್ಯಾತ್ 5
ಲಿಪ್ಪೀಷ್ಟ 15
- 6) ಲೇಪ್ತಾ 6-ಲೇಪ್ತಾ 28
- 7) ಲೇಪ್ಪತಿ 7-ತೇ 17
- 8) ಅಲೇಪ್ಪತ್ 8-ತ 18
- 9) ಲಿಲೇಪ 360
ಲಿಲಿಪೇ 401
- 10) ಅಲಿಪತ್ 413
ಅಲಿಪ್ತೆ 443
ಅಲಿಪೆತ 432

272 ಲಿಪಿ II ಉ.ಸಕ.ಅ.

ನೆಕ್ಕು

- 1) ಲೇಡಿ 164
ಲೀಡೇ 168
- 2) ಅಲೇಟ್ 165
ಅಲೀಡ 169
- 3) ಲೇಡು 166
ಲೀಡಾಂ 170
- 4) ಲಿಹ್ಯಾತ್ 167
ಲಿಹೀತ 171

5) ಲಿಹ್ಯಾತ್ 5

ಲಿಕ್ಷೀಷ್ಟ 24

6) ಲೇಡಾ 6-ಲೇಡಾ 28

7) ಲೇಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅಲೇಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಲಿಲೇಹ 360

ಲಿಲಿಹೇ 402

10) ಅಲಿಕ್ಷತ್ 413-ತ 434

273 VI ಲಿಪಿ ಪ.ಸಕ.ಸೇ

ಹೊರಳಾಡು, ಉರುಳಾಡು

1) ಲಿರತಿ 1

2) ಅಲಿರತ್ 2

3) ಲಿರತು 3

4) ಲಿರೇತ್

5) ಲಿರ್ಯಾತ್ 5

6) ಲೋರಿತಾ 6

7) ಲೋರಿಷ್ಟತಿ 7

8) ಅಲೋರಿಷ್ಟತ್ 8

9) ಲಿಲೋರಿತ 379

10) ಅಲಿರೀತ್ 416

274 ಲಿಪಿ IV ಪ.ಸಕ.ಸೇ

ಅಲಿಸು, ಇಚ್ಛಿಸು,

ಮೋಹಗೊಳಿಸು

1) ಲಿಭ್ಯತಿ 1

2) ಅಲಿಭ್ಯತ್ 2

- 3) ಲುಭ್ಯತು 3
- 4) ಲುಭ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಲುಭ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಲೋಬ್ಧಾ 6
ಲೋಭಿತಾ 6
- 7) ಲೋಪ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಲೋಪ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಲುಲೋಭ 377
- 10) ಅಲುಭತ್ 413

275 ಲೂ IX ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕತ್ತರಿಸು, ಭೇದಿಸು

- 1) ಲುನಾತಿ 301
ಲುನೀತೇ 305
- 2) ಅಲುನಾತ್ 302
ಅಲುನೀತ 306
- 3) ಲುನಾತು 303
ಲುನೀತಾಂ 307
- 4) ಲುನೀಯಾತ್ 304
ಲುನೀತ 308
- 5) ಲೂಯಾತ್ 5
ಲುಏಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಲುವಿತಾ 6
ಲುವಿತಾ 28
- 7) ಲುವಿಪ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಲುವಿಪ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಲುಲಾವ 367

ಲುಲುವೇ 407

- 10) ಅಲಾವೀತ್ 416
ಅಲವಿಪ್ಪ 453

276 ಲೋಕ್ I ಅ.ಸಕ.ಸೇ

ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಗ್ರಹಿಸು

- 1) ಲೋಕತೇ 11
- 2) ಅಲೋಕತ 12
- 3) ಲೋಕತಾಂ 13
- 4) ಲೋಕೇತ 14
- 5) ಲೋಕೀಪ್ಪ 24
- 6) ಲೋಕಿತಾ 28
- 7) ಲೋಕಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಲೋಕಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಲುಲೋಕೇ 409
- 10) ಅಲೋಕಿಪ್ಪ 452

277 ವಚ್ಛ I ಪ.ದ್ವಿ.ಕ.ಅ.

ಮಾತನಾಡು

- 1) ವಕ್ತಿ 69
- 2) ಅವಚ್ಛ 70
- 3) ವಕ್ತು 71
- 4) ವಚ್ಛಾತ್ 72
- 5) ಉಚ್ಛಾತ್ 5
- 6) ವಕ್ತಾ 6
- 7) ವಕ್ಷ್ಯತಿ 7

- 8) ಅವಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಉನಾಚೆ 369
- 10) ಅವೋಚತ್ 416

278 ವಚ್ 2 X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಓದು, ಮಾತನಾಡುವಂತೆ

ಮಾಡು

- 1) ವಾಚಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅವಾಚಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ವಾಚಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ವಾಚಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ವಚ್ಯಾತ್ 5

ವಾಚ್ಯಾತ್ 5

ವಾಚಯಿಷೀಪ್ಪ 24

- 6) ವಾಚಯಿತಾ 6

ವಾಚಯಿತಾ 28

- 7) ವಾಸಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

- 8) ಅವಾಸಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

- 9) ವಾಚಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ

382, 383, 384

410, 411, 412

- 10) ಅವೀವಚತ್ 413

-ತ 432

279 ವಂಚ್ X ಅ.ಸಕ.ಸೇ.

ವಂಚನೆ ಮಾಡು, ಮೋಸಮಾಡು

- 1) ವಂಚಯತೇ 11

- 2) ಅವಂಚಯತ 12

- 3) ವಂಚಯತಾಂ 13

- 4) ವಂಚಯೇತ 14

- 5) ವಂಚಯಿಷೀಪ್ಪ 24

- 6) ವಂಚಯಿತಾ 28

- 7) ವಂಚಯಿಷ್ಯತೇ 32

- 8) ಅವಂಚಯಿಷ್ಯತ 36

- 9) ವಂಚಯಾಂಚಕ್ರೇ ಇ.

410, 411, 412

- 10) ಅವವಂಚ-ತ 432

230 ವದ್ | ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಹೇಳು, ಮಾತನಾಡು, ವರ್ಣಿಸು

ಹೆಸರಿಸು

- 1) ವದತಿ 1

- 2) ಅವದತ್ 2

- 3) ವದತು 3

- 4) ವದೇತ್ 4

- 5) ಉವ್ಯಾತ್ 5

- 6) ವದಿತಾ 6

- 7) ವದಿಷ್ಯತಿ 7

- 8) ಅವದಿಷ್ಯತ್ 8

- 9) ಉವಾದ 366

- 10) ಅನಾದೀತ್ 416

281 ವಂದ್ | ಅ.ಸಕ.ಸೇ.

ನಮಸ್ಕರಿಸು, ಶರಣನಾಗು,

ಸ್ತುತಿಸು, ಪೂಜಿಸು

- 1) ವಂದತೇ 11
- 2) ಅವಂದತ 12
- 3) ವಂದತಾಂ 13
- 4) ವಂದೇತ 14
- 5) ವಂದಿಷ್ಯ 24
- 6) ವಂದಿತಾ 28
- 7) ವಂದಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅವಂದಿಷ್ಯತ 36
- 9) ವವಂದೇ 385
- 10) ಅವಂದಿಷ್ಯ 453

282 ವಪ್ | ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಬಿತ್ತು, ಮುಡನ ಮಾಡು

- 1) ವಪತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅವಪತ್ 2-ತ 12
- 3) ವಪತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ವಪೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಉಪ್ಯಾತ್ 5
ವಪ್ಪೀಷ್ಟ 15
- 6) ವಪ್ತಾ 6 ವಪ್ತಾ 28
- 7) ವಪ್ಸ್ಯತಿ 7-ತೇ 17
- 8) ಅವಪ್ಸ್ಯತ್ 8-ತ 18
- 9) ಉನಾಪ 370
ಉವೇ 385
- 10) ಅವಾಪ್ಪೀತ್ 422

ಅವಪ್ತ 442

283 ವಪ್ | ಪ.ಸಕ.ಸೇ

ವಾಂತಿಮಾಡು, ವಾಕರಿಸು,
ಉಗುಳು, ಹೊರಚಿಲ್ಲು,
ಹೊರಸಿಮ್ಮು

- 1) ವಮತಿ 1
- 2) ಅವಮತ್ 2
- 3) ವಮತು 3
- 4) ವಮೇತ್ 4
- 5) ವಮ್ಯಾತ್ 5
- 6) ವಮಿತಾ 6
- 7) ವಮಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅವಮಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ವವಾಮ 313
- 10) ಅವಮೀತ್ 416

284 ವಪ್ | ಪ.ಅಕ.ಅ.

ವಾಸಿಸು, ಇರು

- 1) ವಸತಿ 1
- 2) ಅವಸತ್ 2
- 3) ವಸತು 3
- 4) ವಸೇತ್ 4
- 5) ಉಷ್ಯಾತ್ 5
- 6) ವಸ್ತಾ 6
- 7) ವತ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅವತ್ಸ್ಯತ್ 8

9) ಉನಾಸೆ 371

10) ಅನಾತ್ಸೀತ್ 423

285 ವಹ್ I ಉ.ದ್ವಿಕ ಅ.

ಒಯ್ಯು, ಹೊರು, ಹರಿ, ಬೀಸು

ಮದುವೆಯಾಗು,

ಹೊಂದಿರು, ಅನುಭವಿಸು,

ಮುಂದೆನಡೆ

1) ವಹತಿ 1-ತೇ 11

2) ಅವಹತ್ 2-ತ 12

3) ವಹತು 3-ತಾಂ 13

4) ವಹೇತ್ 4-ತ 14

5) ಉಹ್ಯಾತ್ 5

ವಕ್ಷೀಷ್ಟ 24

6) ವೋಢಾ 6 ವೋಢಾ 28

7) ವಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32

8) ಅವಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಉನಾಹ 372

ಊಹೇ 390

10) ಅನಾಕ್ಷೀತ್ 420

ಅವೋಢ 431

286 ವಾ II ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಬೀಸು

1) ವಾತಿ 61

2) ಅವಾತ್ 62

3) ವಾತು 63

4) ವಾಯಾತ್ 64

5) ವಾಯಾತ್ 5

6) ವಾತಾ 6

7) ವಾಸ್ಯತಿ 7

8) ಅವಾಸ್ಯತ್ 8

9) ವವಾ 348

10) ಅವಾಸೀತ್ 419

287 ವಾಂಛಾ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಇಸ್ಥಿಸು, ಅಪೇಕ್ಷಿಸು

1) ವಾಂಛತಿ 1

2) ಅವಾಂಛತ್ 2

3) ವಾಂಛತು 3

4) ವಾಂಛೇತ್ 4

5) ವಾಂಛ್ಯತ್ 5

6) ವಾಂಛಿ 6

7) ವಾಂಛಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅವಾಂಛಿಷ್ಯತ್ 8

9) ವನಾಂಛ 347

10) ಅವಾಂಛೀತ್ 416

288 ವಿದ್ I II ಪ.ಸಕ.ಸೇ

ತಿಳಿ

1) ನೇತ್ತಿ 73 ನೇದ 77

2) ಅನೇತ್ 74

3) ನೇತ್ತು 75

ವಿದಾಂಕದೋತು 78

4) ವಿದ್ಯಾತ್ 76

5) ವಿದ್ಯಾತ್ 5

6) ವೇತ್ತಾ 6

7) ವೇತ್ಸ್ಯತಿ 7

8) ಅವೇತ್ಸ್ಯತ್

9) ವಿವೇದ 360

ವಿದಾಂಚಕಾರ ಇ.

382, 383, 384

10) ಅವೇದೀತ್ 416

289 ವಿದ್ವಾನ್ IV ಅ.ಅಕ.ಅ.

ಇರು

1) ವಿದ್ಯತೇ 11

2) ಅವಿದ್ಯತ 12

3) ವಿದ್ಯತು 13

4) ವಿದ್ಯೇತ 14

5) ವಿದ್ವೀಷ್ವ 15

6) ವೇತ್ತಾ 28

7) ವೇತ್ಸ್ಯತೇ 17

8) ಅವೇತ್ಸ್ಯತ 18

9) ವಿವೇದ 401

10) ಅವಿತ್ತ 441

290 ವಿದ್ವಾನ್ VI ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಹೊಂದು, ಮದುವೆಯಾಗು

1) ವಿದತಿ 1-ತೇ 11

2) ಅವಿದತ್ 2-ತ 12

3) ವಿದತು 3-ತಾಂ 13

4) ವಿದೇತ್ 4-ತ 14

5) ವೇದೀಷ್ವ 24

ವಿದ್ವೀಷ್ವ 15

6) ವೇದಿತಾ 28-ವೇತ್ತಾ 28

7) ವೇದಿಷ್ಯತೇ 32

ವೇತ್ಸ್ಯತೇ 17

8) ಅವೇದಿಷ್ಯತ 36

ಅವೇತ್ಸ್ಯತ 18

9) ವಿವೇದ 360

ವಿವೇದೇ 401

10) ಅವಿದತ್ 413

ಅವಿತ್ತ 441

291 ವಿದ್ವಾನ್ VI ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಪ್ರವೇಶಿಸು

1) ವಿದತಿ 1

2) ಅವಿದತ್ 2

3) ವಿದತು 3

4) ವಿದೇತ್ 4

5) ವಿದ್ಯಾತ್ 5

6) ವೇಷ್ವಾ 6

7) ವೇಕ್ಷ್ಯತಿ 7

8) ಅವೇಕ್ಷ್ಯತ್ 8

9) ವಿವೇಶ 360

10) ಅವಿಕ್ಷತ್ 413

292 ವ್ಯ V ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಆರಿಸು, ವರಿಸು, ಮುಚ್ಚು,

ಆವರಣ ಹಾಕು

- 1) ವೃಣೋತಿ 241
ವೃಣುತೇ 245
- 2) ಅವೃಣೋತ್ 242
ಅವೃಣುತ 246
- 3) ವೃಣೋತು 243
ವೃಣುತಾಂ 247
- 4) ವೃಣುಯಾತ್ 244
ವೃಣೇತ 248
- 5) ವ್ರಿಯಾತ್ 5
ವರಿಷೀಷ್ಟ 24
ವೃಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ವರೀತಾ 6
ವರಿತಾ 28
- 7) ವರಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅವರಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ವವಾರ 310
ವವ್ರೇ 386
- 10) ಅವಾರೀತ್ 416
ಅವರಿಷ್ಯ 452
ಅವರಿಷ್ವ 452
ಅವೃತ 438

293 ವೃಜ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.
ತೃಜಿಸು

- 1) ವರ್ಜಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅವರ್ಜಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ವರ್ಜಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ವರ್ಜಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ವರ್ಜ್ಯಾತ್ 5
ವೃಜ್ಯಾತ್ 5
ವರ್ಜಯಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ವರ್ಜಯಿತಾ 6
ವರ್ಜಯಿತಾ 28
- 7) ವರ್ಜಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅವರ್ಜಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ವರ್ಜಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅವೀವೃಜತ್ 413
-ತ 432
ಅವವರ್ಜತ್ 413
-ತ 432

294 ವೃತ್ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಇರು, ಸಂಭವಿಸು, ಮಾಡು,
ಜೀವಿಸು, ವರ್ತಿಸು

- 1) ವರ್ತತೇ 11
- 2) ಅವರ್ತತ 12
- 3) ವರ್ತತಾಂ 13

- 4) ವರ್ತೇತ 14
- 5) ವರ್ತಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ವರ್ತಿತಾ 28
- 7) ವರ್ತಿಷ್ಯತೇ 32
ವರ್ತಸ್ಕೃತಿ 7
- 8) ಅವರ್ತಿಷ್ಯತ 36
ಅವರ್ತಸ್ಕೃತ್ 8
- 9) ವವೃತೇ 385
- 10) ಅವರ್ತಿಷ್ಯ 452
ಅವೃತತ್ 413

295 ವೃಧ್ I ಅ.ಸಕ.ಸೇ.

ವೃದ್ಧಿಹೊಂದು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
ಹೊಂದು, ಮೇಲೇಳು,
ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಅರ್ಹನಾಗು

- 1) ವರ್ಧತೇ 11
- 2) ಅವರ್ಧತ 12
- 3) ವರ್ಧತಾಂ 13
- 4) ವರ್ಧೇತ 14
- 5) ವರ್ಧಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ವರ್ಧಿತಾ 28
- 7) ವರ್ಧಿಷ್ಯತೇ 32
ವರ್ತಸ್ಕೃತಿ 7
- 8) ಅವರ್ಧಿಷ್ಯತ 36
ಅವರ್ತಸ್ಕೃತ್ 8
- 9) ವವೃಧೇ 385

- 10) ಅವರ್ಧಿಷ್ಯ 452
ಅವೃಧತ್ 266

296 ವೃ IX ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಆರಿಸು

- 1) ವೃಣಾತಿ 301
ವೃಣೇತೇ 305
- 2) ಅವೃಣಾತ್ 302
ಅವೃಣೇತ 306
- 3) ವೃಣಾತು 303
ವೃಣೇತಾಂ 307
- 4) ವೃಣೇಯಾತ್ 304
ವೃಣೇತ 308
- 5) ಪೂರ್ಯಾತ್ 5
ವರಿಷೀಷ್ಟ 24
ವೃಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ವರಿತಾ 6
ವರಿತಾ 28 ವರೀತಾ 28
- 7) ವರಿಷ್ಯತಿ 7
ವರಿಷ್ಯತೇ 32
ವರೀಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅವರಿಷ್ಯತ್ 8
ಅವರಿಷ್ಯತ 36
ಅವರೀಷ್ಯತ 36
- 9) ವವಾರ 313
ವವ್ರೇ 386

2.1 : ದರ್ಶ

ವೇಪ್-ವ್ರಜ್

10) ಆವಾರೀತ್ 416

ಅನರಿಷ್ಟ 452

ಅವರೀಷ್ಟ 452

297 ವೇಪ್ I ಆ.ಆಕ.ಸೇ

ನಡುಗು, ಬಳುಕು, ಕಂಪಿಸು

1) ವೇಪತೇ 11

2) ಅವೇಪತ 12

3) ವೇಪತಾಂ 13

4) ವೇಪೇತ 14

5) ವೇಪಿಷೀಷ್ಟ 24

6) ವೇಪಿತಾ 28

7) ವೇಪಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಅವೇಪಿಷ್ಯತ 36

9) ವಿವೇವೇ 344

10) ಅವೇಪಿಷ್ಟ 453

298 ವ್ಯಥ್ I ಆ.ಆಕ.ಸೇ.

ದುಃಖಿಸು, ವಿಷಾದಪಡು

ಒಣಗು

1) ವ್ಯಥತೇ 11

2) ಅವ್ಯಥತ 12

3) ವ್ಯಥತಾಂ 13

4) ವ್ಯಥೇತ 14

5) ವ್ಯಥಿಷೀಷ್ಟ 24

6) ವ್ಯಥಿತಾ 28

7) ವ್ಯಥಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಅವ್ಯಥಿಷ್ಯತ 36

9) ವಿವ್ಯಥೇ 385

10) ಅವ್ಯಥಿಷ್ಟ 452

299 ವ್ಯಥ್ IV ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಇರಿ, ಚುಚ್ಚು, ಹೊಡೆ, ಗಾಯ

ಗೊಳಿಸು, ತೂತುವಾಡು

1) ವಿಧ್ಯತಿ 1

2) ಅವಿಧ್ಯತ್ 2

3) ವಿಧ್ಯತು 3

4) ವಿಧ್ಯೇತ್ 4

5) ವಿಧ್ಯಾತ್ 5

6) ವ್ಯದ್ಧಾ 6

7) ವ್ಯತ್ಸ್ಯತಿ 7

8) ಅವ್ಯತ್ಸ್ಯತ್ 8

9) ವಿವ್ಯಾಥ 358

10) ಅವ್ಯಾತ್ಸೀತ್ 424

300 ವ್ರಜ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಹೋಗು, ಹೊಂದು

1) ವ್ರಜತಿ 1

2) ಅವ್ರಜತ್ 2

3) ವ್ರಜತು 3

4) ವ್ರಜೇತ್ 4

5) ವ್ರಜ್ರಾತ್ 5

6) ವ್ರಜಿತಾ 6

7) ವ್ರಜಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅವ್ರಜಿಷ್ಯತ್ 8

9) ವವ್ರಾಜ 313

10) ಅವ್ರಾಜೀತ್ 416

301 ಶಂಸ್. I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಹೊಗಳು, ಸ್ತುತಿಸು, ಹೇಳು,
ತೋರಿಸು, ಸೂಚಿಸು

- 1) ಶಂಸತಿ 1
- 2) ಅಶಂಸತ್ 2
- 3) ಶಂಸತು 3
- 4) ಶಂಸೇತ್ 4
- 5) ಶಸ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಶಂಸಿತಾ 6
- 7) ಶಂಸಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಶಂಸಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಶಶಂಸ 309
- 10) ಅಶಂಸೀತ್ 416

302 ಶಕ್ V ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಸಮರ್ಥನಾಗು, ಸಹಿಸು

- 1) ಶಕ್ನೋತಿ 233
- 2) ಅಶಕ್ನೋತ್ 234
- 3) ಶಕ್ನೋತು 235
- 4) ಶಕ್ನುಯಾತ್ 236
- 5) ಶಕ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಶಕ್ತಾ 6
- 7) ಶಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಶಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಶಶಾಕ 326
- 10) ಅಶಕತ್ 413

303 ಶಂಕ್ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಸಂಶಯಪಡು, ಅಂಜು,

ಭಯಪಡು, ಅವಿಶ್ವಾಸಪಡು

- 1) ಶಂಕತೇ 11
- 2) ಅಶಂಕತ 12
- 3) ಶಂಕತಾಂ 13
- 4) ಶಂಕೇತ 14
- 5) ಶಂಕಿಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಶಂಕಿತಾ 28
- 7) ಶಂಕಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಶಂಕಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಶಶಂಕೇ 387
- 10) ಅಶಂಕಿಷ್ವ 452

304 ಶಸ್ I ಉ.ಸಕ./ಅಕ.ಅ.

ಶಪಿಸು, ಶಾವಕೊಡು, ಆಣೆ

ಮಾಡು, ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡು,
ನಿಂದಿಸು

- 1) ಶಪತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಶಪತ್ 2-ತ 12
- 3) ಶಪತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಶಪೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಶಪ್ಯಾತ್ 5 ಶಪ್ನೀಷ್ವ 15
- 6) ಶಪ್ತಾ 6 ಶಪ್ತಾ 28
- 7) ಶಪ್ಸ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಶಪ್ಸ್ಯತ್ 8-ತ 36

9) ಶಶಾಪ 319 ಶೇವೇ 385

10) ಅಶಾಪ್ಪೀತ್ 422

ಅಶಪ್ತ 443

305 ಶಮ್

IV ಪ.ಸಕ./ಅಕ.ಸೇ.

ಶಾಂತವಾಗು, ತೃಪ್ತನಾಗು,

ನಿಲ್ಲು, ಕೊನೆಗೊಳ್ಳು, ಆರು

1) ಶಾಮ್ಯತಿ 1

2) ಅಶಾಮ್ಯತ್ 2

3) ಶಾಮ್ಯತು 3

4) ಶಾಮ್ಯೇತ್ 4

5) ಶಮ್ಯಾತ್ 5

6) ಶಮಿತಾ 6

7) ಶಮಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಶಮಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಶಶಾಮ 311

10) ಅಶಮತ್ 413

306 ಶಾಸ್¹ II ಆ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕಲಿಸು, ಆಳು, ಅಧಿಕಾರ

ಚಲಾಯಿಸು, ಅಪ್ಪಣೆ

ಮಾಡು, ತಿಳಿಸು, ಉಪದೇಶ

ಮಾಡು, ದಂಡಿಸು, ಇಚ್ಛಿಸು

1) ಶಾಸ್ತೇ 95

2) ಅಶಾಸ್ತ 96

3) ಶಾಸಾಂ 97

4) ಶಾಸೀತ 98

5) ಶಾಸೀಷ್ವ 24

6) ಶಾಸಿತಾ 28

7) ಶಾಸಿಷ್ಯತಿ 32

8) ಅಶಾಸಿಷ್ಯತ 36

9) ಶಶಾಸೇ 387

10) ಅಶಾಸಿಷ್ವ 452

307 ಶಾಸ್² II ಪ.ದ್ವಿಕ.ಸೇ.

306 ನೋಡಿ

1) ಶಾಸ್ತಿ 79

2) ಅಶಾತ್ 80

3) ಶಾಸ್ತು 81

4) ಶಿಷ್ಯಾತ್ 82

5) ಶಿಷ್ಯಾತ್ 5

6) ಶಾಸಿತಾ 6

7) ಶಾಸಿಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಶಾಸಿಷ್ಯತ್ 8

9) ಶಶಾಸ 309

10) ಅಶಿಷತ್ 413

308 ಶಿಕ್ಷ¹ I ಆ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕಲಿ, ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡು

1) ಶಿಕ್ಷತೇ 11

2) ಅಶಿಕ್ಷತ 12

3) ಶಿಕ್ಷತಾಂ 13

4) ಶಿಕ್ಷೇತ 14

- 5) ಶಿಕ್ಷಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಶಿಕ್ಷಿತಾ 28
- 7) ಶಿಕ್ಷಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಶಿಕ್ಷಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಶಿಶಿಕ್ಷೇ 401
- 10) ಅಶಿಕ್ಷಿಷ್ಟ 453

309 ಶೀ II ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಮಲಗು, ನಿದ್ರೆ ಮಾಡು,
ವಿಶ್ರಮಿಸು

- 1) ಶೇತೇ 111
- 2) ಅಶೇತ 112
- 3) ಶೇತಾಂ 113
- 4) ಶಯೀತ 114
- 5) ಶಯಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಶಯಿತಾ 28
- 7) ಶಯಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಶಯಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಶಿಶ್ಯೇ 402
- 10) ಅಶಯಿಷ್ಟ 453

310 ಶುಚ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ದುಃಖಿಸು, ಶೋಕಪಡು,
ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡು

- 1) ಶೋಚತಿ 1
- 2) ಅಶೋಚತ್ 2
- 3) ಶೋಚತು 3

- 4) ಶೋಚೇತ್ 4
- 5) ಶುಚ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಶೋಚಿತಾ 6
- 7) ಶೋಚಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಶೋಚಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಶುಶೋಚ 377
- 10) ಅಶೋಚಿತ್ 416

311 ಶುಧ್ IV ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಶುದ್ಧವಾಗು, ಅನುಕೂಲ
ವಾಗಿರು

- 1) ಶುಧ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಶುಧ್ಯತ್ 2
- 3) ಶುಧ್ಯತು 3
- 4) ಶುಧ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಶುಧ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಶೋದ್ಧಾ 6
- 7) ಶೋತ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಶೋತ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಶುಶೋಧ 377
- 10) ಅಶುಧತ್ 413

312 ಶುಭ್ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಶೋಭಿಸು, ಚಂದಕಾಣು, ಒಪ್ಪು

- 1) ಶೋಭತೇ 11
- 2) ಅಶೋಭತ 12
- 3) ಶೋಭತಾಂ 13

- 4) ಶೋಭೇತ 14
- 5) ಶೋಭಿಷೇಷ್ವ 24
- 6) ಶೋಭಿತಾ 28
- 7) ಶೋಭಿಷ್ಕತೇ 32
- 8) ಅಶೋಭಿಷ್ಕತ 36
- 9) ಶುಶುಭೇ 406
- 10) ಅಶುಭತ್ 413
- ಅಶೋಭಿಷ್ವ 453

313 ಶುಷ್ IV ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಒಣಗು, ಬಾಡು, ಸೊರಗು,
ಪೀಡಿತವಾಗು

- 1) ಶುಷ್ಕತಿ 1
- 2) ಅಶುಷ್ಕತ್ 2
- 3) ಶುಷ್ಕತು 3
- 4) ಶುಷ್ಕೇತ್ 4
- 5) ಶುಷ್ಕಾತ್ 5
- 6) ಶೋಷ್ವಾ 6
- 7) ಶೋಕ್ಷ್ಕತಿ 7
- 8) ಅಶೋಕ್ಷ್ಕತ್ 8
- 9) ಶುಶೋಷ 377
- 10) ಅಶುಷತ್ 413

314 ಶ್ರಮ್ IV ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಶ್ರಮಪಡು, ಆಯಾಸಗೊಳ್ಳು,
ತಪಸ್ಸು ಮಾಡು, ಶರೀರ
ಸೊರಗಿಸು

- 1) ಶ್ರಾಮ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಶ್ರಾಮ್ಯತ್ 2
- 3) ಶ್ರಾಮ್ಯತು 3
- 4) ಶ್ರಾಮ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಶ್ರಮ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಶ್ರಮಿತಾ 6
- 7) ಶ್ರಮಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಶ್ರಮಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಶಶ್ರಾಮ 311
- 10) ಅಶ್ರಮತ್ 413

315 ಶ್ರಿ I ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಹೋಗು, ಸಮೀಪಿಸು,
ಆಶ್ರಯಿಸು, ವಾಸಿಸು

- 1) ಶ್ರಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಶ್ರಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಶ್ರಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಶ್ರಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಶ್ರೀಯಾತ್ 5
- ಶ್ರೀಯಿಷೇಷ್ವ 24
- 6) ಶ್ರಯಿತಾ 6-ಶ್ರಯಿತಾ 28
- 7) ಶ್ರಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಶ್ರಯಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಶಿಶ್ರಾಯ 353
- ಶಿಶ್ರಯೇ 387
- 10) ಅಶಿಶ್ರಯತ್ 413

ಅಶ್ರುಯತ 432

316 ಶ್ರು I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಕೇಳು, ಕಲಿ, ಮಾತುಕೇಳು,

ಆಜ್ಞೆ ಪಾಲಿಸು

- 1) ಶೃಣೋತಿ 1
- 2) ಅಶೃಣೋತ್ 2
- 3) ಶೃಣೋತು 3
- 4) ಶೃಣುಯಾತ್ 4
- 5) ಶ್ರೂಯಾತ್ 5
- 6) ಶ್ರೋತಾ 6
- 7) ಶ್ರೋಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಶ್ರೋಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಶುಶ್ರಾವ 368
- 10) ಅಶ್ರೌಷೀತ್ 419

317 ಶ್ಲಾಘಾ I ಅ.ಸಕ.ಸೇ.

ಹೊಗಳು, ಗರ್ವತಾಳು,

ಮುಖಿಸುತ್ತಿಮಾಡು

- 1) ಶ್ಲಾಘತೇ 11
- 2) ಅಶ್ಲಾಘತ 12
- 3) ಶ್ಲಾಘತಾಂ 13
- 4) ಶ್ಲಾಘೇತ 14
- 5) ಶ್ಲಾಘೀಷ್ಯ 24
- 6) ಶ್ಲಾಘಿತಾ 28
- 7) ಶ್ಲಾಘಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಶ್ಲಾಘಿಷ್ಯತ 36

9) ಶಶ್ಲಾಘೇ 387

10) ಅಶ್ಲಾಘಿಷ್ಯ 453

318 ಶ್ಲಿಷ್ IV ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಅಲಿಂಗಿಸು, ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು,

ಲಗ್ನವಾಗು, ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳು,
ಸೇರು

- 1) ಶ್ಲಿಷ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಶ್ಲಿಷ್ಯತ್ 2
- 3) ಶ್ಲಿಷ್ಯತು 3
- 4) ಶ್ಲಿಷ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಶ್ಲಿಷ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಶ್ಲೇಷ್ಪಾ 6
- 7) ಶ್ಲೇಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಶ್ಲೇಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಶಿಶ್ಲೇಷ 360
- 10) ಅಶ್ಲಿಷತ್ 413
- ಅಶ್ಲಿಕ್ಷತ್ 413

319 ಶ್ವಸ್ II ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಉಸಿರಾಡು, ನೆಟ್ಟುಸಿರುಬಿಡು,

ಬುಸುಗುಟ್ಟು

- 1) ಶ್ವಸಿತಿ 83
- 2) ಅಶ್ವಸೀತ್ 84
- 3) ಶ್ವಸಿತು 85
- 4) ಶ್ವಸ್ಯಾತ್ 86
- 5) ಶ್ವಸ್ಯಾತ್ 5

- 6) ಶ್ವಸಿತಾ 6
- 7) ಶ್ವಸಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಶ್ವಸಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಶಶ್ವಾಸ 313
- 10) ಅಶ್ವಸೀತ್ 416

320 ಸದ್ I ವ.ಸಕ.ಅ.

ಕೂಡು, ನಾಶಹೊಂದು,
ಮುಳುಗು, ವಿಷಣ್ಣ ನಾಗು
ನಿರಾಶೆಹೊಂದು

- 1) ಸೀದತಿ 1
- 2) ಅಸೀದತ್ 2
- 3) ಸೀದತು 3
- 4) ಸೀದೇತ್ 4
- 5) ಸದ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಸತ್ತಾ 6
- 7) ಸತ್ಸ್ಮತಿ 7
- 8) ಅಸತ್ಸ್ಮತ್ 8
- 9) ಸಸಾವ 327
- 10) ಅಸದತ್ 413

321 ಸಸ್ I ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸಿದ್ಧನಾಗು, ಸಜ್ಜಾಗು

- 1) ಸಜ್ಜತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಸಜ್ಜತ್ 2-ತ 12
- 3) ಸಜ್ಜತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಸಜ್ಜೀತ್ 4-ತ 14

- 5) ಸಜ್ಜಾತ್ 5
- ಸಜ್ಜಪೀಷ್ವ 24
- 6) ಸಜ್ಜಿತಾ 6-ಸಜ್ಜಿತಾ 28
- 7) ಸಜ್ಜಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಸಜ್ಜಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಸಸಜ್ಜ 346
- ಸಸಜ್ಜೇ 393
- 10) ಅಸಜ್ಜೀತ್ 416
- ಅಸಜ್ಜಿಷ್ವ 453

322 ಸಹ್ I ಆ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸಹಿಸು, ಕ್ಷಮಿಸು, ಸಮರ್ಥ
ನಾಗು

- 1) ಸಹತೇ 11
- 2) ಅಸಹತ 12
- 3) ಸಹತಾಂ 13
- 4) ಸಹೇತ 14
- 5) ಸಹಿಪೀಷ್ವ 24
- 6) ಸಹಿತಾ 28-ಸೋಧಾ 28
- 7) ಸಹಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಸಹಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಸೇಹೇ 391
- 10) ಅಸಹಿಷ್ವ 453

323 ಸಾಂತ್ವ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸಮಾಶ್ವಾಸನಗೊಳಿಸು,
ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸು

- 1) ಸಾಂತ್ವಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಸಾಂತ್ವಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಸಾಂತ್ವಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಸಾಂತ್ವಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಸಾಂತ್ವಾತ್ 5
ಸಾಂತ್ವಯಿಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಸಾಂತ್ವಯಿತಾ 6
ಸಾಂತ್ವಯಿತಾ 28
- 7) ಸಾಂತ್ವಯಿಷ್ಯತಿ 7
-ತೇ 32
- 8) ಅಸಾಂತ್ವಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ಸಾಂತ್ವಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅಸಸಾಂತ್ವತ್ 413
-ತ 432

324 ಸಿಚ್ VI ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಸಿಂಪಡಿಸು, ಚಿಮುಕಿಸು,
ಒದ್ದೆ ಮಾಡು

- 1) ಸಿಂಚತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಸಿಂಚತ್ 2-ತ 12
- 3) ಸಿಂಚತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಸಿಂಚೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಸಿಂಚ್ಯಾತ್ 5

- ಸಿಕ್ಷೀಷ್ಟ 24
- 6) ಸೇಕ್ತಾ 6-ಸೇಕ್ತಾ 28
- 7) ಸೇಕ್ಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಸೇಕ್ಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಸಿಷೇಚ 360
ಸಿಷಿಚೇ 401

- 10) ಅಸಿಚತ್ 413-ತ 432
ಅಸಿಕ್ತ 439

325 ಸಿಧ್ IV ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಪೂರ್ತಿಯಾಗು, ಉಪದೇಶಿಸು,
ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಗೆಲ್ಲು

- 1) ಸಿದ್ಧತಿ 1
- 2) ಅಸಿದ್ಧತ್ 2
- 3) ಸಿದ್ಧತು 3
- 4) ಸಿದ್ಧೇತ್ 4
- 5) ಸಿದ್ಧ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಸೇದ್ಧಾ 6
- 7) ಸೇತ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಸೇತ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಸಿಷೇಧ 364
- 10) ಅಸಿಧತ್ 413

326 ಸು V ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಪೀಡಿಸು, ರಸಹಿಂಡು, ಯಜ್ಞ
ಮಾಡು

- 1) ಸುನೋತಿ 241

- ಸುನುತೇ 245
- 2) ಅಸುನೋತ್ 242
ಅಸುನುತ 246
- 3) ಸುನೋತು 243
ಸುನುತಾಂ 247
- 4) ಸುನುಯಾತ್ 244
ಸುನ್ವೀತ 248
- 5) ಸೂಯಾತ್ 5
ಸೋಸೀಪ್ಪ 15
- 6) ಸೋತಾ 6
ಸೋತಾ 28
- 7) ಸವಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಸವಿಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ಸುಪಾವ 367
ಸುಪುವೇ 407
- 10) ಅಸಾವೀತ್ 416
ಅಸೋಷ್ಪ 455

327 ಸೂ II, IV ಅ.ಸಕ.ಸೇ

ಹಡೆ, ಜನ್ಮಕೊಡು, ಫಲಕೊಡು

- 1) ಸೂತೇ 115
ಸೂಯತೇ 11
- 2) ಅಸೂತ 116
ಅಸೂಯತ 12
- 3) ಸೂತಾಂ 117
ಸೂಯತಾಂ 13

- 4) ಸುವೀತ 118
ಸೂಯೇತ 14
- 5) ಸೋಪೀಪ್ಪ 24
ಸವಿಪೀಪ್ಪ 24
- 6) ಸೋತಾ 28
ಸವಿತಾ 28
- 7) ಸೋಷ್ಯತೇ 32
ಸವಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಸೋಷ್ಯತ 36
ಅಸವಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಸುಪುವೇ 407
- 10) ಅಸೋಷ್ಪ 455
ಅಸವಿಷ್ಪ 452

328 ಸೂಚಿ X ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಒಳಚುಚ್ಚು, ಪ್ರಕಟಿಸು,
ಗುಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಕೊಡು

- 1) ಸೂಚಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಸೂಚಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಸೂಚಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಸೂಚಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಸೂಚ್ಯಾತ್ 5
ಸೂಚಯಿಪೀಪ್ಪ 24
- 6) ಸೂಚಯಿತಾ 6
ಸೂಚಯಿತಾ 28
- 7) ಸೂಚಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಸೂಚಯಿಷ್ಯತ್ 8

-ತ 36

- 9) ಸೂಚಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ
382, 383, 384
410, 411, 412
- 10) ಅಸೂಸುಚತ್ 413

-ತ 432

329 ಸೂದ್ I ಆ.ಆಕ.ಸೇ.

ಹೊಡೆ, ಕೊಲ್ಲು, ಘಾಸಿಗೊಳಿಸು

- 1) ಸೂದತೇ 11
- 2) ಅಸೂದತ 12
- 3) ಸೂದತಾಂ 13
- 4) ಸೂದೇತ 14
- 5) ಸೂದಿಪೀಪ್ಪ 24
- 6) ಸೂದಿತಾ 28
- 7) ಸೂದಿಪ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಸೂದಿಪ್ಯತ 36
- 9) ಸುಷೂದೇ 406
- 10) ಅಸೂದಿಪ್ಪ 452

330 ಸ್ಯ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಸರಿ, ಹೋಗು, ಸಾಗು, ಓಡು

- 1) ಸರತಿ 1
- 2) ಅಸರತ್ 2
- 3) ಸರತು 3
- 4) ಸರೇತ್ 4
- 5) ಸ್ರಿಯಾತ್ 5

6) ಸರ್ತಾ 6

7) ಸರಿಪ್ಯತಿ 7

8) ಅಸರಿಪ್ಯತ್ 8

9) ಸಸಾರ 310

10) ಅಸಾರ್ಪೀತ್ 421

331 ಸ್ಯಜ್ VI ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಸೃಷ್ಟಿಸು, ಹುಟ್ಟಿಸು, ಬಿಡುಗಡೆ
ಮಾಡು

- 1) ಸೃಜ್ಞತಿ 1
- 2) ಅಸೃಜತ್ 2
- 3) ಸೃಜತು 3
- 4) ಸೃಜೇತ್ 4
- 5) ಸೃಜ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಸ್ರಷ್ಟಾ 6
- 7) ಸ್ರಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಸ್ರಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಸಸರ್ಜ 337
- 10) ಅಸ್ರಾಕ್ಷೀತ್ 419

332 ಸೇವ್ I ಆ.ಸಕ.ಸೇ.

ಸೇವಿಸು, ಪೂಜಿಸು, ಗೌರವಿಸು,
ಉಪಯೋಗಿಸು

- 1) ಸೇವತೇ 11
- 2) ಅಸೇವತ 12
- 3) ಸೇವತಾಂ 13
- 4) ಸೇವೇತ 14

- 5) ಸೇವೀಷ್ವ 24
- 6) ಸೇವಿತಾ 28
- 7) ಸೇವಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಸೇವಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಸಿಪೇವೇ 404
- 10) ಅಸೇವಿಷ್ವ 453

333 ಸ್ತು II ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಹೊಗಳು

- 1) ಸ್ತುತಿ 172
ಸ್ತುತೇ 176
- 2) ಅಸ್ತುತ್ 173
ಅಸ್ತುತ 177
- 3) ಸ್ತುತು 174
ಸ್ತುತಾಂ 178
- 4) ಸ್ತುಯಾತ್ 175
ಸ್ತುನೀತ 179
- 5) ಸ್ತೂಯಾತ್
ಸ್ತೋಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಸ್ತೋತಾ 6 ಸ್ತೋತಾ 28
- 7) ಸ್ತೋಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಸ್ತೋಷ್ಯತ್ 8-ತ 36
- 9) ತುಷ್ಪಾವ 368
ತುಷ್ಪವೇ 405
- 10) ಅಸ್ತಾವೀತ್ 416
ಅಸ್ತೋಷ್ವ 455

334 ಸ್ತಾ I ಪ.ಅಕ.ಅ.

ನಿಲ್ಲು, ತಡಮಾಡು, ಕಾಯು

- 1) ತಿಷ್ಠತಿ 1
- 2) ಅತಿಷ್ಠತ್ 2
- 3) ತಿಷ್ಠತು 3
- 4) ತಿಷ್ಠೇತ್ 4
- 5) ಸ್ಥೇಯಾತ್ 5
- 6) ಸ್ಥಾತಾ 6
- 7) ಸ್ಥಾಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಸ್ಥಾಸ್ಯತ್ 8
- 9) ತಸ್ಥಾ 348
- 10) ಅಸ್ಥಾತ್ 414

335 ಸ್ನಾ II ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಸ್ನಾನಮಾಡು

- 1) ಸ್ನಾತಿ 61
- 2) ಅಸ್ನಾತ್ 62
- 3) ಸ್ನಾತು 63
- 4) ಸ್ನಾಯಾತ್ 64
- 5) ಸ್ನಾಯಾತ್ 5
- 6) ಸ್ನಾತಾ 6
- 7) ಸ್ನಾಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಸ್ನಾಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಸಸ್ನಾ 348
- 10) ಅಸ್ನಾಸೀತ್ 419

336 ಸ್ನಿಹ್ IV ಪ.ಅಕ.ವೇ.

ಸ್ನೇಹಮಾಡು, ಪ್ರೀತಿಸು,
ಸಂತೋಷಪಡು.

ಎಣೆ ಹಚ್ಚು

- 1) ಸ್ನಿಹ್ಯತಿ 1
- 2) ಅಸ್ನಿಹ್ಯತ್ 2
- 3) ಸ್ನಿಹ್ಯತು 3
- 4) ಸ್ನಿಹ್ಯೇತ್ 4
- 5) ಸ್ನಿಹ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಸ್ನೇಹಿತಾ 6
ಸ್ನೇಗ್ಧಾ 6 ಸ್ನೇಧಾ 6
- 7) ಸ್ನೇಹಿಷ್ಯತಿ 7
ಸ್ನೇಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಸ್ನೇಹಿಷ್ಯತ್ 8
ಅಸ್ನೇಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಸಿಷ್ಣೇಹ 365
- 10) ಅಸ್ನಿಹತ್ 413

337 ಸ್ವರ್ಧ I ಆ.ಅಕ.ಸೇ.

ಸ್ವರ್ಧಿಸು, ಸೇನಿಸಾಡು

- 1) ಸ್ವರ್ಧತೇ 11
- 2) ಅಸ್ವರ್ಧತ 12
- 3) ಸ್ವರ್ಧತಾಂ 13
- 4) ಸ್ವರ್ಧೇತ 14
- 5) ಸ್ವರ್ಧಿಷೀಷ್ವ 24
- 6) ಸ್ವರ್ಧಿತಾ 28
- 7) ಸ್ವರ್ಧಿಷ್ಯತೇ 32

8) ಅಸ್ವರ್ಧಿಷ್ಯತ 36

9) ವಸ್ವರ್ಧೇ 393

10) ಅಸ್ವರ್ಧಿಷ್ವ 453

338 ಸ್ಪೃಶ್ VI ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಮುಟ್ಟು, ಹಿಡಿ, ಅಂಟು,

ಸೇರಿಕೋ, ಕೂಡಿಸು,

ಜೋಡಿಸು

- 1) ಸ್ಪೃಶತಿ 1
- 2) ಅಸ್ಪೃಶತ್ 2
- 3) ಸ್ಪೃಶತು 3
- 4) ಸ್ಪೃಶೇತ್ 4
- 5) ಸ್ಪೃಶ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಸ್ಪೃಷ್ವಾ 6
ಸ್ಪೃಷ್ವಾ 6
- 7) ಸ್ಪೃಕ್ಷ್ಯತಿ 7
ಸ್ಪೃಕ್ಷ್ಯತಿ 7

8) ಅಸ್ಪೃಕ್ಷ್ಯತ್ 8

ಅಸ್ಪೃಕ್ಷ್ಯತ್ 8

9) ವಸ್ಪೃಶ 339

10) ಅಸ್ಪೃಕ್ಷೀತ್ 414

ಅಸ್ಪೃಕ್ಷೀತ್ 419

ಅಸ್ಪೃಕ್ಷತ್ 413

339 ಸ್ಪೃಹ್ X ಉ.ಸಕ.ಸೇ.

ಇಚ್ಛಿಸು, ಆಶಿಸು

- 1) ಸ್ಪೃಹಯತಿ 1-ತೇ 11

- 2) ಅಸ್ಪೃಹಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಸ್ಪೃಹಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಸ್ಪೃಹಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಸ್ಪೃಹ್ಯಾತ್ 5
ಸ್ಪೃಹಯಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಸ್ಪೃಹಯಿತಾ 6
ಸ್ಪೃಹಯಿತಾ 28
- 7) ಸ್ಪೃಹಯಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 32
- 8) ಅಸ್ಪೃಹಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 36
- 9) ಸ್ಪೃಹಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 283, 384,
410, 411, 412
- 10) ಅಪಸ್ಪೃಹತ್ 413
-ತ 432

340 ಸ್ಫುರ VI ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಸ್ಪಂದವಾಗು, ಸ್ಫುರಿಸು

- 1) ಸ್ಫುರತಿ 1
- 2) ಅಸ್ಫುರತ್ 2
- 3) ಸ್ಫುರತು 3
- 4) ಸ್ಫುರೇತ್ 4
- 5) ಸ್ಫೂರ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಸ್ಫುರಿತಾ 6
- 7) ಸ್ಫುರಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಸ್ಫುರಿಷ್ಯತ್ 8

- 9) ಪುಸ್ಫೋರ 379
- 10) ಅಸ್ಫುರೀತ್ 416

341 ಸ್ಫು I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಸ್ಫುರಿಸು, ಚಿಂತಿಸು

- 1) ಸ್ಫುರತಿ 1
- 2) ಅಸ್ಫುರತ್ 2
- 3) ಸ್ಫುರತು 3
- 4) ಸ್ಫುರೇತ್ 4
- 5) ಸ್ಫುರ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಸ್ಫುರ್ತಾ 6
- 7) ಸ್ಫುರಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಸ್ಫುರಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಸ್ಫುರ 328
- 10) ಅಸ್ಫುರ್ಷೀತ್ 421

342 ಸ್ಯಂದ್ I ಆ.ಅಕ.ವೇ.

ಹರಿ, ಒಸರು, ಉಕ್ಕು, ಓಡು

- 1) ಸ್ಯಂದತೇ 11
- 2) ಅಸ್ಯಂದತ 12
- 3) ಸ್ಯಂದತಾಂ 13
- 4) ಸ್ಯಂದೇತ 14
- 5) ಸ್ಯಂದಿಷೀಪ್ಪ 24
ಸ್ಯಂತ್ಸೀಪ್ಪ 15
- 6) ಸಂದಿತಾ 28-ಸ್ಯಂತ್ತಾ 28
- 7) ಸ್ಯಂದಿಷ್ಯತೇ 32
ಸ್ಯಂತ್ಸ್ಯತಿ 7-ತೇ 17

- 8) ಅಸ್ಯಂದಿಷ್ಟತ 36
ಅಸ್ಯಂತ್ಸ್ಯತ್ 8-ತ 18
- 9) ಸಸ್ಯಂದೇ 399
- 10) ಅಸ್ಯಂದಿಷ್ಟ 452
ಅಸ್ಯಂತ್ 447
ಅಸ್ಯದತ್ 413

343 ಸ್ತು I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಹರಿ, ಹೊರಸರಿ, ಕ್ಷೀಣಿಸು

- 1) ಸ್ತವತಿ 1
- 2) ಅಸ್ತವತ್ 2
- 3) ಸ್ತವತು 3
- 4) ಸ್ತವೇತ್ 4
- 5) ಸ್ತುಯಾತ್ 5
- 6) ಸ್ತೋತಾ 6
- 7) ಸ್ತೋಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಸ್ತೋಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಸುಸ್ತಾವ 368
- 10) ಅಸುಸ್ತವತ್ 413

344 ಸ್ವಜ್ I ಆ.ಸಕ.ಅ.

ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು

- 1) ಸ್ವಜತೇ 11
- 2) ಅಸ್ವಜತ 12
- 3) ಸ್ವಜತಾಂ 13
- 4) ಸ್ವಜೇತ 14
- 5) ಸ್ವಂಕ್ಷೀಷ್ಟ 24

- 6) ಸ್ವಂಕ್ತಾ 28
- 7) ಸ್ವಂಕ್ಷತೇ 32
- 8) ಅಸ್ವಂಕ್ಷತ 36
- 9) ಸಸ್ವಜೇ 393
ಸಸ್ವಂಜೇ 393
- 10) ಅಸ್ವಂಕ್ತ 439

345 ಸ್ವನ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಶಬ್ದಮಾಡು, ಧ್ವನಿಗೈಯು

- 1) ಸ್ವನತಿ 1
- 2) ಅಸ್ವನತ್ 2
- 3) ಸ್ವನತು 3
- 4) ಸ್ವನೇತ್ 4
- 5) ಸ್ವನ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಸ್ವನಿತಾ 6
- 7) ಸ್ವನಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಸ್ವನಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಸಸ್ವಾನ 332
- 10) ಅಸ್ವನೀತ್ 416
ಅಸ್ವಾನೀತ್ 416

346 ಸ್ವಪ್ I ಪ.ಅಕ.ಅ.

ನಿದ್ರೆಮಾಡು, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆ

- 1) ಸ್ವಪತಿ 83
- 2) ಅಸ್ವಪೀತ್ 84
- 3) ಸ್ವಪಿತು 85
- 4) ಸ್ವಪ್ಯಾತ್ 86

- 5) ಸುಪ್ರಾತ್ 5
- 6) ಸ್ವಪ್ರಾ 6
- 7) ಸ್ವಪ್ರಸ್ತುತಿ 7
- 8) ಅಸ್ವಪ್ರಸ್ತುತ್ 8
- 9) ಸುಪ್ರಾಪ 374
- 10) ಅಸ್ವಾಪ್ರೀತ್ 422

347 ಸ್ವಾದೇಶ I ಅ.ಸಕ.ಸೇ.
ರುಚಿನೋಡು

- 1) ಸ್ವಾದೇಶ 11
- 2) ಅಸ್ವಾದತ 12
- 3) ಸ್ವಾದತಾಂ 13
- 4) ಸ್ವಾದೇಶ 14
- 5) ಸ್ವಾದಿಷೀಪ್ಪ 24
- 6) ಸ್ವಾದಿತಾ 28
- 7) ಸ್ವಾದಿಷ್ಯತೇ 32
- 8) ಅಸ್ವಾದಿಷ್ಯತ 36
- 9) ಸಸ್ವಾದೇ 385
- 10) ಅಸ್ವಾದಿಷ್ಪ 452

348 ಹನ್ I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಕೊಲ್ಲು, ಹೊಡೆ,

- 1) ಹಂತಿ.87
- 2) ಅಹನ್ 88
- 3) ಹಂತು 89
- 4) ಹನ್ಯಾತ್ 90
- 5) ವಧ್ಯಾತ್ 5

- 6) ಹಂತಾ 6
- 7) ಹಸಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಹಸಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಜಘಾನ್ 318
- 10) ಅವಧೀತ್ 416

349 ಹಸ್ I ಪ.ಅಕ.ಸೇ.

ಮೆಲ್ಲನೆ ನಗು, ಮುಗುಳ್ಳಗೆ
ನಗು, ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನಗು

- 1) ಹಸತಿ 1
- 2) ಅಹಸತ್ 2
- 3) ಹಸತು 3
- 4) ಹಸೇತ್ 4
- 5) ಹಸ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಹಸಿತಾ 6
- 7) ಹಸಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಹಸಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಜಹಾಸ 313
- 10) ಅಹಸೀತ್ 416

350 ಹಾ III ಪ.ಸಕ.ಅ.

ತ್ಯಜಿಸು, ತಪ್ಪಿಸು

- 1) ಜಹಾತಿ 185
- 2) ಅಜಹಾತ್ 186
- 3) ಜಹಾತು 187
- 4) ಜಹ್ಯಾತ್ 188
- 5) ಹೇಯಾತ್ 5

- 6) ಹಾತಾ 6
- 7) ಹಾಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಹಾಸ್ಯತ್ 8
- 9) ಜಹಾ 348
- 10) ಅಹಾಸೀತ್ 419

351 ಹು III ಪ.ಸಕ.ಅ.

ಹೋಮಮಾಡು, ಅಹುತಿಕೊಡು

- 1) ಜುಹೋತಿ 189
- 2) ಅಜುಹೋತ್ 190
- 3) ಜುಹೋತು 191
- 4) ಜುಹುಯಾತ್ 192
- 5) ಹೂಯಾತ್ 5
- 6) ಹೋತಾ 6
- 7) ಹೋಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಹೋಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಜುಹಾವ 373

ಜುಹವಾಂಚಕಾರ ಇ.
382, 383, 384

- 10) ಅಹೋಷೀತ್ 419

352 ಹ್ಯ I ಉ.ಸಕ.ಅ.

ಒಯ್ಯು, ಅಪಹರಿಸು

- 1) ಹರತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಹರತ್ 2-ತ 12
- 3) ಹರತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಹರೇತ್ 4-ತ 14

- 5) ಹ್ರೀಯಾತ್ 5
- ಹೃಷೀಪ್ಪ 15

- 6) ಹರ್ತಾ 6-ಹರ್ತಾ 28
- 7) ಹರಿಷ್ಯತಿ 7-ತೇ 17
- 8) ಅಹರಿಷ್ಯತ್-8 ತ 18
- 9) ಜಹಾರ 316

ಜಹ್ರೇ 387

- 10) ಅಹಾರ್ಷೀತ್ 421
- ಅಹೃತ 438

353 ಹ್ನ II ಆ.ಸಕ.ಅ.

ತೆಗೆದುಕೊಡು, ಅಪಹರಿಸು,

(ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 'ನಿ'
ಉಪಸರ್ಗ ಪೂರ್ವಕ)

- 1) ನಿಹ್ನುತೇ 119
- 2) ನ್ಯಹ್ನುತ 120
- 3) ನಿಹ್ನುತಾಂ 121
- 4) ನಿಹ್ನುವೀತ 122
- 5) ನಿಹ್ನೋಷಪ್ಪ 24
- 6) ನಿಹ್ನೋತಾ 28
- 7) ನಿಹ್ನೋಷ್ಯತೇ 32
- 8) ನ್ಯಹ್ನೋಷ್ಯತ 36
- 9) ನಿಜುಹ್ನುವೇ 407
- 10) ನ್ಯಹ್ನೋಷ್ಪ 455

354 ಹ್ರೀ III ಪ.ಅಕ.ಅ.

ನಾಚು

2.1 : ದರ್ಶ

ಹ್ವೇ-ಕಂಡೂ

- 1) ಜಿಹ್ವೇತಿ 193
  - 2) ಅಜಿಹ್ವೇತ್ 194
  - 3) ಜಿಹ್ವೇತು 195
  - 4) ಜಿಹ್ವೇಯಾತ್ 196
  - 5) ಹ್ರೇಯಾತ್ 5
  - 6) ಹ್ರೇತಾ 6
  - 7) ಹ್ರೇಷ್ಯತಿ 7
  - 8) ಅಹ್ರೇಷ್ಯತ್ 8
  - 9) ಜಿಹ್ರಯಾಂಚಕಾರ ಇ.
382, 383, 384
ಜಿಹ್ರಾಯ 357
  - 10) ಅಹ್ರೈಷೀತ್ 419
- 355 ಹ್ವೇ I ಉ.ಸಕ.ಅ.

- ಕರೆ, ಸ್ಪರ್ಧಿಸು
- 1) ಹ್ವಯತಿ 1-ತೇ 11
  - 2) ಅಹ್ವಯತ್ 2-ತ 12
  - 3) ಹ್ವಯತು 3-ತಾಂ 13
  - 4) ಹ್ವಯೇತ್ 4-ತ 14
  - 5) ಹೂಯಾತ್ 5
ಹ್ವಸೀಷ್ಟ 15
  - 6) ಹ್ವತಾ 6-ಹ್ವತಾ 28
  - 7) ಹ್ವಸ್ಯತಿ 7-ತೇ 17
  - 8) ಅಹ್ವಸ್ಯತ್ 8-ತ 18
  - 9) ಜುಹಾವ 373
ಜುಹುವೇ 407
  - 10) ಅಹ್ವತ್ 413-ತ 432
ಅಹ್ವಾಸ್ತ 444

ಕೊಸರು

356 ಕಂಡೂ

(ಕಂಡ್ವಾದಿ) ಉ.ಸಕ.

ಕೆರೆದುಕೊ, ತುರಿಸು

- 1) ಕಂಡೂಯತಿ 1-ತೇ 11
- 2) ಅಕಂಡೂಯತ್ 2-ತ 12
- 3) ಕಂಡೂಯತು 3-ತಾಂ 13
- 4) ಕಂಡೂಯೇತ್ 4-ತ 14
- 5) ಕಂಡೂಯಾತ್ 5
ಕಂಡೂಯಿಷೀಷ್ಟ 24

- 6) ಕಂಡೂಯಿತಾ 6
ಕಂಡೂಯಿತಾ 28
- 7) ಕಂಡೂಯಿಷ್ಯತಿ 7
-ತೇ 17
- 8) ಅಕಂಡೂಯಿಷ್ಯತ್ 8
-ತ 18
- 9) ಕಂಡೂಯಾಂಚಕಾರ ಚಕ್ರೇ
ಇ. 382, 383, 384
410, 411, 412

10) ಅಕಂಡೂಯೇತ್ 416
ಅಕಂಡುಯಿಷ್ಟ 452

357 ಕೂಜ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಶಬ್ದ ಮಾಡು

- 1) ಕೂಜತಿ 1
- 2) ಅಕೂಜತ್ 2
- 3) ಕೂಜತು 3
- 4) ಕೂಜೇತ್ 4
- 5) ಕೂಜ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕೂಜಿತಾ 6
- 7) ಕೂಜಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕೂಜಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚುಕೂಜ 375
- 10) ಅಕೂಜೇತ್ 416

358 ಕ್ವಥ್ I ಪ.ಸಕ.ಸೇ.

ಕುದಿಸು

- 1) ಕ್ವಥತಿ 1
- 2) ಅಕ್ವಥತ್ 2
- 3) ಕ್ವಥತು 3
- 4) ಕ್ವಥೇತ್ 4
- 5) ಕ್ವಥ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಕ್ವಥಿತಾ 6
- 7) ಕ್ವಥಿಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಕ್ವಥಿಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಚಕ್ವಾಥ 313

10) ಅಕ್ವಥೀತ್ 416

359 ನುದ್ V I ಪ.ಸಕ.ಅ.

ನೂಕು, ದಬ್ಬು, ಪ್ರೇರಿಸು

- 1) ನುದತಿ 1
- 2) ಅನುದತ್ 2
- 3) ನುದತು 3
- 4) ನುದೇತ್ 4
- 5) ನುದ್ಯಾತ್ 5
- 6) ನೋತ್ತಾ 6
- 7) ನೋತ್ಸ್ಯತಿ 7
- 8) ಅನೋತ್ಸ್ಯತ್ 8
- 9) ನುನೋದ 377
- 10) ಅನೌತ್ಸೀತ್ 423

360 ಮಜ್ಜ್ VI ಪ.ಅಕ.ಅ.

ಮುಳುಗು, ಸ್ನಾನಮಾಡು

- 1) ಮಜ್ಜತಿ 1
- 2) ಅಮಜ್ಜತ್ 2
- 3) ಮಜ್ಜತು 3
- 4) ಮಜ್ಜೇತ್ 4
- 5) ಮಜ್ಜ್ಯಾತ್ 5
- 6) ಮಂಕ್ತಾ 6
- 7) ಮಂಕ್ಷ್ಯತಿ 7
- 8) ಅಮಂಕ್ಷ್ಯತ್ 8
- 9) ಮಮಜ್ಜ 340
- 10) ಅಮಾಂಕ್ಷೀತ್ 418

ಮಾದರಿಗಳು

ಭೂ 1ಪ.

ಲಟ್ 1—ಪ್ರ.ಪು : ಭವತಿ ಭವತಃ ಭವಂತಿ | ಮ. ಪು : ಭವಸಿ
ಭವಥಃ ಭವಥ | ಉ. ಪು : ಭವಾಮಿ ಭವಾನಃ ಭವಾಮುಃ ||

2 ಲಜ್—ಅಭವತ್ ಅಭವತಾಂ ಅಭವನ್ | ಅಭವಃ ಅಭವತಂ
ಅಭವತ | ಅಭವಂ ಅಭವಾನ ಅಭವಾಮು ||

3 ಲೋಟ್—ಭವತು—ಭವತಾತ್ ಭವತಾಂ ಭವಂತು |
ಭವ-ಭವತಾತ್ ಭವತಂ ಭವತ | ಭವಾನಿ ಭವಾನ ಭವಾಮು ||

4 ವಿಧಿಲಿಜ್—ಭವೇತ್ ಭವೇತಾಂ ಭವೇಯುಃ | ಭವೇಃ ಭವೇತಂ
ಭವೇತ | ಭವೇಯಂ ಭವೇವ ಭವೇನು ||

5 ಆಶೀರ್ಲಿಜ್—ಭೂಯಾತ್ ಭೂಯಾಸ್ತಾಂ ಭೂಯಾಸುಃ |
ಭೂಯಾಃ ಭೂಯಾಸ್ತಂ ಭೂಯಾಸ್ತ | ಭೂಯಾಸಂ ಭೂಯಾಸ್ತ
ಭೂಯಾಸ್ತು ||

6 ಲುಟ್—ಭವಿತಾ ಭವಿತಾರೌ ಭವಿತಾರಃ | ಭವಿತಾಸಿ ಭವಿತಾಸ್ಥಃ
ಭವಿತಾಸ್ಥ | ಭವಿತಾಸ್ಮಿ ಭವಿತಾಸ್ವಃ ಭವಿತಾಸ್ವಃ ||

7 ಲೈಟ್—ಭವಿಷ್ಯತಿ ಭವಿಷ್ಯತಃ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ | ಭವಿಷ್ಯಸಿ ಭವಿಷ್ಯಥಃ
ಭವಿಷ್ಯಥ | ಭವಿಷ್ಯಾಮಿ ಭವಿಷ್ಯಾವಃ ಭವಿಷ್ಯಾಮುಃ ||

8 ಲೈಜ್—ಅಭವಿಷ್ಯತ್ ಅಭವಿಷ್ಯತಾಂ ಅಭವಿಷ್ಯನ್ | ಅಭವಿಷ್ಯಃ
ಅಭವಿಷ್ಯತಂ ಅಭವಿಷ್ಯತ | ಅಭವಿಷ್ಯಂ ಅಭವಿಷ್ಯಾವ ಅಭವಿಷ್ಯಾಮು ||

9 ಲಿಟ್—ಬಭೂವ ಬಭೂವತುಃ ಬಭೂವುಃ | ಬಭೂವಿಥ
ಬಭೂವಥುಃ ಬಭೂವ | ಬಭೂವ ಬಭೂವಿವ ಬಭೂವಿಮು ||

10 ಲುಜ್—ಅಭೂತ್ ಅಭೂತಾಂ ಅಭೂವನ್ | ಅಭೂಃ
ಅಭೂತಂ ಅಭೂತ | ಅಭೂವಂ ಅಭೂವ ಅಭೂಮು ||

ಅಧ್ಯಾಯ 1೮.

11 ಲಟ್—ಲಭತೇ ಲಭೇತೇ ಲಭಂತೇ | ಲಭಸೇ ಲಭೇಥೇ
ಲಭಧ್ವೇ | ಲಭೇ ಲಭಾನಹೇ ಲಭಾನುಹೇ ||

12 ಲಜ್—ಅಲಭತ ಅಲಭೇತಾಂ ಅಲಭಂತ | ಅಲಭಥಾಃ
ಅಲಭೇಥಾಂ ಅಲಭಧ್ವಂ | ಅಲಭೇ ಅಲಭಾನಹಿ ಅಲಭಾನುಹಿ ||

13 ಲೋಟ್—ಲಭತಾಂ ಲಭೇತಾಂ ಲಭಂತಾಂ | ಲಭಸ್ವ
ಲಭೇಥಾಂ ಲಭಧ್ವಂ | ಲಭೈ ಲಭಾನಹೈ ಲಭಾನುಹೈ ||

14 ನಿಧಿಲಿಜ್—ಲಭೇತ ಲಭೇಯಾತಾಂ ಲಭೇರನ್ | ಲಭೇಥಾಃ
ಲಭೇಯಾಥಾಂ ಲಭೇಧ್ವಂ | ಲಭೇಯ ಲಭೇವಹಿ ಲಭೇನುಹಿ ||

15 ಆಶೀರ್ಲಿಜ್—ಲಪ್ಸೀಷ್ಟ ಲಪ್ಸೀಯಾಸ್ತಾಂ ಲಪ್ಸೀರನ್ |
ಲಪ್ಸೀಷ್ಟಾಃ ಲಪ್ಸೀಯಾಸ್ಥಾಂ ಲಪ್ಸೀಧ್ವಂ | ಲಪ್ಸೀಯ ಲಪ್ಸೀವಹಿ
ಲಪ್ಸೀನುಹಿ ||

16 ಲುಟ್—ಲಬ್ಧಾ ಲಬ್ಧಾರಾ ಲಬ್ಧಾರಃ | ಅಬ್ಧಾಸೇ ಲಬ್ಧಾಸಾಥೇ
ಲಬ್ಧಾಧ್ವೇ | ಲಬ್ಧಾಹೇ ಲಬ್ಧಾಸ್ವಹೇ ಲಬ್ಧಾನ್ಮಹೇ ||

17 ಲೃಟ್—ಲಪ್ಸ್ಯತೇ ಲಪ್ಸ್ಯೇತೇ ಲಪ್ಸ್ಯಂತೇ | ಲಪ್ಸ್ಯಸೇ
ಲಪ್ಸ್ಯೇಥೇ ಲಪ್ಸ್ಯಧ್ವೇ | ಲಪ್ಸ್ಯೇ ಲಪ್ಸ್ಯಾನಹೇ ಲಪ್ಸ್ಯಾನುಹೇ ||

18 ಲೃಜ್—ಅಲಪ್ಸ್ಯತ ಅಲಪ್ಸ್ಯೇತಾಂ ಅಲಪ್ಸ್ಯಂತ | ಅಲಪ್ಸ್ಯಥಾಃ
ಅಲಪ್ಸ್ಯೇಥಾಂ ಅಲಪ್ಸ್ಯಧ್ವಂ | ಅಲಪ್ಸ್ಯೇ ಅಲಪ್ಸ್ಯಾನಹಿ
ಅಲಪ್ಸ್ಯಾನುಹಿ ||

19 ಲಿಟ್—ಲೇಭೇ ಲೇಭಾತೇ ಲೇಭಿರೇ | ಲೇಭಿಷೇ ಲೇಭಾಥೇ
ಲೇಭಿಧ್ವೇ | ಲೇಭೇ ಲೇಭಿವಹೇ ಲೇಭಿನುಹೇ ||

20 ಲಾಜ್ ಅಲಬ್ಧ ಅಲಪ್ಸಾತಾಂ ಅಲಪ್ಸತ | ಅಲಬ್ಧಾಃ
ಅಲಪ್ಸಾಥಾಂ ಅಲಬ್ಧ್ವಂ | ಅಲಪ್ಸಿ ಅಲಪ್ಸ್ಯಹಿ ಅಲಪ್ಸ್ಮಹಿ ||

2.22 : ಅರ್ಥಧಾತುಕ—೧

ಅಶೀರ್ಲಿಂಗ್

21 ಭೂ : ನೋಡಿ 5

22 ಜಿ—ಜೀಯಾತ್ ಜೀಯಾಸ್ತಾಂ ಜೀಯಾಸುಃ | ಜೀಯಾಃ
ಜೀಯಾಸ್ತಂ ಜೀಯಾಸ್ತು | ಜೀಯಾಸಂ ಜೀಯಾಸ್ವ ಜೀಯಾಸ್ಥು ||

23 ಲಭಾ : ನೋಡಿ 15

24 ಧಾಪ್—ಧಾಪಿಸೀಪ್ಸು ಧಾಪಿಸೀಯಾಸ್ತಾಂ ಧಾಪಿಸೀರನ್ |
ಧಾಪಿಸೀಪ್ತಾಃ ಧಾಪಿಸೀಯಾಸ್ಥಾಂ ಧಾಪಿಸೀಭ್ವಂ | ಧಾಪಿಸೀಯ
ಧಾಪಿಸೀವಹಿ ಧಾಪಿಸೀಮಹಿ ||

ಉಟ್

25 ಭೂ : ನೋಡಿ 6

26 ಜಿ—ಜೇತಾ ಜೇತಾರೌ ಜೇತಾರಃ | ಜೇತಾಸಿ ಜೇತಾಸ್ಯಃ
ಜೇತಾಸ್ಥು | ಜೇತಾಸ್ಮಿ ಜೇತಾಸ್ಯಃ ಜೇತಾಸ್ಯಃ ||

27 ಲಭಾ : ನೋಡಿ 16

28 ಧಾಪ್—ಧಾಪಿತಾ ಧಾಪಿತಾರೌ ಧಾಪಿತಾರಃ | ಧಾಪಿತಾಸೀ
ಧಾಪಿತಾಸಾಥೇ ಧಾಪಿತಾಥೈಃ | ಧಾಪಿತಾದೇ ಧಾಪಿತಾಸ್ವದೇ
ಧಾಪಿತಾಸ್ವದೇ ||

ಁಟ್

29 ಭೂ : ನೋಡಿ 7

30 ಜಿ—ಜೇಷ್ಯತಿ ಜೇಷ್ಯತಃ ಜೇಷ್ಯಂತಿ | ಜೇಷ್ಯಸಿ ಜೇಷ್ಯಥ
ಜೇಷ್ಯಥ | ಜೇಷ್ಯಾಮಿ ಜೇಷ್ಯಾವಃ ಜೇಷ್ಯಾಮಃ ||

ಅದರ್ಶ : 2.22

31 ಲಭಾ : ನೋಡಿ 17

32 ಭಾಷ್ — ಭಾಸಿಷ್ಯತೇ ಭಾಸಿಷ್ಯೇತೇ ಭಾಸಿಷ್ಯಂತೇ |
ಭಾಸಿಷ್ಯಸೇ ಭಾಸಿಷ್ಯೇಥೇ ಭಾಸಿಷ್ಯಧ್ವೇ | ಭಾಸಿಷ್ಯೇ ಭಾಸಿಷ್ಯಾವಹೇ
ಭಾಸಿಷ್ಯಾನುಹೇ ||

ಲ್ಪಜ್

33 ಭೂ : ನೋಡಿ 8

34 ಜಿ—ಅಜೇಷ್ಯತ್ ಅಜೇಷ್ಯತಾಂ ಅಜೇಷ್ಯನ್ | ಅಜೇಷ್ಯಃ
ಅಜೇಷ್ಯತಂ ಅಜೇಷ್ಯತ | ಅಜೇಷ್ಯಂ ಅಜೇಷ್ಯಾವ ಅಜೇಷ್ಯಾಮು ||

35 ಲಭಾ : ನೋಡಿ 18

36 ಭಾಷ್—ಅಭಾಸಿಷ್ಯತ ಅಭಾಸಿಷ್ಯೇತಾಂ ಅಭಾಸಿಷ್ಯಂತ |
ಅಭಾಸಿಷ್ಯಥಾಃ ಅಭಾಸಿಷ್ಯೇಥಾಂ ಅಭಾಸಿಷ್ಯಧ್ವಂ | ಅಭಾಸಿಷ್ಯೇ
ಅಭಾಸಿಷ್ಯಾವಹಿ ಅಭಾಸಿಷ್ಯಾನುಹಿ ||

ಸಾರ್ವಧಾತುಕ

ಕೃಷ್ಣ ಧಾತುಗಳು

(II....IX)

2.231 ಎರಡನೆಯ ಗಣ:

ಪರಸ್ಕೈಪದ :

ಅದ್ 37 ಗ ಅತ್ತಿ, ಅತ್ತಃ, ಅದಂತಿ | ೨ ಅತ್ತಿ, ಅತ್ತಃ, ಅತ್ತಃ |
೨ ಅದ್ಧಿ, ಅದ್ಧಃ, ಅದ್ಧಃ || 38 ಗ ಆದತ್, ಆತ್ತಾಂ, ಆದನ್ |
೨ ಆದಃ, ಆತ್ತಂ, ಆತ್ತ | ೩ ಆದಂ, ಆದ್ವ, ಆದ್ಮ || 39 ಗ ಆತ್ತು-
ಆತ್ತಾತ್, ಆತ್ತಾಂ, ಅದಂತು | ೨ ಅದ್ಧಿ-ಆತ್ತಾತ್, ಆತ್ತಂ, ಆತ್ತ |
೩ ಅದಾನಿ, ಅದಾವ, ಅದಾಮ || 40 ಗ ಆದ್ಯಾತ್, ಆದ್ಯಾತಾಂ, ಆದ್ಯಃ |
೨ ಆದ್ಯಾಃ, ಆದ್ಯಾತಂ, ಆದ್ಯಾತ | ೩ ಆದ್ಯಾಂ, ಆದ್ಯಾವ, ಆದ್ಯಾಮ ||

ಅಸ್ 41 ಗ ಅಸ್ತಿ, ಸ್ತಃ, ಸಂತಿ | ೨ ಅಸಿ, ಸ್ಥಃ, ಸ್ಥ | ೩ ಅಸ್ತಿ,
ಸ್ತಃ, ಸ್ತಃ || 42 ಗ ಆಸೀತ್, ಆಸ್ತಾಂ, ಆಸನ್ | ೨ ಆಸೀಃ, ಆಸ್ತಂ, ಆಸ್ತ |
೩ ಆಸಂ, ಆಸ್ವ, ಆಸ್ಮ || 43 ಗ ಆಸ್ತು-ಸ್ತಾತ್, ಸ್ತಾಂ, ಸಂತು | ೨ ಏಧಿ-
ಸ್ತಾತ್ ಸ್ತಂ ಸ್ತ | ೩ ಆಸಾನಿ, ಆಸಾವ, ಆಸಾಮ || 44 ಗ ಸ್ಯಾತ್,
ಸ್ಯಾತಾಂ, ಸ್ಯುಃ | ೨ ಸ್ಯಾಃ, ಸ್ಯಾತಂ, ಸ್ಯಾತ | ೩ ಸ್ಯಾಂ, ಸ್ಯಾವ, ಸ್ಯಾಮ ||

(ಅ+)ಇ 45 ಗ ಏತಿ, ಇತಃ, ಯಂತಿ | ೨ ಏಸಿ, ಇಥಃ ಇಥ |
೩ ಏಮಿ, ಇವಃ ಇಮಃ || 46 ಗ ಐತ್, ಐತಾಂ, ಆಯನ್ | ೨ ಐಃ,
ಐತಂ, ಐತ | ೩ ಆಯಂ, ಐವ, ಐಮ || 47 ಗ ಏತು-ಇತಾತ್,

ಇತಾಂ, ಯಂತು | ೨ ಇಹಿ-ಇತಾತ್, ಇತಂ, ಇತ | ೩ ಅಯಾನಿ, ಅಯಾವ, ಅಯಾನು || 48 ೧ ಇಯಾತ್, ಇಯಾತಾಂ, ಈಯುಃ | ೨ ಇಯಾಃ, ಇಯಾತಂ, ಇಯಾತ | ೩ ಇಯಾಂ, ಇಯಾವ, ಇಯಾನು ||

ಜಾಗ್ಯ- 49 ೧ ಜಾಗರ್ತಿ, ಜಾಗ್ಯತಃ, ಜಾಗ್ರತಿ | ೨ ಜಾಗರ್ಷಿ, ಜಾಗ್ಯಥಃ, ಜಾಗ್ಯಥ | ೩ ಜಾಗರ್ಮಿ, ಜಾಗ್ಯವಃ, ಜಾಗ್ಯಮಃ || 50 ೧ ಅಜಾಗಃ ಅಜಾಗ್ಯತಾಂ, ಅಜಾಗರುಃ | ೨ ಅಜಾಗಃ, ಅಜಾಗ್ಯತಂ ಅಜಾಗ್ಯತ | ೩ ಅಜಾಗರಂ, ಅಜಾಗ್ಯವ ಅಜಾಗ್ಯಮ || 51 ೧ ಜಾಗರ್ತು-ಜಾಗ್ಯತಾತ್, ಜಾಗ್ಯತಾಂ, ಜಾಗ್ರತು | ೨ ಜಾಗ್ಯಹಿ-ಜಾಗ್ಯತಾತ್, ಜಾಗ್ಯತಂ, ಜಾಗ್ಯತ | ೩ ಜಾಗರಾಣಿ, ಜಾಗರಾವ, ಜಾಗರಾಮ || 52 ೧ ಜಾಗ್ಯಯಾತ್, ಜಾಗ್ಯಯಾತಾಂ, ಜಾಗ್ಯಯುಃ | ೨ ಜಾಗ್ಯಯಾಃ, ಜಾಗ್ಯಯಾತಂ, ಜಾಗ್ಯಯಾತ | ೩ ಜಾಗ್ಯಯಾಂ, ಜಾಗ್ಯಯಾವ, ಜಾಗ್ಯಯಾನು ||

ನು- 53 ೧ ನೌತಿ, ನುತಃ, ನುವಂತಿ | ೨ ನೌಷಿ, ನುಥಃ, ನುಥ | ೩ ನೌಮಿ, ನುನಃ, ನುನುಃ | 54 ೧ ಅನೌತ್, ಅನುತಾಂ, ಅನುವನ್ | ೨ ಅನೌಃ, ಅನುತಂ, ಅನುತ | ೩ ಅನವಂ, ಅನುವ, ಅನುವು || 55 ೧ ನೌತು-ನುತಾತ್, ನುತಾಂ, ನುವಂತು | ೨ ನುಹಿ-ನುತಾತ್, ನುತಂ, ನುತ | ೩ ನುವಾನಿ, ನುವಾವ, ನುವಾಮು || 56 ೧ ನುಯಾತ್, ನುಯಾತಾಂ, ನುಯುಃ | ೨ ನುಯಾಃ, ನುಯಾತಂ, ನುಯಾತ | ೩ ನುಯಾಂ, ನುಯಾವ, ನುಯಾಮು ||

ಮೃಜ್- 57 ೧ ಮಾರ್ಷ್ಠಿ, ಮೃಷ್ಟಃ, ಮೃಜಂತಿ-ಮಾರ್ಷಂತಿ | ೨ ಮಾರ್ಷ್ಠಿ, ಮೃಷ್ಟಃ, ಮೃಷ್ಟ | ೩ ಮಾರ್ಜ್ಠಿ, ಮೃಜ್ಞಃ, ಮೃಜ್ಞಃ || 58 ೧ ಅಮಾರ್ಟ್ಠ, ಅಮೃಷ್ಟಾಂ, ಅಮೃಜನ್ | ೨ ಅಮಾರ್ಟ್ಠ, ಅಮೃಷ್ಟಂ ಅಮೃಷ್ಟ | ೩ ಅಮಾರ್ಷಂ, ಅಮೃಜ್ಞ, ಅಮೃಜ್ಞ || 59 ೧ ಮಾರ್ಷ್ಠ-ಮೃಷ್ಟಾತ್, ಮೃಷ್ಟಾಂ, ಮೃಜಂತು-ಮಾರ್ಷಂತು | ೨ ಮೃಟ್ಟಿ-

ಮೃಷ್ಟಾತ್, ಮೃಷ್ಟಂ, ಮೃಷ್ಟ | ೩ ಮಾರ್ಜಾನ್, ಮಾರ್ಜಾವ,
ಮಾರ್ಜಾಮು || 60 | ೧ ಮೃಜ್ಯಾತ್, ಮೃಜ್ಯಾತಾಂ, ಮೃಜ್ಯಾಃ |
೨ ಮೃಜ್ಯಾಃ ಮೃಜ್ಯಾತಂ, ಮೃಜ್ಯಾತ | ೩ ಮೃಜ್ಯಾಂ, ಮೃಜ್ಯಾವ,
ಮೃಜ್ಯಾಮು ||

ಯಾ 61 | ೧ ಯಾತಿ, ಯಾತಃ, ಯಾಂತಿ | ೨ ಯಾಸಿ, ಯಾಥಃ,
ಯಾಥ | ೩ ಯಾಮಿ, ಯಾವಃ, ಯಾಮುಃ || 62 | ೧ ಆಯಾತ್,
ಆಯಾತಾಂ, ಆಯುಃ-ಆಯಾನ್ | ೨ ಆಯಾಃ, ಆಯಾತಂ, ಆಯಾತ | ೩
ಆಯಾಂ, ಆಯಾವ, ಆಯಾಮು || 63 | ೧ ಯಾತು-ಯಾತಾತ್, ಯಾತಾಂ,
ಯಾಂತು | ೨ ಯಾಹಿ-ಯಾತಾತ್, ಯಾತಂ, ಯಾತ | ೩ ಯಾನಿ, ಯಾವ,
ಯಾಮು || 64 | ೧ ಯಾಯಾತ್, ಯಾಯಾತಾಂ, ಯಾಯುಃ | ೨
ಯಾಯಾಃ, ಯಾಯಾತಂ, ಯಾಯಾತ | ೩ ಯಾಯಾಂ, ಯಾಯಾವ,
ಯಾಯಾಮು ||

ರುದ್ 65 | ೧ ರೋದಿತಿ, ರುದಿತಃ ರುದಂತಿ | ೨ ರೋದಿಸಿ,
ರುದಿಥಃ, ರುದಿಥ | ೩ ರೋದಿಮಿ, ರುದಿನಃ ರುದಿಮುಃ ||
66 | ೧ ಆರೋದೀತ್-ಆರೋದತ್, ಆರುದಿತಾಂ, ಆರುದನ್ |
೨ ಆರೋದೀಃ-ಆರೋದಃ, ಆರುದಿತಂ ಆರುದಿತ | ೩ ಆರೋದಂ,
ಆರುದಿನ, ಆರುದಿಮು || 67 | ೧ ರೋದತು-ರುದಿತಾತ್, ರುದಿತಾಂ,
ರುದಂತು | ರುದಿಃ-ರುದಿತಾತ್, ರುದಿತಂ, ರುದಿತ | ೩ ರೋದಿನಿ,
ರೋದಿನ, ರೋದಿಮು || 68 | ೧ ರುದ್ಯಾತ್-ರುದ್ಯಾತಾಂ, ರುದ್ಯುಃ |
೨ ರುದ್ಯಾಃ, ರುದ್ಯಾತಂ, ರುದ್ಯಾತ | ೩ ರುದ್ಯಾಂ, ರುದ್ಯಾವ,
ರುದ್ಯಾಮು ||

ವಚ್ 69 | ೧ ವಕ್ತಿ, ವಕ್ತಃ, × | ೨ ವಕ್ಷಿ, ವಕ್ಥಃ, ವಕ್ಥ | ೩
ವಚ್ಛಿ, ವಚ್ಛಃ, ವಚ್ಛುಃ || 70 | ೧ ಅವಕ್-ಗ್, ಅವಕ್ತಾಂ, ಅವಚನ್ | ೨
ಅವಕ್-ಅವಗ್, ಅವಕ್ತಂ, ಅವಕ್ತ | ೩ ಅವಚಂ, ಅವಚ್ಛ, ಅವಚ್ಛು ||

71 ೧ ವಕ್ತು-ವಕ್ತಾತ್, ವಕ್ತಾಂ, ವಚಂತು | ೨ ವಕ್ತಿ-ವಕ್ತಾತ್, ವಕ್ತಂ
ವಕ್ತ | ೩ ವಚಾನಿ, ವಚಾವ, ವಚಾನು || 72 ೧ ವಚ್ಯಾತ್, ವಚ್ಯಾತಾಂ
ವಚ್ಯುಃ | ೨ ವಚ್ಯಾಃ, ವಚ್ಯಾತಂ, ವಚ್ಯಾತ | ೩ ವಚ್ಯಾಂ, ವಚ್ಯಾವ,
ವಚ್ಯಾನು ||

ವಿದ್- 73 ೧ ವೇತ್ತಿ, ವಿತ್ತಃ, ವಿದಂತಿ | ೨ ವೇತ್ಸಿ, ವಿತ್ಥಃ, ವಿತ್ಥ | ೩
ವೇದ್ವಿ, ವಿದ್ವಃ, ವಿದ್ಮಃ || 74 ೧ ಅವೇತ್, ಅವಿತ್ತಾಂ, ಅವಿದುಃ | ೨
ಅವೇತ್-ಅವೇಃ, ಅವಿತ್ತಂ, ಅವಿತ್ತ | ೩ ಅವೇದಂ, ಅವಿದ್ವ, ಅವಿದ್ಮ ||
75 ೧ ವೇತ್ತು-ವಿತ್ತಾತ್, ವಿತ್ತಾಂ, ವಿದಂತು | ೨ ವಿದ್ಧಿ-ವಿತ್ತಾತ್,
ವಿತ್ತಂ, ವಿತ್ತ | ೩ ವೇದಾನಿ, ವೇದಾವ, ವೇದಾನು | 76 ೧ ವಿದ್ಯಾತ್,
ವಿದ್ಯಾತಾಂ, ವಿದ್ಯುಃ | ೨ ವಿದ್ಯಾಃ, ವಿದ್ಯಾತಂ, ವಿದ್ಯಾತ | ೩ ವಿದ್ಯಾಂ,
ವಿದ್ಯಾವ, ವಿದ್ಯಾನು || 77 ೧ ವೇದ, ವಿದತುಃ, ವಿದುಃ | ೨ ವೇತ್ಥ,
ವಿದಥುಃ, ವಿದ | ೩ ವೇದ, ವಿದ್ವ, ವಿದ್ಮ || 78 ೧ ವಿದಾಂಕರೋತು-
ವಿದಾಂಕುರುತಾತ್, ವಿದಾಂಕುರುತಾಂ, ವಿದಾಂಕುರ್ವಂತು | ೨ ವಿದಾಂ
ಕುರು-ವಿದಾಂಕುರುತಾತ್, ವಿದಾಂಕುರುತಂ, ವಿದಾಂಕುರುತ | ೩ ವಿದಾಂ
ಕರವಾಣಿ, ವಿದಾಂಕರವಾನ, ವಿದಾಂಕರವಾನು ||

ಶಾಸ್- 79 ಶಾಸ್ತಿ, ಶಿಷ್ಟಃ, ಶಾಸತಿ | ೨ ಶಾಸ್ತಿ, ಶಿಷ್ಟಃ, ಶಿಷ್ಟ | ೩
ಶಾಸ್ತಿ, ಶಿಷ್ಟಃ, ಶಿಷ್ಟಃ | 80 ೧ ಅಶಾತ್-ಅಶಾದ್, ಅಶಿಷ್ಟಾಂ, ಅಶಾಸುಃ |
೨ ಅಶಾತ್-ಅಶಾದ್-ಅಶಾಃ, ಅಶಿಷ್ಟಂ, ಅಶಿಷ್ಟ | ೩ ಅಶಾಸಂ, ಅಶಿಷ್ಟ,
ಅಶಿಷ್ಟ || 81 ೧ ಶಾಸ್ತು-ಶಿಷ್ಟಾತ್, ಶಿಷ್ಟಾಂ, ಶಾಸತು | ೨ ಶಾಧಿ-ಶಿಷ್ಟಾತ್,
ಶಿಷ್ಟಂ, ಶಿಷ್ಟ | ೩ ಶಾಸಾನಿ, ಶಾಸಾವ, ಶಾಸಾನು || 82 ೧ ಶಿಷ್ಯಾತ್,
ಶಿಷ್ಯಾತಾಂ, ಶಿಷ್ಯುಃ | ೨ ಶಿಷ್ಯಾಃ, ಶಿಷ್ಯಾತಂ, ಶಿಷ್ಯಾತ | ೩ ಶಿಷ್ಯಾಂ,
ಶಿಷ್ಯಾವ, ಶಿಷ್ಯಾನು ||

ಶ್ವಸ್- 83 ೧ ಶ್ವಸಿತಿ, ಶ್ವಸಿತಃ, ಶ್ವಸಂತಿ | ೨ ಶ್ವಸಿಸಿ, ಶ್ವಸಿಥಃ,
ಶ್ವಸಿಥ | ೩ ಶ್ವಸಿಮಿ, ಶ್ವಸಿವಃ, ಶ್ವಸಿಮುಃ || 84 ೧ ಅಶ್ವಸೀತ್-ಅಶ್ವಸತ್,

ಅಶ್ವಸಿತಾಂ, ಅಶ್ವಸನ್ | ೨ ಅಶ್ವಸಃ, ಅಶ್ವಸಿತಂ, ಅಶ್ವಸಿತ | ೩ ಅಶ್ವಸಂ, ಅಶ್ವಸಿವ, ಅಶ್ವಸಿಮ || 85 | ೧ ಶ್ವಸಿತು-ಶ್ವಸಿತಾತ್, ಶ್ವಸಿತಾಂ, ಶ್ವಸಂತು | ೨ ಶ್ವಸಿಹಿ-ಶ್ವಸಿತಾತ್, ಶ್ವಸಿತಂ, ಶ್ವಸಿತ | ೩ ಶ್ವಸಾನಿ, ಶ್ವಸಾವ, ಶ್ವಸಾಮ || 86 | ೧ ಶ್ವಸ್ಯಾತ್, ಶ್ವಸ್ಯಾತಾಂ, ಶ್ವಸ್ಯುಃ | ೨ ಶ್ವಸ್ಯಾಃ, ಶ್ವಸ್ಯಾತಂ, ಶ್ವಸ್ಯಾತ | ೩ ಶ್ವಸ್ಯಾಂ, ಶ್ವಸ್ಯಾವ, ಶ್ವಸ್ಯಾಮ ||

ಹನ್-87 | ೧ ಹಂತಿ, ಹತಃ, ಘ್ನಂತಿ | ೨ ಹಂಸಿ, ಹಫಃ, ಹಥ | ೩ ಹನ್ಮಿ, ಹನ್ವಃ, ಹನ್ಮಃ || 88 | ೧ ಅಹನ್, ಅಹತಾಂ, ಅಘ್ನನ್ | ೨ ಅಹನ್, ಅಹತಂ, ಅಹತ | ೩ ಅಹನಂ, ಅಹನ್ವ, ಅಹನ್ಮ || 89 | ೧ ಹಂತು-ಹತಾತ್, ಹತಾಂ, ಘ್ನಂತು | ೨ ಜಹಿ-ಹತಾತ್, ಹತಂ, ಹತ | ೩ ಹನಾನಿ, ಹನಾವ, ಹನಾಮ || 90 | ೧ ಹನ್ಯಾತ್, ಹನ್ಯಾತಾಂ, ಹನ್ಯುಃ | ೨ ಹನ್ಯಾಃ, ಹನ್ಯಾತಂ, ಹನ್ಯಾತ | ೩ ಹನ್ಯಾಂ, ಹನ್ಯಾವ, ಹನ್ಯಾಮ ||

ಆತ್ಮನೇಪದ

(ಅಧಿ+)ಇ—91 | ೧ ಅಧೀತೇ, ಅಧೀಯಾತೇ, ಅಧೀಯತೇ | ೨ ಅಧೀಷೇ, ಅಧೀಯಾಥೇ, ಅಧೀಧ್ವೇ | ೩ ಅಧೀಯೇ, ಅಧೀವಹೇ, ಅಧೀನುಹೇ || 92 | ೧ ಅಧೈಕ, ಅಧೈಕಯಾತಾಂ, ಅಧೈಕಯತ | ೨ ಅಧೈಕಾಃ, ಅಧೈಕಯಾಥಾಂ, ಅಧೈಕಧ್ವಂ | ೩ ಅಧೈಕಯಿ, ಅಧೈಕವಹಿ, ಅಧೈಕನುಹಿ | 93 | ೧ ಅಧೀತಾಂ, ಅಧೀಯಾತಾಂ, ಅಧೀಯತಾಂ | ೨ ಅಧೀಷ್ವ, ಅಧೀಯಾಥಾಂ, ಅಧೀಧ್ವಂ | ೩ ಅಧೈಯೈ, ಅಧೈಯಾನುಹೈ, ಅಧೈಯಾನುಹೈ || 94 | ೧ ಅಧೀಯೀತ, ಅಧೀಯೀಯಾತಾಂ, ಅಧೀಯೀರನ್ | ೨ ಅಧೀಯೀಥಾಃ, ಅಧೀಯೀಯಾಥಾಂ, ಅಧೀಯೀಧ್ವಂ | ೩ ಅಧೀಯೀಯ, ಅಧೀಯೀವಹಿ, ಅಧೀಯೀನುಹಿ ||

ಆಸ್—95 | ೧ ಆಸ್ತೇ, ಆಸಾತೇ, ಆಸತೇ | ೨ ಆಸ್ಸೇ, ಆಸಾಥೇ, ಆಧ್ವೇ | ೩ ಆಸೇ, ಆಸ್ವಹೇ, ಆಸ್ವಹೇ || 96 | ೧ ಆಸ್ತ, ಆಸಾತಾಂ, ಆಸತ |

೨ ಆಸ್ಥಾಃ, ಆಸಾಧಾಂ, ಆಧ್ವಂ | ೩ ಆಸಿ, ಆಸ್ವಹಿ, ಆಸ್ತುಹಿ ||
 97 ೧ ಆಸ್ತಾಂ, ಆಸಾತಾಂ, ಆಸತಾಂ | ೨ ಆಸ್ವ, ಆಸಾಧಾಂ, ಆಧ್ವಂ |
 ೩ ಆಸೈ, ಆಸಾವಹೈ, ಆಸಾನುಹೈ || 98 ೧ ಅಸೀತ, ಅಸೀಯಾತಾಂ,
 ಅಸೀರನ್ | ೨ ಅಸೀಥಾಃ, ಅಸೀಯಾಧಾಂ, ಅಸೀಧ್ವಂ, | ೩ ಅಸೀಯ,
 ಅಸೀವಹಿ, ಅಸೀನುಹಿ ||

ಈಡ್—99 ೧ ಈಟ್ಟೇ, ಈಡಾತೇ, ಈಡತೇ | ೨ ಈಡಿಸೇ, ಈಡಾಥೇ,
 ಈಡಿಧ್ವೇ | ೩ ಈಡೇ, ಈಡ್ವಹೇ, ಈಡ್ತುಹೇ || 100 ೧ ಐಟ್ಟ,
 ಐಡಾತಾಂ, ಐಡತ | ೨ ಐಟ್ಟಾಃ, ಐಡಾಧಾಂ, ಐಡ್ಧ್ವಂ | ೩ ಐಡಿ
 ಐಡ್ವಹಿ, ಐಡ್ತುಹಿ || 101 ೧ ಈಟ್ಟಾಂ, ಈಡಾತಾಂ, ಈಡತಾಂ | ೨ ಈಡಿಷ್ಟ,
 ಈಡಾಧಾಂ, ಈಡಿಧ್ವಂ, | ೩ ಈಡೈ, ಈಡಾವಹೈ, ಈಡಾನುಹೈ ||
 102 ೧ ಈಡೀತ, ಈಡೀಯಾತಾಂ, ಈಡೀರನ್ | ೨ ಈಡೀಥಾಃ,
 ಈಡೀಯಾಧಾಂ, ಈಡೀಧ್ವಂ | ೩ ಈಡೀಯ, ಈಡೀವಹಿ, ಈಡೀನುಹಿ ||

ಈಶ್—103 ೧ ಈಷ್ಟೇ, ಈಶಾತೇ, ಈಶತೇ | ೨ ಈಶಿಸೇ, ಈಶಾಥೇ,
 ಈಶಿಧ್ವೇ | ೩ ಈಶೇ, ಈಶ್ವಹೇ, ಈಶ್ತುಹೇ || 104 ೧ ಐಷ್ಟ, ಐಷಾತಾಂ,
 ಐಷತ | ೨ ಐಷಾಃ, ಐಷಾಧಾಂ, ಐಷ್ಧ್ವಂ | ೩ ಐಶಿ, ಐಶ್ವಹಿ, ಐಶ್ತುಹಿ |
 105 ೧ ಈಷ್ಠಾಂ, ಈಶಾತಾಂ, ಈಶತಾಂ | ೨ ಈಶಿಷ್ಟ, ಈಶಾಧಾಂ, ಈಶಿಧ್ವಂ |
 ೩ ಈಶೈ, ಈಶಾವಹೈ, ಈಶಾನುಹೈ || 106 ೧ ಈಶೀತ, ಈಶೀಯಾತಾಂ,
 ಈಶೀರನ್ | ೨ ಈಶೀಥಾಃ, ಈಶೀಯಾಧಾಂ, ಈಶೀಧ್ವಂ | ೩ ಈಶೀಯ,
 ಈಶೀವಹಿ, ಈಶೀನುಹಿ ||

ಚಕ್ಷ್—107 ೧ ಚಪ್ಪೇ, ಚಕ್ಷಾತೇ, ಚಕ್ಷತೇ | ೨ ಚಕ್ಷೇ, ಚಕ್ಷಾಥೇ,
 ಚಕ್ಷಧ್ವೇ | ೩ ಚಕ್ಷೇ, ಚಕ್ಷ್ವಹೇ, ಚಕ್ಷ್ತುಹೇ || 108 ೧ ಅಚಷ್ಟ,
 ಅಚಕ್ಷಾತಾಂ, ಅಚಕ್ಷತ | ೨ ಅಚಕ್ಷಾಃ, ಅಚಕ್ಷಾಧಾಂ, ಅಚಕ್ಷ್ಧ್ವಂ |

೩ ಅಚಕ್ಷಿ, ಅಚಕ್ಷ್ಯಹಿ, ಅಚಕ್ಷ್ಯಹಿ || 109 ೧ ಚಕ್ಷಾಂ, ಚಕ್ಷಾತಾಂ, ಚಕ್ಷತಾಂ | ೨ ಚಕ್ಷ್ಯ, ಚಕ್ಷಾಥಾಂ, ಚಕ್ಷ್ಯಧ್ವಂ | ೩ ಚಕ್ಷ್ಯ, ಚಕ್ಷ್ಯವಹ್ಯ, ಚಕ್ಷ್ಯಮಹ್ಯ || 110 ೧ ಚಕ್ಷೀತ, ಚಕ್ಷೀಯಾತಾಂ, ಚಕ್ಷೀರನ್ | ೨ ಚಕ್ಷೀಥಾಃ, ಚಕ್ಷೀಯಾಥಾಂ, ಚಕ್ಷೀಧ್ವಂ | ೩ ಚಕ್ಷೀಯ, ಚಕ್ಷೀವಹಿ, ಚಕ್ಷೀಮಹಿ ||

೩೧—111 ೧ ಶೇತೇ, ಶಯಾತೇ, ಶೇರತೇ | ೨ ಶೇಷೇ, ಶಯಾಥೇ, ಶೇಧ್ಯೇ | ೩ ಶಯೇ, ಶೇವಹೇ, ಶೇಮಹೇ || 112 ೧ ಅಶೇತ, ಅಶಯಾತಾಂ, ಅಶೇರತ | ೨ ಅಶೇಥಾಃ, ಅಶಯಾಥಾಂ, ಅಶೇಧ್ವಂ | ೩ ಅಶಯಿ, ಅಶೇವಹಿ, ಅಶೇಮಹಿ || 113 ೧ ಶೇತಾಂ, ಶಯಾತಾಂ, ಶೇರತಾಂ | ೨ ಶೇಷ್ಯ, ಶಯಾಥಾಂ, ಶೇಧ್ವಂ | ೩ ಶಯೈ, ಶಯಾವಹ್ಯ, ಶಯಾಮಹ್ಯ || 114 ೧ ಶಯೀತ, ಶಯೀಯಾತಾಂ, ಶಯೀರನ್ | ೨ ಶಯೀಥಾಃ, ಶಯೀಯಾಥಾಂ, ಶಯೀಧ್ವಂ | ೩ ಶಯೀಯ, ಶಯೀವಹಿ, ಶಯೀಮಹಿ ||

ಸೂ—115 ೧ ಸೂತೇ, ಸುವಾತೇ, ಸುವತೇ | ೨ ಸೂಷೇ, ಸುವಾಥೇ, ಸೂಧ್ಯೇ | ೩ ಸುವೇ, ಸೂವಹೇ, ಸೂಮಹೇ || 116 ೧ ಅಸೂತ, ಅಸುವಾತಾಂ, ಅಸುವತ | ೨ ಅಸೂಥಾಃ, ಅಸುವಾಥಾಂ, ಅಸೂಧ್ವಂ | ೩ ಅಸುವಿ, ಅಸೂವಹಿ, ಅಸೂಮಹಿ || 117 ೧ ಸೂತಾಂ, ಸುವಾತಾಂ, ಸುವತಾಂ | ೨ ಸೂಷ್ಯ, ಸುವಾಥಾಂ ಸೂಧ್ವಂ | ೩ ಸುವೈ, ಸುವಾವಹ್ಯ, ಸುವಾಮಹ್ಯ || 118 ೧ ಸುವೀತ, ಸುವೀಯಾತಾಂ, ಸುವೀರನ್ | ೨ ಸುವೀಥಾಃ, ಸುವೀಯಾಥಾಂ, ಸುವೀಧ್ವಂ | ೩ ಸುವೀಯ, ಸುವೀವಹಿ, ಸುವೀಮಹಿ ||

(ಃ +) ಹ್ಯು—119 ೧ ನಿಹ್ಯತೇ, ನಿಹ್ಯವಾತೇ, ನಿಹ್ಯವತೇ | ೨ ನಿಹ್ಯುಷೇ, ನಿಹ್ಯುವಾಥೇ, ನಿಹ್ಯುಧ್ಯೇ | ೩ ನಿಹ್ಯುವೇ, ನಿಹ್ಯುವಹೇ,

ನಿಹ್ನುಮಹೇ || 120 ೧ ನೈಹ್ನುತ, ನೈಹ್ನುವಾತಾಂ, ನೈಹ್ನುವತ |
 ೨ ನೈಹ್ನುಥಾಃ, ನೈಹ್ನುವಾಥಾಂ, ನೈಹ್ನುಧ್ವಂ | ೩ ನೈಹ್ನುವಿ, ನೈಹ್ನುವಹಿ,
 ನೈಹ್ನುಮಹಿ || 121 ೧ ನಿಹ್ನುತಾಂ, ನಿಹ್ನುವಾತಾಂ, ನಿಹ್ನುವತಾಂ |
 ೨ ನಿಹ್ನುತ್ವ, ನಿಹ್ನುವಾಥಾಂ, ನಿಹ್ನುಧ್ವಂ | ೩ ನಿಹ್ನುವೈ, ನಿಹ್ನುವಾವಹೈ,
 ನಿಹ್ನುವಾಮಹೈ || 122 ೧ ನಿಹ್ನುವೀತ, ನಿಹ್ನುವೀಯಾತಾಂ,
 ನಿಹ್ನುವೀರನ್ | ೨ ನಿಹ್ನುವೀಥಾಃ, ನಿಹ್ನುವೀಯಾಥಾಂ, ನಿಹ್ನುವೀಧ್ವಂ |
 ೩ ನಿಹ್ನುವೀಯ, ನಿಹ್ನುವೀವಹಿ, ನಿಹ್ನುವೀಮಹಿ ||

ಉಭಯಪದ

ಚಕಾಸ್—123 ೧ ಚಕಾಸ್ತಿ, ಚಕಾಸ್ತಃ, ಚಕಾಸತಿ |
 ೨ ಚಕಾಸ್ತಿ, ಚಕಾಸ್ತಃ, ಚಕಾಸ್ಥ | ೩ ಚಕಾಸ್ಮಿ, ಚಕಾಸ್ವಃ,
 ಚಕಾಸ್ತುಃ || 124 ೧ ಅಚಕಾತ್, ಅಚಕಾಸ್ತಾಂ, ಅಚಕಾಸುಃ |
 ೨ ಅಚಕಾಃ-ಅಚಕಾತ್, ಅಚಕಾಸ್ತಂ, ಅಚಕಾಸ್ತ | ೩ ಅಚಕಾಸಂ,
 ಅಚಕಾಸ್ವ, ಅಚಕಾಸ್ತು || 125 ೧ ಚಕಾಸ್ತು-ಚಕಾಸ್ತಾತ್,
 ಚಕಾಸ್ತಾಂ, ಚಕಾಸತು | ೨ ಚಕಾಧಿ-ಚಕಾಧ್ಧಿ-ಚಕಾಸ್ತಾತ್,
 ಚಕಾಸ್ತಂ, ಚಕಾಸ್ತ | ೩ ಚಕಾಸಾನಿ, ಚಕಾಸಾವ, ಚಕಾಸಾಮು ||
 126 ೧ ಚಕಾಸ್ಯಾತ್, ಚಕಾಸ್ಯಾತಾಂ, ಚಕಾಸ್ಯಃ | ೨ ಚಕಾಸ್ಯಾಃ,
 ಚಕಾಸ್ಯಾತಂ, ಚಕಾಸ್ಯಾತ | ೩ ಚಕಾಸ್ಯಾಂ, ಚಕಾಸ್ಯಾವ,
 ಚಕಾಸ್ಯಾಮು ||

127 ೧ ಚಕಾಸ್ತೇ, ಚಕಾಸಾತೇ, ಚಕಾಸತೇ | ೨ ಚಕಾಸ್ತೇ,
 ಚಕಾಸಾಥೇ, ಚಕಾಧ್ವೇ | ೩ ಚಕಾಸೇ, ಚಕಾಸ್ವಹೇ, ಚಕಾಸ್ತುಹೇ ||
 128 ೧ ಅಚಕಾಸ್ತ, ಅಚಕಾಸಾತಾಂ, ಅಚಕಾಸತ | ೨ ಅಚಕಾಸ್ಥಾಃ,
 ಅಚಕಾಸಾಥಾಂ, ಅಚಕಾಧ್ವಂ | ೩ ಅಚಕಾಸಿ, ಅಚಕಾಸ್ವಹಿ,
 ಅಚಕಾಸ್ತುಹಿ || 129 ೧ ಚಕಾಸ್ತಾಂ, ಚಕಾಸಾತಾಂ, ಚಕಾಸತಾಂ |

೨ ಚಕಾಸ್ಸೈ, ಚಕಾಸಾಧಾಂ, ಚಕಾಧ್ವಂ | ೩ ಚಕಾಸೈ, ಚಕಾಸಾವಹೈ,
ಚಕಾಸಾನುಹೈ || 130   ೧ ಚಕಾಸೀತ, ಚಕಾಸೀಯಾತಾಂ,
ಚಕಾಸೀರನ್ | ೨ ಚಕಾಸೀಥಾಃ, ಚಕಾಸೀಯಾಥಾಂ, ಚಕಾಸೀಧ್ವಂ |
೩ ಚಕಾಸೀಯ, ಚಕಾಸೀವಹಿ, ಚಕಾಸೀನುಹಿ ||

ದಿಹ್—(ಪಃ) 131   ೧ ದೇಗ್ಧಿ, ದಿಗ್ಧಃ. ದಿಹಂತಿ | ೨ ಧೇಕ್ಷಿ,
ದಿಗ್ಧಃ, ದಿಗ್ಧ | ೩ ದೇಹ್ಮ, ದಿಹ್ವಃ, ದಿಹ್ಮಃ || 132   ೧ ಅಧೇಕ್-
ಅಧೇಗ್, ಅದಿಗ್ಧಾಂ, ಅದಿಹನ್ | ೨ ಅಧೇಕ್-ಅಧೇಗ್, ಅದಿಗ್ಧಂ,
ಅದಿಗ್ಧ | ೩ ಅದೇಹಂ, ಅದಿಹ್ವ, ಅದಿಹ್ಮ || 133   ೧ ದೇಗ್ಧ-
ದಿಗ್ಧಾತ್, ದಿಗ್ಧಾಂ, ದಿಹಂತು | ೨ ದಿಗ್ಧ-ದಿಗ್ಧಾತ್, ದಿಗ್ಧಂ, ದಿಗ್ಧ |
೩ ದೇಹಾನಿ, ದೇಹಾವ, ದೇಹಾನು || 134   ೧ ದಿಹ್ಯಾತ್,
ದಿಹ್ಯಾತಾಂ, ದಿಹ್ಯುಃ | ೨ ದಿಹ್ಯಾಃ, ದಿಹ್ಯಾತಂ, ದಿಹ್ಯಾತ |
೩ ದಿಹ್ಯಾಂ, ದಿಹ್ಯಾವ, ದಿಹ್ಯಾನು ||

(ಆಃ)—135   ೧ ದಿಗ್ಧೇ, ದಿಹಾತೇ, ದಿಹತೇ | ೨ ಧಿಕ್ಷೇ,
ದಿಹಾಥೇ, ಧಿಗ್ಧೈ | ೩ ದಿಹೇ, ದಿಹ್ವಹೇ, ದಿಹ್ಮಹೇ || 136   ೧ ಅದಿಗ್ಧ,
ಅದಿಹಾತಾಂ, ಅದಿಹತ | ೨ ಅದಿಗ್ಧಾಃ, ಅದಿಹಾತಾಂ, ಅದಿಗ್ಧ್ವಂ |
೩ ಅದಿಹಿ, ಅದಿಹ್ವಹಿ, ಅದಿಹ್ಮಹಿ || 137   ೧ ದಿಗ್ಧಾಂ, ದಿಹಾತಾಂ,
ದಿಹತಾಂ | ೨ ಧಿಕ್ಷೈ, ದಿಹಾಥಾಂ, ಧಿಗ್ಧ್ವಂ | ೩ ದೇಹೈ, ದೇಹಾವಹೈ,
ದೇಹಾಸುಹೈ || 138   ೧ ದಿಹೀತ, ದಿಹೀಯಾತಾಂ, ದಿಹೀರನ್ |
೨ ದಿಹೀಥಾಃ, ದಿಹೀಯಾಥಾಂ, ದಿಹೀಧ್ವಂ | ೩ ದಿಹೀಯ, ದಿಹೀವಹಿ,
ದಿಹೀನುಹಿ ||

ದುಹ್ - (ಪಃ) 139   ೧ ದೋಗ್ಧಿ, ದುಗ್ಧಃ, ದುಹಂತಿ |
೨ ಧೋಕ್ಷಿ, ದುಗ್ಧಃ, ದುಗ್ಧಃ | ೩ ದೋಹ್ಮ, ದುಹ್ವಃ, ದುಹ್ಮಃ ||
140   ೧ ಅಧೋಕ್-ಗ್, ಅದುಗ್ಧಾಂ, ಅದುಹನ್ | ೨ ಅಧೋಕ್-ಗ್,

ಅದುಗ್ಧಂ, ಅದುಗ್ಧ | ೩ ಅದೋಹಂ, ಅದುಹ್ವ, ಅದುಹ್ಮ || 141 ೧
 ದೋಗ್ಧ-ದುಗ್ಧಾತ್, ದುಗ್ಧಂ, ದುಹಂತು | ೨ ದುಗ್ಧಿ-ದುಗ್ಧಾತ್,
 ದುಗ್ಧಂ, ದುಗ್ಧ | ೩ ದೋಹಾನಿ, ದೋಹಾವ, ದೋಹಾಮ || 142 ೧
 ದುಹ್ಯಾತ್, ದುಹ್ಯಾತಾಂ, ದುಹ್ಯಾಃ | ೨ ದುಹ್ಯಾಃ, ದುಹ್ಯಾತಂ,
 ದುಹ್ಯಾತ | ೩ ದುಹ್ಯಾಂ, ದುಹ್ಯಾವ, ದುಹ್ಯಾಮ ||

(ಅ)—143 ೧ ದುಗ್ಧೇ, ದುಹಾಶೇ, ದುಹಶೇ | ೨ ಧುಕ್ಷೇ,
 ದುಹಾಥೇ, ಧುಗ್ಧೇ | ೩ ದುಹೇ, ದುಹ್ವಹೇ ದುಹ್ಮಹೇ || 144 ೧
 ಅದುಗ್ಧ, ಅದುಹಾತಾಂ, ಅದುಹತ | ೨ ಅದುಗ್ಧಾಃ, ಅದುಹಾಥಾಂ,
 ಅದುಗ್ಧಂ | ೩ ಅದುಹಿ, ಅದುಹ್ವಹಿ, ಅದುಹ್ಮಹಿ || 145 ೧ ದುಗ್ಧಂ,
 ದುಹಾತಾಂ, ದುಹತಾಂ | ೨ ಧುಕ್ಷ, ದುಹಾಥಾಂ, ಧುಗ್ಧಂ |
 ೩ ದೋಹೈ, ದೋಹಾವಹೈ, ದೋಹಾಮಹೈ || 146 ೧ ದುಹೀತ,
 ದುಹೀಯಾತಾಂ, ದುಹೀರನ್ | ೨ ದುಹೀಥಾಃ, ದುಹೀಯಾಥಾಂ,
 ದುಹೀಧ್ವಂ | ೩ ದುಹೀಯ, ದುಹೀವಹಿ, ದುಹೀಮಹಿ ||

ದ್ವಿಷ್ (ಪಃ)—147 ೧ ದ್ವೇಷ್ವಿ, ದ್ವೀಷ್ವಃ, ದ್ವಿಷಂತಿ |
 ೨ ದ್ವೇಷ್ವಿ, ದ್ವಿಷಂತಃ ದ್ವಿಷಂತ | ೩ ದ್ವೇಷ್ಮಿ, ದ್ವಿಷ್ವಃ, ದ್ವಿಷ್ಮಃ ||
 148 ೧ ಅದ್ವೇಟ್, ಅದ್ವಿಷ್ಯಾಂ, ಅದ್ವಿಷುಃ-ಅದ್ವಿಷನ್ | ೨ ಅದ್ವೇಟ್,
 ಅದ್ವಿಷ್ಯಂ, ಅದ್ವಿಷ್ಯ | ೩ ಅದ್ವೇಷಂ, ಅದ್ವಿಷ್ಯ, ಅದ್ವಿಷ್ಮ || 149 ೧
 ದ್ವೇಷ್ಯ-ದ್ವಿಷ್ಯಾತ್, ದ್ವಿಷ್ಯಾಂ, ದ್ವಿಷಂತು | ೨ ದ್ವಿಡ್ಧಿ-ದ್ವಿಷ್ಯಾತ್,
 ದ್ವಿಷ್ಯಂ, ದ್ವಿಷ್ಯ | ೩ ದ್ವೇಷಾಣಿ, ದ್ವೇಷಾವ, ದ್ವೇಷಾಮ || 150 ೧
 ದ್ವಿಷ್ಯಾತ್, ದ್ವಿಷ್ಯಾತಾಂ, ದ್ವಿಷ್ಯತುಃ | ೨ ದ್ವಿಷ್ಯಾಃ, ದ್ವಿಷ್ಯಾತಂ,
 ದ್ವಿಷ್ಯತ | ೩ ದ್ವಿಷ್ಯಾಂ, ದ್ವಿಷ್ಯಾವ, ದ್ವಿಷ್ಯಾಮ ||

(ಆಃ)—151 ದ್ವಿಷ್ಯೇ, ದ್ವಿಷಾಶೇ, ದ್ವಿಷಶೇ | ೨ ದ್ವಿಷ್ಯೇ,
 ದ್ವಿಷಾಥೇ, ದ್ವಿಡ್ಧೇ | ೩ ದ್ವಿಷೇ, ದ್ವಿಷ್ವಹೇ, ದ್ವಿಷ್ಮಹೇ || 152 ೧
 ಅದ್ವಿಷ್ಯ, ಅದ್ವಿಷಾತಾಂ, ಅದ್ವಿಷತ | ೨ ಅದ್ವಿಷ್ಯಾಃ, ಅದ್ವಿಷಾಥಾಂ,

ಅದ್ವಿತ್ವಂ | ೩ ಅದ್ವಿಷಿ, ಅದ್ವಿಷ್ಟಹಿ, ಅದ್ವಿಷ್ಮಹಿ || 153 ಗ ದ್ವಿಷ್ಟಾಂ,
ದ್ವಿಷಾತಾಂ, ದ್ವಿಷತಾಂ | ೨ ದ್ವಿಕ್ಷಸ್ವ, ದ್ವಿಷಾಥಾಂ, ದ್ವಿತ್ವಂ |
೩ ದ್ವೇಷೈ, ದ್ವೇಷಾವಹೈ, ದ್ವೇಷಾನುಹೈ || 154 ಗ ದ್ವಿಷೀತ,
ದ್ವಿಷೀಯಾತಾಂ, ದ್ವಿಷೀರನ್ | ೨ ದ್ವಿಷೀಥಾಃ, ದ್ವಿಷೀಯಾಥಾಂ,
ದ್ವಿಷೀಧ್ವಂ | ೩ ದ್ವಿಷೀಯ, ದ್ವಿಷೀವಹಿ, ದ್ವಿಷೀನುಹಿ ||

ಬ್ರೂ (ಪಃ)—155 ಗ ಬ್ರವೀತಿ, ಬ್ರೂತಃ, ಬ್ರುವಂತಿ |
೨ ಬ್ರವೀಷಿ, ಬ್ರೂಥಃ, ಬ್ರೂಥ | ೩ ಬ್ರವೀಮಿ, ಬ್ರೂವಃ, ಬ್ರೂಮಃ ||
156 ಗ ಆಹ, ಆಹತುಃ, ಆಹುಃ | ೨ ಆತ್ಥ, ಆಹಥು, ಬ್ರೂಥ |
೩ ಬ್ರವೀಮಿ, ಬ್ರೂವಃ, ಬ್ರೂಮಃ ||

157 ಗ ಅಬ್ರವೀತ್, ಅಬ್ರೂತಾಂ, ಅಬ್ರುವನ್ | ೨ ಅಬ್ರವೀಃ,
ಅಬ್ರೂತಂ, ಅಬ್ರೂತ | ೩ ಅಬ್ರವಂ, ಅಬ್ರೂವ, ಅಬ್ರೂಮ |
158 ಗ ಬ್ರವೀತು-ಬ್ರೂತಾತ್, ಬ್ರೂತಾಂ, ಬ್ರುವಂತು | ೨ ಬ್ರೂಹಿ-
ಬ್ರೂತಾತ್, ಬ್ರೂತಂ, ಬ್ರೂತ | ೩ ಬ್ರವಾಣಿ, ಬ್ರವಾವ, ಬ್ರವಾಮ ||
159 ಗ ಬ್ರೂಯಾತ್, ಬ್ರೂಯಾತಾಂ, ಬ್ರೂಯುಃ | ೨ ಬ್ರೂಯಾಃ,
ಬ್ರೂಯಾತಂ, ಬ್ರೂಯಾತ | ೩ ಬ್ರೂಯಾಂ, ಬ್ರೂಯಾವ, ಬ್ರೂಯಾಮ ||

(ಆಃ)—160 ಗ ಬ್ರೂತೇ, ಬ್ರುವಾತೇ, ಬ್ರುವತೇ | ೨ ಬ್ರೂಷೇ,
ಬ್ರುವಾಥೇ, ಬ್ರೂಧ್ವೇ | ೩ ಬ್ರುವೇ, ಬ್ರೂವಹೇ, ಬ್ರೂನುಹೇ ||
161 ಗ ಅಬ್ರೂತ, ಅಬ್ರೂವಾತಾಂ, ಅಬ್ರೂವತ | ೨ ಅಬ್ರೂಥಾಃ,
ಅಬ್ರೂವಾಥಾಂ, ಅಬ್ರೂಧ್ವಂ | ೩ ಅಬ್ರೂವಿ, ಅಬ್ರೂವಹಿ, ಅಬ್ರೂನುಹಿ ||
162 ಗ ಬ್ರೂತಾಂ, ಬ್ರುವಾತಾಂ, ಬ್ರುವತಾಂ | ೨ ಬ್ರೂಷ್ಟ, ಬ್ರುವಾಥಾಂ,
ಬ್ರೂಧ್ವಂ | ೩ ಬ್ರವೈ, ಬ್ರವಾವಹೈ, ಬ್ರವಾನುಹೈ || 163 ಗ ಬ್ರವೀತ,
ಬ್ರವೀಯಾತಾಂ, ಬ್ರವೀರನ್ | ೨ ಬ್ರವೀಥಾಃ, ಬ್ರವೀಯಾಥಾಂ,
ಬ್ರವೀಧ್ವಂ, | ೩ ಬ್ರವೀಯ, ಬ್ರವೀವಹಿ, ಬ್ರವೀನುಹಿ ||

ಲಿಹ್-(ಪಃ—164 ೧ ಲೇಢಿ, ಲಿಢಃ, ಲಿಹಂತಿ | ೨ ಲೇಕ್ಷಿ
ಲಿಢಃ, ಲಿಢ | ೩ ಲೇಹ್ಮ, ಲಿಹ್ವಃ, ಲಿಹ್ಮಃ || 165 ೧ ಅಲೇಟ್, ಅಲೇಢಾಂ,
ಅಲಿಹನ್ | ೨ ಅಲೇಟ್, ಅಲೇಢಂ, ಅಲೇಢ | ೩ ಅಲೇಹಂ, ಅಲಿಹ್ವ,
ಅಲಿಹ್ಮ || 166 ೧ ಲೇಢು-ಲಿಢಾತ್, ಲಿಢಾಂ, ಲಿಹಂತು | ೨ ಲೇಢಿ-
ಲಿಢಾತ್, ಲೇಢಂ, ಲೇಢ | ೩ ಲೇಹಾಮಿ, ಲೇಹಾವ, ಲೇಹಾಮು ||
167 ೧ ಲಿಹ್ಯಾತ್, ಲಿಹ್ಯಾತಾಂ, ಲಿಹ್ಯಃ | ೨ ಲಿಹ್ಯಾಃ, ಲಿಹ್ಯಾತಂ,
ಲಿಹ್ಯಾತ | ೩ ಲಿಹ್ಯಾಂ, ಲಿಹ್ಯಾವ, ಲಿಹ್ಯಾಮು ||

(ಆಃ)—168 ೧ ಲೀಢೇ, ಲಿಹಾತೇ, ಲಿಹತೇ | ೨ ಲಿಕ್ಷೇ, ಲಿಹಾಢೇ,
ಲೀಡ್ಢೇ | ೩ ಲಿಹೇ, ಲಿಹ್ವಹೇ ಲಿಹ್ಮಹೇ || 169 ೧ ಅಲೇಢ,
ಅಲಿಹಾತಾಂ, ಅಲಿಹತ | ೨ ಅಲೇಢಾಃ, ಅಲಿಹಾಢಾಂ, ಅಲೇಢ್ಢಂ |
೩ ಅಲಿಹಿ, ಅಲಿಹ್ವಹಿ, ಅಲಿಹ್ಮಹಿ || 170 ೧ ಲೇಢಾಂ, ಲಿಹಾತಾಂ
ಲಿಹತಾಂ | ೨ ಲಿಕ್ಷ, ಲಿಹಾಢಾಂ, ಲೀಡ್ಢಂ | ೩ ಲೇಹೈ ಲೇಹಾವಹೈ,
ಲೇಹಾನುಹೈ || 171 ೧ ಲಿಹೀತ, ಲಿಹೀಯಾತಾಂ, ಲಿಹೀರನ್ |
೨ ಲಿಹೀಢಾಃ, ಲಿಹೀಯಾಢಾಂ, ಲಿಹೀಢ್ಢಂ | ೩ ಲಿಹೀಯ, ಲಿಹೀನಹಿ,
ಲಿಹೀನುಹಿ ||

ಸ್ತು-(ಪಃ)—172 ೧ ಸ್ತೌತಿ-ಸ್ತವೀತಿ, ಸ್ತುತಃ-ಸ್ತವೀತಃ,
ಸ್ತುನಂತಿ | ೨ ಸ್ತೌಷಿ-ಸ್ತವೀಷಿ, ಸ್ತುಢಃ-ಸ್ತವೀಢಃ, ಸ್ತವೀಢ |
೩ ಸ್ತೌಮಿ-ಸ್ತವೀಮಿ, ಸ್ತುವಃ-ಸ್ತವೀನಃ, ಸ್ತುವಃ-ಸ್ತವೀಮಃ |
173 ೧ ಅಸ್ತೌತ್-ಅಸ್ತವೀತ್, ಅಸ್ತುತಾಂ-ಅಸ್ತವೀತಾಂ, ಅಸ್ತುವನ್ |
೨ ಅಸ್ತೌಃ-ಅಸ್ತವೀಹಿ, ಅಸ್ತುತಂ-ಅಸ್ತವೀತಂ, ಅಸ್ತುತ-ಅಸ್ತವೀತ |
೩ ಅಸ್ತವಂ, ಅಸ್ತವ-ಅಸ್ತವೀನ, ಅಸ್ತಮ-ಅಸ್ತವೀಮು ||
174 ೧ ಸ್ತೌತು-ಸ್ತುತಾತ್-ಸ್ತವೀತು-ಸ್ತವೀತಾತ್, ಸ್ತುತಾಂ-ಸ್ತವೀತಾಂ,
ಸ್ತುನಂತು | ೨ ಸ್ತುಹಿ-ಸ್ತುತಾತ್-ಸ್ತವೀಹಿ-ಸ್ತವೀತಾತ್, ಸ್ತುತಂ-
ಸ್ತವೀತಂ, ಸ್ತುತ-ಸ್ತವೀತ | ೩ ಸ್ತವಾನಿ, ಸ್ತವಾನ, ಸ್ತವಾಮು ||

175 ಗ ಸ್ತೂಯಾತ್-ಸ್ತುವೀಯಾತ್, ಸ್ತೂಯಾತಾಂ-ಸ್ತುವೀಯಾತಾಂ, ಸ್ತುಯುಃ-ಸ್ತುವೀಯುಃ | ೨ ಸ್ತುಯಾಃ-ಸ್ತುವೀಯಾಃ, ಸ್ತುಯಾತಂ-ಸ್ತುವೀಯಾತಂ, ಸ್ತುಯಾತ-ಸ್ತುವೀಯಾತ | ೩ ಸ್ತುಯಾಂ-ಸ್ತುವೀಯಾಂ, ಸ್ತುಯಾವ-ಸ್ತುವೀಯಾವ, ಸ್ತುಯಾಮ-ಸ್ತುವೀಯಾಮ ||

(ಆಃ)-176 ಗಸ್ತುತೇ-ಸ್ತುವೀತೇ, ಸ್ತುವಾತೇ, ಸ್ತುವತೇ | ೨ ಸ್ತುಜೇ-ಸ್ತುವೀಜೇ, ಸ್ತುವಾಥೇ, ಸ್ತುಧ್ವೇ-ಸ್ತುವೀಧ್ವೇ | ೩ ಸ್ತುವೇ, ಸ್ತುವಹೇ-ಸ್ತುವೀವಹೇ, ಸ್ತುಮಹೇ-ಸ್ತುವೀಮಹೇ || 177 ಗ ಅಸ್ತುತ-ಅಸ್ತುವೀತ, ಅಸ್ತುವಾತಾಂ, ಅಸ್ತುವತ | ೨ ಅಸ್ತುಥಾಃ-ಅಸ್ತುವೀಥಾಃ, ಅಸ್ತುವಾಥಾಂ, ಅಸ್ತುಧ್ವಂ-ಅಸ್ತುವೀಧ್ವಂ | ೩ ಅಸ್ತುವಿ, ಅಸ್ತುವಹಿ-ಅಸ್ತುವೀವಹಿ, ಅಸ್ತುಮಹಿ-ಅಸ್ತುವೀಮಹಿ || 178 ಗ ಸ್ತುತಾಂ-ಸ್ತುವೀತಾಂ, ಸ್ತುವಾತಾಂ, ಸ್ತುವತಾಂ | ೨ ಸ್ತುತ್ವ-ಸ್ತುವೀತ್ವ, ಸ್ತುವಾಥಾಂ, ಸ್ತುಧ್ವಂ-ಸ್ತುವೀಧ್ವಂ | ೩ ಸ್ತವೈ, ಸ್ತವಾವಹೈ, ಸ್ತವಾಮಹೈ || 179 ಗ ಸ್ತುವೀತ, ಸ್ತುವೀಯಾತಾಂ, ಸ್ತುವೀರನ್ | ೨ ಸ್ತುವೀಥಾಃ, ಸ್ತುವೀಯಾಥಾಂ, ಸ್ತುವೀಧ್ವಂ | ೩ ಸ್ತುವೀಯ, ಸ್ತುವೀವಹಿ, ಸ್ತುವೀಮಹಿ ||

2.232 ಮೂರನೆಯ ಗಣ

ಪರಸ್ಕೈಪದ

ಭೀ-180 ಗ ಬಿಭೇತಿ, ಬಿಭಿತಃ-ಬಿಭೀತಃ, ಬಿಭ್ಯತಿ | ೨ ಬಿಭೇಷಿ, ಬಿಭಿಥಃ-ಬಿಭೀಥಃ, ಬಿಭಿಥ-ಬಿಭೀಥ | ೩ ಬಿಭೇಮಿ, ಬಿಭಿವಃ-ಬಿಭೀವಃ, ಬಿಭಿಮಃ-ಬಿಭೀಮಃ || 181 ಗ ಅಭಿಭೇತ್, ಅಬಿಭಿತಾಂ-ಅಬಿಭೀತಾಂ, ಅಬಿಭಯುಃ | ೨ ಅಬಿಭೇಃ, ಅಬಿಭಿತಂ-ಅಬಿಭೀತಂ, ಅಬಿಭಿತ-ಅಬಿಭೀತ | ೩ ಅಬಿಭಯಂ, ಅಬಿಭಿನ-ಅಬಿಭೀನ, ಅಬಿಭಿಮ-ಅಬಿಭೀಮ || 182 ಗ ಬಿಭೇತು-ಬಿಭೇತು-ಬಿಭೀತಾತ್, ಬಿಭಿತಾಂ-ಬಿಭೀತಾಂ, ಬಿಭ್ಯತು |

೨ ಬಿಭಿಹಿ-ಬಿಭೀಹಿ-ಬಿಭಿತಾತ್-ಬಿಭೀತಾತ್, ಬಿಭಿತಂ-ಬಿಭೀತಂ, ಬಿಭಿತ-
ಬಿಭೀತ | ೩ ಬಿಭಯಾನಿ, ಬಿಭಯಾನ, ಬಿಭಯಾನು || 183 ೧
ಬಿಭಿಯಾತ್, ಬಿಭಿಯಾತಾಂ, ಬಿಭಿಯುಃ | ೨ ಬಿಭಿಯಾಃ, ಬಿಭಿಯಾತಂ,
ಬಿಭಿಯಾತ | ೩ ಬಿಭಿಯಾಂ, ಬಿಭಿಯಾನ, ಬಿಭಿಯಾನು || 184 ೧
ಬಿಭೀಯಾತ್, ಬಿಭೀಯಾತಾಂ, ಬಿಭೀಯುಃ | ಬಿಭೀಯಾಃ, ಬಿಭೀಯಾತಂ,
ಬಿಭೀಯಾತ | ೩ ಬಿಭೀಯಾಂ, ಬಿಭೀಯಾನ, ಬಿಭೀಯಾನು ||

ಹಾ— 185 ೧ ಜಹಾತಿ, ಜಹಿತಃ-ಜಹೀತಃ, ಜಹತಿ | ೨ ಜಹಾಸಿ,
ಜಹಥಃ-ಜಹೀಥಃ, ಜಹಥ-ಜಹೀಥ | ೩ ಜಹಾಮಿ, ಜಹಮಃ-ಜಹೀಮಃ,
ಜಹಮುಃ--ಜಹೀಮುಃ | 186 ೧ ಅಜಹಾತ್, ಅಜಹಿತಾಂ-ಅಜಹೀತಾಂ,
ಅಜಹುಃ | ೨ ಅಜಹಾಃ, ಅಜಹಿತಂ-ಅಜಹೀತಂ, ಅಜಹಿತ-ಅಜಹೀತ |
೩ ಅಜಹಾಂ, ಅಜಹಮ-ಅಜಹೀಮ, ಅಜಹಮ-ಅಜಹೀಮ || 187 ೧
ಜಹಾತು-ಜಹಿತಾತ್-ಜಹೀತಾತ್, ಜಹಿತಾಂ-ಜಹೀತಾಂ, ಜಹತು | ೨
ಜಹಾಹಿ-ಜಹಿಹಿ-ಜಹೀಹಿ-ಜಹಿತಾತ್-ಜಹೀತಾತ್, ಜಹಿತಂ-ಜಹೀತಂ,
ಜಹೀತ | ೩ ಜಹಾನಿ, ಜಹಾನ, ಜಹಾನ || 188 ೧ ಜಹ್ಯಾತ್,
ಜಹ್ಯಾತಾಂ, ಜಹ್ಯುಃ | ೨ ಜಹ್ಯಾಃ, ಜಹ್ಯಾತಂ, ಜಹ್ಯಾತ | ೩ ಜಹ್ಯಾಂ,
ಜಹ್ಯಾನ, ಜಹ್ಯಾನು ||

ಹು— 189 ೧ ಜುಹೋತಿ, ಜುಹುತಃ, ಜುಹ್ವತಿ | ೨ ಜುಹೋಸಿ,
ಜುಹುಥಃ, ಜುಹುಥ | ೩ ಜುಹೋಮಿ, ಜುಹುಮಃ, ಜುಹುಮುಃ || 190 ೧
ಅಜುಹೋತ್, ಅಜುಹುತಾಂ, ಅಜುಹುವುಃ | ೨ ಅಜುಹೋಃ, ಅಜುಹುತಂ,
ಅಜುಹುತ | ೩ ಅಜುಹವಂ, ಅಜುಹುವ, ಅಜುಹುವು || 191 ೧
ಜುಹೋತು-ಜುಹುತಾತ್, ಜುಹುತಾಂ, ಜುಹ್ವತು | ಜುಹುಧಿ-ಜುಹುತಾತ್
ಜುಹುತಂ, ಜುಹುತ | ೩ ಜುಹವಾನಿ, ಜುಹವಾನ, ಜುಹವಾನು ||

192 ಗ ಜುಹುಯಾತ್, ಜುಹುಯಾತಾಂ, ಜುಹುಯಾಃ ೨ ಜುಹುಯಾಃ, ಜುಹುಯಾತಂ, ಜುಹುಯಾತ | ೩ ಜುಹುಯಾಂ, ಜುಹುಯಾವ, ಜುಹುಯಾನು ||

ಹ್ರೀ— 193 ಗ ಜಹ್ರೇತಿ, ಜಹ್ರೇತಃ, ಜಹ್ರೇಯತಿ | ೨ ಜಹ್ರೇಹಿ, ಜಹ್ರೇಥಃ, ಜಹ್ರೇಥ | ೩ ಜಹ್ರೇಮಿ, ಜಹ್ರೇವಃ, ಜಹ್ರೇಮುಃ || 194 ಗ ಅಜಹ್ರೇತ್, ಅಜಹ್ರೇತಾಂ, ಅಜಹ್ರೇಯಃ | ೨ ಅಜಹ್ರೇಃ, ಅಜಹ್ರೇತಂ, ಅಜಹ್ರೇತ | ೩ ಅಜಹ್ರೇಯಂ, ಅಜಹ್ರೇವ, ಅಜಹ್ರೇಮು || 195 ಗ ಜಹ್ರೇತು-ಜಹ್ರೇತಾತ್, ಜಹ್ರೇತಾಂ, ಜಹ್ರೇಯತು | ೨ ಜಹ್ರೇಃ-ಜಹ್ರೇತಾತ್, ಜಹ್ರೇತಂ, ಜಹ್ರೇತ | ೩ ಜಹ್ರೇಯಾಸಿ, ಜಹ್ರೇಯಾಹ, ಜಹ್ರೇಯಾನು || 196 ಗ ಜಹ್ರೇಯಾತ್, ಜಹ್ರೇಯಾತಾಂ, ಜಹ್ರೇಯಾಃ | ೨ ಜಹ್ರೇಯಾಃ, ಜಹ್ರೇಯಾತಂ, ಜಹ್ರೇಯಾತ || ೩ ಜಹ್ರೇಯಾಂ, ಜಹ್ರೇಯಾವ, ಜಹ್ರೇಯಾನು ||

ಅತ್ಯುನೇ ಪದ

ಮಾ--197 ಗ ಮಿಮೀತೇ, ಮಿಮಾತೇ, ಮಿಮತೇ | ೨ ಮಿಮೀಷೇ, ಮಿಮಾಥೇ, ಮಿಮಧ್ವೇ || ೩ ಮಿಮೇ, ಮಿಮೀವಹೇ, ಮಿಮೀಮಹೇ || 198 ಗ ಅಮಿಮೀತ, ಅಮಿಮಾತಾಂ, ಅಮಿಮತ | ೨ ಅಮಿಮೀಥಾಃ, ಅಮಿಮಾಥಾಂ, ಅಮಿಮೀಧ್ವಂ | ೩ ಅಮಿಮಿ, ಅಮಿಮೀವಹಿ, ಅಮಿಮೀಮಹಿ || 199 ಗ ಮಿಮೀತಾಂ, ಮಿಮಾತಾಂ, ಮಿಮತಾಂ | ೨ ಮಿಮೀಸ್ವ, ಮಿಮಾಥಾಂ, ಮಿಮೀಧ್ವಂ | ೩ ಮಿಮೈ, ಮಿಮಾವಹೈ, ಮಿಮಾವಹೈ || 200 ಗ ಮಿಮೀತ, ಮಿಮೀಯಾತಾಂ, ಮಿಮೀರಣ್ | ೨ ಮಿಮೀಥಾಃ, ಮಿಮೀಯಾಥಾಂ, ಮಿಮೀಧ್ವಂ | ೩ ಮಿಮೀಯ, ಮಿಮೀವಹಿ, ಮಿಮೀಮಹಿ ||

ಉಭಯಪದ

ದಾ— (ಪೆ:) 201 ಗ ದದಾತಿ, ದತ್ತಃ, ದದತಿ | ೨ ದದಾಸಿ, ದತ್ಥಃ, ದತ್ಥ | ೩ ದದಾಮಿ, ದದ್ವಃ, ದದ್ಮಃ | 202 ಗ ಅದದಾತ್, ಅದತ್ತಾಂ, ಅದದುಃ | ೨ ಅದದಾಃ, ಅದತ್ತಂ, ಅದತ್ತ | ೩ ಅದದಾಂ, ಅದದ್ವ, ಅದದ್ಮ || 203 ಗ ದದಾತು-ದತ್ತಾತ್, ದತ್ತಾಂ, ದದತು | ೨ ದೇಹಿ-ದತ್ತಾತ್, ದತ್ತಂ, ದತ್ತ | ೩ ದದಾನಿ, ದದಾವ, ದದಾಮು || 204 ಗ ದದ್ಯಾತ್, ದದ್ಯಾತಾಂ, ದದ್ಯುಃ | ೨ ದದ್ಯಾಃ, ದದ್ಯಾತಂ, ದದ್ಯಾತ | ೩ ದದ್ಯಾಂ, ದದ್ಯಾವ, ದದ್ಯಾಮು ||

(ಆ:) 205 ದತ್ತೇ, ದದಾತೇ, ದದತೇ | ೨ ದತ್ತೇ, ದದಾಥೇ, ದದ್ವೇ | ೩ ದದೇ, ದದ್ವಹೇ, ದದ್ಮಹೇ || 206 ಗ ಅದತ್ತ, ಅದದಾತಾಂ, ಅದದತ | ೨ ಅದತ್ಥಾಃ, ಅದದಾಥಾಂ, ಅದಧ್ವಂ | ೩ ಅದದಿ, ಅದದ್ವಹಿ, ಅದದ್ಮಹಿ || 207 ಗ ದತ್ತಾಂ, ದದಾತಾಂ, ದದತಾಂ | ೨ ದತ್ಸ್ವ, ದದಾಥಾಂ, ದಧ್ವಂ | ೩ ದದೈ, ದದಾನಹೈ, ದದಾಮಹೈ || 208 ಗ ದದೀತ, ದದೀಯಾತಾಂ, ದದೀರನ್ | ೨ ದದೀಥಾಃ, ದದೀಯಾಥಾಂ, ದದೀಧ್ವಂ | ೩ ದದೀಯ, ದದೀನಹಿ, ದದೀನುಹಿ ||

ಧಾ (ಪೆ:) 209 ಗ ದಧಾತಿ, ಧತ್ತಃ, ದಧತಿ | ೨ ದಧಾಸಿ, ಧತ್ಥಃ, ಧತ್ಥ | ೩ ದಧಾಮಿ, ದಧ್ವಃ, ದಧ್ಮಃ || 210 ಅದಧಾತ್, ಅಧತ್ತಾಂ, ಅಧದುಃ | ೨ ಅದಧಾಃ, ಅಧತ್ತಂ, ಅಧತ್ತ | ೩ ಅದಧಾಂ, ಅಧದ್ವ, ಅಧದ್ಮ || 211 ಗ ದಧಾತು-ಧತ್ತಾತ್, ಧತ್ತಾಂ, ದಧತು | ೨ ಧೇಹಿ-ಧತ್ತಾತ್, ಧತ್ತಂ, ಧತ್ತ | ೩ ದಧಾನಿ, ದಧಾವ, ದಧಾಮು || 212 ಗ ದಧ್ಯಾತ್, ದಧ್ಯಾತಾಂ, ದಧ್ಯುಃ | ೨ ದಧ್ಯಾಃ, ದಧ್ಯಾತಂ, ದಧ್ಯಾತ | ೩ ದಧ್ಯಾಂ, ದಧ್ಯಾವ, ದಧ್ಯಾಮು ||

(ಅ:) 213 ೧ ಧತ್ತೇ, ದಧಾತೇ, ದಧತೇ | ೨ ಧತ್ತೇ, ದಧಾತೇ, ದಧತೇ | ೩ ದಧೇ, ದಧ್ವಹೇ, ದಧ್ಮಹೇ || 214 ೧ ಅಧತ್ತ, ಅದಧಾತಾಂ, ಅದಧತ | ೨ ಅಧತ್ತಾಃ, ಅದಧಾಥಾಂ, ಅದಧ್ವಂ | ೩ ಅದಧಿ, ಅದಧ್ವಹಿ, ಅದಧ್ಮಹಿ || 215 ೧ ಧತ್ತಾಂ, ದಧಾತಾಂ, ದಧತಾಂ | ೨ ಧತ್ಸ್ಯ, ದಧಾಥಾಂ, ದಧ್ವಂ | ೩ ದಧೈ, ದಧಾವಹೈ, ದಧಾಮಹೈ || 216 ೧ ದಧೀತ, ದಧೀಯಾತಾಂ, ದಧೀರನ್ | ೨ ದಧೀಥಾಃ, ದಧೀಯಾಥಾಂ, ದಧೀಧ್ವಂ | ೩ ದಧೀಯ, ದಧೀವಹಿ, ದಧೀಮಹಿ ||

ನಿಜಾ(ಪ) — 217 ೧ ನೇನೇಕ್ತ, ನೇನಿಕ್ತಃ, ನೇನಿಜತಿ | ೨ ನೇನೇಕ್ತಿ, ನೇನಿಕ್ತಃ, ನೇನಿಕ್ತ | ೩ ನೇನೇಜ್ಞ, ನೇನಿಜ್ಞಃ, ನೇನಿಜ್ಞಃ || 218 ೧ ಅನೇನೇಕ್, ಅನೇನಿಕ್ತಾಂ, ಅನೇನಿಜುಃ | ೨ ಅನೇನೇಕ್, ಅನೇನಿಕ್ತಂ, ಅನೇನಿಕ್ತ | ೩ ಅನೇನಿಜಂ, ಅನೇನಿಜ್ಞ, ಅನೇನಿಜ್ಞ || 219 ೧ ನೇನೇಕ್ತ-ನೇನಿಕ್ತಾತ್, ನೇನಿಕ್ತಾಂ, ನೇನಿಜತು | ೨ ನೇನೇಗ್ಧಿ-ನೇನಿಕ್ತಾತ್, ನೇನಿಕ್ತಂ, ನೇನಿಕ್ತ | ೩ ನೇನಿಜಾನಿ, ನೇನಿಜಾವ, ನೇನಿಜಾಮ || 220 ೧ ನೇನಿಜ್ಯಾತ್, ನೇನಿಜ್ಯಾತಾಂ, ನೇನಿಜ್ಯುಃ | ೨ ನೇನಿಜ್ಯಾಃ, ನೇನಿಜ್ಯಾತಂ, ನೇನಿಜ್ಯಾತ | ೩ ನೇನಿಜ್ಯಾಂ, ನೇನಿಜ್ಯಾವ, ನೇನಿಜ್ಯಾಮ ||

(ಅ:) — 221 ೧ ನೇನಿಕ್ತೇ, ನೇನಿಜಾತೇ, ನೇನಿಜತೇ | ೨ ನೇನಿಕ್ತೇ, ನೇನಿಜಾತೇ, ನೇನಿಗ್ಧೇ | ೩ ನೇನಿಜೇ, ನೇನಿಜ್ವಹೇ, ನೇನಿಜ್ವಹೇ || 222 ೧ ಅನೇನಿಕ್ತ, ಅನೇನಿಜಾತಾಂ, ಅನೇನಿಜತ | ೨ ಅನೇನಿಕ್ತಾಃ, ಅನೇನಿಜಾಥಾಂ, ಅನೇನಿಗ್ಧ್ವಂ | ೩ ಅನೇನಿಜಿ, ಅನೇನಿಜ್ವಹಿ, ಅನೇನಿಜ್ವಹಿ || 223 ೧ ನೇನಿಕ್ತಾಂ, ನೇನಿಜಾತಾಂ, ನೇನಿಜತಾಂ | ೨ ನೇನಿಕ್ತ, ನೇನಿಜಾಥಾಂ, ನೇನಿಗ್ಧ್ವಂ | ೩ ನೇನಿಜೈ, ನೇನಿಜಾವಹೈ, ನೇನಿಜಾಮಹೈ || 224 ೧ ನೇನಿಜೀತ, ನೇನಿಜೀಯಾತಾಂ, ನೇನಿಜೀರನ್ | ೨ ನೇನಿಜೀಥಾಃ, ನೇನಿಜೀಯಾಥಾಂ, ನೇನಿಜೀಧ್ವಂ, | ೩ ನೇನಿಜೀಯ, ನೇನಿಜೀವಹಿ, ನೇನಿಜೀಮಹಿ ||

ಭೃ(ಪಃ)-225 ಗ ಬಿಭರ್ತಿ, ಬಿಭೃತಃ, ಬಿಭೃತಿ | ೨ ಬಿಭರ್ಷಿ, ಬಿಭೃಥಃ, ಬಿಭೃಥ | ೩ ಬಿಭರ್ಮಿ, ಬಿಭೃವಃ, ಬಿಭೃಮಃ || 226 ಗ ಅಬಿಭಃ, ಅಬಿಭೃತಾಂ, ಅಬಿಭರೂಃ | ೨ ಅಬಿಭಃ, ಅಬಿಭೃತಂ, ಅಬಿಭೃತ | ೩ ಅಬಿಭರಂ, ಅಬಿಭೃವ, ಅಬಿಭೃಮ || 227 ಗ ಬಿಭರ್ತು-ಬಿಭೃತಾತ್, ಬಿಭೃತಾಂ ಬಿಭೃತು | ೨ ಬಿಭೃಹಿ-ಬಿಭೃತಾತ್, ಬಿಭೃತಂ, ಬಿಭೃತ | ೩ ಬಿಭರಾಣಿ, ಬಿಭರಾವ, ಬಿಭರಾಮ || 228 ಗ ಬಿಭೃಯಾತ್, ಬಿಭೃಯಾತಾಂ, ಬಿಭೃಯುಃ | ೨ ಬಿಭೃಯಾಃ, ಬಿಭೃಯಾತಂ, ಬಿಭೃಯಾತ | ೩ ಬಿಭೃಯಾಂ, ಬಿಭೃಯಾವ, ಬಿಭೃಯಾಮ ||

(ಆಃ) 229 ಗ ಬಿಭೃತೇ, ಬಿಭ್ರಾತೇ, ಬಿಭ್ರತೇ | ೨ ಬಿಭೃಷೇ, ಬಿಭ್ರಾಥೇ, ಬಿಭೃಧ್ವೇ | ೩ ಬಿಭ್ರೇ, ಬಿಭೃವಹೇ, ಬಿಭೃಮಹೇ | 230 ಗ ಅಬಿಭೃತ, ಅಬಿಭ್ರಾತಾಂ, ಅಬಿಭೃತ | ೨ ಅಬಿಭೃಥಾಃ, ಅಬಿಭ್ರಾಥಾಂ, ಅಬಿಭೃಧ್ವಂ | ೩ ಅಬಿಭ್ರಿ, ಅಬಿಭೃವಹಿ, ಅಬಿಭೃಮಹಿ || 231 ಗ ಬಿಭೃತಾಂ, ಬಿಭ್ರಾತಾಂ, ಬಿಭ್ರತಾಂ | ೨ ಬಿಭೃಷ್ಟ, ಬಿಭ್ರಾಥಾಂ, ಬಿಭೃಧ್ವಂ | ೩ ಬಿಭರೈ, ಬಿಭರಾವಹೈ, ಬಿಭರಾಮಹೈ || 232 ಗ ಬಿಭ್ರೀತ, ಬಿಭ್ರೀಯಾತಾಂ, ಬಿಭ್ರೀರನ್ | ೨ ಬಿಭ್ರೀಥಾಃ, ಬಿಭ್ರೀಯಾಥಾಂ, ಬಿಭ್ರೀಧ್ವಂ | ೩ ಬಿಭ್ರೀಯ, ಬಿಭ್ರೀವಹಿ, ಬಿಭ್ರೀಮಹಿ ||

2.233 ಐದನೆಯ ಗಣ:

ಪರಸ್ಮೈಪದ :

ಶಕ್—233 ಗ ಶಕ್ನೋತಿ, ಶಕ್ನುತಃ, ಶಕ್ನುಂತಿ | ೨ ಶಕ್ನೋಷಿ, ಶಕ್ನುಥಃ, ಶಕ್ನುಥ | ೩ ಶಕ್ನೋಮಿ, ಶಕ್ನುವಃ, ಶಕ್ನುಮಃ || 234 ಗ ಅಶಕ್ನೋತ್, ಅಶಕ್ನುತಾಂ, ಅಶಕ್ನುವನ್ | ೨ ಅಶಕ್ನೋಃ, ಅಶಕ್ನುತಂ, ಅಶಕ್ನುತ | ೩ ಅಶಕ್ನುಮಂ, ಅಶಕ್ನುವ, ಅಶಕ್ನುಮ ||

235 ಗ ಶಕ್ನೋತು-ಶಕ್ನುತಾತ್, ಶಕ್ನುತಾಂ, ಶಕ್ನುನಂತು | ೨ ಶಕ್ನುಹಿ-
ಶಕ್ನುತಾತ್, ಶಕ್ನುತಂ, ಶಕ್ನುತ | ೩ ಶಕ್ನುವಾನಿ, ಶಕ್ನುವಾವ, ಶಕ್ನುವಾಮು ||
236 ಗ ಶಕ್ನುಯಾತ್, ಶಕ್ನುಯಾತಾಂ, ಶಕ್ನುಯುಃ | ೨ ಶಕ್ನುಯಾಃ,
ಶಕ್ನುಯಾತಂ, ಶಕ್ನುಯಾತ | ೩ ಶಕ್ನುಯಾಂ, ಶಕ್ನುಯಾವ,
ಶಕ್ನುಯಾಮು ||

ಆತ್ಮನೇಪದ

ಆಶ್—237 ಗ ಅಶ್ನುತೇ, ಅಶ್ನುವಾತೇ, ಅಶ್ನುವತೇ | ೨ ಅಶ್ನುಷೇ,
ಅಶ್ನುವಾಥೇ, ಅಶ್ನುಧ್ವೇ | ೩ ಅಶ್ನುವೇ, ಅಶ್ನುವಹೇ, ಅಶ್ನುಮಹೇ ||
238 ಗ ಆಶ್ನುತ, ಆಶ್ನುವಾತಾಂ, ಆಶ್ನುವತ | ೨ ಆಶ್ನುಥಾಃ,
ಆಶ್ನುವಾಥಾಂ, ಆಶ್ನುಧ್ವಂ, | ೩ ಆಶ್ನುವಿ, ಆಶ್ನುವಹಿ, ಆಶ್ನುಮಹಿ ||
239 ಗ ಅಶ್ನುತಾಂ, ಅಶ್ನುವಾತಾಂ, ಅಶ್ನುವತಾಂ | ೨ ಅಶ್ನುಷ್ವ,
ಅಶ್ನುವಾಥಾಂ, ಅಶ್ನುಧ್ವಂ | ೩ ಅಶ್ನವೈ, ಅಶ್ನವಾವಹೈ, ಅಶ್ನವಾಮಹೈ ||
240 ಗ ಅಶ್ನುವೀತ, ಅಶ್ನುವೀಯಾತಾಂ, ಅಶ್ನುವೀರನ್ | ೨ ಅಶ್ನುವೀಥಾಃ,
ಅಶ್ನುವೀಯಾಥಾಂ, ಅಶ್ನುವೀಧ್ವಂ | ೩ ಅಶ್ನುವೀಯು, ಅಶ್ನುವೀವಹಿ,
ಅಶ್ನುಮೀಮಹಿ ||

ಉಭಯಪದ

ಸು (ಪಃ)—241 ಗ ಸುನೋತಿ, ಸುನುತಃ, ಸುನ್ವಂತಿ |
೨ ಸುನೋಷಿ, ಸುನುಥಃ, ಸುನುಥ | ೩ ಸುನೋಮಿ, ಸುನುವಃ-ಸುನ್ವಃ,
ಸುನುಮಃ-ಸುನ್ವಃ | 242 ಗ ಅಸುನೋತ್, ಅಸುನುತಾಂ, ಅಸುನ್ವನ್ |
೨ ಅಸುನೋಃ, ಅಸುನುತಂ, ಅಸುನುತ | ೩ ಅಸುನವಂ, ಅಸುನುವ-
ಅಸುನ್ವ, ಅಸುನುವ-ಅಸುನ್ವ || 243 ಗ ಸುನೋತು-ಸುನುತಾತ್,
ಸುನುತಾಂ, ಸುನ್ವಂತು | ೨ ಸುನು-ಸುನುತಾತ್, ಸುನುತಂ, ಸುನುತ |
೩ ಸುನವಾನಿ, ಸುನವಾವ, ಸುನವಾಮು || 244 ಗ ಸುನುಯಾತ್,
ಸುನುಯಾತಾಂ, ಸುನುಯುಃ | ೨ ಸುನುಯಾಃ, ಸುನುಯಾತಂ,
ಸುನುಯಾತ | ೩ ಸುನುಯಾಂ, ಸುನುಯಾವ, ಸುನುಯಾಮು ||

ಸು (ಆ) 245 ಂ ಸುನುತೇ, ಸುನ್ವಾತೇ, ಸುನ್ವತೇ |
 ೨ ಸುನುಪೇ, ಸುನ್ವಾಥೇ, ಸುನುಧ್ವೇ | ೩ ಸುನುವೇ, ಸುನುವಹೇ-
 ಸುನ್ವಹೇ, ಸುನುಮಹೇ-ಸುನ್ಮಹೇ || 246 ಂ ಅಸುನುತ, ಅಸುನ್ವಾತಾಂ,
 ಅಸುನ್ವತ | ೨ ಅಸುನುಥಾಃ, ಅಸುನ್ವಾಥಾಂ, ಅಸುನುಧ್ವಂ || ೩ ಅಸುನವಂ,
 ಅಸುನುವ-ಅಸುನ್ವ, ಅಸುನುಮ-ಅಸುನ್ಮ || 247 ಂ ಸುನುತಾಂ,
 ಸುನ್ವಾತಾಂ, ಸುನ್ವತಾಂ | ೨ ಸುನುಷ್ವ, ಸುನ್ವಾಥಾಂ, ಸುನುಧ್ವಂ ||
 ೩ ಸುನವೈ, ಸುನವಾವಹೈ, ಸುನವಾಮಹೈ || 248 ಂ ಸುನ್ವೀತ,
 ಸುನ್ವೀಯಾತಾಂ, ಸುನ್ವೀರನ್ | ೨ ಸುನ್ವೀಥಾಃ, ಸುನ್ವೀಯಾಥಾಂ,
 ಸುನ್ವೀಧ್ವಂ | ೩ ಸುನ್ವೀಯ, ಸುನ್ವೀವಹಿ, ಸುನ್ವೀಮಹಿ ||

2.234 ಏಳನೆಯ ಗಣ

ಪರಸ್ಮೈಪದ

ಅಂಜ್—249 ಂ ಅನಕ್ತೆ, ಅಂಕ್ತಃ, ಅಂಜಂತಿ | ೨ ಅನಕ್ತಿ,
 ಅಂಕ್ತಃ, ಅಂಕ್ತ | ೩ ಅನಜ್ಞಿ, ಅಂಜ್ಞಃ, ಅಂಜ್ಞಃ || 250 ಂ ಅನಕ್-
 ಅನಗ್, ಅಂಕ್ತಾಂ, ಅಂಜನ್ | ೨ ಅನಕ್-ಅನಗ್, ಅಂಕುಂ, ಅಂಕ್ತ |
 ೩ ಅನಜಂ, ಅಂಜ್ವ, ಅಂಜ್ಞ || 251 ಂ ಅನಕ್ತ-ಅಂಕ್ತಾತ್, ಅಂಕ್ತಾಂ,
 ಅಂಜಂತು | ೨ ಅಂಗ್ಧಿ-ಅಂಕ್ತಾತ್, ಅಂಕ್ತಂ, ಅಂಕ್ತ | ೩ ಅನಜಾನಿ
 ಅನಜಾವ, ಅನಜಾಮ || 252 ಂ ಅಂಜ್ಯಾತ್, ಅಂಜ್ಯಾತಾಂ, ಅಂಜ್ಯಃ |
 ೨ ಅಂಜ್ಯಾಃ, ಅಂಜ್ಯಾತಂ, ಅಂಜ್ಯಾತ | ೩ ಅಂಜ್ಯಾಂ, ಅಂಜ್ಯಾವ,
 ಅಂಜ್ಯಾಮ ||

ಪಿಷ್—253 ಂ ಪಿನಷ್ಟಿ, ಪಿಂಷ್ಟಃ, ಪಿಂಷಂತಿ | ೨ ಪಿನಕ್ಷಿ, ಪಿಂಷ್ಠಃ,
 ಪಿಂಷ್ಠ | ೩ ಪಿನಷ್ಟಿ, ಪಿಂಷ್ಟಃ, ಪಿಂಷ್ಠಃ || 254 ಂ ಅಪಿನಟ್-ಅಪಿನಡ್,
 ಅಪಿಂಷ್ಟಾಂ, ಅಪಿಂಷನ್ | ೨ ಅಪಿನಟ್-ಅಪಿನಡ್, ಅಪಿಂಷ್ಟಂ, ಅಪಿಂಷ್ಟ |
 ೩ ಅಪಿನಷಂ, ಅಪಿಂಷ್ಟ, ಅಪಿಂಷ್ಠ || 225 ಂ ಪಿನಷ್ಟ-ಪಿಂಷ್ಟಾತ್,

ಪಿಂಷ್ಯಾಂ, ಪಿಂಷಂತು | ೨ ಪಿಂಥಿ-ಪಿಂಷ್ಯಾತ್, ಪಿಂಷ್ಟಂ, ಪಿಂಷ್ಟ |
 ೩ ಪಿಂಷಾಣಿ, ಪಿಂಷಾವ, ಪಿಂಷಾಮು || 256 | ಪಿಂಷ್ಯಾತ್, ಪಿಂಷ್ಯಾತಾಂ,
 ಪಿಂಷ್ಯುಃ | ೨ ಪಿಂಷ್ಯಾಃ, ಪಿಂಷ್ಯಾತಂ, ಪಿಂಷ್ಯಾತ | ೩ ಪಿಂಷ್ಯಾಂ,
 ಪಿಂಷ್ಯಾವ, ಪಿಂಷ್ಯಾಮು ||

ಭಂಜ್—257 | ಭನಕ್ತ, ಭಂಕ್ತಃ, ಭಂಜಂತಿ | ೨ ಭನಕ್ತ, ಭಂಕ್ತಃ, ಭಂಕ್ತ | ೩ ಭನಜ್ಞಿ, ಭಂಜ್ವಃ, ಭಂಜ್ಯಃ || 258 | ಅಭನಕ್-ಅಭನಗ್, ಅಭಂಕ್ತಾಂ, ಅಭಂಜನ್ | ೨ ಅಭನಕ್-ಅಭನಗ್, ಅಭಂಕ್ತಂ, ಅಭಂಕ್ತ | ೩ ಅಭನಜಂ, ಅಭಂಜ್ವ, ಅಭಂಜ್ಮ || 259 | ಭನಕ್ತು-ಭಂಕ್ತಾತ್, ಭಂಕ್ತಾಂ, ಭಂಜಂತು | ೨ ಭಂಗ್ಧಿ-ಭಂಕ್ತಾತ್, ಭಂಕ್ತಂ, ಭಂಕ್ತ | ೩ ಭನಜಾನಿ, ಭನಜಾವ, ಭನಜಾಮು || 260 | ಭಂಜ್ಯಾತ್, ಭಂಜ್ಯಾತಾಂ, ಭಂಜ್ಯುಃ | ೨ ಭಂಜ್ಯಾಃ, ಭಂಜ್ಯಾತಂ, ಭಂಜ್ಯಾತ | ೩ ಭಂಜ್ಯಾಂ, ಭಂಜ್ಯಾವ, ಭಂಜ್ಯಾಮು ||

ಆತ್ಮನೇಪದ

ಉಭಯಪದ

ಭಿದಾ (ಪೆ)—261 | ಭಿನತ್ತಿ, ಭಿಂತ್ತಃ, ಭಿಂದಂತಿ | ೨ ಭಿನತ್ತಿ, ಭಿಂತ್ತಃ, ಭಿಂತ್ಥ | ೩ ಭಿನದ್ಧಿ, ಭಿಂದ್ವಃ, ಭಿಂದ್ಯಃ || 262 | ಅಭಿನತ್, ಅಭಿತಾಂ, ಅಭಿಂದನ್ | ೨ ಅಭಿನಃ-ಅಭಿನತ್, ಅಭಿಂತಂ, ಅಭಿಂತ | ೩ ಅಭಿನದಂ, ಅಭಿಂದ್ವ, ಅಭಿಂದ್ಮ || 263 | ಭಿನತ್ತು-ಭಿಂತಾತ್, ಭಿಂತಾಂ, ಭಿಂದಂತು | ೨ ಭಿಂಥಿ-ಭಿಂತಾತ್, ಭಿಂತಂ, ಭಿಂತ | ೩ ಭಿನದಾನಿ, ಭಿನದಾವ, ಭಿನದಾಮು || 264 | ಭಿಂದ್ಯಾತ್, ಭಿಂದ್ಯಾತಾಂ, ಭಿಂದ್ಯುಃ | ೨ ಭಿಂದ್ಯಾಃ, ಭಿಂದ್ಯಾತಂ, ಭಿಂದ್ಯಾತ | ೩ ಭಿಂದ್ಯಾಂ, ಭಿಂದ್ಯಾವ, ಭಿಂದ್ಯಾಮು ||

ಭಿದ್ (ಅ).—265 ೧ ಭಿಂತೇ, ಭಿಂದಾತೇ, ಭಿಂದತೇ | ೨ ಭಿಂತ್ಸೇ, ಭಿಂದಾಫೇ, ಭಿಂಧ್ವೇ | ೩ ಭಿಂದೇ, ಭಿಂದ್ವಹೇ, ಭಿಂದ್ವಹೇ || 266 ೧ ಅಭಿಶ್ಚ, ಅಭಿಂದಾತಾಂ, ಅಭಿಂದತ | ೨ ಅಭಿಂತಾಃ, ಅಭಿಂದಾಫಾಂ, ಅಭಿಂಧ್ವಂ | ೩ ಅಭಿಂದಿ, ಅಭಿಂದ್ವಹಿ, ಅಭಿಂಧ್ವಹಿ || 267 ೧ ಭಿಂತಾಂ, ಭಿಂದಾತಾಂ, ಭಿಂದತಾಂ | ೨ ಭಿಂತ್ಸ, ಭಿಂದಾಫಾಂ, ಭಿಂಧ್ವಂ | ೩ ಭಿನದೈ, ಭಿನದಾವಹೈ, ಭಿನದಾಮಹೈ || 268 ೧ ಭಿಂದೀತ, ಭಿಂದೀಯಾತಾಂ, ಭಿಂದೀರನ್ | ೨ ಭಿಂದೀಥಾಃ, ಭಿಂದೀಯಾಫಾಂ, ಭಿಂದೀಧ್ವಂ | ೩ ಭಿಂದೀಯ, ಭಿಂದೀವಹಿ, ಭಿಂದೀಮಹಿ ||

ಯುಜ್ (ಪ).—269 ೧ ಯುನಕ್ತ, ಯುಂಕ್ತಃ, ಯುಂಜಂತಿ, ೨ ಯುನಕ್ತ, ಯುಂಕ್ತಃ, ಯುಂಕ್ತ | ೩ ಯುನಜ್ಮ, ಯುಂಜ್ಯಃ | ಯುಂಜ್ಯಃ || 270 ೧ ಅಯುನಕ್, ಅಯುಂಕ್ತಾಂ, ಅಯುಂಜನ್ | ೨ ಅಯುನಕ್, ಅಯುಂಕ್ತಂ, ಅಯುಂಕ್ತ | ೩ ಅಯುನಜಂ, ಅಯುಂಜ್ಯ ಅಯುಂಜ್ಯ || 271 ೧ ಯುನಕ್ತ-ಯುಂಕ್ತಾತ್, ಯುಂಕ್ತಾಂ, ಯುಂಜಂತು | ೨ ಯುಂಙ್ಗಿ-ಯುಂಕ್ತಾತ್, ಯುಂಕ್ತಂ, ಯುಂಕ್ತ | ೩ ಯುನಜಾನಿ, ಯುನಜಾವ, ಯುನಜಾಮ || 272 ೧ ಯುಂಜ್ಯಾತ್, ಯುಂಜ್ಯಾತಾಂ, ಯುಂಜ್ಯಃ | ೨ ಯುಂಜ್ಯಾಃ, ಯುಂಜ್ಯಾತಂ, ಯುಂಜ್ಯಾತ, | ೩ ಯುಂಜ್ಯಾಂ, ಯುಂಜ್ಯಾವ, ಯುಂಜ್ಯಾಮ ||

ಯುಜ್ (ಅ).—273 ೧ ಯುಂಕ್ತೇ, ಯುಂಜಾತೇ, ಯುಂಜತೇ | ೨ ಯುಂಕ್ತೇ, ಯುಂಜಾಫೇ, ಯುಂಙ್ಗೈ | ೩ ಯುಂಜೇ, ಯುಂಜ್ವಹೇ, ಯುಂಜ್ವಹೇ || 274 ೧ ಅಯುಂಕ್ತ, ಅಯುಂಜಾತಾಂ ಅಯುಂಜತ | ೨ ಅಯುಂಕ್ತಾಃ, ಅಯುಂಜಾಫಾಂ, ಅಯುಂಙ್ವಂ | ೩ ಅಯುಂಜ, ಅಯುಂಜ್ವಹಿ, ಅಯುಂಜ್ವಹಿ || 275 ೧ ಯುಂಕ್ತಾಂ, ಯುಂಜಾತಾಂ, ಯುಂಜತಾಂ | ೨ ಯುಂಕ್ತ, ಯುಂಜಾಫಾಂ, ಯುಂಙ್ವಂ | ೩ ಯುನಜೈ,

ಯುನಜಾವಹೈ, ಯುನಜಾಮಹೈ || 276 ಗ ಯುಂಜೀತ,
ಯುಂಜೀಯಾತಾಂ, ಯುಂಜೀರನ್ | ೨ ಯುಂಜೀಥಾಃ, ಯುಂಜೀಯಾಥಾಂ
ಯುಂಜೀಧ್ವಂ | ೩ ಯುಂಜೀಯ, ಯುಂಜೀವಹಿ, ಯುಂಜೀಮಹಿ ||

ರುಥ್ (ಪ) 277 ಗ ರುಣದ್ಧಿ, ರುಂಥಃ, ರುಂಧಂತಿ |
೨ ರುಣತ್ಸಿ, ರುಂಥಃ, ರುಂಧ | ೩ ತುಣದ್ಧಿ, ರುಂಧ್ವಃ, ರುಂಧ್ವಃ ||
278 ಗ ಅರುಣತ್, ಅರುಂಧಾಂ, ಅರುಂಧನ್ | ೨ ಅರುಣಃ-
ಅರುಣತ್, ಅರುಂಧಂ, ಅರುಂಧ | ೩ ಅರುಣಧಂ, ಅರುಂಧ್ವಃ,
ಅರುಂಧ್ವ || 279 ಗ ತುಣದ್ಧು-ರುಂಧಾತ್, ರುಂಧಾಂ, ರುಂಧಂತು |
೨ ರುಂಧಿ-ರುಂಧಾತ್, ರುಂಧಂ, ರುಂಧ | ೩ ರುಣಧಾಢಿ, ರುಣಧಾವ,
ರುಣಧಾಮ || 80 ಗ ರುಂಧ್ಯಾತ್, ರುಂಧ್ಯಾತಾಂ, ರುಂಧ್ಯಃ |
೨ ರುಂಧ್ಯಃ, ರುಂಧ್ಯಾತಂ, ರುಂಧ್ಯಾತ | ರುಂಧ್ಯಾಂ, ರುಂಧ್ಯಾವ,
ರುಂಧ್ಯಾಮ ||

ರುಥ್ (ಅ) 281 ಗ ರುಂಥೇ, ರುಂಧಾತೇ, ರುಂಧತೇ |
೨ ರುಂತ್ಸೇ, ರುಂಧಾಥೇ, ರುಂಧ್ವೇ | ೩ ರುಂಥೇ, ರುಂಧ್ವಹೇ,
ರುಂಧ್ವಹೇ || 282 ಗ ಅರುಂಧ, ಅರುಂಧಾತಾಂ, ಅರುಂಧತ |
೨ ಅರುಂಧಾಃ, ಅರುಂಧಾತಾಂ, ಅರುಂಧ್ವಂ || ೩ ಅರುಂಧಿ, ಅರುಂಧ್ವಹಿ,
ಅರುಂಧ್ವಹಿ || 283 ಗ ರುಂಧಾಂ, ರುಂಧಾತಾಂ, ರುಂಧತಾಂ | ೨
ರುಂತ್ಸವ, ರುಂಧಾಥಾಂ, ರುಂಧ್ವಂ | ೩ ರುಣಧೈ, ರುಣಧಾವಹೈ,
ರುಣಧಾಮಹೈ || 284 ಗ ರುಂಧೀತ, ರುಂಧೀಯಾತಾಂ, ರುಂಧೀರನ್ |
೨ ರುಂಧೀಥಾಃ, ರುಂಧೀಯಾಥಾಂ, ರುಂಧೀಧ್ವಂ | ೩ ರುಂಧೀಯ,
ರುಂಧೀವಹಿ, ರುಂಧೀಮಹಿ ||

2.235 ಎಂಟನೆಯ ಗಣ:

ಸರಸ್ವತೀಪದ-

ಅತ್ಮನೇ ಪದ-

ಉಭಯಪದ

ಕೃ (ಪ) : 285 ೧ ಕರೋತಿ, ಕುರುತಃ, ಕುರ್ವಂತಿ |
 ೨ ಕರೋಷಿ, ಕುರುಥಃ, ಕುರುಥ | ೩ ಕರೋಮಿ, ಕುರ್ವಃ,
 ಕುರ್ವಃ || 286 ೧ ಅಕರೋತ್, ಅಕುರುತಾಂ, ಅಕುರ್ವನ್ |
 ೨ ಅಕರೋಃ, ಅಕುರುತಂ, ಅಕುರುತ | ೩ ಅಕರವಂ, ಅಕುರ್ವ,
 ಅಕುರ್ವ || 287 ೧ ಕರೋತು-ಕುರುತಾತ್, ಕುರುತಾಂ,
 ಕುರ್ವಂತು | ೨ ಕುರು-ಕುರುತಾತ್, ಕುರುತಂ, ಕುರುತ | ೩
 ಕರವಾಣಿ, ಕರವಾವ, ಕರವಾಮ || 288 ೧ ಕುರ್ಯಾತ್, ಕುರ್ಯಾತಾಂ,
 ಕುರ್ಯುಃ | ೨ ಕುರ್ಯಾಃ, ಕುರ್ಯಾತಂ, ಕುರ್ಯಾತ | ೩ ಕುರ್ಯಾಂ,
 ಕುರ್ಯಾವ, ಕುರ್ಯಾಮ ||

ಕೃ (ಅ.) : 289 ೧ ಕುರುತೇ, ಕುರ್ವಾತೇ, ಕುರ್ವತೇ |
 ೨ ಕುರುಷೇ, ಕುರ್ವಾಥೇ, ಕುರುಧ್ವೇ | ೩ ಕುರ್ವೇ, ಕುರ್ವಹೇ,
 ಕುರ್ವಹೇ || 290 ೧ ಅಕುರುತ, ಅಕುರ್ವಾತಾಂ, ಅಕುರ್ವತ |
 ೨ ಅಕುರುಥಾಃ, ಅಕುರ್ವಾಥಾಂ, ಅಕುರುಧ್ವಂ | ೩ ಅಕುರ್ವಿ,
 ಅಕುರ್ವಹಿ, ಅಕುರ್ವಹಿ || 291 ೧ ಕುರುತಾಂ, ಕುರ್ವಾತಾಂ,
 ಕುರ್ವತಾಂ | ೨ ಕುರುಷ್ವ, ಕುರ್ವಾಥಾಂ, ಕುರುಧ್ವಂ | ೩
 ಕರವೈ, ಕರವಾವಹೈ, ಕರವಾಮಹೈ || 292 ೧ ಕುರ್ವೀತ,

ಕುರ್ವೀಯಾತಾಂ, ಕುರ್ವೀರನ್ | ೨ ಕುರ್ವೀಥಾಃ, ಕುರ್ವೀಯಾಥಾಂ,
ಕುರ್ವೀಧ್ವಂ | ೩ ಕುರ್ವೀಯ, ಕುರ್ವೀವಹಿ, ಕುರ್ವೀಮಹಿ ||

ತನ್ (ಪಃ) 293 ೧ ತನೋತಿ, ತನುತಃ, ತನ್ವಂತಿ |
೨ ತನೋಹಿ, ತನುತಃ, ತನುತ | ೩ ತನೋಮಿ, ತನುವಃ-ತನ್ವಃ,
ತನುಮಃ-ತನ್ವಃ || 294 ೧ ಅತನೋತ್, ಅತನುತಾಂ, ಅತನ್ವನ್ |
೨ ಅತನೋಃ, ಅತನುತಂ, ಅತನುತ | ೩ ಅತನವಂ, ಅತನ್ವ-
ಅತನುವ, ಅತನುಮ-ಅತನ್ಮ || 295 ೧ ತನೋತು-ತನುತಾತ್,
ತನುತಾಂ, ತನ್ವಂತು | ೨ ತನು-ತನುತಾತ್, ತನುತಂ, ತನುತ |
೩ ತನವಾನಿ, ತನವಾವ, ತನವಾಮ || 296 ೧ ತನುಯಾತ್,
ತನುಯಾತಾಂ, ತನುಯುಃ | ೨ ತನುಯಾಃ, ತನುಯಾತಂ,
ತನುಯಾತ | ೩ ತನುಯಾಂ, ತನುಯಾವ, ತನುಯಾಮ ||

ತನ್ (ಅ) 297 ೧ ತನುತೇ, ತನ್ವಾತೇ, ತನ್ವತೇ | ೨ ತನುಷೇ,
ತನ್ವಾಥೇ, ತನುಧೇ | ೩ ತನ್ವೇ, ತನುವಹೇ-ತನ್ವಹೇ, ತನುಮಹೇ-
ತನ್ವಹೇ || 298 ೧ ಅತನುತ, ಅತನ್ವಾತಾಂ, ಅತನ್ವತ | ೨
ಅತನುತಃ, ಅತನ್ವಾಥಾಂ, ಅತನುಧ್ವಂ | ೩ ಅತನ್ವಿ, ಅತನುವಹಿ-
ಅತನ್ವಹಿ, ಅತನುಮಹಿ-ಅತನ್ಮಹಿ || 299 ೧ ತನುತಾಂ, ತನ್ವಾತಾಂ,
ತನ್ವತಾಂ | ೨ ತನುಷ್ವ, ತನ್ವಾಥಾಂ, ತನುಧ್ವಂ | ೩ ತನವೈ,
ತನವಾವಹೈ, ತನವಾಮಹೈ || 300 ೧ ತನ್ವೀತ, ತನ್ವೀಯಾತಾಂ,
ತನ್ವೀರನ್ | ೨ ತನ್ವೀಥಾಃ, ತನ್ವೀಯಾಥಾಂ, ತನ್ವೀಧ್ವಂ | ೩
ತನ್ವೀಯ, ತನ್ವೀವಹಿ, ತನ್ವೀಮಹಿ ||

2.236 ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಗಣ

ಸರಸ್ವೈಪದ-

ಅತ್ಯನೇಪದ-

ಉಭಯಪದ ಕ್ರೀ

ಕ್ರೀ (ಪ) 301 ಗ ಕ್ರೀಣಾತಿ, ಕ್ರೀಣೇತಃ, ಕ್ರೀಣಂತಿ |
 ೨ ಕ್ರೀಣಾಸಿ, ಕ್ರೀಣೇಥಃ, ಕ್ರೀಣೇಥ | ೩ ಕ್ರೀಣಾಮಿ, ಕ್ರೀಣೇವಃ,
 ಕ್ರೀಣೇನುಃ || 302 ಗ ಅಕ್ರೀಣಾತ್, ಅಕ್ರೀಣೇತಾಂ, ಅಕ್ರೀಣನ್ |
 ೨ ಅಕ್ರೀಣಾಂ, ಅಕ್ರೀಣೇತಂ, ಅಕ್ರೀಣೇತ | ೩ ಅಕ್ರೀಣಾಂ, ಅಕ್ರೀಣೇವ,
 ಅಕ್ರೀಣೇನು || 303 ಗ ಕ್ರೀಣಾತು-ಕ್ರೀಣೇತಾತ್, ಕ್ರೀಣೇತಾಂ,
 ಕ್ರೀಣಂತು | ೨ ಕ್ರೀಣೇಹಿ, ಕ್ರೀಣೇತಾತ್, ಕ್ರೀಣೇತಂ, ಕ್ರೀಣೇತ |
 ೩ ಕ್ರೀಣಾನಿ, ಕ್ರೀಣಾವ, ಕ್ರೀಣಾನು || 304 ಗ ಕ್ರೀಣೇಯಾತ್,
 ಕ್ರೀಣೇಯಾತಾಂ, ಕ್ರೀಣೇಯುಃ | ೨ ಕ್ರೀಣೇಯಾಃ, ಕ್ರೀಣೇಯಾತಂ,
 ಕ್ರೀಣೇಯಾತ | ೩ ಕ್ರೀಣೇಯಾಂ, ಕ್ರೀಣೇಯಾವ, ಕ್ರೀಣೇಯಾನು ||

ಕ್ರೀ (ಆ) 305 ಗ ಕ್ರೀಣೇತೇ, ಕ್ರೀಣಾತೇ, ಕ್ರೀಣತೇ |
 ೨ ಕ್ರೀಣೇಷೇ, ಕ್ರೀಣಾಥೇ, ಕ್ರೀಣೇಧ್ವೇ | ೩ ಕ್ರೀಣೇ, ಕ್ರೀಣೇವಹೇ,
 ಕ್ರೀಣೇಮಹೇ || 306 ಗ ಅಕ್ರೀಣೇತ, ಅಕ್ರೀಣಾತಾಂ, ಅಕ್ರೀಣತ ||
 ೨ ಅಕ್ರೀಣೇಥಾಃ, ಅಕ್ರೀಣಾಥಾಂ, ಅಕ್ರೀಣೇಧ್ವಂ | ೩ ಅಕ್ರೀಣೇ,
 ಅಕ್ರೀಣೇವಹಿ, ಅಕ್ರೀಣೇಮಹಿ || 307 ಗ ಕ್ರೀಣೇತಾಂ, ಕ್ರೀಣಾತಾಂ,
 ಕ್ರೀಣತಾಂ | ೨ ಕ್ರೀಣೇಷ್ಟ, ಕ್ರೀಣಾಥಾಂ, ಕ್ರೀಣೇಧ್ವಂ | ೩ ಕ್ರೀಣೈ,
 ಕ್ರೀಣಾವಹೈ, ಕ್ರೀಣಾಮಹೈ || 308 ಗ ಕ್ರೀಣೇತ, ಕ್ರೀಣೇಯಾತಾಂ,
 ಕ್ರೀಣೇರನ್ | ೨ ಕ್ರೀಣೇಥಾಃ, ಕ್ರೀಣೇಯಾಥಾಂ, ಕ್ರೀಣೇಧ್ವಂ |
 ೩ ಕ್ರೀಣೇಯ, ಕ್ರೀಣೇವಹಿ, ಕ್ರೀಣೇಮಹಿ ||

2.24 ಅರ್ಧಧಾತುಕ—೨

2.241 ಲಿಟ್—ಪರಸ್ಕೃತ

309 ಂ ಚಖಾದ, ಚಖಾದತುಃ, ಚಖಾದುಃ । ೨ ಚಖಾದಿಥ, ಚಖಾದಧುಃ, ಚಖಾದ । ೩ ಚಖಾದ, ಚಖಾದಿವ, ಚಖಾದಿಮು ॥ 310 ಂ ಚಕಾರ, ಚಕ್ರತುಃ, ಚಕ್ರುಃ । ೨ ಚಕರ್ಥ, ಚಕ್ರಧುಃ, ಚಕ್ರ । ೩ ಚಕಾರ-ಚಕರ, ಚಕ್ರವ, ಚಕ್ರಮು ॥ 311 ಂ ಚಚಾರ, ಚೇರತುಃ, ಚೇರುಃ । ೨ ಚೇರಿಥ, ಚೇರಧುಃ, ಚೇರ ॥ ೩ ಚಚಾರ-ಚಚರ, ಚೇರಿವ, ಚೇರಿಮು ॥ 312 ಂ ಚಖಾನ, ಚಖಿತುಃ, ಚಖ್ನಿಃ । ೨ ಚಖಿನಿಥ, ಚಖಿಧುಃ, ಚಖಿ । ೩ ಚಖಾನ-ಚಖಿನ, ಚಖಿವ, ಚಖಿಮು ॥ 313 ಂ ಜಗಾದ, ಜಗದತುಃ, ಜಗದುಃ । ೨ ಜಗದಿಥ, ಜಗದಧುಃ, ಜಗದ । ೩ ಜಗಾದ-ಜಗದ, ಜಗದಿವ, ಜಗದಿಮು ॥ 314 ಂ ಜಗ್ರಾಹ, ಜಗ್ರಹತುಃ, ಜಗ್ರಹುಃ । ೨ ಜಗ್ರಹಿಥ, ಜಗ್ರಹಧುಃ, ಜಗ್ರಹ । ೩ ಜಗ್ರಾಹ-ಜಗ್ರಹ, ಜಗ್ರಹಿವ, ಜಗ್ರಹಿಮು ॥ 315 ಂ ಜಘಾಸ, ಜಕ್ಷತುಃ, ಜಕ್ಷುಃ । ೨ ಜಘಸಿಥ, ಜಕ್ಷಧುಃ, ಜಕ್ಷ । ೩ ಜಘಾಸ-ಜಘಸ, ಜಕ್ಷಿವ, ಜಕ್ಷಿಮು ॥ 316 ಂ ಜಹಾರ, ಜಹ್ರತುಃ, ಜಹ್ರುಃ । ೨ ಜಹರ್ಥ, ಜಹ್ರಧುಃ, ಜಹ್ರ । ೩ ಜಹಾರ-ಜಹರ, ಜಹ್ರಿವ, ಜಹ್ರಿಮು ॥

317 ಂ ಜಗಾಮ, ಜಗ್ಮತುಃ, ಜಗ್ಮುಃ । ೨ ಜಗಮಿಥ-ಜಗಂಥ, ಜಗ್ಮಧುಃ, ಜಗ್ಮ । ೩ ಜಗಾಮ-ಜಗಮ, ಜಗ್ಮಿವ, ಜಗ್ಮಿಮು ॥ 318 ಂ ಜಘಾನ, ಜಘ್ನತುಃ, ಜಘ್ನುಃ । ೨ ಜಘನಿಥ-ಜಘಂಥ, ಜಘ್ನಧುಃ, ಜಘ್ನ । ೩ ಜಘಾನ-ಜಘನ, ಜಘ್ನಿವ, ಜಘ್ನಿಮು ॥ 319 ಂ ತತಾಪ, ತೇಪತುಃ, ತೇಪುಃ । ೨ ತೇಪಿಥ-ತತಪ್ಥ, ತೇಪಧುಃ, ತೇಪ । ೩ ತತಾಪ-

ತತಪ, ತೇಪಿವ, ತೇಪಿಮ || 320 ಂ ತತ್ಯಾಜ, ತತ್ಯಜತುಃ, ತತ್ಯಜುಃ |
 ೨ ತತ್ಯಜಿಥ-ತತ್ಯಕ್ಥ, ತತ್ಯಜಥುಃ, ತತ್ಯಜ | ೩ ತತ್ಯಾಜ-ತತ್ಯಜ, ತತ್ಯಜಿವ,
 ತತ್ಯಜಿಮ || 321 ಂ ದದಾಹ, ದೇಹತುಃ, ದೇಹುಃ | ೨ ದೇಹಿಥ-
 ದದಗ್ಧ, ದೇಹಥುಃ, ದೇಹ | ೩ ದದಾಹ-ದದಹ, ದೇಹಿವ, ದೇಹಮ.

322 ಂ ನನಾಮ, ನೇಮತುಃ, ನೇಮುಃ | ೨ ನೇಮಿಥ-ನನಂಥ,
 ನೇಮಥುಃ, ನೇಮ | ೩ ನನಾಮ-ನನಮ, ನೇಮಿವ, ನೇಮಿಮ || 323
 ಂ ನನಾಹ, ನೇಹಥುಃ, ನೇಹುಃ | ೨ ನೇಹಿಥ-ನನದ್ಧ, ನೇಹಥುಃ, ನೇಹ |
 ೩ ನನಾಹ-ನನಹ, ನೇಹಿವ, ನೇಹಮ, || 324 ಂ ಪಪಾಚ, ಪೇಚತುಃ,
 ಪೇಚುಃ | ೨ ಪೇಚಿಥ-ಪಪಕ್ಥ, ಪೇಚಥುಃ, ಪೇಚ | ೩ ಪಪಾಚ-
 ಪಪಚ, ಪೇಚಿವ, ಪೇಚಿಮ || 325 ಂ ಬಭಾಜ, ಭೇಜತುಃ, ಭೇಜುಃ |
 ೨ ಭೇಜಿಥ-ಬಭಕ್ಥ, ಭೇಜಥುಃ, ಭೇಜ | ೩ ಬಭಾಜ-ಬಭಜ, ಭೇಜಿವ,
 ಭೇಜಿಮ || 326 ಂ ಶಶಾಕ, ಶೇಕತುಃ, ಶೇಕುಃ | ೨ ಶೇಕಿಥ-ಶಶಕ್ಥ,
 ಶೇಕಥುಃ, ಶೇಕ | ೩ ಶಶಾಕ-ಶಶಕ, ಶೇಕಿವ, ಶೇಕಿಮ || 327 ಂ ಸಸಾದ
 ಸೇದತುಃ, ಸೇದುಃ | ೨ ಸೇದಿಥ--ಸಸತ್ಥ, ಸೇದಥುಃ, ಸೇದ | ೩ ಸಸಾದ-
 ಸಸದ, ಸೇದಿವ, ಸೇದಿಮ || 328 ಂ ಸಸ್ಮಾರ, ಸಸ್ಮರತುಃ, ಸಸ್ಮರುಃ |
 ೨ ಸಸ್ಮರಿಥ - ಸಸ್ಮರ್ಥ, ಸಸ್ಮರಥುಃ, ಸಸ್ಮರ | ಸಸ್ಮಾರ - ಸಸ್ಮರ,
 ಸಸ್ಮರಿವ, ಸಸ್ಮರಿಮ ||

329 ಂ ಚಕ್ಷಾಮ, ಚಕ್ಷಮತುಃ, ಚಕ್ಷಮುಃ | ೨ ಚಕ್ಷಮಿಥ-ಚಕ್ಷನ್ಥ,
 ಚಕ್ಷಮಥುಃ, ಚಕ್ಷಮ || ೩ ಚಕ್ಷಾಮ-ಚಕ್ಷಮ, ಚಕ್ಷಮಿವ - ಚಕ್ಷಣ್ವ,
 ಚಕ್ಷಮಿಮ-ಚಕ್ಷಣ್ಮ || 330 ಂ ನನಾಶ, ನೇಶತುಃ, ನೇಶುಃ | ೨ ನೇಶಿಥ-
 ನನಾಶ್ಠ, ನೇಶಥುಃ, ನೇಶ | ೩ ನನಾಶ-ನನಶ, ನೇಶಿವ-ನೇಶ್ವ, ನೇಶಿಮ-
 ನೇಶ್ಠ || 331 ಂ ರರಾಜ, ರರಾಜತುಃ-ರೇಜತುಃ, ರರಾಜುಃ-ರೇಜುಃ |
 ರರಾಜಿಥ - ರೇಜಿಥ, ರರಾಜಥುಃ ರೇಜಥುಃ, ರರಾಜ ರೇಜ |
 ೩ ರರಾಜ, ರರಾಜಿವ-ರೇಜಿವ, ರರಾಜಿಮ-ರೇಜಿಮ || 332 ಂ ಜಜಾರ,
 ಜಜರತುಃ-ಜೇರತುಃ, ಜಜರುಃ-ಜೇರುಃ | ೨ ಜಜರಿಥ-ಜೇರಿಥ. ಜಜರಥುಃ-

ಜೇರಠುಃ, ಜೇರ-ಜೇರ | ೨ ಜೇರ-ಜೇರ, ಜೇರಿವ-ಜೇರಿವ,
 ಜೇರಿಮ - ಜೇರಿಮ || 333 ೧ ಮಮಾರ್ಜ, ಮಮಾರ್ಜತುಃ-
 ಮಮಾರ್ಜತುಃ, ಮಮಾರ್ಜತುಃ-ಮಮಾರ್ಜತುಃ | ೨ ಮಮಾರ್ಜಿಧ-ಮಮಾರ್ಜಿಧ,
 ಮಮಾರ್ಜಿಧುಃ-ಮಮಾರ್ಜಿಧುಃ, ಮಮಾರ್ಜಿಧ-ಮಮಾರ್ಜಿಧ | ೩ ಮಮಾರ್ಜಿವ-
 ಮಮಾರ್ಜಿವ-ಮಮಾರ್ಜಿವ-ಮಮಾರ್ಜಿವ, ಮಮಾರ್ಜಿವ-ಮಮಾರ್ಜಿವ-
 ಮಮಾರ್ಜಿವ || 334 ೧ ಚಕರ್ಷ, ಚಕರ್ಷತುಃ, ಚಕರ್ಷತುಃ | ೨ ಚಕರ್ಷಿಧ-
 ಚಕರ್ಷಿಧುಃ, ಚಕರ್ಷಿಧ | ೩ ಚಕರ್ಷಿವ, ಚಕರ್ಷಿವ, ಚಕರ್ಷಿವ || 335 ೧
 ಚಚರ್ವ, ಚಚರ್ವತುಃ, ಚಚರ್ವತುಃ | ೨ ಚಚರ್ವಿಧ, ಚಚರ್ವಿಧ-
 ಚಚರ್ವಿಧ | ೩ ಚಚರ್ವಿವ, ಚಚರ್ವಿವ, ಚಚರ್ವಿವ || 336 ೧ ಮಮರ್ಶ,
 ಮಮರ್ಶತುಃ, ಮಮರ್ಶತುಃ | ೨ ಮಮರ್ಶಿಧ, ಮಮರ್ಶಿಧುಃ, ಮಮರ್ಶಿಧ-
 ಮಮರ್ಶಿಧ | ೩ ಮಮರ್ಶಿವ, ಮಮರ್ಶಿವ, ಮಮರ್ಶಿವ || 337 ೧ ದದರ್ಶ,
 ದದರ್ಶತುಃ | ೨ ದದರ್ಶಿಧ-ದದರ್ಶಿಧ, ದದರ್ಶಿಧುಃ, ದದರ್ಶಿಧ | ೩ ದದರ್ಶಿವ,
 ದದರ್ಶಿವ, ದದರ್ಶಿವ || 338 ೧ ತತರ್ಷ, ತತರ್ಷತುಃ, ತತರ್ಷತುಃ |
 ೨ ತತರ್ಷಿಧ-ತತರ್ಷಿಧ-ತತರ್ಷಿಧ, ತತರ್ಷಿಧುಃ, ತತರ್ಷಿಧ | ೩ ತತರ್ಷಿವ,
 ತತರ್ಷಿವ-ತತರ್ಷಿವ, ತತರ್ಷಿವ-ತತರ್ಷಿವ || 339 ೧ ಪಸ್ಪರ್ಶ, ಪಸ್ಪರ್ಶತುಃ,
 ಪಸ್ಪರ್ಶತುಃ | ೨ ಪಸ್ಪರ್ಶಿಧ-ಪಸ್ಪರ್ಶಿಧ-ಪಸ್ಪರ್ಶಿಧ, ಪಸ್ಪರ್ಶಿಧುಃ, ಪಸ್ಪರ್ಶಿಧ |
 ೩ ಪಸ್ಪರ್ಶಿವ, ಪಸ್ಪರ್ಶಿವ, ಪಸ್ಪರ್ಶಿವ || 340 ೧ ಮಮಜ್ಜ,
 ಮಮಜ್ಜತುಃ, ಮಮಜ್ಜತುಃ | ೨ ಮಮಜ್ಜಿಧ-ಮಮಜ್ಜಿಧ, ಮಮಜ್ಜಿಧುಃ,
 ಮಮಜ್ಜಿಧ | ಮಮಜ್ಜಿಧ, ಮಮಜ್ಜಿಧ, ಮಮಜ್ಜಿಧ | ೩ ತತಕ್ಷ,
 ತತಕ್ಷತುಃ, ತತಕ್ಷತುಃ | ೨ ತತಕ್ಷಿಧ-ತತಕ್ಷಿಧ, ತತಕ್ಷಿಧುಃ, ತತಕ್ಷಿಧ |
 ೩ ತತಕ್ಷಿವ, ತತಕ್ಷಿವ, ತತಕ್ಷಿವ || 341 ೧ ಪಪ್ರಜ್ಞ, ಪಪ್ರಜ್ಞತುಃ,
 ಪಪ್ರಜ್ಞತುಃ | ೨ ಪಪ್ರಜ್ಞಿಧ-ಪಪ್ರಜ್ಞಿಧ, ಪಪ್ರಜ್ಞಿಧುಃ, ಪಪ್ರಜ್ಞಿಧ |
 ೩ ಪಪ್ರಜ್ಞಿವ, ಪಪ್ರಜ್ಞಿವ, ಪಪ್ರಜ್ಞಿವ ||

343 ೧ ಲಲಂಘ, ಲಲಂಘತುಃ, ಲಲಂಘತುಃ | ೨ ಲಲಂಘಿಧ,
 ಲಲಂಘಿಧುಃ, ಲಲಂಘಿಧ | ೩ ಲಲಂಘಿವ, ಲಲಂಘಿವ, ಲಲಂಘಿವ || 344

೧ ದದಾಶ, ದದಾಶತುಃ, ದದಾಶುಃ । ೨ ದದಾಶಿಥ-ದದಾಶ್ಠ, ದದಾಶಥುಃ, ದದಾಶ । ೩ ದದಾಶ, ದದಾಶಿವ, ದದಾಶಿಮ ॥ 345 ೧ ಬಬಂಧ, ಬಬಂಧತುಃ, ಬಬಂಧುಃ । ೨ ಬಬಂಧಿಥ-ಬಬಂಧ, ಬಬಂಧಥುಃ, ಬಬಂಧ । ೩ ಬಬಂಧ, ಬಬಂಧಿವ, ಬಬಂಧಿಮ ॥ 346 ೧ ರರಂಜ, ರರಂಜತುಃ, ರರಂಜುಃ । ೨ ರರಂಜಿಥ-ರರಂಜ್ಠ, ರರಂಜಥುಃ, ರರಂಜ । ೩ ರರಂಜ, ರರಂಜಿವ, ರರಂಜಿಮ ॥ 347 ೧ ವವಾಂಛ, ವವಾಂಛತುಃ, ವವಾಂಛುಃ । ೨ ವವಾಂಛಿಥ, ವವಾಂಛಥುಃ, ವವಾಂಛ । ೩ ವವಾಂಛ, ವವಾಂಛಿವ, ವವಾಂಛಿಮ ॥ 348 ೧ ಜಗೌ, ಜಗತುಃ, ಜಗುಃ । ೨ ಜಗಿಥ-ಜಗಾಥ, ಜಗಥುಃ, ಜಗ । ೩ ಜಗೌ, ಜಗಿವ, ಜಗಿಮ ॥ 349 ೧ ಮಮೌ, ಮಿಮೃತುಃ, ಮಿಮೃಃ । ೨ ಮಮಾಥ-ಮಮುಥ, ಮಿಮೃಥುಃ, ಮಿಮೃ । ೩ ಮಮೌ, ಮಿಮೃವ, ಮಿಮೃಮ ॥ 350 ೧ ಆಟ, ಆಟತುಃ, ಆಟುಃ । ೨ ಆಟಿಥ, ಆಟಿಥುಃ, ಆಟ । ೩ ಆಟ, ಆಟಿವ, ಆಟಿಮ ॥ 351 ೧ ಆನರ್ಚ, ಆನರ್ಚತುಃ, ಆನರ್ಚುಃ । ೨ ಆನರ್ಚಿಥ, ಆನರ್ಚಿಥುಃ, ಆನರ್ಚ । ೩ ಆನರ್ಚ, ಆನರ್ಚಿವ, ಆನರ್ಚಿಮ ॥ 352 ೧ ಆನಂಜ, ಆನಂಜತುಃ, ಆನಂಜುಃ । ೨ ಆನಂಜಿಥ-ಆನಂಜ್ಠ, ಆನಂಜಥುಃ, ಆನಂಜ । ೩ ಆನಂಜ, ಆನಂಜಿವ-ಆನಂಜ್ಞ, ಆನಂಜಿಮ-ಆನಂಜ್ಞ ॥

353 ೧ ಶಿಶ್ರಾಯ, ಶಿಶ್ರಾಯತುಃ, ಶಿಶ್ರಾಯುಃ । ೨ ಶಿಶ್ರಯಿಥ, ಶಿಶ್ರಯಿಥುಃ, ಶಿಶ್ರಯ । ೩ ಶಿಶ್ರಾಯ-ಶಿಶ್ರಯ, ಶಿಶ್ರಯಿವ, ಶಿಶ್ರಯಿಮ ॥ 354 ೧ ಇಯಾಜ, ಈಜತುಃ, ಈಜುಃ । ೨ ಇಯಜಿಥ-ಇಯಜ್ಠ, ಈಜಥುಃ, ಈಜ । ೩ ಇಯಾಜ-ಇಯಜ, ಈಜಿವ, ಈಜಿಮ ॥ 355 ೧ ಇಯಾಯ, ಈಯತುಃ, ಈಯುಃ । ೨ ಇಯಯಿಥ-ಇಯೇಥ, ಈಯಥುಃ, ಈಯ । ೩ ಇಯಾಯ-ಇಯಯ, ಈಯಿವ, ಈಯಿಮ ॥ 356 ೧ ಚಿಕಾಯ, ಚಿಕ್ತತುಃ, ಚಿಕ್ತುಃ । ೨ ಚಿಕಯಿಥ-ಚಿಕೇಥ, ಚಿಕ್ತಥುಃ, ಚಿಕ್ತ । ೩ ಚಿಕಾಯ-ಚಿಕಯ, ಚಿಕ್ತಿವ, ಚಿಕ್ತಿಮ ॥ 357 ೧ ಚಿಕ್ರಾಯ, ಚಿಕ್ರಿಯತುಃ, ಚಿಕ್ರಿಯುಃ । ೨ ಚಿಕ್ರಯಿಥ-ಚಿಕ್ರೇಥ, ಚಿಕ್ರಿಯಥುಃ, ಚಿಕ್ರಿಯ ।

ಚಿತ್ರಾಯ-ಚಿತ್ರಯ, ಚಿತ್ರಯಿವ, ಚಿತ್ರಯಿಮು || 358 || ವಿವ್ಯಾಧ, ವಿವಿಧತುಃ, ವಿವಿಧಾಃ | ೨ ವಿವ್ಯಾಧಿಧ-ವಿವ್ಯದ್ಧ, ವಿವಿಧಧುಃ, ವಿವಿಧ | ೩ ವಿವ್ಯಾಧ-ವಿವ್ಯಧ, ವಿವಿಧವ, ವಿವಿಧಮು || 359 || ಚಿತ್ರೇಡ, ಚಿತ್ರೇಡತುಃ, ಚಿತ್ರೇಡಾಃ | ೨ ಚಿತ್ರೇಡಿಧ, ಚಿತ್ರೇಡಧುಃ, ಚಿತ್ರೇಡ | ೩ ಚಿತ್ರೇಡ, ಚಿತ್ರೇಡಿವ, ಚಿತ್ರೇಡಿಮು || 360 || ವಿವೇದ, ವಿವಿವತುಃ, ವಿವಿದುಃ | ೨ ವಿವೇದಿಧ, ವಿವಿದಧುಃ, ವಿವಿದ | ೩ ವಿವೇದ, ವಿವಿದವ, ವಿವಿದಮು || 361 || ಇಯೇಷ, ಈಷತುಃ, ಈಷುಃ | ೨ ಇಯೇಷಿಧ, ಈಷಿಧ, ಈಷಧುಃ, ಈಷ | ೩ ಇಯೇಷ, ಈಷಿವ, ಈಷಿಮು || 362 || ಚಿಕ್ಲೇದ, ಚಿಕ್ಲಿದತುಃ, ಚಿಕ್ಲಿದುಃ | ೨ ಚಿಕ್ಲೇದಿಧ-ಚಿಕ್ಲೇತ್ತ್, ಚಿಕ್ಲಿದಧುಃ, ಚಿಕ್ಲಿದ | ೩ ಚಿಕ್ಲೇದ, ಚಿಕ್ಲಿದಿವ-ಚಿಕ್ಲಿದ್ವ, ಚಿಕ್ಲಿದಿಮು-ಚಿಕ್ಲಿದ್ವ || 363 || ಚಿಕ್ಲೇಶ, ಚಿಕ್ಲಿಶತುಃ, ಚಿಕ್ಲಿಶುಃ | ೨ ಚಿಕ್ಲೇಶಿಧ-ಚಿಕ್ಲೇಷ್ವ, ಚಿಕ್ಲಿಶಧುಃ, ಚಿಕ್ಲಿಶ | ೩ ಚಿಕ್ಲೇಶ, ಚಿಕ್ಲಿಶಿವ-ಚಿಕ್ಲಿಶ್ವ, ಚಿಕ್ಲಿಶಿಮು-ಚಿಕ್ಲಿಶ್ವ || 364 || ಸಿವೇಧ, ಸಿವಿಧತುಃ, ಸಿವಿಧುಃ | ೨ ಸಿವೇಧಿಧ-ಸಿವೇದ್ಧ, ಸಿವಿಧಧುಃ, ಸಿವಿಧ | ೩ ಸಿವೇಧ, ಸಿವಿಧಿವ-ಸಿವಿಧ್ವ, ಸಿವಿಧಿಮು-ಸಿವಿಧ್ವ || 365 || ಸಿಷ್ಟೇಹ, ಸಿಷ್ಟಹತುಃ, ಸಿಷ್ಟಹುಃ | ೨ ಸಿಷ್ಟೇಹಿಧ-ಸಿಷ್ಟೇಗ್ಧ-ಸಿಷ್ಟೇಹ, ಸಿಷ್ಟಹಧುಃ, ಸಿಷ್ಟಹ | ೩ ಸಿಷ್ಟೇಹ, ಸಿಷ್ಟಹಿವ-ಸಿಷ್ಟಹ್ವ, ಸಿಷ್ಟಹಿಮು-ಸಿಷ್ಟಹ್ವ ||

366 || ಉವಾದ, ಊದತುಃ, ಊದಾಃ | ೨ ಉವದಿಧ, ಊದಧುಃ, ಊದ | ೩ ಉವಾದ-ಉವದ, ಊದಿವ, ಊದಿಮು || 367 || ಮನಾವ, ಮನುವತುಃ, ಮನುವಾಃ | ೨ ಮನವಿಧ, ಮನುವಧುಃ, ಮನುವ | ೩ ಮನಾವ-ಮನವ, ಮನುವಿವ, ಮನುವಿಮು || 368 || ಶುಕ್ರಾವ, ಶುಕ್ರವತುಃ, ಶುಕ್ರವಾಃ | ೨ ಶುಕ್ರೇಧ, ಶುಕ್ರವಧುಃ, ಶುಕ್ರವ | ೩ ಶುಕ್ರಾವ-ಶುಕ್ರವ, ಶುಕ್ರವ, ಶುಕ್ರಮು || 369 || ಉವಾಚ, ಊಚತುಃ, ಊಚುಃ | ೨ ಉವಚಿಧ-ಉವಕ್, ಊಚಧುಃ, ಊಚ | ೩ ಉವಾಚ-ಉವಚಿ, ಊಚಿವ, ಊಚಿಮು || 370 || ಉವಾಚ, ಊಚತುಃ,

ಉಪಾಸುಃ ॥ ೨ ಉಪಾಸುಃ-ಉಪಪ್ಪ, ಉಪಪ್ಪುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ ॥ ೨ ಉಪಾಪ-
 ಉಪಪ್ಪುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ ॥ 371 ೧ ಉಪಾಸುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ ॥
 ೨ ಉಪಾಸುಃ-ಉಪಪ್ಪುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ ॥ ೩ ಉಪಾಸುಃ-ಉಪಪ್ಪುಃ,
 ಉಪಪ್ಪುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ ॥ 372 ೧ ಉಪಾಸುಃ-ಉಪಪ್ಪುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ ॥
 ೨ ಉಪಾಸುಃ-ಉಪಪ್ಪುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ ॥ ೩ ಉಪಾಸುಃ-ಉಪಪ್ಪುಃ,
 ಉಪಪ್ಪುಃ, ಉಪಪ್ಪುಃ ॥ 373 ೧ ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ ॥
 ಜುಗಾಪುಃ ॥ ೨ ಜುಗಾಪುಃ-ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ ॥ ಜುಗಾಪುಃ ॥
 ೩ ಜುಗಾಪುಃ-ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ ॥ 374 ೧ ಸುಪ್ಪಾಪುಃ,
 ಸುಪ್ಪಾಪುಃ, ಸುಪ್ಪಾಪುಃ ॥ ೨ ಸುಪ್ಪಾಪುಃ-ಸುಪ್ಪಾಪುಃ, ಸುಪ್ಪಾಪುಃ, ಸುಪ್ಪಾಪುಃ ॥
 ಸುಪ್ಪಾಪುಃ ॥ ೩ ಸುಪ್ಪಾಪುಃ-ಸುಪ್ಪಾಪುಃ, ಸುಪ್ಪಾಪುಃ, ಸುಪ್ಪಾಪುಃ ॥ 375
 ೧ ಚುಚುಪುಃ, ಚುಚುಪುಃ, ಚುಚುಪುಃ ॥ ೨ ಚುಚುಪುಃ, ಚುಚುಪುಃ, ಚುಚುಪುಃ ॥
 ಚುಚುಪುಃ ॥ ೩ ಚುಚುಪುಃ, ಚುಚುಪುಃ, ಚುಚುಪುಃ ॥ 376 ೧ ಜುಗಾಪುಃ,
 ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ ॥ ೨ ಜುಗಾಪುಃ-ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ ॥
 ಜುಗಾಪುಃ ॥ ೩ ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ ॥ 377 ೧ ಚುಕಾಪುಃ,
 ಚುಕಾಪುಃ, ಚುಕಾಪುಃ ॥ ೨ ಚುಕಾಪುಃ-ಚುಕಾಪುಃ, ಚುಕಾಪುಃ, ಚುಕಾಪುಃ ॥
 ಚುಕಾಪುಃ ॥ ೩ ಚುಕಾಪುಃ, ಚುಕಾಪುಃ, ಚುಕಾಪುಃ ॥ 378 ೧ ತುತ್ಪಾಪುಃ,
 ತುತ್ಪಾಪುಃ, ತುತ್ಪಾಪುಃ ॥ ೨ ತುತ್ಪಾಪುಃ-ತುತ್ಪಾಪುಃ, ತುತ್ಪಾಪುಃ, ತುತ್ಪಾಪುಃ ॥
 ತುತ್ಪಾಪುಃ ॥ ೩ ತುತ್ಪಾಪುಃ, ತುತ್ಪಾಪುಃ, ತುತ್ಪಾಪುಃ ॥ 379 ೧ ಲುಲಾಪುಃ,
 ಲುಲಾಪುಃ, ಲುಲಾಪುಃ ॥ ೨ ಲುಲಾಪುಃ-ಲುಲಾಪುಃ, ಲುಲಾಪುಃ, ಲುಲಾಪುಃ ॥
 ಲುಲಾಪುಃ ॥ ೩ ಲುಲಾಪುಃ, ಲುಲಾಪುಃ, ಲುಲಾಪುಃ ॥ 380 ೧ ಜುಗಾಪುಃ,
 ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ ॥ ೨ ಜುಗಾಪುಃ-ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ ॥
 ಜುಗಾಪುಃ ॥ ೩ ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ, ಜುಗಾಪುಃ ॥ 381 ೧ ಮುಮಾಪುಃ,
 ಮುಮಾಪುಃ, ಮುಮಾಪುಃ ॥ ೨ ಮುಮಾಪುಃ-ಮುಮಾಪುಃ, ಮುಮಾಪುಃ, ಮುಮಾಪುಃ ॥
 ಮುಮಾಪುಃ ॥ ೩ ಮುಮಾಪುಃ, ಮುಮಾಪುಃ, ಮುಮಾಪುಃ ॥ 382 ೧ ಚೋರಾಪುಃ,
 ಚೋರಾಪುಃ, ಚೋರಾಪುಃ ॥ ೨ ಚೋರಾಪುಃ-ಚೋರಾಪುಃ, ಚೋರಾಪುಃ, ಚೋರಾಪುಃ ॥
 ಚೋರಾಪುಃ ॥ ೩ ಚೋರಾಪುಃ, ಚೋರಾಪುಃ, ಚೋರಾಪುಃ ॥

ಯಾಂಚಕ್ರಃ । ೧ ಚೋರಯಾಂಚಕರ್ಥ, ಚೋರಯಾಂಚಕ್ರಧುಃ, ಚೋರ
ಯಾಂಚಕ್ರ ೨ ಚೋರಯಾಂಚಕಾರ-ಚೋರಯಾಂಚಕರ, ಚೋರಯಾಂಚಕ್ರವ,
ಚೋರಯಾಂಚಕ್ರಮು || 383 ೧ ಚೋರಯಾಮಾಸ, ಚೋರಯಾಮಾಸತುಃ,
ಚೋರಯಾಮಾಸುಃ । ೨ ಚೋರಯಾಮಾಸಿಧ, ಚೋರಯಾಮಾಸಘ್ನ,
ಚೋರಯಾಮಾಸ । ೩ ಚೋರಯಾಮಾಸ, ಚೋರಯಾಮಾಸಿವ, ಚೋರ
ಯಾಮಾಸಿಮು || 384 ೧ ಚೋರಯಾಂಬಭೂವ ಚೋರಯಾಂಬ
ಭೂವತುಃ ಚೋರಯಾಂಬಭೂವುಃ । ಚೋರಯಾಂಬಭೂವಿಧ, ಚೋರ
ಯಾಂಬಭೂವಧುಃ, ಚೋರಯಾಂಬಭೂವ । ೨ ಚೋರಯಾಂಬಭೂವ,
ಚೋರಯಾಂಬಭೂವಿವ, ಚೋರಯಾಂಬಭೂವಿಮು ||

ಲಿಟ್—ಆತ್ಮನೇ

385 ೧ ದದೇ, ದದಾತೇ, ದದಿರೇ । ೨ ದದಿಷೇ, ದದಾಥೇ,
ದದಿಧ್ವೇ । ೩ ದದೇ, ದದಿವಹೇ, ದದಿಮಹೇ || 386 ೧ ಚಕ್ರೇ,
ಚಕ್ರಾತೇ, ಚಕ್ರೀರೇ । ೨ ಚಕ್ರಪೇ, ಚಕ್ರಾಥೇ, ಚಕ್ರಧ್ವೇ । ೩ ಚಕ್ರೇ,
ಚಕ್ರವಹೇ, ಚಕ್ರಮಹೇ । 387 ೧ ತತ್ರೇ, ತತ್ರಾತೇ, ತತ್ರೀರೇ ।
೨ ತತ್ರಪೇ, ತತ್ರಾಥೇ, ತತ್ರಧ್ವೇ-ತತ್ರಧ್ವೇ । ೩ ತತ್ರೇ, ತತ್ರವಹೇ,
ತತ್ರಮಹೇ || 388 ೧ ಈಜೇ, ಈಜಾತೇ, ಈಜಿರೇ । ೨ ಈಜಿಷೇ,
ಈಜಾಥೇ, ಈಜಿಧ್ವೇ । ೩ ಈಜೇ, ಈಜಿವಹೇ, ಈಜಿಮಹೇ || 389
೧ ಊಚೇ, ಊಚಾತೇ, ಊಚಿರೇ । ೨ ಊಚಿಷೇ, ಊಚಾಥೇ, ಊಚಿಧ್ವೇ ।
೩ ಊಚೇ, ಊಚಿವಹೇ, ಊಚಿಮಹೇ || 390 ೧ ಊಹೇ, ಊಹಾತೇ,
ಊಹಿರೇ । ೨ ಊಹಿಷೇ, ಊಹಾಥೇ, ಊಹಿಧ್ವೇ-ಊಹಿಧ್ವೇ । ೩
ಊಹೇ, ಊಹಿವಹೇ, ಊಹಿಮಹೇ || 391 ೧ ಸೇಹೇ, ಸೇಹಾತೇ,
ಸೇಹಿರೇ । ೨ ಸೇಹಿಷೇ, ಸೇಹಾಥೇ, ಸೇಹಿಧ್ವೇ-ಸೇಹಿಧ್ವೇ । ೩ ಸೇಹೇ,
ಸೇಹಿವಹೇ, ಸೇಹಿಮಹೇ || 392 ೧ ತ್ರೇಪೇ, ತ್ರೇಪಾತೇ, ತ್ರೇಪಿರೇ ।
೨ ತ್ರೇಪಿಷೇ-ತ್ರೇಪ್ಪೇ, ತ್ರೇಪಾಥೇ, ತ್ರೇಪಿಧ್ವೇ-ತ್ರೇಪ್ಪೇ । ೩ ತ್ರೇಪೇ,
ತ್ರೇಪಿವಹೇ-ತ್ರೇಪ್ಪಹೇ, ತ್ರೇಪಿಮಹೇ-ತ್ರೇಪ್ಪಹೇ ||

393 ೧ ಚಕಮೇ, ಚಕಮಾತೇ, ಚಕಮಿರೇ । ೨ ಚಕಮಿಷೇ, ಚಕಮಾಥೇ, ಚಕಮಿಧ್ವೇ । ೩ ಚಕಮೇ, ಚಕಮಿವಹೇ, ಚಕಮಿಮಹೇ ॥
 394 ೧ ದಧಾವೇ, ದಧಾವಾತೇ, ದಧಾವಿರೇ । ೨ ದಧಾವಿಷೇ, ದಧಾವಾಥೇ, ದಧಾವಿಧ್ವೇ-ದಧಾವಿಧ್ವೇ । ೩ ದಧಾವೇ, ದಧಾವಿವಹೇ, ದಧಾವಿಮಹೇ ॥
 395 ೧ ಜಗಾಹೇ, ಜಗಾಹಾತೇ, ಜಗಾಹಿರೇ । ೨ ಜಗಾಹಿಷೇ-ಜಘಾಕ್ಷೇ, ಜಗಾಹಾಥೇ, ಜಗಾಹಿಧ್ವೇ-ಜಗಾಹಿಧ್ವೇ-ಜಗಾಡ್‌ಡ್ವೇ । ೩ ಜಗಾಹೇ, ಜಗಾಹಿವಹೇ-ಜಗಾಹ್ವಹೇ, ಜಗಾಹಿಮಹೇ-ಜಗಾಹ್ಮಹೇ ॥
 396 ೧ ಜಗ್ಮಹೇ, ಜಗ್ಮಹಾತೇ, ಜಗ್ಮಹಿರೇ । ೨ ಜಗ್ಮಹಿಷೇ, ಜಗ್ಮಹಾಥೇ, ಜಗ್ಮಹಿಧ್ವೇ-ಜಗ್ಮಹಿಧ್ವೇ । ೩ ಜಗ್ಮಹೇ, ಜಗ್ಮಹಿವಹೇ, ಜಗ್ಮಹಿಮಹೇ ॥
 397 ೧ ಚಕ್ಲವೇ, ಚಕ್ಲಪಾತೇ, ಚಕ್ಲಪಿರೇ । ೨ ಚಕ್ಲಪಿಷೇ-ಚಕ್ಲಪ್ಪೇ, ಚಕ್ಲಪಾಥೇ, ಚಕ್ಲಪಿಧ್ವೇ-ಚಕ್ಲಬ್ಧ್ವೇ । ೩ ಚಕ್ಲವೇ, ಚಕ್ಲಪಿವಹೇ-ಚಕ್ಲಪ್ವಹೇ, ಚಕ್ಲಪಿಮಹೇ-ಚಕ್ಲಪ್ಮಹೇ ॥
 398 ೧ ಚಕ್ಷಮೇ, ಚಕ್ಷಮಾತೇ, ಚಕ್ಷಮಿರೇ । ೨ ಚಕ್ಷಮಿಷೇ-ಚಕ್ಷಂಸೇ, ಚಕ್ಷಮಾಥೇ, ಚಕ್ಷಮಿಧ್ವೇ-ಚಕ್ಷಂಧ್ವೇ । ೩ ಚಕ್ಷಮೇ, ಚಕ್ಷಮಿವಹೇ-ಚಕ್ಷಣ್ವಹೇ, ಚಕ್ಷಮಿಮಹೇ-ಚಕ್ಷಣ್ಮಹೇ ॥
 399 ೧ ಸಸ್ಯಂದೇ, ಸಸ್ಯಂದಾತೇ, ಸಸ್ಯಂದಿರೇ । ೨ ಸಸ್ಯಂದಿಷೇ-ಸಸ್ಯಂತ್ಸೇ, ಸಸ್ಯಂದಾಥೇ, ಸಸ್ಯಂದಿಧ್ವೇ-ಸಸ್ಯಂಧ್ವೇ । ೩ ಸಸ್ಯಂದೇ, ಸಸ್ಯಂದಿವಹೇ-ಸಸ್ಯಂದ್ವಹೇ, ಸಸ್ಯಂದಿಮಹೇ-ಸಸ್ಯಂದ್ಮಹೇ ॥
 400 ೧ ಆನಶೇ, ಆನಶಾತೇ, ಆನಶಿರೇ । ೨ ಆನಶಿಷೇ, ಆನಕ್ಷೇ, ಆನಶಾಥೇ, ಆನಶಿಧ್ವೇ, ಆನಡ್ವೇ । ೩ ಆನಶೇ, ಆನಶಿವಹೇ-ಆನಶ್ವಹೇ, ಆನಶಿಮಹೇ-ಆನಶ್ಮಹೇ ॥

401 ೧ ವಿವಿಧೇ, ವಿವಿದಾತೇ, ವಿವಿದಿರೇ । ೨ ವಿವಿಧಿಷೇ, ವಿವಿದಾಥೇ, ವಿವಿದಿಧ್ವೇ । ೩ ವಿವಿಧೇ, ವಿವಿದಿವಹೇ, ವಿವಿದಿಮಹೇ ॥
 402 ೧ ಲಿಲಿಹೇ, ಲಿಲಿಹಾತೇ, ಲಿಲಿಹಿರೇ । ೨ ಲಿಲಿಹಿಷೇ, ಲಿಲಿಹಾಥೇ, ಲಿಲಿಹಿಧ್ವೇ-ಲಿಲಿಹಿಧ್ವೇ । ೩ ಲಿಲಿಹೇ, ಲಿಲಿಹಿವಹೇ, ಲಿಲಿಹಿಮಹೇ ॥
 403 ೧ ದಿದೀಷೇ, ದಿದೀಪಾತೇ, ದಿದೀಪಿರೇ । ೨ ದಿದೀಪಿಷೇ, ದಿದೀಪಾಥೇ, ದಿದೀಪಿಧ್ವೇ ।

೩ ದಿದೀವೇ, ದಿದೀವಿವಹೇ, ದಿದೀವಿಮಹೇ || 404 ೧ ಸಿಪೇವೇ, ಸಿಪೇವಾತೇ, ಸಿಪೇವಿರೇ । ೨ ಸಿಪೇವಿಪೇ, ಸಿಪೇವಾಥೇ, ಸಿಪೇವಿಧ್ವೇ-ಸಿಪೇವಿಧ್ವೇ । ೩ ಸಿಪೇವಿಪೇ, ಸಿಪೇವಿವಹೇ, ಸಿಪೇವಿಮಹೇ || 405 ೧ ತುಷ್ಟುವೇ, ತುಷ್ಟುವಾತೇ, ತುಷ್ಟುವಿರೇ । ೨ ತುಷ್ಟುವೇ, ತುಷ್ಟುವಾಥೇ, ತುಷ್ಟುಧ್ವೇ । ೩ ತುಷ್ಟುವೇ, ತುಷ್ಟುವಹೇ, ತುಷ್ಟುಮಹೇ || 406 ೧ ಮುಮುಚೇ, ಮುಮುಚಾತೇ, ಮುಮುಚಿರೇ । ೨ ಮುಮುಚಿಪೇ, ಮುಮುಚಾಥೇ, ಮುಮುಚಿಧ್ವೇ । ೩ ಮುಮುಚೇ, ಮುಮುಚಿವಹೇ, ಮುಮುಚಿಮಹೇ || 407 ೧ ದುದುಹೇ, ದುದುಹಾತೇ, ದುದುಹಿರೇ । ೨ ದುದುಹಿಪೇ, ದುದುಹಾಥೇ, ದುದುಹಿಧ್ವೇ । ೩ ದುದುಹೇ, ದುದುಹಿವಹೇ, ದುದುಹಿಮಹೇ । 408 ೧ ಜುಗುಹೇ, ಜುಗುಹಾತೇ, ಜುಗುಹಿರೇ । ೨ ಜುಗುಹಿಪೇ-ಜುಘುಕ್ಷೇ, ಜುಗುಹಾಥೇ, ಜುಗುಹಿಧ್ವೇ-ಜುಗುಧ್ವೇ-ಜುಗೂಧ್ವೇ । ೩ ಜುಗುಹೇ, ಜುಗುಹಿವಹೇ-ಜುಗುಹ್ವಹೇ, ಜುಗುಹಿಮಹೇ-ಜುಗುಹ್ವಹೇ || 409 ೧ ಲುಲೋಕೇ, ಲುಲೋಕಾತೇ, ಲುಲೋಕಿರೇ । ೨ ಲುಲೋಕಿಪೇ, ಲುಲೋಕಾಥೇ, ಲುಲೋಕಿಧ್ವೇ । ೩ ಲುಲೋಕೇ, ಲುಲೋಕಿವಹೇ, ಲುಲೋಕಿಮಹೇ ||

410 ೧ ಚೋರಯಾಚಕ್ರೇ, ಚೋರಯಾಚಕ್ರಾತೇ, ಚೋರಯಾಚಕ್ರರೇ । ೨ ಚೋರಯಾಚಕ್ರಪೇ, ಚೋರಯಾಚಕ್ರಾಥೇ, ಚೋರಯಾಚಕ್ರಧ್ವೇ । ೩ ಚೋರಯಾಚಕ್ರೇ, ಚೋರಯಾಚಕ್ರವಹೇ, ಚೋರಯಾಚಕ್ರಮಹೇ || 411 ೧ ಚೋರಯಾಮಾಸೇ, ಚೋರಯಾಮಾಸಾತೇ, ಚೋರಯಾಮಾಸಿರೇ । ೨ ಚೋರಯಾಮಾಸಿಪೇ, ಚೋರಯಾಮಾಸಾಥೇ, ಚೋರಯಾಮಾಸಿಧ್ವೇ । ೩ ಚೋರಯಾಮಾಸೇ, ಚೋರಯಾಮಾಸಿವಹೇ, ಚೋರಯಾಮಾಸಿಮಹೇ || 412 ೧ ಚೋರಯಾಬಭೂವೇ, ಚೋರಯಾಬಭೂವಾತೇ, ಚೋರಯಾಬಭೂವಿರೇ । ೨ ಚೋರಯಾಬಭೂವಿಪೇ, ಚೋರಯಾಬಭೂವಾಥೇ, ಚೋರಯಾಬಭೂವಿಧ್ವೇ । ೩ ಚೋರಯಾಬಭೂವೇ, ಚೋರಯಾಬಭೂವಿವಹೇ, ಚೋರಯಾಬಭೂವಿಮಹೇ ||

2.242 ಲುಚ್ಛ—ಪರಸ್ಕೃತ

413 ಂ ಅಗಮತ್, ಅಗಮತಾಂ, ಅಗಮನ್ । ೨ ಅಗಮಃ, ಅಗಮತಂ, ಅಗಮತ । ೩ ಅಗಮಂ, ಅಗಮಾವ, ಅಗಮಾಮು ॥ 414 ಂ ಅಪಾತ್, ಅಪಾತಾಂ, ಅಪುಃ । ೨ ಅಪಾಃ, ಅಪಾತಂ, ಅಪಾತ । ೩ ಅಪಾಂ, ಅಪಾವ, ಅಪಾಮು ॥ 415 ಂ ಅಗ್ರಹೀತ್, ಅಗ್ರಹೀಷ್ಠಾಂ, ಅಗ್ರಹೀಷುಃ । ೨ ಅಗ್ರಹೀಃ, ಅಗ್ರಹೀಷ್ಠಂ, ಅಗ್ರಹೀಷ್ಠ । ೩ ಅಗ್ರಹೀಷಂ, ಅಗ್ರಹೀಷ್ಠ, ಅಗ್ರಹೀಷ್ಠ ॥ 416 ಂ ಅವಾದೀತ್, ಅವಾದಿಷ್ಠಾಂ, ಅವಾದಿಷುಃ । ೨ ಅವಾದೀಃ, ಅವಾದಿಷ್ಠಂ, ಅವಾದಿಷ್ಠ । ೩ ಅವಾದಿಷಂ, ಅವಾದಿಷಂ, ಅವಾದಿಷ್ಠ ॥

417 ಂ ಅಧಾಕ್ಷೀತ್, ಅಧಾಗ್ಧಾಂ, ಅಧಾಕ್ಷುಃ । ೨ ಅಧಾಕ್ಷೀಃ, ಅಧಾಗ್ಧಂ, ಅಧಾಗ್ಧ । ೩ ಅಧಾಕ್ಷಂ, ಅಧಾಕ್ಷ್ಯ, ಅಧಾಕ್ಷ್ಮ ॥ 418 ಂ ಅಪಾಕ್ಷೀತ್, ಅಪಾಕ್ತಾಂ, ಅಪಾಕ್ಷುಃ । ೨ ಅಪಾಕ್ಷೀಃ, ಅಪಾಕ್ತಂ, ಅಪಾಕ್ತ । ೩ ಅಪಾಕ್ಷಂ, ಅಪಾಕ್ಷ್ಯ, ಅಪಾಕ್ಷ್ಮ ॥ 419 ಂ ಅಯಾಕ್ಷೀತ್, ಅಯಾಷ್ಠಾಂ, ಅಯಾಕ್ಷುಃ । ೨ ಅಯಾಕ್ಷೀಃ, ಅಯಾಷ್ಠಂ, ಅಯಾಷ್ಠ । ೩ ಅಯಾಕ್ಷಂ, ಅಯಾಕ್ಷ್ಯ, ಅಯಾಕ್ಷ್ಮ ॥ 420 ಂ ಅವಾಕ್ಷೀತ್, ಅವೋಢಾಂ, ಅವೋಕ್ಷುಃ । ೨ ಅವಾಕ್ಷೀಃ, ಅವೋಢಂ, ಅವೋಢ । ೩ ಅವಾಕ್ಷಂ, ಅವಾಕ್ಷ್ಯ, ಅವಾಕ್ಷ್ಮ ॥ 421 ಂ ಅಕಾರ್ಷೀತ್, ಅಕಾರ್ಷ್ಠಾಂ, ಅಕಾರ್ಷುಃ । ೨ ಅಕಾರ್ಷೀಃ, ಅಕಾರ್ಷ್ಠಂ, ಅಕಾರ್ಷ್ಠ । ೩ ಅಕಾರ್ಷಂ, ಅಕಾರ್ಷ್ಯ, ಅಕಾರ್ಷ್ಮ ॥

422 ಂ ಅತಾಪ್ಸೀತ್, ಅತಾಪ್ತಾಂ, ಅತಾಪ್ಸುಃ । ೨ ಅತಾಪ್ಸೀಃ, ಅತಾಪ್ತಂ, ಅತಾಪ್ತ । ೩ ಅತಾಪ್ಸಂ, ಅತಾಪ್ಸ್ಯ, ಅತಾಪ್ಸ್ಮ ॥ 423 ಂ ಅವಾತ್ಸೀತ್, ಅವಾತ್ತಾಂ, ಅವಾತ್ಸುಃ । ೨ ಅವಾತ್ಸೀಃ, ಅವಾತ್ತಂ, ಅವಾತ್ತ । ೩ ಅವಾತ್ಸಂ, ಅವಾತ್ಸ್ಯ, ಅವಾತ್ಸ್ಮ ॥ 424 ಂ ಅವ್ಯಾತ್ಸೀತ್, ಅವ್ಯಾದ್ಧಾಂ, ಅವ್ಯಾತ್ಸುಃ । ೨ ಅವ್ಯಾತ್ಸೀಃ, ಅವ್ಯಾದ್ಧಂ, ಅವ್ಯಾದ್ಧ । ೩ ಅವ್ಯಾತ್ಸಂ, ಅವ್ಯಾತ್ಸ್ಯ, ಅವ್ಯಾತ್ಸ್ಮ ॥ 425 ಂ ಅಭಾಂತ್ಸೀತ್, ಅಬಾಂದ್ಧಾಂ, ಅಭಾಂತ್ಸುಃ । ೨ ಅಭಾಂತ್ಸೀಃ, ಅಬಾಂದ್ಧಂ, ಅಬಾಂದ್ಧ । ೩ ಅಭಾಂತ್ಸಂ,

అభాంత్స్వ, అభాంత్స్మ ॥ 426 ౧ అభ్యేత్సీత్, అభ్యేత్సాం, అభ్యేత్సః
 ౨ అభ్యేత్సీః, అభ్యేత్సం, అభ్యేత్స । ౩ అభ్యేత్సం, అభ్యేత్సవ, అభ్యేత్సమ్ ॥
 427 అభూత్=10.

2.242 లుజ్—ఆత్మనే

428 ౧ అపాది, అపత్సాతాం, అపత్సత । ౨ అపత్సాః,
 అపత్సాథాం, అపత్సం । ౩ అపత్సి, అపత్స్వహి, అపత్స్మహి ॥ 429
 ౧ అబోధి-అబుద్ధ, అభుత్సాతాం, అభుత్సత । ౨ అబుద్ధాః,
 అభుత్సాతాం, అబుద్ధం । ౩ అభుత్సి, అభుత్స్వహి, అభుత్స్మహి ॥
 430 ౧ అగాధ, అఘాక్షాతాం, అఘాక్షత । ౨ అగాఢాః, అఘాక్షాతాం,
 అఘాక్షం । ౩ అఘాక్షీ, అఘాక్ష్వహి, అఘాక్ష్మహి ॥ 431 ౧
 అవోధ, అవక్షాతాం, అవక్షత । ౨ అవోధాః, అవక్షాథాం,
 అవోక్షం । ౩ అవక్షీ, అవక్ష్వహి, అవక్ష్మహి ॥

432 ౧ అలిపత, అలిపేతాం, అలిపంత । ౨ అలిపథాః,
 అలిపేథాం, అలిపద్వం । ౩ అలిపే, అలిపావహి, అలిపామహి ॥
 433 ౧ అదిక్షత, అదిక్ష్వాతాం, అదిక్షంత । ౨ అదిక్షథాః అదిక్ష్వాథాం,
 అదిక్షద్వం । ౩ అదిక్షీ, అదిక్ష్వావహి, అదిక్ష్వామహి ॥ 434 ౧ అలిక్షత-
 అలీధ, అలిక్ష్వాతాం, అలిక్షంత । ౨ అలిక్షథాః-అలీధాః, అలిక్ష్వాథాం,
 అలిక్షద్వం-అలీధ్యం । ౩ అలిక్షీ, అలిక్ష్వావహి-అలిక్ష్వహి, అలిక్ష్వామహి ॥
 435 ౧ అఘుక్షత-అగూఢ, అఘుక్ష్వాతాం, అఘుక్షంత । ౨ అఘుక్షథాః-
 అగూఢాః, అఘుక్ష్వాథాం, అఘుక్షద్వం-అగూఢ్యం । ౩ అఘుక్షీ,
 అఘుక్ష్వావహి, అగుక్ష్వహి, అఘుక్ష్వామహి-అగుక్ష్మహి ॥ 436 ౧
 అధుక్షత-అదుగ్ధ, అధుక్ష్వాతాం, అధుక్షంత । ౩ అధుక్షథాః-
 అధుగ్ధాః, అధుక్ష్వాథాం, అధుక్షద్వం-అధుగ్ధ్యం । ౩ అధుక్షీ,
 అధుక్ష్వావహి-అధుక్ష్వహి, అధుక్ష్వామహి ॥ 437 ౧ అధిక్షత-అధిగ్ధ

ಅಧಿಕ್ಷಾತಾಂ, ಅಧಿಕ್ಷಂತಃ । ೨ ಅಧಿಕ್ಷಾಥಾಃ-ಅಧಿಕ್ಷಾಃ, ಅಧಿಕ್ಷಾಥಾಂ, ಅಧಿಕ್ಷಾಪ್ತಂ-ಅಧಿಕ್ಷಾಪ್ತಂ । ೩ ಅಧಿಕ್ಷಿ, ಅಧಿಕ್ಷಾವಹಿ - ಅಧಿಕ್ಷಹಿ, ಅಧಿಕ್ಷಾಮಹಿ ।

438 ೧ ಅಕೃತ, ಅಕೃಪಾತಾಂ, ಅಕೃಪತಃ । ೨ ಅಕೃಥಾಃ, ಅಕೃಪಾಥಾಂ, ಅಕೃಪ್ತಂ । ೩ ಅಕೃಪಿ, ಅಕೃಪ್ತಹಿ, ಅಕೃಪ್ತಹಿ ॥ 439 ೧ ಅಪಕ್ತ, ಅಪಕ್ಷಾತಾಂ, ಅಪಕ್ಷತಃ । ೨ ಅಪಕ್ಥಾಃ, ಅಪಕ್ಷಾಥಾಂ, ಅಪಕ್ಷಂ । ೩ ಅಪಕ್ಷಿ, ಅಪಕ್ಷಹಿ, ಅಪಕ್ಷಹಿ ॥ 440 ೧ ಅಯುಕ್ತ, ಅಯುಕ್ಷಾತಾಂ, ಅಯುಕ್ಷತಃ । ೨ ಅಯುಕ್ಥಾಃ, ಅಯುಕ್ಷಾಥಾಂ, ಅಯುಕ್ಷಂ-ಅಯುಕ್ಷಂ । ೩ ಅಯುಕ್ಷಿ, ಅಯುಕ್ಷಹಿ, ಅಯುಕ್ಷಹಿ ॥

441 ೧ ಅವಿತ್ತ, ಅವಿತ್ತಾತಾಂ, ಅವಿತ್ತತಃ । ೨ ಅವಿತ್ತಾಃ, ಅವಿತ್ತಾಥಾಂ, ಅವಿತ್ತಂ । ೩ ಅವಿತ್ತಿ, ಅವಿತ್ತಹಿ, ಅವಿತ್ತಹಿ ॥ 442 ೧ ಅವಪ್ತ, ಅವಪ್ಪಾತಾಂ, ಅವಪ್ತತಃ । ೨ ಅವಪ್ಥಾಃ, ಅವಪ್ಪಾಥಾಂ, ಅವಪ್ತಂ । ೩ ಅವಪ್ತಿ, ಅವಪ್ತಹಿ, ಅವಪ್ತಹಿ ॥ 443 ೧ ಅಲಿಪ್ತ, ಅಲಿಪ್ಪಾತಾಂ, ಅಲಿಪ್ತತಃ । ೨ ಅಲಿಪ್ಥಾಃ, ಅಲಿಪ್ಪಾಥಾಂ, ಅಲಿಪ್ತಂ । ೩ ಅಲಿಪ್ತಿ, ಅಲಿಪ್ತಹಿ, ಅಲಿಪ್ತಹಿ ॥ 444 ೧ ಅಮಾಸ್ತ, ಅಮಾಸಾತಾಂ, ಅಮಾಸತಃ । ೨ ಅಮಾಸ್ಥಾಃ, ಅಮಾಸಾಥಾಂ, ಅಮಾಸ್ತಂ । ೩ ಅಮಾಸಿ, ಅಮಾಸ್ತಹಿ, ಅಮಾಸ್ತಹಿ ॥ 445 ೧ ಅನದ್ಧ, ಅನದ್ಧಾತಾಂ, ಅನದ್ಧತಃ । ೨ ಅನದ್ಧಾಃ, ಅನದ್ಧಾಥಾಂ, ಅನದ್ಧಂ । ೩ ಅನದ್ಧಿ, ಅನದ್ಧಹಿ, ಅನದ್ಧಹಿ ॥ 446 ೧ ಅಲಬ್ಧ 20. 447 ೧ ಅಸ್ಯಂತ, ಅಸ್ಯಂತಾತಾಂ, ಅಸ್ಯಂತತಃ । ೨ ಅಸ್ಯಂತಾಃ, ಅಸ್ಯಂತಾಥಾಂ, ಅಸ್ಯಂತಂ । ೩ ಅಸ್ಯಂತಿ, ಅಸ್ಯಂತಹಿ, ಅಸ್ಯಂತಹಿ ॥

448 ೧ ಅಯುಷ್ಪ, ಅಯುಷ್ಪಾತಾಂ, ಅಯುಷ್ಪತಃ । ೨ ಅಯುಷ್ಠಾಃ, ಅಯುಷ್ಪಾಥಾಂ, ಅಯುಷ್ಪಂ । ೩ ಅಯುಷ್ತಿ, ಅಯುಷ್ಪಹಿ, ಅಯುಷ್ಪಹಿ ॥ 449 ೧ ಐಹಿಪ್ಪ, ಐಹಿಪಾತಾಂ, ಐಹಿಪತಃ । ೨ ಐಹಿಪ್ಠಾಃ, ಐಹಿಪಾಥಾಂ,

ಐಹಿಧ್ವಂ-ಐಹಿಧ್ವಂ । ೩ ಐಹಿಷಿ, ಐಹಿಷ್ಯಹಿ, ಐಹಿಷ್ಯಹಿ ॥ 450 ೧
 ಅಜನಿಷ್ಟ-ಅಜನಿ, ಅಜನಿಷಾತಾಂ, ಅಜನಿಷತ । ೨ ಅಜನಿಷ್ಠಾಃ, ಅಜನಿಷಾಧಾಂ
 ಅಜನಿಧ್ವಂ । ೩ ಅಜನಿ, ಅಜನಿಷ್ಯಹಿ, ಅಜನಿಷ್ಯಹಿ ॥ 451 ೧ ಅತನಿಷ್ಟ
 ಅತತ, ಅತನಿಷಾತಾಂ, ಅತನಿಷತ । ೨ ಅತನಿಷ್ಠಾಃ-ಅತಧಾಃ, ಅತನಿಷಾಧಾಂ,
 ಅತನಿಧ್ವಂ । ೩ ಅತನಿಷಿ, ಅತನಿಷ್ಯಹಿ, ಅತನಿಷ್ಯಹಿ ॥ 452 ೧ ಅವರಿಷ್ಟ,
 ಅವರಿಷಾತಾಂ, ಅವರಿಷತ । ೨ ಅವರಿಷ್ಠಾಃ, ಅವರಿಷಾಧಾಂ, ಅವರಿಧ್ವಂ-
 ಅವರಿಧ್ವಂ । ೩ ಅವರಿಷಿ, ಅವರಿಷ್ಯಹಿ, ಅವರಿಷ್ಯಹಿ ॥ 453 ೧ ಅಮೋದಿಷ್ಟ,
 ಅಮೋದಿಷಾತಾಂ, ಅಮೋದಿಷತ । ೨ ಅಮೋದಿಷ್ಠಾಃ,
 ಅಮೋದಿಷಾಧಾಂ, ಅಮೋದಿಧ್ವಂ । ೩ ಅಮೋದಿಷಿ, ಅಮೋದಿಷ್ಯಹಿ,
 ಅಮೋದಿಷ್ಯಹಿ ॥ 454 ೧ ಅಚೇಷ್ಟ, ಅಚೇಷಾತಾಂ, ಅಚೇಷತ । ೨
 ಅಚೇಷ್ಠಾಃ, ಅಚೇಷಾಧಾಂ, ಅಚೇಷ್ಯಂ । ೩ ಅಚೇಷಿ, ಅಚೇಷ್ಯಹಿ,
 ಅಚೇಷ್ಯಹಿ ॥ 455 ೧ ಅಸೋಷ್ಟ, ಅಸೋಷಾತಾಂ, ಅಸೋಷತ ।
 ೨ ಅಸೋಷ್ಠಾಃ, ಅಸೋಷಾಧಾಂ, ಅಸೋಷ್ಯಂ । ೩ ಅಸೋಷಿ, ಅಸೋಷ್ಯಹಿ,
 ಅಸೋಷ್ಯಹಿ ॥

***

3. ಉತ್ತರ ಪೀಠಿಕೆ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕ)

3.1

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

3.101 ಧಾತುಲಕ್ಷಣ

- 1 ನೋ. ಕ್ರಿಯಾಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕಾ. 1, 2, 3. (ಅಧ್ಯಾಯ 3.2) ಮತ್ತು
ಸೂ. 1.3.1. (ಅಧ್ಯಾಯ 3.3)
ಹೋ. (1) “ಕ್ರಿಯಾರ್ಥೋ ಧಾತುಃ |”, ಶಾಕಟಾಯನ: 1.1.22.
ಹೇಮಚಂದ್ರ: 3.3.3.
(2) “ಕ್ರಿಯಾವಚನೋ ಧಾತುಃ ||” ಮಹಾಭಾಷ್ಯ: 1.3.1.
ವಾರ್ತಿಕ: 1.3.1.

3.102 ವಿಕರಣಗಳು

- 2 ಹತ್ತು ಗಣಗಳಿಗೆ ನೋ. ಕಾ. 4. (ಅಧ್ಯಾಯ 3.2)
ಇವುಗಳನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು: (1) ಸುಲಭ
ಗಣಗಳು: I, IV, VI ಹಾಗೂ Xನೆಯ ಗಣಗಳು-ಇವುಗಳ
ರೂಪಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿರುತ್ತವೆ. (2) ಮಿಕ್ಕ
(ಕ್ಲಿಷ್ಟ) ಗಣಗಳು : ಇವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಎರಡಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು :
(೧) II ಮತ್ತು IIIನೆಯ ಗಣಗಳು -ಇವಕ್ಕೆ ವಿಕರಣ
ಪ್ರತ್ಯಯವೇ ಇಲ್ಲ. (೨) ಉಳಿದ ಗಣಗಳು (V, VII,
VIII, IX) ಇವನ್ನು ಹೀಗೆ ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು.

I	IV	VI	X	II	III
ಅ	ಯ	ಆ	ಆಯ	—	—
	V	VII	VIII	IX	
	ನು	ನ	ಉ	ನಾ*	

3.103 ಧಾತುಪಾಠ-ವಿಶೇಷಗಳು

3 ದಶಗಣಗಳ ನಾಮಗಳಿಗೆ ನೋ. ಕಾ. 5 ಹಾಗೂ ಕೋ. 1. ಈ ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಧಾತುಗಳ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪಾಣಿನೀಯವೇ ಮೊದಲಾದ 'ಧಾತುಪಾಠ'ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿರುವ ಅನುಬಂಧಗಳು ಅರ್ಥ ವತ್ತಾಗಿವೆ. ಉದಾ : 'ಡು ಕೃಷ್ಣ ಕರಣೇ' ಎಂಬಲ್ಲಿಯ 'ಷ್ಣ' ಎಂಬ ಅನುಬಂಧವು ಉಭಯಪದಿತ್ವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

4 ರೂಪಭೇದದಿಂದಾಗಿ ಗಣಭೇದಕ್ಕೆ

ಉದಾ 1 : ಕ್ಲಿಶ್-ಕ್ಲಿಶ್ನಾತಿ (IX) (ಪರಸ್ಮೈ) -ಕ್ಲಿಶ್ಯತೇ (IV) (ಆತ್ಮನೇ).

ಅರ್ಥಭೇದದಿಂದಾಗಿ (ಧಾತುಪಾಠದಲ್ಲಿ) ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪಾಠಕ್ಕೆ

ಉದಾ 2 : ಜಿ ಜಯೇ -ರೂಪಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಮಾನ. ಜಿ ಅಭಿಭವೇ

ನೋ. ಕಾ. 6, 7, 8. (ಅಧ್ಯಾಯ 3-2)

5 ನೋ. ಕೋ. 1 (ಅಧ್ಯಾಯ 3-4)

6 ನೋ. ಕಾ. 9, 10, 11 (ಅಧ್ಯಾಯ 3-2) ಟಿ. 33

---

* 'ನು-ನ-ಉ-ನಾ' : ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವೆಂದು ನನ್ನ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀವರದದೇಶಿಕಾಚಾರ್ಯರು ಬೋಧಿಸಲು ಸುಲಭೋಪಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು.

3.104 ದಶಲಕಾರಗಳು

- 7 ನೋ. ಕಾ. 12 (ಅಧ್ಯಾಯ 3-2), ಕೋ. 2, 3, 4 (ಅಧ್ಯಾಯ 3-4). 'ಅದ್ಯತನ' ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೋ. 4. ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. (ಅಧ್ಯಾಯ 3-4)
ಸೂ. ಗಳು. 3.2 ರ 110, 111, 115, 123 ಮತ್ತು 3.3ರ 13, 15, 139, 161, 162, 173. (ಅಧ್ಯಾಯ 3.3)
- 8 ನೋ. ಸೂ. 3-4.113 ಮತ್ತು 114 (ಅಧ್ಯಾಯ 3-3)
- 9 ನೋ. ಅನು. : ಲಕಾರಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣ (ಅಧ್ಯಾಯ 3.502)
- 10 ನೋ. ಕೋ. 5 (ಅಧ್ಯಾಯ 3-4)
ಸೂ. 1.4.100, 101 ಮತ್ತು 3.4.78. (ಅಧ್ಯಾಯ 3-3)
- 11 ನೋ. ಅನು. ದಶಲಕಾರ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು
—೧ (ಅಧ್ಯಾಯ 3.5011)
—೨ (ಅಧ್ಯಾಯ 3.5012, 3-5013)

3.105 'ಪದ' ವ್ಯವಸ್ಥೆ

- 12 ನೋ. ಸೂ. 1.4.98 ಮತ್ತು 99 (ಅಧ್ಯಾಯ-3.3)
ಉದಾ. 3. ನೋ. ಕೋ. 1 (ಅಧ್ಯಾಯ 3-4)

3.106 ಇಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

- 13 ಸೇಟ್ ಉದಾ 4 : ಭೂ + ಲುಟ್ = ಭೂ + ಇ + ತಾ = ಭವಿತಾ.
ಅನಿಟ್ ಉದಾ 5 : ಲಭ್ + ಲುಟ್ = ಲಭ್ + ತಾ = ಲಬ್ಧಾ.
ವೇಟ್ ಉದಾ 6 : ಕ್ಷಮ್ + ಲುಟ್ = ಕ್ಷಮ್ + ತಾ = ಕ್ಷಂತಾ
ಮತ್ತು ಕ್ಷಮ್ + ಇ + ತಾ = ಕ್ಷಮಿತಾ.

- 14 ಹೋ. “ಕಷ್ಟಂ ವ್ಯಾಕರಣಮ್ | ವ್ಯಾಕರಣಸ್ಯ ಕಷ್ಟತ್ವಂ
ಇಡಾಗಮಾದಿವ್ಯವಸ್ಥಾಯಾ ದುರ್ಜ್ಞಾನತ್ವಾತ್ |”
—ಕೃದಂತ ರೂಪಮಾಲಾ, ಟಿಪ್ಪಣಿ.
- 15 ಲಿಟ್ ಪ. ೨.೧, ೩.೨, ೩.೩ ಮತ್ತು
ಆ. ೨.೧, ೩.೨, ೩.೩ ಮತ್ತು ೨.೩ಗಳ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಗೆ
ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು.
- 16 ನೋ. ಅನು. ‘ಪಠತಿ’ ಎಂಬೊಂದು ರೂಪದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ
(ಅಧ್ಯಾಯ 3.509)
ನೋ. ಅಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಸೂ.ಗಳನ್ನೂ. (ಅಧ್ಯಾಯ 3.3).

3.107 : ಸಕರ್ಮಕ-ಇತ್ಯಾದಿ.

- 17 ನೋ. ಕಾ. 13, ಕಾ. 14, ಕಾ. 15. (ಅಧ್ಯಾಯ 3.2)
ಉದಾ. 7. ಕೃಷ್ಣೋ ಭಕ್ತಾನ್ ರಕ್ಷತಿ |
(ಕೃಷ್ಣನು ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ.)
- 18 ನೋ. ಕಾ. 13, ಕಾ. 17, ಕಾ. 18. (ಅಧ್ಯಾಯ 3.2)
ಉದಾ. 8. ಗಾಂ ದೋಗ್ಧಿ ಪಯಃ |
(ಹಸುವನ್ನು ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ.)
- 19 ನೋ. ಕಾ. 13, ಕಾ. 14, ಕಾ. 16 (ಅಧ್ಯಾಯ 3.2)
ಉದಾ. 9. ಕೃಷ್ಣಃ ತಿಷ್ಠತಿ | (ಕೃಷ್ಣನು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.)
- 20 ಉದಾ. 10. ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಿಶ್ವಂ ಸೃಜತಿ |
(ಬ್ರಹ್ಮನು ವಿಶ್ವವನ್ನು ಸೃಜಿಸುತ್ತಾನೆ.)
- 21 ಉದಾ. 11. ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಿಶ್ವಂ ಸೃಜ್ಯತೇ |
(ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ವಿಶ್ವವು ಸೃಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.)
- 22 ಉದಾ. 12. ಕೃಷ್ಣೇನ ಸ್ಥೀಯತೇ |
(‘ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ನಿಲ್ಲಲ್ಪಡುತ್ತದೆ’-ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ.)

3.108 ಉಪಸರ್ಗ, ಉಪಪದಗಳು

- 23 ನೋ. ಸೂ. 1.4.59. (ಅಧ್ಯಾಯ 3.4), ಕಾ. 19.
(ಅಧ್ಯಾಯ 3.2) ಮತ್ತು ಅನು. (ಉಪಸರ್ಗಗಳ ಪಟ್ಟಿ)
(ಅಧ್ಯಾಯ 3.26, 3.513, 3.514)
- 24 ನೋ. ಕಾ. 20. ಬಾಧಕ್ಕೆ ಉದಾ. 13 (ಹರತಿ-) ವಿಹರತಿ.
ಅನುವರ್ತನಕ್ಕೆ ಉದಾ. 14 ಅಪಹರತಿ.
ವಿಶೇಷಣಕ್ಕೆ ಉದಾ. 15 ಆಹರತಿ
- 25 ನೋ ಕಾ. 21 ಅನರ್ಥಕಕ್ಕೆ ಉದಾ. 16 ಪತತಿ-ನಿಪತತಿ
- 26 ಉದಾ. 17 ಜಯತಿ (ಪ.)→(ಆ.) ವಿಜಯತೇ
ಉದಾ. 18 ದದಾತಿ/ದತ್ತೇ (ಉ.)→(ಆ.) ಆದತ್ತೇ
(ನ ಕಸ್ಯಚಿತ್ ಪಾಪಂ)
- ಉದಾ. 19 ರಮತೇ (ಆ.)→(ಪ) ವಿರಮತಿ
ಉದಾ. 20 ದದಾತಿ/ದತ್ತೇ (ಉ.)→(ಪ.) ಮುಖಂ ವ್ಯಾದದಾತಿ
- 27 ಉದಾ. 21 ನಮಸ್ಕರೋತಿ, ಆವಿರ್ಭವತಿ, ತಿರೋಧತ್ತೇ.
ನೋ. ಅನು. ಉಪಪದಗಳು (ಅಧ್ಯಾಯ 3.514)
- 28 ಉದಾ. 22 ಸಂಭವತಿ-ಸಮಭವತ್ (ಲಜ್ಞಾ)
ಉದಾ. 23 ಉಡ್ಡಯತೇ-ಉದಡಯತ (ಲಜ್ಞಾ)
ಉದಾ. 24 ಪರ್ಯೇತಿ-ಪರೀಯಾಯ (ಲಿಟ್)
ಉದಾ. 25 ತಿರಸ್ಕರೋತಿ-ತಿರಸಕರೋತ್ (ಲಜ್ಞಾ)
ಉದಾ. 26 -ತಿರಶ್ಚಕಾರ (ಲಿಟ್)
ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಲಜ್ಞಾ ಲುಜ್ಞಾ ಲೃಜ್ಞಾಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಚ್ಚರವು ಮುಖ್ಯ.
- 29 ಉದಾ. ನೋ ಕಾ 23. (ಅಧ್ಯಾಯ 3-2)
ಉದಾ. 27 ಅಭಿ+ಊಹತೇ=ಅಭ್ಯೂಹತೇ.
ಉದಾ. 28 ಅಧಿ+ಆಸ್ತೇ=ಅಧ್ಯಾಸ್ತೇ.

- ಉದಾ. 29 ವಿ + ಆ + ಜಹಾರ್ = ವ್ಯಾಜಹಾರ್
 ಉದಾ. 30 ವಿ + ಛಿನತ್ತಿ = ವಿಚ್ಛಿನತ್ತಿ
 ಉದಾ. 31 ಉತ್ + ಹರತಿ = ಉದ್ಧರತಿ
 ಉತ್ + ಧರತಿ
 30 ಉದಾ. 32 ಪರಿ + ನಯತಿ = ಪರಿಣಯತಿ
 ಉದಾ. 33 ನಿ + ಸೀದತಿ = ನಿಷೀದತಿ
 ಉದಾ. 34 ನಿಃ + ಪೀಡಯತಿ = ನಿಷ್ಪೀಡಯತಿ
 ಉದಾ. 35 ಸಂ + ಕರೋತಿ = ಸಂಸ್ಕರೋತಿ
 ಉದಾ. 36 ಪ್ರ + ಋಚ್ಛತಿ = ಪ್ರಾಚ್ಛತಿ
 ಉದಾ. 37 ಅಪಿ + ಧತ್ತೇ = ಅಪಿಧತ್ತೇ, ಪಿಧತ್ತೇ
 ಉದಾ. 38 ಅವ + ಗಾಹತೇ = ಅವಗಾಹತೇ, ವಗಾಹತೇ
 ನೋ. ಕಾ. 24 (ಅಧ್ಯಾಯ 0.2)
 31 ಉದಾ. 39 ಜೋರಾತ್ ಬಿಭೇತಿ |
 (ಕಳ್ಳನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹೆದರುತ್ತಾನೆ.)
 ವಿಷ್ಣುಃ ವೈಕುಂಠಮಧೀಶೇತಿ |
 (ವಿಷ್ಣುವು ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತಾನೆ.)
 32 ಉದಾ. 40 (1) ನಯತಿ | ತೇ (ಉ) → (ಆ) ಶಾಸ್ತ್ರೇ ನಯತೇ |
 ಉದಾ. 41 (2) ತಿಷ್ಠತಿ (ಪ.) → (ಆ) ಮಿತ್ರಾಯ ತಿಷ್ಠತೇ |
 ಉದಾ. 42 (0) ಬುಧ್ (ಉ.) → (ಪ) ಬೋಧಯತಿ.
 (ಬೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ.)

3.109 ಸನಾದಿಗಳು

33 ನೋ. ಕಾ. 10, 11.

ಸನ್ ಗೆ ಉದಾ. 43 ಭೂ-ಭವಿತುಮಿಚ್ಛತಿ = ಬುಭೂಷತಿ.

(ಆಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾನೆ.)

ಉದಾ. 44 ಆಪ್-ಆಪ್ತಮಿಚ್ಛತಿ = ಈಪ್ಸತಿ.

(ಹೊಂದಲು.....)

ಣಿಚ್ಚಗೆ ಉದಾ. 45 ಕೃ (ಕರೋತಿ) ಕರ್ತುಂ ಪ್ರೇರಯತಿ =

ಕಾರಯತಿ (ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಿಸುತ್ತಾನೆ.)

ಉದಾ. 46 ದಾ (ದದಾತಿ) ದಾತುಂ ಪ್ರೇರಯತಿ = ದಾಪಯತಿ

(ಕೊಡಲು.....)

ಯಜ್ಞಗೆ ಉದಾ. 47 ದೀಪ್-ಪುನಃ ಪುನಃ ಅತಿಶಯೇನ
ವಾ ದೀಪ್ಯತೇ = ದೇದೀಪ್ಯತೇ. (ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ, ಅಥವಾ ಅತಿಶಯವಾಗಿ
ಬಿಳಗುತ್ತದೆ)

ಉದಾ. 48 ನೃತ್-ಪುನಃ ಪುನಃ ಅತಿಶಯೇನ ವಾ ನೃತ್ಯತಿ
= ನರೀನೃತ್ಯತೇ (ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಥವಾ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾನೆ)

ಯಜ್ಞಾಲುಕ್ಗೆ ಉದಾ. 49 ಸ್ಪರ್ಧ್-ಪುನಃ ಪುನಃ
ಅತಿಶಯೇನವಾ ಸ್ಪರ್ಧತೇ = ಪಾಸ್ಪರ್ಧೀತಿ (ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಥವಾ
ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತಾನೆ).

ಉದಾ. 50 ಕೃ-ಪುನಃ ಪುನಃ ಅತಿಶಯೇನವಾ ಕರೋತಿ

= ಚರ್ಕರೀತಿ, ಚರಿಕರೀತಿ, ಚರೀಕರೀತಿ,

ಚರ್ಕರ್ತಿ, ಚರಿಕರ್ತಿ, ಚರೀಕರ್ತಿ

(ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಥವಾ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ).

3.110 ನಾಮಧಾತುಗಳು

ಕೃಚ್ಚಗೆ ಉದಾ. 51 ಪುತ್ರಂ ಆತ್ಮನಃ ಇಚ್ಛತಿ = ಪುತ್ರೀಯತಿ.

ಉದಾ. 52 ಯಶಃ ಆತ್ಮನಃ ಇಚ್ಛತಿ = ಯಶಸ್ಯತಿ

ಉದಾ. 53 ಪುತ್ರಂ ಇವ ಆಚರತಿ = ಪುತ್ರೀಯತಿ

ಉದಾ. 54 ಪಿತರಂ ಇವ ಆಚರತಿ = ಪಿತ್ರೀಯತಿ

ಕಾಮ್ಯಚ್ಚಗೆ ಉದಾ. 55 ಪುತ್ರಂ ಆತ್ಮನಃ ಇಚ್ಛತಿ = ಪುತ್ರ

ಕಾಮ್ಯತಿ

- ಉದಾ. 56 ಯಶಃ ಆತ್ಮನಃ ಇಚ್ಛತಿ=ಯಶಸ್ಕಾಮ್ಯತಿ
 ಕೃಜ್ಞಗೆ ಉದಾ. 57 ಹಂಸಃ ಇವ ಆಚರತಿ=ಹಂಸಾಯತೇ
 ಉದಾ. 58 ಯಮಃ ಇವ ಆಚರತಿ=ಯಮಾಯತೇ
 ಕೃಷ್ಣಗೆ ಉದಾ. 59 ಮಂದಃ ಭವತಿ=ಮಂದಾಯತಿ,-ತೇ.
 ಆಚಾರ ಕ್ವಿಪ್ಗೆ ಉದಾ. 60 ಹಂಸಃ ಇವ ಆಚರತಿ=ಹಂಸತಿ.
 ಉದಾ. 61 ಕೃಷ್ಣಃ ಇವ ಆಚರತಿ=ಕೃಷ್ಣತಿ
 ಯಕ್ಗೆ ಉದಾ. 62 ಕಂಡೂಯತಿ, ಉದಾ. 63 ಅಸೂಯತಿ,
 ಉದಾ. 64 ಸುಖ್ಯತಿ, ಉದಾ. 65 ದುಖ್ಯತಿ

3.111 ದ್ವಿತ್ವ ಪ್ರಕರಣ

- 34 ಧಾತುವಿನ ಮುಂದೆ ಲಿಟ್, ಸನ್, ಯಜ್, ಶ್ಲ, ಚಜ್-ಇವುಗಳು
 ಬಂದಾಗ ದ್ವಿತ್ವ ಪ್ರಸಂಗವುಂಟು.

3.112 'ಕೃತ್' ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು

- 35 ಅವು ತವ್ಯ (ಉದಾ. 66 ಕರ್ತವ್ಯಂ) ಅನೀಯರ್ (ಉದಾ. 67
 ಪಠನೀಯಂ), ಯತ್ (ಉದಾ. 68 ನೇಯಂ) ಣ್ಯತ್
 (ಉದಾ. 69 ಕಾರ್ಯಂ) ಣ್ವಲ್ (ಉದಾ. 70 ನಾಯಕಃ)
 ತೃಚ್ (ಉದಾ. 71 ಕರ್ತಾ), ಕ್ತ (ಉದಾ. 72 ಕೃತಃ),
 ಕ್ತವತು (ಉದಾ. 73 ಕೃತವಾನ್), ಘಜ್ಞ (ಉದಾ. 74 ಪಾಠಃ),
 ಅಚ್ (ಉದಾ. 75 ಜಯಃ), ಕ್ತಿನ್ (ಉದಾ. 76 ಕೃತಿಃ),
 ಲ್ಯುಟ್ (ಉದಾ. 77 ನಯನಂ), ತುಮುನ್ (ಉದಾ. 78
 ಕರ್ತುಂ), ಕ್ತಾನ್ (ಉದಾ. 79 ಕೃತ್ವಾ), ಶತ್ಯ (ಉದಾ. 80
 ನಯತ್), ಶಾನಚ್ (ಉದಾ. 81. ಪಚಮಾನಃ).

3.2

ಕಾರಿಕೆಗಳು

3.21 ಕ್ರಿಯಾಲಕ್ಷಣ

- 1 “ಸಾಧ್ಯಾ ಪೂರ್ವಾಪರೀಭೂತೈರ್ಲಕ್ಷಿತಾವಯವೈಃ ಕ್ರಿಯಾ ||”
—ಪ್ರವೇಶಕ.
- 2 “ಸಾಧ್ಯತ್ವೇನ ಕ್ರಿಯಾ ತತ್ರ ಧಾತುರೂಪನಿಬಂಧನಾ |
ಸಿದ್ಧಭಾವಸ್ತು ಯಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಸ ಘಜಾದಿನಿಬಂಧನಃ ||”

ಅಖ್ಯಾತಲಕ್ಷಣ

- 3 “ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕ ಮಾಖ್ಯಾತ ಮುಪಸರ್ಗೇ ವಿಶೇಷಕೃತ್ |
(ಸತ್ತ್ವಾಭಿಧಾಯಕಂ ನಾಮ, ನಿಸಾತಃ ಪಾದಪೂರಣಃ) ||”

ಪ್ರಕೃತಿ

- 4 “ಧಾತವಃ ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಾನೀತಿ ಪ್ರಕೃತಯೋ ದ್ವಿಧಾ |
ಪ್ರತ್ಯಯಾಃ ಸ್ಯುಃ ಪರೇ ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವೇಷ್ಟರ್ಥೇಷು ವಿವಕ್ಷಯಾ ||”

3.22 ಗಣಗಳು

- 5 “ಭ್ವಾದ್ಯದಾದೀ ಜುಹೋತ್ಯಾದಿಃ ದಿವಾದಿಃ ಸ್ವಾದಿರೇವ ಚ |
ತುದಾದಿಶ್ಚ ರುಧಾದಿಶ್ಚ ತನ-ಕ್ರಾದಿ-ಚುರಾದಯಃ ||”

ಅನೇಕ ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಧಾತು :

- 6 “ಸತ್ತಾಯಾಂ ವಿದ್ಯತೇ, ಜ್ಞಾನೇ ವೇತ್ತಿ, ವಿಂತ್ತೇ ವಿಚಾರಣೇ |
ವಿಂದತೇ ವಿಂಧತಿ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ರೂಪಭೇದೋ ವಿದೇಃ ಸ್ಮೃತಃ ||
- 7 “ವೇತ್ತಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ಗರ್ವಂ ತಸ್ಯ ನ ವಿದ್ಯತೇ |
ವಿಂತ್ತೇ ಧರ್ಮಂ ಸದಾ ಸದ್ಭಿಃ ತೇಷು ಪೂಜಾಂ ಚ ವಿಂದತಿ ||”

- 8 “ಧೂನೋತಿ ಚಂಪಕವನಾನಿ ಧುನೋತ್ಯಶೋಕಂ
 ಚೂತಂ ಧುನಾತಿ ಧುವತಿ ಸ್ಫುಟಿತಾತಿಮುಕ್ತಮಾ |
 ವಾಯುರ್ವಿಧೂನಯತಿ ಚಂಪಕಪುಷ್ಪರೇಣೂನ್
 ಯತ್ ಕಾನನೇ ಧವತಿ ಚಂದನ ಮಂಜರೀಶ್ಚ ||”

3.23 ಧಾತು : ಬಗೆಗಳು

- 9 “ಭೂವಾದ್ಯಾಶ್ಚ ಸನಾದ್ಯಾಶ್ಚ ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಾ ಧಾತವೋ ದ್ವಿಧಾ ||”
 10 “ಪ್ರಕೃತ್ಯಂತಃ ಸನಂತಶ್ಚ ಯಜಂತೋ ಯಜ್ಞಲುಗೇವ ಚ |
 ಣ್ಯಂತೋ ಣ್ಯಂತಸನಂತಶ್ಚ ಷಡ್ವಿಧೋ ಧಾತುರುಚ್ಯತೇ ||”
 —ದುರ್ಗಾಚಾರ್ಯ.

ಸನಾದಿಗಳು

- 11 “ಸನ್‌ಕೃಚ್ ಕಾಮೃಚ್ ಕೃಜ್ ಕೃಷೋಽಥಾ—
 ಚಾರಕ್ಪಿಪ್ ಣಿಜ್‌ಯಜ್ಞೌ ತಥಾ |
 ಯಗಾಯ ಈಯಜ್ಞ ಣಿಜ್ಞ ಚೇತಿ
 ದ್ವಾದಶಾಮೀ ಸನಾದಯಃ ||”

3.24 ಲಕಾರಗಳು

- 12 ಲಡ್ ವರ್ತಮಾನೇ ಲೇಡ್ ವೇದೇ ಭೂತೇ ಲುಜ್‌ಲಜ್‌ಲಿಟಸ್ತಥಾ |
 ವಿಧ್ಯಾಶಿಷೋಸ್ತು ಲಿಜ್‌ಲೋಟ್ ಲುಟ್ ಲೃಟ್ ಲೃಜ್ ಚ ಭವಿಷ್ಯತಿ

3.25 ಸಕರ್ಮಕ ಇ.

- 13 “ಕರ್ತೃ ಕರ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಯುಕ್ತಃ ಪ್ರಯೋಗಃ ಸ್ಯಾತ್ ಸಕರ್ಮಕಃ |
 ಅಕರ್ಮಕಃ ಕರ್ಮಶೂನ್ಯೋ ಕರ್ಮದ್ವಂದ್ವೋ ದ್ವಿಕರ್ಮಕಃ ||”
 14 “ಫಲವ್ಯಾಪಾರಯೋರೇಕ ನಿಷ್ಕೃತಾಯಾಮಕರ್ಮಕಃ |
 ಧಾತುಸ್ತಯೋ ಧರ್ಮಿಭೇದೇ ಸಕರ್ಮಕ ಉದಾಹೃತಃ ||”
 15 “ಧಾತೋರರ್ಥಾಂತರೇ ವೃತ್ತೇರ್ಧಾತ್ವರ್ಥೇನೋಪಸಂಗ್ರಹಾತ್ |
 ಪ್ರಸಿದ್ಧೇರವಿವಕ್ಷಾತಃ ಕರ್ಮಣೋಽಕರ್ಮಿಕಾ ಕ್ರಿಯಾ ||”

- 16 “ವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯಭಯಜೀವಿತ ಮರಣಂ
ಲಜ್ಜಾ ಸತ್ತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಜಾಗರಣಮ್ |
ಶಯನಕ್ರೀಡಾರುಚಿದೀಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ
ಧಾತುಗಣಂ ತಮಕರ್ಮಕ ಮಾಹುಃ ||”
- 17 “ದುಹ್ಯಾಚ್ ಪಚ್ಚಾ ದಂಡ್ ರುಧಿಪ್ರಚ್ಛಿ
ಚಿಬ್ರಾಶಾಸಿಜಿಮಂಥ್ ಮುಷಾಮ್ |
ಕರ್ಮಯುಕ್ ಸ್ಯಾದಕಥಿತಂ
ತಥಾ ಸ್ಯಾನ್ನೀಹೃತ್ಯಕ್ಷಹಾಮ್ ||”
- 18 “ಗೌಣೇ ಕರ್ಮಣಿ ದುಹ್ಯಾದೇಃ ಪ್ರಧಾನೇ ನೀಹೃತ್ಯಕ್ಷಹಾಮ್ ||”
ಬುದ್ಧಿ ಭಕ್ಷಾರ್ಥಯೋಃ ಶಬ್ದ ಕರ್ಮಕಾಣಾಂ ನಿಜೇಚ್ಚ ಯಾ ||
ಪ್ರಯೋಜ್ಯ ಕರ್ಮಣ್ಯೋನ್ಯೇಷಾಂ ಣ್ಯಂತಾನಾಂ ಲಾದಯೋ ಮತಾಃ ||”

3.26 ಉಪಸರ್ಗಗಳು

- 19 “ಪ್ರಪರಾಪಸಮನ್ವವ ನಿರ್ದುರಭಿವ್ಯಧಿಸೂದತಿನಿಪ್ರತಿಪರ್ಯಪಯಃ |
ಉಪ ಆಜೌತಿ ವಿಂಶತಿರೇಷ ಸಖೇ! ಉಪಸರ್ಗಗಣಃ ಕಥಿತಃ ಕವಿಭಿಃ ||”
- 20 “ಧಾತ್ವರ್ಥಂ ಬಾಧತೇ ಕಶ್ಚಿತ್ ಕಶ್ಚಿತ್ತಮನುವರ್ತತೇ |
ತಮೇವ ವಿಶಿನಷ್ಟ್ಯನ್ಯಃ ಉಪಸರ್ಗಗತಿಸ್ತಿದಾ ||”
ಪಾಠಾಂತರ :
- 21 “ತಮೇವ ವಿಶಿನಷ್ಟ್ಯನ್ಯೋಽ ನರ್ಥಕೋಽನ್ಯಃ ಪ್ರಯುಜ್ಯತೇ |”
- 22 “ಉಪಸರ್ಗೇಣ ಧಾತ್ವರ್ಥೋ ಬಲಾದನ್ಯತ್ರ ನೀಯತೇ |
ಪ್ರಹಾರಾಹಾರಸಂಹಾರವಿಹಾರಪರಿಹಾರವತ್ ||”
- 23 “ಸಂಹಿತೈಕಪದೇ ನಿತ್ಯಾ ನಿತ್ಯಾ ಧಾತುಪಸರ್ಗಯೋಃ |
ನಿತ್ಯಾ ಸಮಾಸೇ ವಾಕ್ಯೇ ತು ಸಾ ವಿವಕ್ಷಾಮಪೇಕ್ಷತೇ ||
- 24 “ವಷ್ಟಿ ಭಾಗುರಿರಲ್ಲಿಪಮವಾಪ್ಯೋರುಪಸರ್ಗಯೋಃ |
ಆಪಂ ಚೈವ ಹಲಂತಾನಾಂ ಯಥಾ ವಾಚಾ ನಿಶಾ ದಿಶಾ ||”

3.3

ಉಪಯುಕ್ತ ಪಾಣಿನಿ ಸೂತ್ರಗಳು

1.1.59. ಅದರ್ಶನಂ ಲೋಪಃ |

ಇರುವಂತಹುದರ ಕಣ್ಮರೆಯು 'ಲೋಪ'ವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

1.3.1. ಭೂವಾದಯೋ ಧಾತವಃ |

ಭೂ (ವಾ) ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಧಾತುಗಳೆನಿಸುತ್ತವೆ.

2. ಉಪದೇಶೇಜನುನಾಸಿಕ ಇತ್ |

ಉಪದೇಶಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅನುನಾಸಿಕವಾದ

ಅಚ್ (= ಸ್ವರವು) ಇತ್ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

3. ಹಲಂತ್ಯಮ್ |

ಉಪದೇಶದಲ್ಲಿನ ಕೊನೆಯ ಹಲ್ (= ವ್ಯಂಜನವು)

ಸಹ ಇತ್ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

8. ಲಶಕ್ವತದ್ಧಿತೇ |

ತದ್ಧಿತವಲ್ಲದ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲಿ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಲಕಾರ,
ಶಕಾರ ಹಾಗೂ ಕ ವರ್ಗಗಳೂ ಇತ್ ಎನಿಸುತ್ತವೆ.

9. ತಸ್ಯಲೋಪಃ |

ಅದಕ್ಕೆ (ಇತ್-ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ) ಲೋಪವಾಗುತ್ತದೆ.

78. ಶೇಷಾತ್ ಕರ್ತರಿ ಪರಸ್ಮೈಪದಮ್ |

ಇನ್ನುಳಿದ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಕರ್ತರಿಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಮೈಪದವಾಗುತ್ತದೆ.

1.4.14. ಸುಪ್ತಿಜಂತಂ ಪದಮ್

ಸುಪ್-ಅಥವಾ ತಿಜ್-ಗಳನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಳ್ಳದ್ದು ಪದವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

22. ದ್ವೈಕಯೋದ್ವಿವಚನೈಕವಚನಮ್

ದ್ವಿತ್ವ, ಏಕತ್ವ(ಗಳ ವಿವಕ್ಷೆ)ಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ದ್ವಿವಚನ,
ಏಕವಚನಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ.

1.4.59. ಉಪಸರ್ಗಾಃ ಕ್ರಿಯಾಯೋಗೇ |

ಕ್ರಿಯೆಯೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ('ಪ್ರ' ಮುಂತಾದುವನ್ನು)
ಉಪಸರ್ಗವೆನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

98. ಲಃ ಪರಸ್ಕೈಪದಮ್ |

'ಲ್'-ಎಂಬಿದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಹಿತವಾಗುವ ಆದೇಶವು
'ಪರಸ್ಕೈಪದ'ವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

99. ತಜಾನಾವಾತ್ಮನೇಪದಸ್ಮಿನ್

ತಜ್ಞ ಮತ್ತು ಅನ-ಇವುಗಳು ಆತ್ಮನೇಪದವೆನಿಸುತ್ತವೆ.

100. ತಿಜಸ್ತ್ರೀಣಿ ತ್ರೀಣಿ ಪ್ರಥಮಮಧ್ಯಮೋತ್ತಮಾಃ |

ತಿಜ್ಞ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮೂರು (ಕ್ರಮವಾಗಿ)
ಪ್ರಥಮ, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ (ಪುರುಷ)ಗಳೆನಿಸುತ್ತವೆ.

101. ತಾನ್ಯೇಕವಚನಾದ್ ದ್ವಿವಚನ ಬಹುವಚನಾನ್ಯೇಕಶಃ |

ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತ್ರಿಕದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದಾಗಿ (ಕ್ರಮಶಃ)
ಏಕವಚನ, ದ್ವಿವಚನ, ಬಹುವಚನಗಳೆನಿಸುತ್ತವೆ.

107. ಶೇಷೇ ಪ್ರಥಮಾಃ |

(ಮಧ್ಯಮ, ಉತ್ತಮ, ಪುರುಷಗಳ ಉಪಪದವಿಲ್ಲದೆ)
ಪ್ರಥಮಪುರುಷವೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

3.1.1. ಪ್ರತ್ಯಯಃ

(ಇನ್ನು) ಪ್ರತ್ಯಯ (ವೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯ) (ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ)
(ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದವರೆಗೆ)

2. ಪರಶ್ಚ |

(ಪ್ರತ್ಯಯವು) (ಧಾತು, ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಗಳ) ಮುಂದೆಯೇ
(ಬರುವುದೆಂದೂ) (ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ).

3.1.67. ಸಾರ್ವಧಾತುಕೇ ಯಕ್

(ಭಾವವಾಚಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ಮವಾಚಿಯಾದ) ಸಾರ್ವಧಾತುಕ
(=ಆ ಪ್ರತ್ಯಯ)ವು (ಪರವಾಗಿ) ಇರುವಲ್ಲಿ (ಧಾತುವಿಗೆ) ಯಕ್
(-ಪ್ರತ್ಯಯವು) ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

68. ಕರ್ತರಿ ಶಪ್ |

ಕರ್ತೃವಾಚಿಯು (ಸಾರ್ವಧಾತುಕವು ಪರವಾಗಿ) ಇದ್ದಲ್ಲಿ (ಧಾತುವಿಗೆ)
ಶಪ್ (ಪ್ರತ್ಯಯವು) ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

91. ಧಾತೋಃ |

(ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ) 'ಧಾತುವಿಗೆ' (ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರ
ವಿರುತ್ತದೆ).

3.2.110. ಲುಜ್ |

(ಧಾತುವಿಗೆ ಭೂತಕಾಲದಲ್ಲಿ) ಲುಜ್ (-ಲಕಾರವು) (ಉಂಟಾಗು
ತ್ತದೆ).

111. ಅನದ್ಯತನೇ ಲಜ್ |

ಇಂದಿನವಲ್ಲದ (=ಇಂದಿಗೆ ಮೊದಲಿನ ಎಂಬ) ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ (ಧಾತುವಿಗೆ)
ಲಜ್ (-ಲಕಾರವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ).

115. ಪರೋಕ್ಷೇ ಲಿಟ್ |

(ಅನದ್ಯತನದ) ಪರೋಕ್ಷ (ಭೂತ)ದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ (ಧಾತುವಿಗೆ)
ಲಿಟ್ (-ಲಕಾರವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.)

123. ವರ್ತಮಾನೇ ಲಿಟ್ |

ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ(ಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ) ಲಿಟ್ (-ಲಕಾರವುಂಟಾಗು
ತ್ತದೆ).

3.3.13. ಲೃಟ್ ಶೇಷೇ ಚ |

ಉಳಿದ (ಶುದ್ಧ ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯ ಕ್ರಿಯೆಯ) ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ
ಯೂ ಲೃಟ್ (-ಲಕಾರವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ).

3.3.15. ಅನದ್ಯತನೇ ಲುಟ್ |

ಇಂದಿನದಲ್ಲವೆಂಬ (ಭವಿಷ್ಯದ್) ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ (ಧಾತುವಿಗೆ) ಲುಟ್
(-ಲಕಾರವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ).

139. ಲಿಜ್ ನಿಮಿತ್ತೇ ಲೃಜ್ ಕ್ರಿಯಾತಿಪತ್ತೌ |

ಲಿಜರ್ಥಕವಾದ ಕ್ರಿಯೆಯ ಅತಿಪತ್ತಿಯ (= ಅಸಿದ್ಧಿಯು ಗಮ್ಯವಾಗಿ
ರುವ) ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ (ಧಾತುವಿಗೆ) ಲೃಜ್ (-ಲಕಾರವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ).

161. ವಿಧಿನಿಮಂತ್ರಣಾಮಂತ್ರಣಾಧೀಷ್ಟಸಂಪ್ರಶ್ನಪ್ರಾರ್ಥನೇಷು ಲಿಜ್ |

ವಿಧಿ, ನಿಮಂತ್ರಣ (ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರಿಯಾಗಿ ಸತ್ಕರಿಸುವುದು),
ಅಮಂತ್ರಣ (ಕರೆಸಿಕೊಂಡವನ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರಿಯಾಗಿ ಸತ್ಕರಿಸುವುದು),
ಅಧೀಷ್ಟ (ಸತ್ಕಾರಪೂರ್ವಕ ವ್ಯವಹಾರ),
ಸಂಪ್ರಶ್ನ (= ಸಂದೇಹ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ) ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನ - ವೆಂಚೀ
ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ (ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ) (ಧಾತುವಿಗೆ) ಲಿಜ್ (-ಲಕಾರ
ವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ).

162. ಲೋಟ್ ಚ |

(ವಿಧಿ ಮುಂತಾದ ಮೇಲೆ - ಅರ್ಥಾತ್ ಸೂ-161 ರಲ್ಲಿ - ಹೇಳಿದ
ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ) (ಧಾತುವಿಗೆ) (ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ) ಲೋಟ್
(-ಲಕಾರವು) ಸಹ (ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ).

173. ಅಶಿಷಿ ಲಿಜ್ ಲೋಟ್ |

ಆಶೀರ್ವದದಲ್ಲಿ (ಧಾತುವಿಗೆ) ಲಿಜ್ ಮತ್ತು ಲೋಟ್ (-ಲಕಾರ
ಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ).

3.4-67. ಕರ್ತರಿ ಕೃತ್ |

ಕೃತ್ (ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತ್ಯಯ) ಗಳು ಕರ್ತರ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿ
ಬರುವುವು.

3.4.69. ಲಃ ಕರ್ಮಣಿ ಚ ಭಾವೇ ಸ ಕರ್ಮಕೇಭ್ಯಃ |

ಲಕಾರ (ಗಳು) (ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳಿಗೆ) ಕರ್ಮಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ
(-ಅರ್ಥಾತ್ ಕರ್ತೃಯಲ್ಲಿ ಸಹ) ಹಾಗೂ ಅಕರ್ಮಕ (ಧಾತು)
ಗಳಿಗೆ ಭಾವೇ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿಯೂ (-ಅರ್ಥಾತ್, ಕರ್ತೃಯಲ್ಲಿ
ಸಹ) ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

77. ಲಸ್ಯ |

(ಇಲ್ಲಿಂದ ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ) (ಯಾವ
ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ) ಲ(ಕಾರ)
ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ (ಆಗುವಂತಹುದು-ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯ
ತಕ್ಕದ್ದು).

78. ತಿಪ್ತಸ್ಥಿಸಿಪ್ಥಸ್ಥಮಿಬ್ಬಸ್ತಸ್ತಾತಾಂಝಾಸಾಥಾಂಧ್ವಮಿಡ್‌ವಹಿ ಮಹಿಜ್ಞ |

(ಲಕಾರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ) ತಿಪ್, ತಸ್, ಝಿ | ಸಿಪ್, ಥಸ್, ಥ |
ಮಿಪ್, ವಸ್, ಮಸ್ ||, ತ, ಆತಾಂ, ಝು | ಥಾಸ್, ಆಫಾಂ,
ಧ್ವಮ್ | ಇಡ್, ವಹಿ, ಮಹಿಜ್ಞ (-ಈ ಆದೇಶಗಳು ಬರುತ್ತವೆ).

113. ತಿಜ್ಞಶಿತ್ ಸಾರ್ವಧಾತುಕಮ್ |

ತಿಜ್ಞ ಹಾಗೂ ಶಿತ್ (=ಶ ಕಾರವನ್ನು ಇತ್ ಅನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ
ಪ್ರತ್ಯಯ)ಗಳು. ಸಾರ್ವಧಾತುಕ ವೆನಿಸುತ್ತವೆ.

114. ಅರ್ಥಧಾತುಕಂ ಶೇಷಃ ||

ಇನ್ನುಳಿದವು (= ತಿಜ್ಞ - ಶಿತ್ - ಭಿನ್ನವಾದ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು)
ಅರ್ಥಧಾತುಕ (ವೆನಿಸುತ್ತವೆ).

3.4 ಕೋಷ್ಟಕಗಳು 3.41 ಗಣವಿಭಾಗ

ಗಣ	ವಿಕರಣ	ಗಣ	ಪೊದಲನೆಯ	ಲಬ್ಧ್	೧.೧.	ರೂಪಗಳು
ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರತ್ಯಯ	ನಾಮ	ಧಾತು	ಪರಸ್ಮೈತ್		ಆತ್ಮನೇ
I	ಶಪ್ (ಅ)	ಭ್ರಾದಿ	ಭೂ	ಭವತಿ		ಲಭತೇ
II	ಶಬ್ಲಕ್ (—)	ಆದಾದಿ	ಆದ್	ಅತ್ತಿ		ಆಸ್ತೇ
III	ಶಪ್ಶ್ವ (—)	ಜುಹೋತ್ಯಾದಿ	ಹು	ಜುಹೋತಿ		ಮಿಮೀತೇ
IV	ಶ್ಯನ್ (ಯ)	ದಿನಾದಿ	ದಿವ್	ದೀವ್ಯತಿ		ಮನ್ಯತೇ
V	ಶ್ವ (ನು)	ಸ್ವಾದಿ	ಸು	ಸುನೋತಿ		ಸುಸುತೇ
VI	ಶ (ಅ)	ತುಡಾದಿ	ತುಡ್	ತುಡತಿ		ತುಡತೇ
VII	ಶ್ವಂ (ನ)	ರುಢಾದಿ	ರುಢ್	ರುಢದ್ಧಿ		ರುಂಥೇ
VIII	ಉ (ಉ)	ತನಾದಿ	ತನ್	ತನೋತಿ		ತನುತೇ
IX	ಶ್ವಾ (ನಾ)	ಕ್ರಾೃದಿ	ಕ್ರೇ	ಕ್ರೇಣಾತಿ		ಕ್ರೇಣೀತೇ
X	ಣಿಚ್ಶಪ್ (ಅಯ)	ಚುರಾದಿ	ಚುರ್	ಚೋರಯತಿ		ಚೋರಯತೇ

3.4.2 ಲಕಾರಗಳು

ಆ	ಇ	ಉ	ಋ	ಎ	ಓ
ಟೆತ್ [6]	ಲೆಟ್ ಲಿಟ್ ಲುಟ್	ಲೈಟ್ ಲೈಟ್ ಲೈಟ್	ಲೈಟ್ ಲೈಟ್ ಲೈಟ್	ಲೈಟ್ ಲೈಟ್ ಲೈಟ್	ಲೈಟ್ ಲೈಟ್ ಲೈಟ್
ಜಿತ್ [4]	ಲಿಜ್ ಲಿಜ್ ಲಿಜ್	ಲಿಜ್ ಲಿಜ್ ಲಿಜ್	ಲಿಜ್ ಲಿಜ್ ಲಿಜ್	ಲಿಜ್ ಲಿಜ್ ಲಿಜ್	ಲಿಜ್ ಲಿಜ್ ಲಿಜ್

ಗಮನಿಸಿ : 1. ಲೈಟ್-ವೈದಿಕಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ.

2. ಲಿಜ್-ಇಬ್ಬಗೆಯಾಗಿದೆ-ವಿಧಿಲಿಜ್, ಆಶೀರ್ವಿಜ್-ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಲಕಾರ ನಿಧಾನ

ಸಾರ್ವಧಾತುಕ [4] : ಲೈಟ್ ಲಿಜ್ ಲಿಜ್ ವಿಧಿಲಿಜ್

ಆರ್ಥಧಾತುಕ [6] : ಆಶೀರ್ವಿಜ್ ಲುಟ್ ಲೈಟ್ ಲಿಜ್ ಲಿಜ್ ಲಿಜ್ ಲಿಜ್

3.43 ಲಕಾರಾರ್ಥ ವೃತ್ತಿಗಳು

ಲಕಾರಗಳು	[A] ಕಾಲಗಳು	[ಅರ್ಥ] ವೃತ್ತಿ
ಲಟ್	ವರ್ತಮಾನ	-ಭವಂತೀ
ಲಜ್	ಭೂತ	-ಹೃಸ್ತನೀ
ಲಿಟ್		-ಪರೋಕ್ಷಾ
ಲುಜ್		-ಅದ್ಯತನೀ
ಲುಟ್ ಲ್ಪಟ್	ಭವಿಷ್ಯತ್	-ಶ್ವಸ್ತನೀ -ಭವಿಷ್ಯಂತೀ
ಲಕಾರಗಳು	[B] ಭಾವಗಳು	[ಅರ್ಥ] ವೃತ್ತಿ
ಲೋಟ್	ಆಜ್ಞಾರ್ಥ	ಆಜ್ಞಾ
ವಿಧಿಲಿಜ್	ವಿಧಿ	ಸಪ್ತಮೀ
ಆಶೀರ್ಲಿಜ್	ಆಶೀಃ	ಆಶೀಃ
ಲ್ಪಜ್	ಕ್ರಿಯಾತಿಪತ್ತಿ	ಸಂಕೇತ

ಗಮನಿಸಿ.

1 ಅತಿತಾಯಾಃ ರಾತ್ರೇಃ ಪಶ್ಚಾರ್ಥೇನ, ಅಗಾಮಿನ್ಯಾ ರಾತ್ರೇಃ
ಪೂರ್ವಾರ್ಥೇನ ಸಹಿತಃ ದಿವಸಃ ಅದ್ಯತನಃ |
[ತದ್ಭಿನ್ನಃ ಕಾಲಃ ಅನದ್ಯತನಃ] |

3.44 ಪುರುಷ-ವಚನಗಳು

ಏಕವಚನ	ದ್ವಿವಚನ	ಬಹುವಚನ
<p>ಸಃ ವದತಿ ಅವನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ</p>	<p>ತಾ ವದತಃ ಅವರಿಬ್ಬರು (ಗಂಡಸರು) ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ</p>	<p>ತೇ ವದಂತಿ ಅವರು (ಗಂಡಸರು) ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ</p>
<p>ಸಾ ವದತಿ ಅವಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ</p>	<p>ತೇ ವದತಃ ಅವರಿಬ್ಬರು (ಹೆಂಗಸರು) ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ</p>	<p>ತಾಃ ವದಂತಿ ಅವರು (ಹೆಂಗಸರು) ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ</p>
<p>ತತ್ ವದತಿ ಅದು ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ.</p>	<p>ತೇ ವದತಃ ಅವರಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆ</p>	<p>ತಾನಿ ವದಂತಿ ಅವು ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆ.</p>
<p>ತ್ವಂ ವದಸಿ ನೀನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀಯೆ.</p>	<p>ಯುವಾಂ ವದತಃ ನೀವಿಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ</p>	<p>ಯೂಯಂ ವದಥ ನೀವು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ</p>
<p>ಅಹಂ ವದಾಮಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ</p>	<p>ಅವಾಂ ವದಾವಃ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ</p>	<p>ವಯಂ ವದಾಮಃ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ</p>

3.5

ಅನುಬಂಧಗಳು

3.501 ದಶಲಕಾರ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು

3.5011-ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಲಕಾರಗಳು

ಪ್ರತ್ಯಯ	ಲಕ್ಷಣ	ಪ್ರತ್ಯಯ
ಅ	ಅಂತ್ಯ	ಅಂತ್ಯ
ಇ	ಇಂತ್ಯ	ಇಂತ್ಯ
ಉ	ಉಂತ್ಯ	ಉಂತ್ಯ

ಲಕ್ಷಣ

ಅ	ಅಂತ್ಯ	ಅಂತ್ಯ
ಇ	ಇಂತ್ಯ	ಇಂತ್ಯ
ಉ	ಉಂತ್ಯ	ಉಂತ್ಯ

3.5011

ಯೋಟ್

ತು, ತಾತ್	ತಾಂ	ಅಂತು	ತಾಂ	ಇತಾಂ [ಆತಾಂ]	ಂತಾಂ [ಆತಾಂ]
ಹಿ/ಧಿ, ತಾತ್	ತಂ	ತ	ಸ್ತು	ಇಥಾಂ	ಧ್ವಂ
ಆನಿ	ಆನ	ಆಮು	ಏ	ಆವಹ್ಯೆ	ಆವಹ್ಯೆ

ವಿಧಿಲಿಜ್

ಈತ್	ಈತಾಂ	ಕಾಯುಃ	ಕತ	ಕಯಾತಾಂ	ಕರನ್
[ಯಾತ್]	[ಯಾತಾಂ]	[ಯುಃ]			
ಕಃ	ಕತೆಂ	ಕತ	ಕಥಾಃ	ಕಯಾಥಾಂ	ಕಧ್ವಂ
[ಯಾಃ]	[ಯಾತಂ]	[ಯಾತ]			
ಕಯಂ	ಕವ	ಕಮ	ಕಯ	ಕವಹಿ	ಕಮಹಿ
[ಯಾಂ]	[ಯಾವ]	[ಯಾಮು]			

3.5012 ಅರ್ಧಧಾತುಕ ಲಕಾರಗಳು-೧

ಅಶೀರ್ಲಿಜ್

ಯಾತ್	ಯಾಸ್ತಾಂ	ಯಾಸುಃ	ಸೀಷ್ಟ	ಸೀಯಾಸ್ತಾಂ	ಸೀರನ್
ಯಾಃ	ಯಾಸ್ತಂ	ಯಾಸ್ತ	ಸೀಷ್ಠಾಃ	ಸೀಯಾಸ್ತಾಂ	ಸೀಧ್ವಂ [ಧ್ವಂ]
ಯಾಸಂ	ಯಾಸ್ತಂ	ಯಾಸ್ತು	ಸೀಯ	ಸೀವಹಿ	ಸೀಮಹಿ

36

ဘီ
ဗီ
ဒီ

နံ့၊ ချစ်၊ အေး
မိလ္လာ၊ မိလ္လာ၊
မိလ္လာ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

၆၆၆

જાણે જાણે જાણે

ॐ
ॐ
ॐ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

જાં જાં જાં
જાં જાં જાં

ကိစ္စကြီး

ॐ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

કોઈ જાણે

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ကံ၊ ခံ၊ ကိ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ਮੰਤਰ

3.5013 ಅರ್ಧಧಾತುಕ ಲಕಾರಗಳು-೨

ಲಿಟ್

ಅ[ಟೆ]	ಅತುಃ	ಉಃ	ಏ	ಆತೇ	ಇರೇ
ಇ[ಥ]	ಅಥುಃ	ಅ	ಇಸೇ[ಸೇ]	ಅಥೇ	ಥೈ[ಇಥೈ]
ಅ[ಟೆ]	ವ[ಇವ]	ನು[ಇನು]	ಇಸೇ[ಸೇ]	ವಹೇ[ಇವಹೇ]	ಮಹೇ[ಇಮಹೇ]
			ಉಜ್ಞ್		
			ಪರಸ್ಕೃ		
1					2
ತ	ತುಂ	ಉಃ	ಪ್ರತ್	ಆತಾಂ	ಪನ್
ನ್	ತಂ	ತ	ಪಿಃ	ಪ್ರತಂ	ಪ್ರತ
ಅಂ	ಗ	ಮು	ಅಂ	ಪಗ	ಪ್ರಮು
3					4
ಪ್ರತ್	ಪ್ರತಾಂ	ಪನ್	ಸೀತ್	ಸಿಷ್ಠಾಂ	ಸಿಷ್ಠುಃ
ಪಿಃ	ಪ್ರತಂ	ಪ್ರತ	ಸೀಃ	ಸಿಷ್ಠಂ	ಸಿಷ್ಠಪ್ಪ
ಅನಂ	ಪ್ರಗ	ಪ್ರಗು	ಸಿಷಂ	ಸಿಷ್ಠಂ	ಸಿಷ್ಠಂ

ಲಕಾರಗಳು

ಧಾತುರೂಪಕೋಶ

5

ಸತ್ ಸಃ ಸಂ

ಸತಾಂ ಸತಂ ಸಾಧ

ಸನ್ ಸತ ಸಾಧು

7

ಕತ್ ಕಃ ಕಷಂ

ಕಷ್ಯಾಂ ಕಷ್ಯಂ ಕಷ್ಯಾ

ಕಷುಃ ಕಷ್ಯುಃ ಕಷ್ಯುಃ

ಸೇತ್ ಸೇಃ ಸಂ

ಸೇಂ ಸೇಂ ಸೇಂ

ಸೇಂ ಸೇಂ ಸೇಂ

6

1

ತ ಥಾಃ ಣ

ತಾತಾಂ ತಾಥಾಂ ತುಹಿ

ಂತ ಧ್ಯಂ ಮುಹಿ

ಧಿ ಸ್ಥಿಃ ಸ್ಥಿಃ

ಸಾತಾಂ ಸಾಥಾಂ ಸ್ಥುಹಿ

ಸತ ಧ್ಯಂ ಸ್ಥುಹಿ

2

3

ಜಷ್ಯ ಜಷ್ಯಾಃ ಜಷುಃ

ಜಷಾತಾಂ ಜಷಾಥಾಂ ಜಷುಹಿ

ಜಷತ ಜಷ್ಯಂ ಜಷುಹಿ

ಸತ ಸ್ಥಿಃ ಸ್ಥಿಃ

ಸಾತಾಂ ಸಾಥಾಂ ಸ್ಥುಹಿ

ಸಂತ ಸಂಧ್ಯಂ ಸಾಧುಹಿ

4

3.502

‘ಲಕಾರಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಮ್’ ಎಂಬ ಅನುಬಂಧವು ಬಹು ವಿಸ್ತಾರ ವಾಗಿರುವುದು, ಗ್ರಂಥವಿಸ್ತರಭಯದಿಂದ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸದೆ, ಬೇರೊಂದು ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಿಕೆಯಾಗಿ ಈ ಪ್ರಕಾಶನವೇ ಆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಹೊರ ತಂದಿದೆ. ವಾಚಕರು ದಯಮಾಡಿ ಆ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದಶಲಕಾರ ಗಳಿಗಿರುವ ನೂರೊಂಟಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

3.503

ಪಾಣಿನೀಯ ಧಾತುಪಾಠ

1 ಅಂಚು ಗತಿಪೂಜನಯೋಃ 2 ಅಂಜೂ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೃಕ್ಷಣ ಕಾಂತಿ
ಗತಿಷು 3 ಅಟ ಗತೌ 4 ಅದ ಭಕ್ಷಣೇ 5 ಅನ ಪ್ರಾಣನೇ
6 ಅಯ ಗತೌ 7 ಅರ್ಚ ಪೂಜಾಯಾಂ 8 ಅರ್ಜ ಅರ್ಜನೇ
9 ಅರ್ಥ ಉಪಯಾಂಚಾಯಾಂ 10 ಅರ್ಹ ಪೂಜಾಯಾಂ

11 ಅವ ರಕ್ಷಣ ಗತಿ ಕಾಂತಿ ಪ್ರೀತಿ ತೃಪ್ತ್ಯವಗಮ ಪ್ರವೇಶ ಶ್ರವಣ
ಸ್ವಾಮ್ಯರ್ಥಯಾಚನಕ್ರಿಯೇಚ್ಛಾದೀಪ್ತ್ಯವಾಪ್ತಾಂಲಿಂಗನಹಿಂಸಾವಾಸ
ಭಾಗವೃದ್ಧಿಷು 12 ಅಶೂ ವ್ಯಾಪ್ತಾ ಸಂಘಾತೇ ಚ 13 ಅಶ ಭೋಜನೇ
14 ಅಸ ಭುವಿ 15 ಅಸು ಕ್ಷೇಪಣೇ 16 ಅಪ್ಸ್ತ ವ್ಯಾಪ್ತಾ 17 ಅಸ
ಉಪವೇಶನೇ 18 ಇಣ್ ಗತೌ 19 ಇಜ್ (ನಿಯತಾಧಿಪೂರ್ವಕಃ)
ಅಧ್ಯಯನೇ 20 ಇಷ ವಾಂಛಾಯಾಂ

21 ಈಕ್ಷ ದರ್ಶನೇ 22 ಈಡ ಸ್ತುತೌ 23 ಈರ ಕ್ಷೇಪೇ
ಗತೌ ಚ 24 ಈಷ್ಯ ಈಷ್ಯಾಯಾಂ 25 ಈಶ ಐಶ್ವರ್ಯೇ 26

ಈಹ ಚೇಷ್ಟಾಯಾಂ 27 ಉಜ್ಜು ಉತ್ಸರ್ಗೇ 28 ಉಹ ವಿತರ್ಕೇ 29
ವಧ ವೃದ್ಧಾ 30 ಕತ್ಯ ಶ್ಲಾಘಾಯಾಂ

31 ಕಥ ವಾಕ್ಯಪ್ರಬಂಧೇ 32 ಕಮು ಕಾಂತೌ 33 ಕಪಿ
ಚಲನೇ 34 ಕಲ ಗತೌ ಸಂಖ್ಯಾನೇ ಚ 35 ಕಾಕ್ಷಿ ಕಾಂಕ್ಷಾಯಾಂ
36 ಕಾಶ್ಯ ದೀಪ್ತೌ 37 ಕುಪ ಕ್ರೋಧೇ 38 ಡು ಕೃಜ್ ಕರಣೇ
39 ಕೃತೀ ಛೇದನೇ 40 ಕೃಷ ವಿಲೇಖನೇ

41 ಕೃಷ್ಣ ವಿಕ್ಷೇಪೇ 42 ಕೃತ ಸಂಶಬ್ದನೇ 43 ಕೃಪಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೇ
44 ಕ್ರದಿ ಆಹ್ವಾನೇ ರೋದನೇ ಚ 45 ಕ್ರಮು ಪಾದವಿಕ್ಷೇಪೇ 46
ಡು ಕ್ರೀಜ್ ದ್ರವ್ಯವಿನಿಮಯೇ 47 ಕ್ರೀಡ್ಯ ವಿಹಾರೇ 48 ಕ್ರುಧ
ಕೋಪೇ 49 ಕ್ರುಶ ಆಹ್ವಾನೇ ರೋದನೇ ಚ 50 ಕ್ಲಮು ಗ್ಲಾನೌ.

51 ಕ್ಲಿದೂ ಆದ್ರ್ವೀಭಾವೇ 52 ಕ್ಲಿಶ ಉಪತಾಪೇ 53 ಕ್ಲಿಶೂ
ವಿಬಾಧನೇ 54 ಕ್ಷಮೂಷ್ ಸಹನೇ 55 ಕ್ಷಮೂ ಸಹನೇ 56 ಕ್ಷರ
ಸಂಚಲನೇ 57 ಕ್ಷಲ ಶೌಚಕರ್ಮಣಿ 58 ಕ್ಷಿ ಕ್ಷಯೇ 59 ಕ್ಷಿಪ
ಪ್ರೇರಣೇ 60 ಕ್ಷುಧ ಬುಭುಕ್ಷಾಯಾಂ

61 ಕ್ಷುಭ ಸಂಚಲನೇ 62 ಕ್ಷುಭ ಸಂಚಲನೇ 63 ಖನು ಅವ
ದಾರಣೇ 64 ಖಾದ್ಯ ಭಕ್ಷಣೇ 65 ಖಿದ ದೈನ್ಯೇ 66 ಖ್ಯಾ ಪ್ರಕಥನೇ
67 ಗಣ ಸಂಖ್ಯಾನೇ 68 ಗದ ವ್ಯಕ್ತಾಯಾಂ ವಾಚಿ 69 ಗಮ್ನು
ಗತೌ 70 ಗರ್ಹ ಕುತ್ಸಾಯಾಂ

71 ಗರ್ಹ ನಿಂದನೇ 72 ಗವೇಷ ಮಾರ್ಗಣೇ 73 ಗುಹೂ
ವಿಲೋಡನೇ 74 ಗುಪೂ ರಕ್ಷಣೇ 75 ಗುಹೂ ಸಂವರಣೇ 76
ಗ್ನು ನಿಗರಣೇ 77 ಗೈ ಶಬ್ದೇ 78 ಗ್ರಂಥ ಸಂದರ್ಭೇ 79 ಗ್ರಸು
ಆದನೇ 80 ಗ್ರಹ ಉಪಾದಾನೇ

81 ಗ್ಲೈ ಹರ್ಷಕ್ಷಯೇ 82 ಘಟ ಚೇಷ್ಟಾಯಾಂ 83 ಘುಷಿರ್
ವಿಶಬ್ದನೇ 84 ಪೂರ್ಣ ಭ್ರಮಣೇ 85 ಘೃಷು ಸಂಘರ್ಷೇ 86 ಘ್ರಾ

ಗಂಧೋಪಾದಾನೇ 87 ಚಕಾಸ್ಯ ದೀಪ್ತಾ 88 ಚಕ್ಷಿಜ್ಞ ವ್ಯಕ್ತಾಯಾಂ
ವಾಚಿ 89 ಚಮು ಅದನೇ 90 ಚರ ಗತಿಭಕ್ಷಣಯೋಃ

91 ಚರ್ವ ಅದನೇ 92 ಚಲ ಕಂಪನೇ 93 ಚಿಜ್ಞ ಚಯನೇ
94 ಚಿತ ಸಂಚೇತನೇ 95 ಚಿತಿ ಸ್ತೃತ್ಯಾಂ 96 ಚುದ ಸಂಚೋದನೇ
97 ಚುಬಿ ವಕ್ತ್ರಸಂಯೋಗೇ 98 ಚುರ ಸ್ತೇಯೇ 99 ಚೂರ್ಣ
ಸಂಕೋಚೇ 100 ಜೇಷ್ಠ ಜೇಷ್ಠಾಯಾಂ

101 ಭದ ಅಪವಾರಣೇ 102 ಭಿದಿರ್ ದ್ವೈಧೀಕರಣೇ 103
ಜನೀ ಪಾದುರ್ಭಾವೇ 104 ಜಪ ಮಾನಸೇ ವ್ಯಕ್ತಾಯಾಂ ವಾಚಿ 105
ಜಲ್ಪ ವ್ಯಕ್ತಾಯಾಂ ವಾಚಿ 106 ಜಾಗೃ ನಿದ್ರಾಕ್ಷಯೇ 107 ಜಿ ಜಯೇ
108 ಜಿ ಅಭಿಭವೇ 109 ಜೀವ ಪ್ರಾಣಧಾರಣೇ 110 ಜುಷೀ ಪ್ರೀತಿ
ಸೇವನಯೋಃ

111 ಜೃಭಿ ಗಾತ್ರವಿನಾಮೇ 112 ಜ್ಯಾಷ್ ವಯೋಹಾನ್ 113
ಜ್ಞಾ ಅವಬೋಧನೇ 114 ಜ್ವಲ ದೀಪ್ತಾ 115 ಡೀಜ್ ವಿಹಾಯಸಾ
ಗತೌ 116 ತಕ್ಷೂ ತನೂಕರಣೇ 117 ತನು ವಿಸ್ತಾರೇ 118 ತಪ
ಸಂತಾಪೇ 119 ತಮು ಕಾಂಕ್ಷಾಯಾಂ 120 ತರ್ಕ ಭಾಷಾರ್ಥೇ

121 ತಿಜ ಕ್ಷಮಾಯಾಂ 122 ತುದ ವ್ಯಥನೇ 123 ತುಲ
ಉನ್ಮಾನೇ 124 ತುಷ ತುಷ್ಟಾ 125 ತೃಪ ಪ್ರೀಣನೇ 126 ತ್ಯಾ
ಪ್ಲವನ ತರಣಯೋಃ 127 ತ್ಯಜ ಹಾನ್ 128 ತ್ರಪೂಷ್
ಲಜ್ಜಾಯಾಂ 129 ತ್ರಸೀ ಉದ್ವೇಗೇ 130 ತ್ರುಟ ಚೈದೇ

131 ತ್ರೈಜ್ ಪಾಲನೇ 132 ಜಾ ತ್ವರಾ ಸಂಭ್ರಮೇ 133
ದಂಶ ದಶನೇ 134 ದಂಡ ನಿಪಾತನೇ 135 ದಮು ಉಪಶಮೇ
136 ದಯ ದಾನಗತಿರಕ್ಷಣಹಿಂಸಾಽಽದಾನೇಷು 137 ದಹ ಭಸ್ಮೀಕರಣೇ
138 ದಾಣ್ ದಾನೇ 139 ಡು ದಾಜ್ಞ ದಾನೇ 140 ದಿವು ಕ್ರೀಡಾ
ವಿಜಿಗೀಷಾ ವ್ಯವಹಾರ ದ್ಯುತಿ ಸ್ತುತಿ ಮೋದ ಮದ ಸ್ವಪ್ನ ಕಾಂತಿ ಗತಿಷು.

141 ದಿಶ ಅತಿಸರ್ಜನೇ 142 ದಿಹ ಉಸಚಯೇ 143 ದೀಗೀ
ದೀಪ್ತಾ 144 ಟು ದು ಉಪತಾಪೇ 145 ದುಷ ವೈಕೃತ್ಯೇ
146 ದುಹ ಪ್ರಪೂರಣೇ 147 ದೂಜ್ ಪರಿತಾಪೇ 148 ದೃಜ್
ಅದರೇ 149 ದೃಪ ಹರ್ಷಮೋಹನಯೋಃ 150 ದೃತಿರ್
ಪ್ರೇಕ್ಷಣೇ

151 ದ್ಯುತ ದೀಪ್ತಾ 152 ದ್ರು ಗತೌ 153 ದ್ರುಹ
ಜಿಘಾಂಸಾಯಾಂ 154 ದ್ವಿಷ ಅಪ್ರೀತೌ 155 ಡು ಧಾಜ್ ಧಾರಣ
ಪೋಷಣಯೋಃ 156 ಧಾವು ಗತಿಶುದ್ಧೋಃ 157 ಧುಜ್ ಕಂಪನೇ
158 ಧೂಜ್ ಕಂಪನೇ 159 ಧೃಜ್ ಧಾರಣೇ 160 ಧೃಜ್
ಧಾರಣೇ

161 ಧೃಷ ಪ್ರಸಹನೇ 162 ಧ್ಮ ಶಬ್ದಾಗ್ನಿಸಂಯೋಗಯೋಃ
163 ಧೈ ಚಿಂತಾಯಾಂ 164 ಧ್ವಂಸು ಅವಸ್ತಂಸನೇ 165 ಧ್ವನ
ಶಬ್ದೇ 166 ನಟ ಅವಸ್ತಂದನೇ 167 ಣದ ಅವ್ಯಕ್ತೇ ಶಬ್ದೇ 168
ಟು ನದಿ ಸಮೃದ್ಧಾ 169 ಣಮ ಪ್ರಹ್ವತ್ವೇ ಶಬ್ದೇ 170 ಣಶ
ಆದರ್ಶನೇ

171 ಣಹ ಬಂಧನೇ 172 ಣಿಜಿರ್ ಶೌಚ ಪೋಷಣಯೋಃ 173
ಣದಿ ಕುತ್ಸಾಯಾಂ 174 ಣೇಜ್ ಪ್ರಾಪಣೇ 175 ಣು ಸ್ತುತೌ
176 ನೃತೀ ಗಾತ್ರವಿಕ್ಷೇಪೇ 177 ಡು ಪಚಷ್ ಪಾಕೇ 178 ಪಠ
ವ್ಯಕ್ತಾಯಾಂ ವಾಚಿ 179 ಪಣ ವ್ಯವಹಾರೇ ಸ್ತುತೌ ಚ 180 ಸತ್ಕೃ
ಗತೌ

181 ಪದ ಗತೌ 182 ಪಾ ಪಾನೇ 183 ಪಾ ರಕ್ಷಣೇ 184
ಪಾಲ ರಕ್ಷಣೇ 185 ಪಿಷ್ಕ ಸಂಚೂರ್ಣನೇ 186 ಪೀಡ ಅವಗಾಹನೇ
187 ಪುಷ ಪುಷ್ಪಾ 188 ಪುಷ ಪುಷ್ಪಾ 189 ಪುಷ ಧಾರಣೇ
190 ಪೂಜ್ ಪವನೇ

191 ಪೂಜ ಪೂಜನೇ 192 ಪೂರೀ ಆಪ್ಯಾಯನೇ 193 ಪ್ರಚ್ಛ
ಜ್ಞೇಪ್ಸಾಯಾಂ 194 ಪ್ರೀಗ್ಞಾ ತರ್ಪಣೇ ಕಾಂತೌ ಚ 195 ಫಲ
ನಿಷ್ಪತ್ತೌ ಚ 196 ಬಂಧ ಬಂಧನೇ 197 ಬಾಧ್ಯ ವಿಲೋಡನೇ
198 ಬುಧ ಅವಗಮನೇ 199 ಬುಧ ಅವಗಮನೇ 200 ಬ್ರೂಗ್ಞಾ
ವ್ಯಕ್ತಾಯಾಂ ವಾಚಿ

201 ಭಕ್ಷ ಅದನೇ 202 ಭಜ ಸೇವಾಯಾಂ 203 ಭಂಜೋ
ಅಮರ್ದನೇ 204 ಭಣ ಶಬ್ದೇ 205 ಭತ್ಸ್ ತರ್ಜನೇ 206 ಭಾ
ದೀಪ್ತೌ 207 ಭಾಷ ವ್ಯಕ್ತಾಯಾಂ ವಾಚಿ 208 ಭಾಸ್ಯ ದೀಪ್ತೌ
209 ಭಿಕ್ಷ ಭಿಕ್ಷಾಯಾಮಲಾಭೇ ಲಾಭೇ ಚ 210 ಭಿದಿರ್ ವಿದಾರಣೇ

211 ಇಃ ಭೀ ಭಯೇ 212 ಭುಜ ಪಾಲನಾಭ್ಯವಹಾರಯೋಃ
213 ಭೂ ಸತ್ತಾಯಾಂ 214 ಭೂಷ ಅಲಂಕರಣೇ 215 ಭೃಗ್ಞಾ
ಭರಣೇ 216 ಡು ಭೃಗ್ಞಾ ಧಾರಣಪೋಷಣಯೋಃ 217 ಭ್ರಂಶು
ಅವಸ್ರಂಸನೇ 218 ಭ್ರಮು ಚಲನೇ 219 ಭ್ರಮು ಅನವಸ್ಥಾನೇ
220 ಮದಿ ಹರ್ಷೇ

221 ಮನ ಜ್ಞಾನೇ 222 ಮತ್ರಿ ಗುಪ್ತಭಾಷಣೇ 223 ಮಂಥ
ವಿಲೋಡನೇ 224 ಮಾ ಮಾನೇ 225 ಮಾಜ್ಞಾ ಮಾನೇ ಶಬ್ದೇಚ
226 ಮಾರ್ಗ ಅನ್ವೇಷಣೇ 227 ಮಿಲ ಸಂಗಮೇ 228 ಮಿಶ್ರ
ಸಂಪರ್ಕೇ 229 ಮೀಲ ನಿಮೇಷಣೇ 230 ಮುಚ್ಛ ಮೋಕ್ಷಣೇ.

231 ಮುದ ಹರ್ಷೇ 232 ಮುಷ ಸ್ತೇಯೇ 233 ಮುಹ
ವೈಚಿತ್ಯೇ 234 ಮೃಜ್ಞಾ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗೇ 235 ಮೃಗ ಅನ್ವೇಷಣೇ
236 ಮೃಜೂ ಶೌಚಾಲಂಕಾರಯೋಃ 237 ಮೃಜೂ ಶುದ್ಧೌ 238
ಮೃಶ ಅಮರ್ಶನೇ 239 ಮೃಷ ತಿತಿಕ್ಷಾಯಾಂ 240 ಮೃಷ
ತಿತಿಕ್ಷಾಯಾಂ

241 ಮೈ ಹರ್ಷಕ್ಷಯೇ 242 ಯಜ ದೇವಪೂಜಾಸಂಗತಿಕರಣ
ದಾನೇಷು 243 ಯತೀ ಪ್ರಯತ್ನೇ 244 ಯಾ ಪ್ರಾಪಣೇ 245

ಯಾಚ್ಯ ಯಾಚ್‌ಜಾಯಾಂ 246 ಯುಜ ಸಮಾಧೌ 247 ಯುಜಿರ್
ಯೋಗೇ 248 ಯುಜ ಸಂಯಮನೇ 249 ಯುಧ ಸಂಪ್ರಕಾರೇ
250 ರಕ್ಷ ಪಾಲನೇ

251 ರಚ ಪ್ರತಿಯತ್ತೇ 252 ರಂಜ ರಾಗೇ 253 ರಟ ಪಂ
ಭಾಷಣೇ 254 ರಭ ಆರಂಭೇ 255 ರಮು ಕ್ರೀಡಾಯಾಂ 256
ರಾಜ್ಯ ದೀಪ್ತಾ 257 ರುಚ ದೀಪ್ತಾವಭಿಪ್ರೀತೌ ಚ 258 ರುದಿರ್
ಆಶ್ರುವಿಮೋಚನೇ 259 ರುಧಿರ್ ಆವರಣೇ 260 ರುಷ ಹಿಂಸಾಯಾಂ

261 ರುಹ ಬೀಜಜನ್ಮನಿ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವೇ ಚ 262 ರೂಪ
ಕ್ರಿಯಾಯಾಂ 263 ಲಕ್ಷ ದರ್ಶನಾಂಕನಯೋಃ 264 ಲಗೇ ಸಂಗೇ
265 ಲಘಿ ಗತಾವಭೋಜನೇ ಚ 266 ಓ ಲಜೀ ವ್ರೀಡಾಯಾಂ
267 ಲಪ ವ್ಯಕ್ತಾಯಾಂ ವಾಚಿ 268 ಡು ಲಭಷ್ ಪ್ರಾಪ್ತಾ 269
ಲಸ ಶ್ಲೇಷಣಕ್ರೀಡನಯೋಃ 270 ಲಿಖ ಆಕ್ಷರ ವಿನ್ಯಾಸೇ

271 ಲಿಪ ಉಪದೇಹೇ 272 ಲಿಹ ಆಸ್ಪಾದನೇ 273 ಲುತ
ಸಂಶ್ಲೇಷಣೇ 274 ಲುಭ ಗಾರ್ಹ್ಯೇ 275 ಲೂಷ್ ಛೇದನೇ 276
ಲೋಕ್ಯ ದರ್ಶನೇ 277 ವಜ ಪರಿಭಾಷಣೇ 278 ವಚ ಪರಿಭಾಷಣೇ
279 ವಂಚು ಪ್ರಲಂಭನೇ 280 ವದ ವ್ಯಕ್ತಾಯಾಂ ವಾಚಿ

281 ವದಿ ಅಭಿವಾದನಸ್ತುತ್ಯೋಃ 282 ಡು ವವ್ ಬೀಜ
ಸಂತಾನೇ 283 ಟು ವಮು ಉದ್ಗಿರಣೇ 284 ವಸ ನಿವಾಸೇ
285 ವಹ ಪ್ರಾಪಣೇ 286 ವಾ ಗತಿಗಂಧನಯೋಃ 287 ವಾಘಿ
ವಾಂಛಾಯಾಂ 288 ವಿವ ಜ್ಞಾನೇ 289 ವಿವ ಸತ್ತಾಯಾಂ 290
ವಿದ್ವ್ಯ ಲಾಭೇ

291 ವಿಶ ಪ್ರವೇಶನೇ 292 ವೃಷ್ ವರಣೇ 293 ವೃಜೀ
ವರ್ಜನೇ 294 ವೃತು ವರ್ತನೇ 295 ವೃಧು ವೃದ್ಧಾ 296 ವೃಷ್

ವರಣೇ 297 ಟು ವೇಸ್ಯ ಕಂಪನೇ 298 ವ್ಯಥ ಭಯಸಂಚಲನಯೋಃ
299 ವ್ಯಥ ತಾಡನೇ 300 ವ್ರಜ ಗತೌ

301 ಶಂಸು ಸ್ತುತೌ 302 ಶಕ್ಲ್ಯ ಶಕ್ತೌ 303 ಶಕಿ
ಶಂಕಾಯಾಂ ಶ್ರಾಸೇ ಚ 304 ಶಪ ಆಕ್ರೋಶೇ 305 ಶಮು ಉಪ
ಶಮೇ 306 ಶಾಸು ಇಚ್ಛಯಾಂ 307 ಶಾಸು ಅನುಶಿಷ್ಟೌ 308
ಶಿಕ್ಷ ವಿದ್ಯೋಪಾದಾನೇ 309 ಶೀಙ್ಗ ಸ್ಪಷ್ಟೇ 310 ಶುಚ ಶೋಕೇ

311 ಶುಭ ಶೌಚೇ ಶೋಧನೇ ಚ 312 ಶುಭ ದೀಪ್ತೌ 313
ಶುಷ ಶೋಷಣೇ 314 ಶ್ರಮು ತಪಸಿ ಖೇದೇ ಚ 315 ಶ್ರೀಙ್ಗ
ಸೇವಾಯಾಂ 316 ಶ್ರು ಶ್ರವಣೇ 317 ಶ್ಲಾಘ್ಯ ಕತ್ಥನೇ 318
ಶ್ಲಿಷ ಅಲಿಂಗನೇ ಸಂಸರ್ಗೇ ಚ 319 ಶ್ವಸ ಪ್ರಾಣನೇ 320 ಷದ್ಲ್ಯ
ವಿಶರಣಗತ್ಯವಸಾದನೇಷು

321 ಷಸ್ತ್ವ ಗತೌ 322 ಷಹ ಮರ್ಷಣೇ 323 ಷಾಂತ್ವ ಸಾಮ
ಪ್ರಯೋಗೇ 324 ಷಿಚ ಕ್ಷರಣೇ 325 ಷಿಧು ಸಂರಾದ್ಧೌ 326
ಷುಙ್ಗ ಅಭಿಷವೇ 327 ಷೂಙ್ಗ ಪ್ರಾಣೇಗರ್ಭವಿಮೋಚನೇ 328 ಸೂಚ
ಪೈಶುನ್ಯೇ 329 ಷೂದ ಕ್ಷರಣೇ 330 ಸ್ಯ ಗತೌ

331 ಸ್ಯಜ ವಿಸರ್ಗೇ 332 ಷೇವ್ಯ ಸೇವನೇ 333 ಷ್ವಙ್ಗ
ಸ್ತುತೌ 334 ಷ್ಠಾ ಗತಿವೃತ್ತೌ 335 ಷ್ಣಾ ಶೌಚೇ 336 ಷ್ಣಿಹ
ಪ್ರೀತೌ 337 ಸ್ಪರ್ಧ ಸಂಘರ್ಷೇ 338 ಸ್ಪೃಶ ಸಂಸ್ಪರ್ಶನೇ 339
ಸ್ಪೃಹ ಈವ್ಸಯಾಂ 340 ಸ್ಫುರ ಸ್ಫುರಣೇ ಸಂಚಲನೇ ಚ

341 ಸ್ಮೃ ಆಧ್ಯಾನೇ 342 ಸ್ಯಂದೂ ಪ್ರಸ್ರವಣೇ 343 ಸ್ತು ಗತೌ
344 ಸ್ವಙ್ಗ ಪರಿವೃಂಗೆ 345 ಸ್ವನ ಶಬ್ದೇ 346 ಙ್ಗಾ ಸ್ವಪ ಶಯೇ
347 ಸ್ವಾದ ಆಸ್ವಾದನೇ 348 ಹನ ಹಿಂಸಾಗತ್ಯೋಃ 349 ಹಸೇ
ಹಸನೇ 350 ಓ ಹಾಕ್ ತ್ಯಾಗೇ

351 ಹು ದಾನಾದನಯೋಃ 352 ಹೃಜಾ ಹರಣೇ 353 ಹ್ನುಜಾ
 ಅಪನಯನೇ 354 ಹ್ರೀ ಲಜ್ಜಾಯಾಂ 355 ಹ್ವೇಜಾ ಸ್ವರ್ಧಾಯಾಂ
 ಶಬ್ದೇಚ 356 ಕಂಡೂಜಾ ಗಾತ್ರವಿಘರ್ಷಣೇ 357 ಕೂಜ ಅವ್ಯಕ್ತೇ
 ಶಬ್ದೇ 358 ಕ್ವಥ ಪಾಕೇ 359 ಣುದ ಪ್ರೇರಣೇ 360 ಟು ಮಸ್ತೋ
 ಶುದ್ಧಾ

3.504

ಧಾತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ*

(ಗಣಶಃ, ಪದಶಃ, ಇಡನುಸಾರಮ್)

(ಅಕಾರಾದಿಕ್ರಮದಲ್ಲಿ)

3.50401 ಮೊದಲನೆಯ ಗಣ (ಭಾದ್ರಾದಿ)

ಪರಸ್ಪ್ರೇಷದ

ಸೇಟಾ—1 ಅಂಚ್ 3 ಅಟ್ 7 ಅರ್ಚ್ 8 ಅರ್ಜ್ 10 ಅರ್ಹ್
 11 ಆನ್ 24 ಈರ್ಷ್ಯ 35 ಕಾಂಕ್ಷ್ 44 ಕ್ರಂದ್ 45 ಕ್ರಮ್ 47
 ಕ್ರೀಡ್ 50 ಕ್ಲಮ್ 56 ಕ್ಷರ್ 68 ಗದ್ 74 ಗುಪ್ 85 ಘೃಷ್
 89 ಚಮ್ 90 ಚರ್ 91 ಚರ್ವ್ 92 ಚಲ್ 97 ಚುಂಬ್ 104 ಜಪ್
 105 ಜಲ್ಪ್ 109 ಜೀವ್ 114 ಜ್ವಲ್ 116 ತಕ್ಷ್ 126 ತ್ಯಾ 161
 ಧೃಷ್ 165 ಧ್ವನ್ 166 ನಟ್ 167 ನದ್ 168 ನಂದ್ 173 ನಿಂದ್
 178 ಪತ್ 180 ಪತ್ 195 ಫಲ್ 204 ಭಣ್ 213 ಭೂ 218
 ಭ್ರಮ್ 225 ಮಾರ್ಗ್ 229 ಮೀಲ್ 250 ರಕ್ಷ್ 253 ರಟ್ 264
 ಲಗ್ 265 ಲಂಘ್ 267 ಲಪ್ 269 ಲಸ್ 280 ವದ್ 283 ವಮ್

*ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯ ಧಾತುವಿನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ
 ಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

287 ನಾಂಛಾ 300 ವ್ರಜಾ 301 ಶಂಸಾ 310 ಶುಚಾ 315 ಶ್ರಿ 341
 ಸ್ಮೃ 345 ಸ್ವನ್ 349 ಹಸಾ 357 ಕೂಜಾ 358 ಕ್ವಥಾ
 ಅನಿಟಾ—40 ಕೃಷಾ 49 ಕ್ರುಶಾ 58 ಕ್ಷಿ 69 ಗಮಾ 77 ಗೈ 81
 ಗ್ನೈ 86 ಘ್ರಾ 107 ಜಿ 108 ಜಿ 111 ಜ್ಯಂಭಾ 118 ತವಾ 127
 ತ್ಯಜಾ 133 ದಂಶಾ 137 ದಹಾ 138 ದಾ 150 ದೃಶಾ 152 ದ್ರು
 162 ಧ್ಮಾ 163 ಧೈ 169 ನಮಾ 182 ಪಾ 197 ಬಾಧಾ 215
 ಭೃ 217 ಭ್ರಂಶಾ 231 ಮುದಾ 241 ಮೈ 257 ರುಚಾ 261
 ರುಹಾ 284 ವಸಾ 312 ಶುಭಾ 316 ಶ್ರು 320 ಸದಾ 331 ಸ್ಯ 334
 ಸ್ಥಾ 343 ಸ್ತು

ವೇಟಾ—

ಆತ್ಮನೇಪದ

ಸೇಟಾ—6 ಆಯಾ 21 ಈಕ್ಷಾ 26 ಈಹಾ 28 ಊಹಾ 29 ಏಧಾ
 30 ಕತ್ಥಾ 32 ಕಮಾ 33 ಕಂಪಾ 36 ಕಾಶಾ 70 ಗರ್ಹಾ 73 ಗಾಹಾ
 79 ಗ್ರಸಾ 82 ಘಟಾ 100 ಚೇಷ್ಠಾ 115 ಡೀ 121 ತಿಜಾ 132 ತ್ವರಾ
 136 ದಯಾ 151 ದ್ಯುತಾ 164 ಧ್ವಂಸಾ 179 ಪಣಾ 207 ಭಾಷಾ
 208 ಭಾಸಾ 209 ಭಿಕ್ಷಾ 243 ಯತಾ 268 ಲಭಾ 276 ಲೋಕಾ 281
 ವಂದಾ 294 ವೃತಾ 295 ವೃಧಾ 297 ವೇಪಾ 298 ವೃಧಾ 308 ಶಿಕ್ಷಾ
 317 ಶ್ಲಾಘಾ 322 ಸಹಾ 329 ಸೂದಾ 332 ಸೇವಾ 377 ಸ್ಪರ್ಧಾ
 344 ಸ್ವಜಾ 347 ಸ್ವಾದಾ

ಅನಿಟಾ—131 ತ್ರೈ 254 ರಭಾ 255 ರಮಾ

ವೇಟಾ—43 ಕ್ಲೃಪಾ 54 ಕ್ಷಮಾ 61 ಕ್ಷುಭಾ 128 ತ್ರಪಾ 342
 ಸ್ಯಂದಾ

ಉಭಯಪದ

ಸೇಟಾ—63 ಖನಾ 75 ಗುಹಾ 156 ಧಾವಾ 198 ಬುಧಾ 245
 ಯಾಚಾ 256 ರಾಜಾ 321 ಸ್ಪಾ

—ವಿವರಣೆ

ಅನು : ಧಾತುಗಳು—ಗಣಶಃ

3.50402

ಅನಿಟ್—159 ಧ್ವ¹ 174 ನೀ 177 ಪಚ್ 202 ಭಜ್ 242
ಯಜ್ 282 ವಪ್ 285 ವಹ್ 352 ಹ್ಯ 355 ಹೈ
ವೇಟ್—

3.50402 ಎರಡನೆಯ ಗಣ (ಅದಾದಿ)

ಪರಸ್ಮೈಪದ

ಸೇಟ್—5 ಅನ್ 14 ಅಸ್ 66 ಖ್ಯಾ 106 ಜಾಗ್ಯ 175 ನು
258 ರುದ್ 288 ವಿದ್¹ 307 ಶಾಸ್² 319 ಶ್ವಸ್
ಅನಿಟ್—4 ಅದ್ 18 ಇ 183 ಪಾ² 206 ಭಾ 224 ಮಾ¹ 244
ಯಾ 277 ವಚ್¹ 335 ಸ್ನಾ 346 ಸ್ವಪ್ 348 ಹನ್ 354 ಹ್ರೀ
ವೇಟ್—236 ಮೃಜ್¹

ಆತ್ಮನೇಪದ

ಸೇಟ್—17 ಆಸ್ 22 ಈಡ್ 25 ಈಶ್ 88 ಚಕ್ಷ್ 306 ಶಾಸ್¹
309 ಶೀ 327 ಸೂ
ಅನಿಟ್—19 ಇ 353 ಹ್ಯ
ವೇಟ್—

ಉಭಯಪದ

ಸೇಟ್—87 ಚಕಾಸ್ 200 ಬ್ರೂ
ಅನಿಟ್—142 ದಿಹ್ 146 ದುಹ್ 154 ದ್ವಿಷ್ 272 ಲಿಹ್
333 ಸ್ತು
ವೇಟ್—

3.50403

ಆನು : ಧಾತುಗಳು-ಗಣಶಃ

ಧಾತುರೂಪಕೋಶ

3.50403 ಮೂರನೆಯ ಗಣ (ಜುಹೋತ್ಯಾದಿ)

ಪರಸ್ಮೈಪದ

ಸೇಟ್—

ಅನಿಟ್—211 ಭೀ 350 ಹಾ 351 ಹು

ವೇಟ್—

ಅತ್ಮನೇಪದ

ಸೇಟ್—

ಅನಿಟ್—225 ಮಾ²

ವೇಟ್—

ಉಭಯಪದ

ಸೇಟ್—

ಅನಿಟ್—139 ದಾ² 155 ಧಾ 172 ನಿಜಾ² 216 ಭೃ²

ವೇಟ್—

3.50404 ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗಣ (ದಿನಾದಿ)

ಪರಸ್ಮೈಪದ

ಸೇಟ್—15 ಅಸಾ² 37 ಕಂಪಾ 45 ಕ್ರಮಾ 62 ಕ್ಷುಭಾ² 112ಜ್ಞಾ
119 ತಮಾ 129 ತ್ರಸಾ 130 ತ್ರುಟಾ 135 ದಮಾ 140 ದಿವಾ
170 ನಶಾ 176 ನೃತಾ 219 ಭ್ರಮಾ² 220 ಮದಾ 260 ರುಷಾ

274 ಲಂಭಾ 305 ಶಮಾ 314 ಶ್ರಮಾ

ಅನಿಟ್—48 ಕ್ರುಧಾ 60 ಕ್ಷುಧಾ 124 ತುಷಾ 145 ದುಷಾ 187
ಪುಷಾ 299 ವ್ಯಧಾ 311 ಶುಧಾ 313 ಶುಷಾ 318 ಶ್ಲಿಷಾ

325 ಸಿಧಾ

—ವಿವರಣೆ

ಅನು : ಧಾತುಗಳು—ಗಣಶಃ

3.50405

ವೇಟಾ—51 ಕ್ಲಿಡ್ 55 ಕ್ಷಮ್ 125 ತೃಪ್ 149 ದೃಪ್ 153
ದ್ರುಹ್ 233 ಮುಹ್ 336 ಸ್ನಿಹ್

ಆತ್ಮನೇಪದ

ಸೇಟಾ—52 ಕ್ಲಿಶ್¹ 65 ಖಿದ್ 103 ಜನ್ 143 ದೀಪ್ 147 ದೂ
148 ದೈ 327 ಸೂ
ಅನಿಟಾ—181 ಪದ್ 199 ಬುಧ್² 221 ಮನ್ 246 ಯುಜ್¹ 249
ಯುಧ್ 289 ವಿದ್²

ವೇಟಾ—

ಉಭಯಪದ

ಸೇಟಾ—239 ಮೃಷ್¹

ಅನಿಟಾ—171 ನಹ್ 252 ರಜ್

ವೇಟಾ—

3.50405 ಐದನೆಯ ಗಣ (ಸ್ವಾದಿ)

ಪರಸ್ಮೈಪದ

ಸೇಟಾ—

ಅನಿಟಾ—16 ಅಪ್ 144 ದು 302 ಶಕ್

ವೇಟಾ—

ಆತ್ಮನೇಪದ

ಸೇಟಾ—12 ಅಶ್²

ಅನಿಟಾ—

ವೇಟಾ—

3.50406

ಅನು : ಧಾತುಗಳು-ಗಣಶ:

ಧಾತುರೂಪಕೋಶ

ಉಭಯಪದ

ಸೇಟ್—292 ವ್ಯ

ಅನಿಟ್—93 ಚಿ 157 ಧು 158 ಧೂ 326 ಸು

ವೇಟ್—

3.50406 ಆರನೆಯ ಗಣ (ತುದಾದಿ)

ಪರಸ್ಮೈಪದ

ಸೇಟ್—20ಇಷ್ 27ಉಜ್ಞ್ 39ಕೃತ್ 41ಕ್ಯಾ 76ಗ್ಯಾ 84ಘೂರ್ಣ್

130ತ್ರುಟ್ 270ಲಿಖ್ 273ಲುತ್ 340ಸ್ಫುರ್

ಅನಿಟ್—193ಪ್ರಚ್ಛ 238ಮೃಶ್ 291ವಿಶ್ 331ಸ್ಪಜ್ 338ಸ್ಪೃಶ್

359ನುದ್ 360ಮಜ್ಜ್

ವೇಟ್—

ಆತ್ಮನೇಪದ

ಸೇಟ್—110 ಜುಷ್ 266 ಲಜ್ಜ್

ಅನಿಟ್—234 ಮೃ

ವೇಟ್—

ಉಭಯಪದ

ಸೇಟ್—227 ಮಿಲ್

ಅನಿಟ್—59 ಕ್ಷಿಪ್ 122 ತುದ್ 141 ದಿಶ್ 230 ಮುಚ್ 271

ಲಿಪ್ 290 ವಿದ್ 324 ಸಿಚ್

ವೇಟ್—

3.50407 ಏಳನೆಯ ಗಣ (ರುಧಾದಿ)

ಪರಸ್ಮೈಪದ

ಸೇಟ್—

ಅನಿಟ್—185 ಪಿಷ್ 203 ಭಂಜ್

ವೇಟ್—2 ಅಂಜ್

-ವಿವರಣೆ

ಅನು : ಧಾತುಗಳು-ಗಣಶಃ

3.50409

ಆತ್ಮನೇಪದ

ಸೇಟಾ—

ಅನಿಟಾ—

ವೇಟಾ—

ಉಭಯಪದ

ಸೇಟಾ—247 ಯುಜಾ²

ಅನಿಟಾ—102 ಭಿದಾ 210 ಭಿದಾ 212 ಭುಜಾ 259 ರುಧಾ

ವೇಟಾ—

3.50408 ಎಂಟನೆಯ ಗಣ (ತನಾದಿ) ,

ಪರಸ್ಮೈಪದ

ಸೇಟಾ—

ಅನಿಟಾ—

ವೇಟಾ—

ಆತ್ಮನೇಪದ

ಸೇಟಾ—

ಅನಿಟಾ—

ವೇಟಾ—

ಉಭಯಪದ

ಸೇಟಾ—117 ತನ್

ಅನಿಟಾ—38 ಕೃ

ವೇಟಾ—

3.50409 ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಗಣ (ಕ್ರಾ²ದಿ)

ಪರಸ್ಮೈಪದ

ಸೇಟಾ—13 ಅಶಾ² 53 ಕ್ಲಿಶಾ² 78 ಗ್ರಂಥಾ 223 ಮಂಥಾ 232
ಮುಷಾ

3.50410

ಅನು : ಧಾತುಗಳು-ಗಣಶಃ

ಧಾತುರೂಪಕೋಶ

ಅನಿಟಾ—113 ಜ್ಞಾ 196 ಬಂಧ್

ವೇಟಾ—

ಆತ್ಮನೇಪದ

ಸೇಟಾ—

ಅನಿಟಾ—

ವೇಟಾ—

ಉಭಯಪದ

ಸೇಟಾ—80 ಗ್ರಹ್ 190 ಪೂ 275 ಲೂ 296 ವ್ಯಾ

ಅನಿಟಾ—46 ಕ್ರೀ 194 ಪ್ರೀ

ವೇಟಾ—

3.50410 ಹತ್ತನೆಯ ಗಣ (ಚುರಾದಿ)

ಪರಸ್ಕೈಪದ

ಸೇಟಾ—

ಅನಿಟಾ—

ವೇಟಾ—

ಆತ್ಮನೇಪದ

ಸೇಟಾ—9 ಅರ್ಥ್ 94 ಚಿತ್ 189 ಪುಷ್ 205 ಭರ್ತ್ಸ್ 222

ಮಂತ್ರ 235 ಮೃಗ್ 279 ವಂಚ್

ಅನಿಟಾ—

ವೇಟಾ—

ಉಭಯಪದ

ಸೇಟಾ—23 ಈರ್ 31 ಕಥ್ 34 ಕಲ್ 42 ಕ್ಯಾತ್ 57 ಕ್ಷಲ್

67 ಗಣ್ 71 ಗರ್ಹ್ 72 ಗವೇಷ್ 83 ಘುಷ್ 95 ಚಿಂತ್ 96

ಚುದ್ 98 ಚುರ್ 99 ಚೂರ್ಣ 101 ಭದ್ 120 ತರ್ಕ್ 123 ಶುಲ್
 134 ದಂಡ್ 184 ಪಾಲ್ 186 ಪೀಡ್ 188 ಪುಷ್² 191 ಪೂ
 192 ಪೂರ್ 201 ಭಕ್ಷ್ 214 ಭೂಷ್ 228 ಮಿಶ್ರ 240
 ಮೃಷ್² 251 ರಚ್ 262 ರೂಪ್ 263 ಲಕ್ಷ್ 278 ವಚ್²
 293 ವೃಜ್ 323 ಸಾಂತ್ಸ್ವ 339 ಸ್ಪೃಹ್
 ಅನಿಟ್—160 ಧ್ವ² 248 ಯುಜ್³ 328 ಸೂಚ್
 ವೇಟ್—237 ಮೃಜ್²

3.50411 ಕಂಡ್ವಾದಿಗಣ

356 ಕಂಡೂ

3.505

ಉಪಸರ್ಗಗಳು

೧. ಪ್ರ.	೬. ಅವ (=ವ)¹	೧೧. ಅಧಿ	೧೬. ಪ್ರತಿ
೨. ಪರಾ	೭. ನಿರ್ (ನಿಸ್)	೧೨. ಸು	೧೭. ಪರಿ
೩. ಆಪ	೮. ದುರ್ (ದುಸ್)	೧೩. ಉತ್	೧೮. ಅಪಿ (= ಪಿ)¹
೪. ಸಮ್	೯. ಅಭಿ	೧೪. ಅತಿ	೧೯. ಉಪ
೫. ಅನು	೧೦. ವಿ	೧೫. ಸಿ	೨೦. ಅಜ್

¹ನೋ. ಕಾ. 2.4 (ಅಧ್ಯಾಯ 3.2)

3.506

ಅನು : ಧಾತುಸಂಖ್ಯೆ

ಧಾತುರೂಪಕೋಶ

3.506

ಒಟ್ಟು ಧಾತುಗಳು :

3.507

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ

ಪ	ಆ	ಉ	ಒ		ಪ	ಆ	ಉ	ಒ
636	341	58	1035	I	87	56	20	163
45	19	7	71	II	22	9	7	38
16	2	6	24	III	4	1	4	9
97	39	5	141	IV	36	13	3	52
23	2	9	34	V	3	—	5	8
133	10	12	155	VI	17	3	8	28
13	3	9	25	VII	3	—	5	8
1	2	7	10	VIII	—	—	2	2
44	1	17	62	IX	8	—	6	14
—	38	372	410	X	—	6	38	44
46	—	1	47	ಕಂಡ್ವಾದಿ	—	—	1	1
1054	457	503	2014	ಒ.	180	88	99	367 ¹

¹ಕ್ರಮ್, ಕ್ಲಮ್ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಧಾತುಗಳು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿತವಾದಾಗ್ಯೂ ಒಂದೇ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿತವಾಗಿವೆ.

ನೋ. ಧಾತುಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ 45, 50 ಇ.

3.508

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು : ಮಾದರಿಗಳು :

ಆದರ್ಶ : ಅಧ್ಯಾಯ 2.2

ಅಧ್ಯಾಯ	ವಿಷಯ	ಪ	ಆ	ಉ	ಒ
1	2.21 ದಶಲಕಾರಗಳು-ಸುಲಭಗಣಗಳು	10	10	—	20
2	2.22 ಆರ್ಥಧಾತುಕ-೧ ಸುಲಭಲಕಾರಗಳು :				
	ಆಶೀರ್ಲಿಜ್ಞಾ :	2	2	0	4
	ಉಟ್ :	2	2	0	4
	ಲೃಟ್ :	2	2	0	4
	ಲೃಜ್ಞಾ :	2	2	0	4

- 3 2.23 ಸಾರ್ವಧಾತುಕ : ಕ್ಲಿಷ್ಟಗಣಗಳು :
(ಲಟ್, ಲಜ್ಞಾ, ಲೋಟ್ ಮತ್ತು
ವಿಧಿಲಿಜ್ಞಾ-ಲಕಾರಗಳು)

		ಪ	ಆ	ಉ	ಒ
2.231	II	54	32	57	143
2.232	III	17	4	32	53
2.233	V	4	4	8	16
2.234	VII	12	0	24	36
2.235	VIII	0	0	16	16
2.236	IX	0	0	8	8

- 4 2.24 ಆರ್ಥಧಾತುಕ-೨ : ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಲಕಾರಗಳು :
ಲಟ್ :	76	28	—	104
ಲಜ್ಞಾ :	15	28	—	43
			ಒ.	455

3.509

‘ಪಠತಿ’-ಹೇಗೆ?

- 1 ‘ಪಠ ವ್ಯಕ್ತಾಯಾಂ ವಾಚಿ’ (1) 1.3.2 (ಉಪದೇಶೇ...),
(2) 1.3.9 (ತಸ್ಯ...), (3) 1.1.59 (ಅದರ್ಶನಂ...)
- 2 ಪಠ. (4) 1.3.1 (ಭೂವಾ...), (5) 3.1.91 (ಧಾತೋಃ),
(6) 3.2.123 (ವರ್ತ...), (7) 3.1.1 (ಪ್ರತ್ಯಯಃ)
(8) 3.1.2 (ಪರಶ್ಚ), (9) 3.4.69 (ಲಃ ಕರ್ಮಣಿ...)
(10) 3.4.67 (ಕರ್ತರಿ...),
- 3 ಪಠ + ಲಟ್. (11) 1.3.3 (ಹಲಂತ್ಯಂ),
- 4 ಪಠ + ಲ. (12) 3.4.77 (ಲಸ್ಯ), (13) 3.4.78
(ತಿಪ್ತಸಾ...), (14) 3.1.1, (15) 3.1.2, (16) 1.4.98
(ಲಃ ಪರಸ್ಮೈ...), (17) 1.3.78 (ಶೇಷಾತ್ ಕರ್ತರಿ...)
(18) 1.4.100 (ತಿಜಸ್ತ್ರೇಣಿ...) (19) 1.4.107 (ಶೇಷೇ...),
(20) 1.4.101 (ತಾನೈಕ...), (21) 1.4.22 (ದ್ವೈಕ...),
- 5 ಪಠ + ತಿಪ್. (22) 3.4.113 (ತಿಜಾತಿತ್...),
(23) 3.1.68 (ಕರ್ತರಿ...), (24) 3.1.67 ಸಾರ್ವ...),
- 6 ಪಠ + ಶಪ್ + ತಿಪ್. (25) 1.3.3, (26) 1.3.8 (ಲಶಕ್ವ...),
(27) 1.3.9, (28) 1.1.59,
- 7 ಪಠ + ಅ + ತಿ
= ಪಠತಿ.

ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಧೃತವಾದ ಸೂತ್ರಗಳ ಪೂರ್ಣಪಾಠ, ಅನುವೃತ್ತ್ಯರ್ಥ
ಸಮೇತ ಸೂತ್ರಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ನೋ. ಅಧ್ಯಾಯ 3.3.

3.510 ಎಷ್ಟು ರೂಪಗಳು !

ಒಂದು ಲಕಾರಕ್ಕೆ ಪುರುಷತ್ರಯವಚನತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ 9 ರೂಪಗಳಂತೆ, 360 ಧಾತುಗಳಿಗೆ $360 \times 10 \times 9 = 32400$ ರೂಪಗಳಾದುವು.

ಆದರೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಉಭಯಪದಿಧಾತುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ದಶಲಕಾರಗಳಷ್ಟು ಅಧಿಕರೂಪಗಳು; ಅನುಪ್ರಯೋಗಲಿಟ್ (-ಚಕಾರ, - ಚಕ್ರೇ, - ಮಾಸ, - ಮಾಸೇ, ಇ.) ಲಕಾರದ ರೂಪಗಳು; ಪರಸ್ಮೈ ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಟ್ ಲಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಎರಡೆರಡು ರೂಪಗಳು; ಇನ್ನು ಚಕ್ಷ್, ದೃಪ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ದಶಲಕಾರಗಳಲ್ಲೋ ವಿಶಿಷ್ಟಲಕಾರಗಳಲ್ಲೋ ಅಧಿಕ ರೂಪಗಳು—ಇವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ,

ಕೇವಲ ಈ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಮುಖ್ಯ 360 ಧಾತುಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಆಗುವ ಕರ್ತರಿ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿಯ ಶುದ್ಧಧಾತು (ಅಂದರೆ, ಸನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಯಾಂತವಲ್ಲದವು)ಗಳಿಗಾಗುವ ರೂಪಗಳೇ ಸುಮಾರು **45000** ವೆಂದು ಎಣಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೀಗಿರಲು ಇನ್ನು ಣಿಚ್, ಸನ್, ಯಜ್, ಯಜ್‌ಲುಕ್—ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಯಾಂತ ಧಾತುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸೇರ್ಪಡೆಗಳು—ಇವೆಲ್ಲದರ ಕರ್ಮಣಿ ಯಾ ಭಾವೇ ಪ್ರಯೋಗಗಳು, ಇವಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ದಶಲಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಗಳೆಂದರೆ ರೂಪಗಳು ಅದೆಷ್ಟಾಗಬಹುದು!

3.511

ಅಕಾರಾದಿ :

2.23ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಧಾತುಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿರುವ

ಕ್ಲಿಷ್ಟಗಣಗಳ ಧಾತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ

(ಕಂಸದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾದರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ.
ಹೊರಗಡೆಯದು ಧಾತುವಿನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ-ದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿ)

ಅಂಜ್ 2 (249-252)	ಅದ್ 4 (37-40)	ಅಶ್ 1
12 (237-240)	ಆಸ್ 14 (41-44)	ಆಸ್ 17 (95-98)
ಇ 18 (45-48)	ಅಧಿ+ಇ 19 (91-94)	ಈಡ್ 22 (99-102)
ಈಶ್ 25 (103-106)	ಕೃ 38 (285-292)	
ಕ್ರೀ 46 (301-308)	ಚಕಾಸ್ 87 (123-130)	
ಚಕ್ಷ್ 88 (107-110)	ಜಾಗ್ಮ 106 (49-52)	
ತನ್ 117 (293-300)	ದಾ 139 (201-208)	ದಿಹ್ 142 (131-138)
ದುಹ್ 146 (139-146)	ದ್ವಿಷ್ 154 (147-154)	ಧಾ 155 (209-216)
ನಿಜ್ 172 (217-224)	ನು 175 (53-56)	ಪಿಷ್ 185 (253-256)
ಬ್ರೂ 200 (155-163)	ಭಂಜ್ 203 (257-260)	ಭಿದ್ 210 (261-268)
ಭೀ 211 (180-184)	ಭೃ ² 216 (225-232)	ಮಾ ² 225 (197-200)
ಮೃಜ್ ¹ 236 (57-60)	ಯಾ 244 (61-64)	ಯುಜ್ ² 247 (269-276)
ರುದ್ 258 (65-68)	ರುಧ್ 259 (277-284)	ಲಿಹ್ 272 (164-171)
ವಚ್ ¹ 277 (69-72)	ವಿದ್ ¹ 288	

(73-78)	ಶಕ್ 302 (233-236)	ಶಾಸ್ 307 (79-82)
ಶೀ 309 (111-114)	ಶ್ವಸ್ 319 (83-86)	ಸು 326
(241-248)	ಸೂ 327 (115-118)	ಸ್ತು 333
(172-179)	ಹನ್ 348 (87-90)	ಹಾ 350
(185-188)	ಹು 351 (189-192)	(ನಿ+)ಹ್ನು 353
(119-122)	ಹ್ರೀ 354 (193-196)	

3.512

ಆಕಾರಾದಿ :

ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಪಠಿತವಾಗಿರುವ ಸಮಾನ ಧಾತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ

(ಕಂಸದೊಳಗಣ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಧಾತುವು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಪಠಿತವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಧಾತುವಿನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಗಳು)

ಆಶ್ (2) 12,13; ಅಸ್ (2) 14,15; ಕ್ಲಿಶ್ (2) 52,53; ಕ್ಷಮ್ (2) 54,55; ಕ್ಷುಭ್ (2) 61,62; ಗರ್ಹ್ (2) 70,71; ಜಿ (2) 107,108; ದಾ (2) 138,139; ಧೃ (2) 159,160; ಪಾ (2) 182,183; ಪುಷ್ (3) 187,188,189; ಬುಧ್ (2) 198, 199; ಭೃ (2) 215,216; ಭ್ರಮ್ (2) 218,219; ಮಾ (2) 224,225; ಮೃಜ್ (2) 236,237; ಮೃಷ್ (2) 239,240; ಯುಜ್ (3) 246,247,248; ವಚ್ (2) 277,278; ವಿಡ್ (3) 288,289, 290; ಶಾಸ್ (2) 306,307.

3.513

ಅಕಾರಾದಿ :

ಏಕತ್ರ ಪಠಿತ¹ ಭಿನ್ನಗಣೇಯ ಧಾತುಗಳು

(ಕಂಸದೊಳಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಗಣಸಂಖ್ಯೆ.

ಹೊರಗಡೆಯಿರುವುದು ಧಾತುವಿನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ).

- ೧. 45. ಕ್ರಮ್ (I, IV)
- ೨. 50. ಕ್ಲಮ್ (I, IV)
- ೩. 130. ತ್ರುಟ್ (IV, VI)
- ೪. 161. ಧೃಷ್ (I, X)
- ೫. 327. ಸೂ (II, IV)

¹ಅರ್ಥಾತ್, ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಧಾತುಗಳು.

3.514

ಅಕಾರಾದಿ :

ನಿರ್ದೋಷಸರ್ಗ ಪೂರ್ವಕ ಧಾತುಗಳು

(ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಧಾತುವಿನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಗಳು)

(1) ನಿತ್ಯ¹

- ೧. 18 (ಆ+)ಇ
- ೨. 19 (ಆಧಿ+)ಇ
- ೩. 148 (ಆ+)ದೃ
- ೪. 353 (ನಿ+)ಹ್ನು

(2) ಸಾಧಾರಣ²

- ೧. 5 (ಪ್ರ+)ಅನ್
- ೨. 59 (ಆ+) ಚಮ್

1 ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸೋಪಸರ್ಗವಾಗಿಯೇ ರೂಪಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವುದು.

2 ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಿರುಪಸರ್ಗವಾಗಿಯೇ ರೂಪಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವುದು.

3.515

ಅಕಾರಾದಿ :

ಉಪಸರ್ಗಗಳು

[ಇವುಗಳ ಶ್ಲೋಕಬದ್ಧವಾದ ಪಟ್ಟಿಗೆ
ನೋ. ಕಾ. 19 (ಅಧ್ಯಾಯ 3.2)]

- 1 ಅತಿ- 2 ಅಧಿ- 3 ಅನು- 4 ಅಪ- 5 ಅಪಿ (ಪಿ)¹
6 ಅಭಿ- 7 ಅವ-(ವ)¹ 8 ಆ- 9 ಉತ್ (ಉದ್)- 10 ಉಪ-
11 ದುಸ್ (ದುರ್)- 12 ನಿ- 13 ನಿಸ್ (ನಿರ್)- 14 ಪರಾ-
15 ಪರಿ- 16 ಪ್ರ- 17 ಪ್ರತಿ- 18 ವಿ- 19 ಸಂ- 20 ಸು-

3.516

ಅಕಾರಾದಿ :

ಉಪಪದಗಳು

- 1 ಅಂತರ್ 2 ಅಲಂ 3 ಅಸತ್ 4 ಅಸ್ತಂ 5 ಅವಿಃ 6
ಉರರೀ 7 ಊರರೀ 8 ಊರೀ 9 ತಿರಃ 10 ನಮಃ 11 ಪುರಃ
12 ಪ್ರಾದುಃ 13 ಮಿಥ್ಯಾ 14 ವಶೇ 15 ಸತ್ 16 ಸಾಕ್ಷಾತ್
17-ಸಾತಿ (=ಸಾತ್) [ಭಸ್ಮಸಾತ್ ಇ.]

3.517

ಅಕಾರಾದಿ :

ಉದ್ಧೃತ

ಕಾರಿಕೆಗಳು

(ಕಾರಿಕೆಗಳ ಪೂರ್ಣಪಾಠಕ್ಕೆ ನೋ. ಅಧ್ಯಾಯ 3.2)

(ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಕಾರಿಕಾಸಂಖ್ಯೆಗಳು)

ಉಪಸರ್ಗೇಣ...22

ಕರ್ತೃ ಕರ್ಮ...13

ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕ...3
 ಗೌಣೇ ಕರ್ಮಣಿ...18
 ತಮೇವ ವಿಶಿನಷ್ಟಿ...21
 ದುಹ್ಯಾಚ್ ಪಚ್...17
 ಧಾತವಃ ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಾ...4
 ಧಾತೋರರ್ಥಾಂತರೇ...15
 ಧಾತ್ವರ್ಥಂ ಬಾಧತೇ...20
 ಧೂನೋತಿ ಚಂಪಕವನಾನಿ...8
 ಪ್ರಕೃತ್ಯಂತಃ ಸನಂತಶ್ಚ...10
 ಪ್ರಪರಾಪಸಮನ್ವವ...19
 ಫಲವ್ಯಾಪಾರಯೋರೇಕ...14

ಭೂವಾದ್ಯಾಶ್ಚ ಸನಾದ್ಯಾಶ್ಚ...9
 ಭ್ವಾದ್ಯದಾದೀ...5
 ಲಟ್ ವರ್ತಮಾನೇ...12
 ವಷ್ಟಿಭಾಗುರಿರಲ್ಲೊಪಂ...24
 ವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯಭಯ...16
 ವೇತ್ತಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ...7
 ಸತ್ತಾಯಾಂ ವಿದ್ಯತೇ...6
 ಸನ್ ಕೃಚ್ ಕಾಮ್ಯಚ್...11
 ಸಂಹಿತೈಕಪದೇ ನಿತ್ಯಾ...23
 ಸಾಧ್ಯತ್ವೇನ ಕ್ರಿಯಾ...2
 ಸಾಧ್ಯಾ ಪೂರ್ವಾಪರೀಭೂತ...1

ಒ. 24

3.518

ಅಕಾರಾದಿ :

ಉದ್ಭೂತ ಸೂತ್ರಗಳು

(ಈ ಸೂತ್ರಗಳ ಪೂರ್ಣಪಾಠ ಹಾಗೂ ಅನುವೃತ್ತ್ಯರ್ಥ ಸಮವೇತ
 ಸೂತ್ರಾರ್ಥಕ್ಕೆ ನೋ. ಅಧ್ಯಾಯ 3.3.)

ಅದರ್ಶನಂ...1.1.51
 ಅನದ್ಯತನೇ ಲಜ್...3.2.111
 ಅನದ್ಯತನೇ ಲುಟ್...3.3.15
 ಆರ್ಥಧಾತುಕಂ...3.4.114
 ಆಶಿಷಿ ಲಿಜ್ 3.3.173

ಉಪದೇಶೇ...1.3.2
 ಉಪಸರ್ಗಾಃ...1.4.59
 ಕರ್ತರಿ ಕೃತ್ 3.4.67
 ಕರ್ತರಿ ಶಪ್ 3.1.68
 ತಜಾನಾ...1.4.99

ತಸ್ಯ ಲೋಪಃ 1.3.9	ಲಃಕರ್ಮಣಿಚ... 3.4.69
ತಾನ್ಯೇಕವಚನಾ... 1.4.101	ಲಃಪರಸ್ಪೃ... 1.4.98
ತಿಜಸ್ತ್ರೇಣಿ ತ್ರೀಣಿ... 1.4.100	ಲಿಜ್ಞಾನಿಮಿತ್ತೇ... 3.3.139
ತಿಜ್ಞಾಶಿಶ್... 3.4.113	ಲುಜ್ಞಾ 3.2.110
ತಿಪಾತಸಾ ದ್ವಿ... 3.4.78	ಲ್ಯುಟ್ ಶೇಷೇ... 3.3.13
ದ್ವೈಕಯೋ... 1.4.22	ಲೋಟ್ ಚ 3.3.162
ಧಾತೋಃ 3.1.91	ವರ್ತಮಾನೇಲಟ್ 3.2.123
ಪರಶ್ಚ 3.1.2	ವಿಧಿನಿಮಂತ್ರಣಾ... 3.3.161
ಪರೋಕ್ಷೇ... 3.2.115	ಶೇಷಾತ್ ಕರ್ತೃ... 1.3.78
ಪ್ರತ್ಯಯಃ... 3.1.1	ಶೇಷೇ 1.4.107
ಭೂವಾದಯೋ... 1.3.1	ಸಾರ್ವಧಾತುಕೇ... 3.1.67
ಲಶಕ್ವತ... 1.3.8	ಸುಪ್ತಿಜಂತಂ... 1.4.14
ಲಸ್ಯ 3.4.77	ಹಲಂತ್ಯಮ್ 1.3.3

ಒ. 36

3.519

ಅಕಾರಾದಿ :

ಲಕಾರಗಳು

(ಕಂಸದಲ್ಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ದರ್ಶಭಾಗದಲ್ಲಿ
ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಲಕಾರ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ)

ಅಶೀರ್ಲಿಞ್ (5) ಲಟ್ (1) ಲಜ್ಞಾ (2) ಲಿಟ್ (9) ಲಿಜ್ಞಾ
—ಅಶೀ (5) — ವಿಧಿ (4) ಲುಟ್ (6) ಲುಜ್ಞಾ (10) ಲ್ಯುಟ್ (7)
ಲೃಜ್ಞಾ (8) (ಲೀಟ್) (—) ಲೋಟ್ (3) ವಿಧಿಲಿಞ್ (4)

3.520

ಲಕಾರಾರ್ಥ ವೃತ್ತಿಗಳು

(ನೋ. ಕೋ ಆಧ್ಯಾಯ 3.44)

ಅದ್ಯತನೀ-ಲುಜ್ಞ
 ಆಜ್ಞಾ-ಲೋಟಾ
 ಆಶೀ-ಆಶೀರ್ಲಿಜ್ಞ
 ಪರೋಕ್ಷಾ-ಲಿಟಾ
 ಭವಂತೀ-ಲಟಾ

'ಭವಿಷ್ಯಂತೀ-ಲ್ಯಟಾ
 ಶ್ವಸ್ತನೀ-ಲುಟಾ
 ಸಸ್ತಮೀ-ವಿಧಿಲಿಜ್ಞ
 ಸಂಕೇತ-ಲ್ಯಜ್ಞ
 ಹ್ಯಸ್ತನೀ-ಲಜ್ಞ.

3.521

ಅಕಾರಾದಿ :

ಪ್ರಸಕ್ತ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ

೧ ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯೀ
 ೨ ಕೃದಂತ ರೂಪಮಾಲಾ
 ೩ ತಿಜಂತ ರೂಪಾವಲಿ
 ೪ ತಿಜಂತಾರ್ಣವತರಣಿ:
 ೫ ದುರ್ಗಾಚಾರ್ಯ
 ೬ ಧಾತುಮಂಜರೀ
 ೭ ಧಾತುರತ್ನಾಕರ:
 ೮ ಧಾತುರೂಪ ಕಲ್ಪದ್ರುಮ:
 ೯ ಧಾತುರೂಪ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ
 ೧೦ ಧಾತುರೂಪಾದರ್ಶ:
 ೧೧ ಧಾತುಸಾಗರತರಣಿ:

೧೨ ವಾಣಿನೀಯ ಧಾತುಪಾಠ:
 ೧೩ ಪ್ರವೇಶಕ:
 ೧೪ ಬೃಹದ್ಧಾತುರೂಪಾವಲಿ:
 ೧೫ ಮಧ್ಯಮಧಾತುರೂಪಾವಲಿ:
 ೧೬ ಮಹಾಭಾಷ್ಯ
 ೧೭ ರೂಪಾವತಾರೆ
 ೧೮ ವಾರ್ತಿಕ
 ೧೯ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕೌಮುದೀ
 ೨೦ ಸುಪ್ತಿಜಂತ ಸುಬೋಧಿನೀ
 ೨೧ ಸುಲಭಧಾತುರೂಪಕೋಶ
 ೨೨ ಹೇಮಚಂದ್ರ

3.522

ಅಕಾರಾದಿ : ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳು

ಅ.	ಅನಿಟಾ
ಆಕ.	ಆಕರ್ಮಕ
ಅನು.	ಅನುಬಂಧ
ಆ.	ಆತ್ಮನೇಪದ
ಇ.	ಇತ್ಯಾದಿ
ಉ.	ಉಭಯಪದ
ಉದಾ.	ಉದಾಹರಣೆ
ಉ.ಪು.	ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ
ಏ. ವ.	ಏಕವಚನ
ಒ.	ಒಟ್ಟು
ಕಾ.	ಕಾರಿಕೆ
ಕೋ.	ಕೋಷ್ಠಕ
ಟಿ.	ಟಿಪ್ಪಣಿ
ದ್ವಿಕ.	ದ್ವಿಕರ್ಮಕ
ದ್ವಿ. ವ.	ದ್ವಿವಚನ
ನೋ.	ನೋಡಿ
ಪ್ರ. ಪು.	ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ
ಮ. ಪು	ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ
ಬ. ವ.	ಬಹುವಚನ
ವೇ.	ವೇಟಾ
ಸಕ.	ಸಕರ್ಮಕ
ಸೂ.	ಸೂತ್ರ
ಸೇ.	ಸೇಟಾ
ಹೋ.	ಹೋಲಿಸಿ

ದೋಷಗಳು

ಪುಟ	ನಿರ್ದೇಶ	ಶುದ್ಧ ರೂಪ
2	4 (9) ದ್ವಿತೀಯ ರೂಪ ಸಂಖ್ಯೆ	200
2	6 (ಅರ್ಥ)	ಹೋಗು
2	7 (10)	ಆರ್ಚೀತ್
7	23 (6) ಪ್ರಥಮ ರೂಪ	ಕುರಯಿತಾ
7	24 (8)	ಐರ್ಷ್ಯಾತ್
13	44 (10)	416
16	55 (10) ಪ್ರಥಮ ಸಂಖ್ಯೆ	416
43	142 (8)	ಅಧೀಕ್ಷತ್
43	143 (5)	ದೀಪೀಷೀಷ್ಟ
57	186 (5) ದ್ವಿತೀಯ ರೂಪ	ಪೀಡಯಿಷೀಷ್ಟ
59	193	ಪ್ರಚ್ಛಾ
67	218 (2)	ಅಭ್ರಮತ್
69	226 (3)	ಮಾರ್ಗತು
71	232 (10)	ಅಮುಷತ್
77	252	ರಂಜ್
78	257 (5)	ರೋಚೀಷೀಷ್ಟ
90	295 (2)	ಅನರ್ಘತ
91	300 (5)	ವ್ರಜ್ಯಾತ್
93	306 (3)	ಶಾಸ್ತ್ರಾಂ
108	360	ಮಸ್ಕ
03	28 ೨.೧	ಭಾಷಿತಾಸೇ
03	30 ೨.೨	ಜೀಷ್ಯಥಃ
05	40 ೨.೨	ಅದ್ಯಾವ

06	57 ೨.೨	ಮೃಷ್ಠಃ
06	57 ೨.೩	ಮೃಷ್ಠ
06	59 ೨.೧	ಮೃಡ್ಧಿ
07	67 ೧.೧	ರೋದಿತು
07	67 ೨.೧	ರುದಿಹಿ
07	67 ೩.೧	ರೋದಾನಿ
07	67 ೩.೨	ರೋದಾವ
07	67 ೩.೩	ರೋದಾಮ
08	79 ೩.೨	ಶಿಷ್ಠಃ
08	79 ೩.೩	ಶಿಷ್ಠಃ
09	92 ೧.೩	ಆಧೈಯತ
010	100 ೨.೧	ಐಶ್ಠಾಃ
010	104 ೧.೨	ಐಶಾತಾಂ
010	104 ೧.೩	ಐಶತ
010	104 ೨.೨	ಐಶಾಥಾಂ
010	105 ೨.೧	ಈಶಿಷ್ಠ
013	139 ೨.೩	ದುಗ್ಧ
014	146 ೨.೧	ದುಹೀಥಾಃ
014	146 ೨.೨	ದುಹೀಯಾಥಾಂ
014	147 ೧.೨	ದ್ವಿಷ್ಠಃ
014	150 ೧.೩	ದ್ವಿಷ್ಮಃ
015	153 ೩.೨	ದ್ವೇಷಾವಹೈ
015	156 ೨.೨	ಆಹಥಃ
016	164 ೧.೨	ಲೀಥಃ
016	164 ೨.೨	ಲೀಥಃ
016	164 ೨.೩	ಲೀಥ
016	173 ೨.೧	ಅಸ್ತವೀಃ

017	175 ೧.೧	ಸ್ತುಯಾತ್
019	195 ೨.೧	ಜಿಹ್ರೀಹಿ
019	195 ೩.೧	ಜಿಹ್ರಯಾಣಿ
019	197 ೨.೩	ಮಿಮೀಧ್ವೇ
021	214 ೨.೧	ಅಧತ್ಥಾಃ
021	214 ೨.೩	ಅಧಧ್ವಂ
021	215 ೨.೩	ಧಧ್ವಂ
024	245 ೩.೧	ಸುನ್ವೇ
024	250 ೨.೨	ಆಂಕ್ತಂ
036	374 ೧.೧	ಸುಷ್ವಾಪ
042	443 ೧.೩	ಆಲಿಪ್ಸತ
042	443 ೨.೧	ಆಲಿಪ್ಥಾಃ
042	448 ೩.೧	ಆಯಕ್ಷಿ
043	449 ೩.೨	ಐಹಿಷ್ವಹಿ
043	452 ೨.೨	ಅವರಿಷಾಥಾಂ
043	453 ೨.೨	ಅಮೋದಿಷಾಥಾಂ
049	ಟಿ.23 ತೃತೀಯ ಪಂಕ್ತಿ ಕೊನೆಯೆರಡು	3.515,3.516
049	ಟಿ.27 ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಕ್ತಿ ಕೊನೆಯದು	3.516
050	ಟಿ.30 ಉದಾ. 38 ಕಂಸದಲ್ಲಿ	3.2
088	1(2)	(ತಸ್ಯ..)

ಲೋಪಗಳು

ಪುಟ	ನಿರ್ದೇಶ	ಅಧಿಕರೂಪಗಳು
06	58 ಗ.ಗ	—ಡ್
06	೨-ಗ	—ಡ್
08	74 ಗ.ಗ	—ಬ್
08	೨.ಗ	—ಬ್
09	84 ೨.ಗ	ಅಶ್ವಸೀತ್—
012	124 ಗ.ಗ	—ಬ್
012	೨.ಗ	—ಬ್
014	148 ಗ.ಗ	—ಬ್
014	೨.ಗ	—ಬ್
016	165 ಗ.ಗ	—ಬ್
016	೨.ಗ	—ಬ್
018	187 ೨.೩	ಜಹಿತ
026	270 ಗ.ಗ	—ಗ್
026	೨.ಗ	—ಗ್
027	278 ಗ.ಗ	—ಬ್
027	೨.ಗ	—ಬ್

ಅರಿಕೆ-೧

“ಪ್ರಮಾಣಸಿದ್ಧಾಂತವಿರುದ್ಧಮತ್ರ

ಯತ್ ಕಿಂಚಿದುಕ್ತಂ ಮತಿನಾಂದ್ಯದೋಷಾತ್ |

ಮಾತ್ಸರ್ಯ ಮುತ್ಸಾರ್ಯ ತದಾರ್ಯವರ್ಯಾಃ

ಪ್ರಸಾದ ಮಾಧಾಯ ವಿಶೋಧಯಂತು ||”

ಅರಿಕೆ-೨

1. ಹಿಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲೋಪ - ದೋಷಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವಾಚಕರು ದಯಮಾಡಿ ಮೊದಲು ದೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿದ್ದು ಕೊಂಡು, ನಂತರ ಲೋಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

2. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಸಾರ ಮಾಡುವ ಹಂಬಲ ಲೇಖಕನಿಗೆ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸೂಕ್ತಿ-ಸಲಹೆಗಳಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತ.

3. ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಂದೂ ಧನಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಿಟ್ಟಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಾಚಕರು ಸ್ವತಃ ಮತ್ತು ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಉದಾರಿಗಳಾದ ಅಧ್ಯರಿಂದ ಈ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಣ ದೊರಕಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬಹುಜನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸೌಕರ್ಯವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ, ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಇದನ್ನೋದುವ ಸಂಸ್ಕೃತಜ್ಞ / ಪ್ರಿಯರು ತಮ್ಮೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜನರನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಸೇರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು. ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಯಸುವ ಜನರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮಾರಲುತ್ಸಾಹವುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕ ವಿಕ್ರೇತರಿಗೂ ನಮಗೂ ಸಂಬಂಧವುಂಟುಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ.

ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಿಮಗೊಂದು ಸೂಚನೆ ಇಷ್ಟವೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು

ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ಡಾ|| ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ,
ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಟಿ., ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ.,
ಧಾರವಾಡ

ಪೊ|| ಕೆ. ಎಸ್. ಕಣ್ಣನ್ ಅವರ “ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾತುರೂಪ ಕೋಶ” ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆನ್ನುವವರಿಗೆ ಒಂದು ವರದಾನವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾತುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಆಗಾಧ ; ಅವುಗಳ ರೂಪಗಳು ಅಪಾರ ; ಅರ್ಥಗಳು ಅನೇಕ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಾಣಿನೀಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಪಠಿಸಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಪಡೆಯುವುದು ಇಂದು ಅಶಕ್ಯ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ.

ಇದು ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳ ಯುಗ. ಆಯ್ದ ಮುಖ್ಯ ಧಾತುಗಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರೂಪಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೋಷ್ಠಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಈ ಕೈಪಿಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. “ವೃಣತೇ ಹಿ ವಿಮೃಶ್ಯಕಾರಿಣಂ ಗುಣಲುಬ್ಧಾಃ ಸ್ವಯಮೇವ ಸಂಪದಃ” ಎಂಬ ಭಾರವಿಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ‘ವೃಣತೇ’ ಎಂಬುದು ಬಹುವಚನ ರೂಪವೆಂಬುದನ್ನರಿಯಲಾಗದೆ ‘ವೃಣುತೇ’ ಎಂದು ಏಕವಚನವಾಗುವಂತೆ ಪಾಠವನ್ನೇ ತಪ್ಪಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರೇ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ್ದುಂಟು. “ಕುರವಶ್ಚಕಾಸತಿ” ಎಂಬಲ್ಲಿಯೂ ‘ಚಕಾಸತಿ’ ಎಂಬುದು ಏಕವಚನವೆಂಬ ಭ್ರಮೆ ಬರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. “ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು” ಎಂಬರ್ಥವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದಾಗ ‘ನಿಶ್ಚಿಕಾಯ’ ‘ನಿಶ್ಚಿಕೈ’ ಎಂಬ ರೂಪಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಸ್ಫುರಿಸವು. “ಅಧುಕ್ಷತ್” ಎಂದಾಗ ಧಾತು ‘ದುಹ್’ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇನ್ನು ಕೃದಂತರೂಪಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪರಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಮೂಲ ಧಾತುವಿನ ಜ್ಞಾನ ಆಗತ್ಯ. ಶಾಸ್ತ್ರ ಧಾತುವಿನಿಂದ ‘ಯ’ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿದಾಗ “ಶಿಷ್ಯ” ಎಂಬ ರೂಪಸಿದ್ಧಿ ಇಂದಿನ ಗುರುಗಳಿಗೂ ಗಡುಚಾಗಬಹುದು.

ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಪ್ರಕೃತ ಕೈಪಿಡಿಯ ಪುನಃಪುನರನುಸಂಧಾನ ಇಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಲ್ಲದು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಧಾತುರೂಪಗಳ ಅಕಾರಾದಿ ಕೋಷ್ಠಕ (ಮೂಲಧಾತುಗಳ ನಿರ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ) ಕೂಡ ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದರೆ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತವಾದೀತೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಕಾಣುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೋಷ್ಠಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಲಂಕಾರ

ಪ್ರೊ || ಎಸ್. ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್,
ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟನ್ನೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನೂ ಕಾಣ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅದರ ಎರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ಧಾತುಗಳ ರೂಪವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಪುರುಷತ್ರಯ ವಚನತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಭಾವಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ದಶಲಕಾರಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುವ ಕ್ರಮ ಅನ್ಯಾದೃಶವಾದುದು. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಒದಗುವ ರೂಪಭೇದ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದುದು. ಆದರೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಧಾತುರೂಪವೇ ಕಠಿಣವಾದ ಭಾಗವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರೂಪಭೇದಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಸಂವಿಧಾನ ಎಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿ, ಸಮಗ್ರವಾಗಿ, ಸಂಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಿಳಿಯಪಡಿಸದಿರುವುದು.

ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವಂತೆ ವಿದ್ವಾನ್ ಕೆ. ಎಸ್. ಕಣ್ಣನ್ ಅವರು ಈ ಧಾತುರೂಪಕೋಶವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಚಲಿತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೆನ್ನಬಹುದಾದ '360 ಧಾತುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ದಶಲಕಾರ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವರಿತು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಕಾರಾದಿ, ದರ್ಶ-ಆದರ್ಶವೆಂಬ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ

ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ವಿಷಯವಿಂಗಡಣೆ, ಮಾದರಿ ರೂಪಗಳು, ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಅರ್ಥ— ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಧಾತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಧಾತುಕೋಶವೆಂಬ ಸರದಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲ ಮಣಿಯೆಂದು ಕಣ್ಣನ್ ಅವರ ಎಣಿಕೆ. ಈ ಮಣಿಯಂತೆ ಉಳಿದ ಮಣಿಗಳೂ ಸೊಗಸಾಗಿಯೇ ಬೆಳಕು ಕಂಡು, ಸರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಕನ್ನಿಕೆಯ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ಬೀಳಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಕಣ್ಣನ್ ಅವರ ವೈದುಷ್ಯ, ಪರಿಶ್ರಮ, ಉತ್ಸಾಹ, ಸಾರಸ್ವತ ವ್ಯವಸಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಜನ ಪರಿಗಣಿಸುವಂತಾಗಲೆಂದೂ ನನ್ನ ಹಾರ್ದವಾದ ಹಾರೈಕೆ.

ಡಾ|| ದಯಾನಂದ ನರಸಿಂಹ ಶಾನಭಾಗ
ಸಂಸ್ಕೃತ ರೀಡರ, ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಧಾರವಾಡ-530 003

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್ ಕಣ್ಣನ್ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾತುರೂಪಕೋಶ . .
ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಸಹಾಯಕ. . . . .
. . . . . ದೇವನಾಗರೀಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾದರೆ ಭಾರತವ್ಯಾಪಿ
ಯಾಗುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

—೦—

ಎಸ್. ರಾಮಚಂದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು
ಬೆಂಗಳೂರು.

. . . ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಗ್ರಂಥ . . .

. . . ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು Ready Reckoner ಆಗಿದೆ

ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಎನ್. ಎಸ್. ವೇಂಕಟನಾಥಾಚಾರ್ಯ,
ನ್ಯಾಯ-ವ್ಯಾಕರಣ-ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್
ಸೀನಿಯರ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್,
ಓ.ಆರ್.ಐ., ಮೈಸೂರು.
ಸಂಪಾದಕ, ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೋಶ.

.....ತಿಜಂತ ರೂಪಗಳು ಭಾಷೆಯ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುವು ....
ಇದನ್ನೇ ಅಮರಸಿಂಹನು 'ತಿಜ್ ಸುಬಂತಚಯೋ ವಾಕ್ಯಂ, ಕ್ರಿಯಾ ವಾ
ಕಾರಕಾನ್ವಿತಾ' ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ....

ಇದನ್ನು ಸುಲಭೀಕರಣಮಾಡಲು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಸ್ವದೇಶ ಪರದೇಶಗಳ
ವಿದ್ವಾಂಸರು ವಿಧವಿಧವಾದ ಜಾಡುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಗ್ರಂಥರಚನೆಯನ್ನು
ಮಾಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. . . ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಸ್.
ಕಣ್ಣನ್ ಅವರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವ ಜಾಡಿನಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟರು
ವರು .....

ಈ ಕೋಶದಲ್ಲಿ—ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಎಲ್ಲ ಧಾತುಗಳ ಕ್ರಿಯಾರೂಪ
ಗಳನ್ನೂ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೇಗನೇ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಬೇಕಾದ—
ಶಾಸ್ತ್ರನಿಯಮಾವಳಿಯ ಲವಲೇಶದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೂ ಇಲ್ಲದ—ಅತ್ಯುತ್ತಮ
ವಾದ ಹೊಸದೊಂದು ವಿಧಾನವನ್ನೇ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ
ರೂಪಗಳನ್ನು ಮಾಲಾಕಾರವಾಗಿ ಪೋಷಿಸಿ ಅರ್ಥಿಗಳ ಕೈಗಿತ್ತಿರುವರು. ....

—೦—

ವಿದ್ವಾನ್ ಡಿ. ಪ್ರಹ್ಲಾದಾಚಾರ್ಯ
ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಭಾಗ
ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

. . . . ಶಾಸ್ತ್ರಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತ. ಈ ಭಾಷೆ
ಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಧಾತುಬಲ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯ.
ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ . . . ವಿಪುಲ ಕ್ರಿಯಾಪದರೂಪಗಳು ಆಸಕ್ತನನ್ನೂ
ಕಂಗೆಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ . . ಎಂಬ ಅಪಪ್ರಥೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ,
ಅಲ್ಪಶ್ರಮದಿಂದ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ
ವೆಂದು ತೋರಿಸುವ ಸರಳ ವಿಧಾನವೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಈ ಕೋಶ. . . .

ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿದೆ :

ಇದೇ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಂದ—

ಸಂಗ್ರಹ

ಕನ್ನಡ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾತುಕೋಶ

ಅಚ್ಚಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ :

ಕೃದಂತರೂಪಕೋಶ

ಸಾಧಿತಧಾತುರೂಪಕೋಶ

ಧಾತ್ವರ್ಥಕೋಶ

ಧಾತುಪ್ರಯೋಗಕೋಶ

ಬರಲಿವೆ :

ಮೇಲಿನೆಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳ

ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಂಸ್ಕರಣಗಳು

ಮತ್ತು

ವಿಸ್ತೃತ ಕನ್ನಡ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾತುಕೋಶ.

—o—

ನಮ್ಮ ಈ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು :

1. ಧಾತುರೂಪಕೋಶ ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ.

2. ಲಕಾರಾರ್ಥನಿರೂಪಣಮ್ ಪುಟಗಳು 12+iv

ಬೆಲೆ : ರೂ. 1/-

- 1) ಲಟ್
- 2) ಲಜ್
- 3) ಲೋಟ್
- 4) ವಿಧಿಲಿಜ್
- 5) ಆಶೀರ್ವಿಜ್
- 6) ಲುಟ್
- 7) ಲೈಟ್
- 8) ಲೈಜ್
- 9) ಲಿಟ್
- 10) ಲುಜ್

ಕಾಲ :

ವರ್ತಮಾನ—ಲಟ್

ಭೂತ—ಲಜ್ ಲಿಟ್ ಲುಜ್

ಭವಿಷ್ಯತ್—ಲುಟ್ ಲೈಟ್

ಉಳಿದವು ಭಾವಗಳು

ಧಾತು ರೂಪ ಕೋಶ : ಸವಿವರಣ

ಪುಟಗಳು : 108 + 108 + 42

ಬೆಲೆ ರೂ. 12/-

ಕ್ಯಾಲಿಕೋ ರೂ. 30/-

ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣನಾ... ಅವರಿಗೆ ಈ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿದದ್ದು ಸಂಸ್ಕೃತಾಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಾದವೇ... ದಶಲಕ್ಷಾಂಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟರೂಪಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಯುಕ್ತವಾದ ಅನುಬಂಧ, ಟಿಪ್ಪಣಿ-ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೂತನ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಇಂತಹ ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿತ್ತೇವೆ...

—ಎನ್. ರಂಗನಾಥರಾವ್

... ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆನ್ನುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ನರದಾನವಾಗಿದೆ. ಡಾ|| ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ಜೈಚ್ಛಂದಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರುವ... ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೃತಿ. ಚಿಕ್ಕವರಿಗಿದ್ದರೂ ಚೊಕ್ಕವಾಗಿರುವ ಗ್ರಂಥ... ವಿಷಯ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವರ್ಗೀಕರಣ, ಲಾಘವ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟತೆ— ಈ ಗ್ರಂಥ ಅನ್ಯಾದ್ಯಂತ... ಗುಣಗಳು. ಸಂಕ್ಷೇಪ... ಸುಬೋಧ್ಯತೆಗಳು ಸಮಗ್ರವಾಗಿವೆ. ... ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ವಿಷಯಬೋಧೆ...

—ಪ್ರೊ. ಎಚ್. ಎಸ್. ವರವದೇಶಿಕಾಚಾರ್ಯ

ಇದರಿಂದ... ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಧಾತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೂಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

—ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್

ಭಾರತೀ ಪ್ರಕಾಶನ

ಬೆಂಗಳೂರು